

(ร่าง)
แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพ
คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

download
<https://is.gd/YNPzJ2>

สารบัญ

หน้า

๑. บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ขอบเขตของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๑-๑
๑.๒ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑-๓
๑.๓ พระราชดำริสำคัญ	๑-๕

๒. บทที่ ๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	๒-๑
๒.๑.๑ สภาพภูมิประเทศ	๒-๑
๒.๑.๒ ทรัพยากรดิน	๒-๒
๒.๑.๓ ทรัพยากรป่าไม้	๒-๑๔
๒.๑.๔ ทรัพยากรน้ำ	๒-๒๓
๒.๑.๕ การกัดเซาะชายฝั่ง	๒-๒๓/
๒.๒ ด้านสังคม และเศรษฐกิจ	๒-๓๒
๒.๒.๑ ด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้	๒-๓๔
๒.๒.๒ ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม	๒-๔๓
๒.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม	๒-๕๖
๒.๓.๑ การจัดการน้ำเสีย	๒-๕๖
๒.๓.๒ การจัดการขยะมูลฝอยและสารอันตราย	๒-๖๐
๒.๔ ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ	๒-๖๔

๓. บทที่ ๓ นโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐	๓-๑
๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐	๓-๘
๓.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ	๓-๑๒
๓.๔ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	๓-๑๓/
๓.๕ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐	๓-๑๙
๓.๖ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙	๓-๒๒
๓.๗ ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙	๓-๒๓/

สารบัญ (ต่อ)

๒
หนา

๓.๘ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)	๓-๒๘
๓.๙ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓-๓๐
ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙	

๔. บทที่ ๔ การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๔.๑	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	๔-๑
๔.๑.๑	ทรัพยากรดิน	๔-๑
๔.๑.๒	การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้	๔-๓
๔.๑.๓	น้ำและการบริหารจัดการน้ำ	๔-๕
๔.๑.๔	การแก้ไขปัญหาภัยพิบัติชายฝั่ง	๔-๙
๔.๒	ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	๔-๙
๔.๓	ด้านสิ่งแวดล้อม	๔-๑๑
๔.๓.๑	การจัดการน้ำเสีย	๔-๑๑
๔.๓.๒	การจัดการขยะมูลฝอยและสารอันตราย	๔-๑๒

๕. บทที่ ๕ แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๕.๑	วิสัยทัศน์	๕-๑
๕.๒	พันธกิจ	๕-๑
๕.๓	เป้าประสงค์	๕-๑
๕.๔	ตัวชี้วัด	๕-๒
๕.๕	มาตรการดำเนินงาน	๕-๔
๕.๕.๑	มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๕-๔
๑)	กลยุทธ์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ	๕-๔
๒)	กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการการป่าพรุควนเคร็ง	๕-๕
๓)	กลยุทธ์ที่ ๓ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์	๕-๕
๔)	กลยุทธ์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	๕-๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๕.๕.๒ มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๕-๖
๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	๕-๖
๒) กลยุทธ์ที่ ๒ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด ลงสู่แหล่งน้ำ	๕-๓๗
๓) กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ	๕-๓๗
๕.๕.๓ มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ	๕-๓๗
๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน	๕-๔๘
๒) กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ	๕-๔๘
๕.๕.๔ มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง	๕-๙๗
๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร	๕-๙๗
๒) กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร	๕-๑๐๐
๓) กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	๕-๑๐๐
๕.๕.๕ มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม	๕-๑๑๑
๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม	๕-๑๑๑
๒) กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาด้านแบบความสำเร็จและขยายผล	๕-๑๑๑
๓) กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน	๕-๑๑๒
๕.๕.๖ มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	๕-๑๑๒
๑) กลยุทธ์ที่ ๑ อำนวยความสะดวกและประสานงาน	๕-๑๑๒
๒) กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	๕-๑๑๓
๓) กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตาม ประเมินผล	๕-๑๑๓
๔) กลยุทธ์ที่ ๔ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	๕-๑๑๓

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๒-๑ สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔	๒-๑๓
ตารางที่ ๒-๒ พื้นที่สภาพป่าในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๑๔
ตารางที่ ๒-๓ สรุปข้อมูลการเกิดเหตุไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๑๗
ตารางที่ ๒-๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๒-๒๐
ตารางที่ ๒-๕ สถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๒-๒๘
ตารางที่ ๒-๖ สรุปพื้นที่ที่ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	๒-๓๐
ตารางที่ ๒-๗ จำนวนตำบล หมู่บ้าน ครวเรือน และประชากรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๓๓
ตารางที่ ๒-๘ ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๓๕
ตารางที่ ๒-๙ พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวนาปี ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๖
ตารางที่ ๒-๑๐ พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๗
ตารางที่ ๒-๑๑ ปริมาณการผลิตโคเนื้อในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๘
ตารางที่ ๒-๑๒ มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ	๒-๔๖
ตารางที่ ๒-๑๓ จุดเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินในแม่น้ำปากพนัง	๒-๔๖
ตารางที่ ๒-๑๔ คุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนังตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๔๗
ตารางที่ ๒-๑๕ คุณภาพน้ำทะเลตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๕๒
ตารางที่ ๒-๑๖ ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๖๐
ตารางที่ ๒-๑๗ ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓	๒-๖๑
ตารางที่ ๒-๑๘ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๖๒
ตารางที่ ๒-๑๙ ภาวะเศรษฐกิจ สังคม ของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๒-๖๖
ตารางที่ ๔-๑ ปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๔-๑
ตารางที่ ๔-๒ สัดส่วนพื้นที่สภาพป่าในเขตป่าอนุรักษ์	๔-๓
ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐	๕-๑๔

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ ๑-๑ ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๑-๒
รูปที่ ๒-๑ สภาพภูมิประเทศ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒-๒
รูปที่ ๒-๒ แผนที่กลุ่มชุดดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒-๓
รูปที่ ๒-๓ แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒-๖
รูปที่ ๒-๔ ปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๙
รูปที่ ๒-๕ พื้นที่ป่าจำแนกตามประเภทในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	๒-๑๕
รูปที่ ๒-๖ แผนที่แสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ แนวเขตกันดิน	๒-๑๙
รูปที่ ๒-๗ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๒-๒๑
รูปที่ ๒-๘ โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช	๒-๒๒
รูปที่ ๒-๙ แผนที่กัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๒-๒๙
รูปที่ ๒-๑๐ การดำเนินงานแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	๒-๓๑
รูปที่ ๒-๑๑ สถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๔๘
รูปที่ ๒-๑๒ คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓	๒-๔๙
รูปที่ ๒-๑๓ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๕๐
รูปที่ ๒-๑๔ แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๕๐
รูปที่ ๒-๑๕ แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๕๐
รูปที่ ๒-๑๖ จุดเก็บตัวอย่างและสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลพื้นที่ปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๕๑
รูปที่ ๒-๑๗ คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (MWQI) พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๕๒
รูปที่ ๒-๑๘ ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$) และแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๕๓
รูปที่ ๒-๑๙ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์)	๒-๕๔
รูปที่ ๒-๒๐ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพนัง (วัดนาควารี่)	๒-๕๕
รูปที่ ๒-๒๑ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพนัง (หลังเรือนจำ)	๒-๕๖
รูปที่ ๒-๒๒ ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลหูล่อง	๒-๕๓/
รูปที่ ๒-๒๓ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ถนนสุขาภิบาล ๑)	๒-๕๘

สารบัญรูป (ต่อ)

หน้า

รูปที่ ๒-๒๔ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ตลาดสดบางแค)	๒-๕๙
รูปที่ ๔-๑ แสดงภาพจำลองการเติมน้ำไว้ในดิน	๔-๖
รูปที่ ๔-๒ สภาพน้ำท่วมขังในพื้นที่อำเภอบางแพ	๔-๓๗
รูปที่ ๔-๓ แสดงเส้นทางการไหลของน้ำและการดำเนินโครงการบรรเทาอุทกภัย เมืองนครศรีธรรมราช	๔-๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ขอบเขตของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ตั้งอยู่บริเวณตอนใต้ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ๑๐ อำเภอ ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอหัวไทร อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอพระพรหม อำเภอลานสกา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช (เฉพาะตำบลท่าเรือ ตำบลท่าไร่ และตำบลบางจาก) และจังหวัดสงขลา ในเขต อำเภอระโนด (เฉพาะตำบลบ้านขาว และตำบลคลองแดน) รวมทั้ง จังหวัดพัทลุง ในเขตอำเภอควนขนุน (เฉพาะตำบลแหลมโตนด) และอำเภอป่าพะยอม (เฉพาะตำบลลานข่อย) มีพื้นที่รวมทั้งหมด ๒,๒๙๐,๑๙๕.๔๘ ไร่ ดังรูปที่ ๑-๑ โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับอำเภอมืองนครศรีธรรมราช และอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศใต้ ติดกับอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา อำเภอป่าพะยอม และอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ทิศตะวันออก ติดกับอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

แม่น้ำปากพนังเป็นแม่น้ำสายหลัก มีความยาวประมาณ ๑๕๖ กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่เป็นแหล่งน้ำต้นทุนที่สำคัญ ได้แก่ คลองลาโม คลองถ้ำพระ คลองรากไม้ คลองซ้อง คลองเชียรใหญ่ คลองเสาธง คลองชะเมา เป็นต้น ซึ่งอยู่ทางแม่น้ำปากพนังตอนบน ส่วนลำน้ำสาขาทางทิศตะวันออกของแม่น้ำปากพนัง ได้แก่ คลองหัวไทร คลองท่าพญา คลองพรุ คลองบางทราย คลองบางโค คลองบางไทรปก เป็นต้น

รูปที่ ๑-๑ ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

จัดการน้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดิน การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

การบริหารการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำหน้าที่กำหนดแนวทางและดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนอำนวยการกำกับ ดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมชลประทาน เป็นกรรมการและเลขานุการ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๓ คณะ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานในพื้นที่ คือ

๑) คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานอนุกรรมการ กรมควบคุมมลพิษเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานอนุกรรมการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๓) คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และมีศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นองค์กรในการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปแบบ One Stop Service

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการทั้ง ๓ คณะ ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท อย่างต่อเนื่อง แต่การแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาอาชีพของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ยังไม่บรรลุเป้าหมาย จึงได้หารือร่วมกันและกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล เป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในลุ่มน้ำปากพนังมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๑.๓ พระราชดำริสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญดังนี้

๑.๓.๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชน ได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำปากพนังอย่างต่อเนื่องทั้งหมด ๑๓ ครั้ง สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑) วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ณ โรงปูนซีเมนต์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ความว่า “...ให้พัฒนาลุ่มน้ำคลองชะอวด โดยการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ในเขตอำเภอชะอวด และป้องกันบรรเทาปัญหาน้ำเค็มในฤดูแล้ง และเป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคในพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำฯ แต่เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาก่อสร้างไม่น้อยกว่า ๕ ปี จึงให้พิจารณาฝ่ายทดน้ำคลองไม้เลียบที่ตำบลเกาะขันธ ในเขตอำเภอชะอวด พร้อมระบบส่งน้ำโดยแรงดันเพื่อใช้ประโยชน์ก่อน ต่อไปเมื่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใสขึ้นแล้วก็ช่วยพัฒนาโครงการชลประทานดังกล่าวให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น...” จากนั้นกรมชลประทานได้เริ่มวางแผนโครงการสำรวจและออกแบบฝ่ายทดน้ำคลองไม้เลียบและได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ และดำเนินการสำรวจออกแบบอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส เริ่มก่อสร้างแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้เกิดฝนตกหนักติดต่อกันทำให้พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเสียหายเป็นจำนวนมาก

๒) วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ความว่า “...ให้กรมชลประทาน ดำเนินการแก้ไขและบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เพาะปลูกบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง โดยเร่งด่วน ตามที่ได้รับ ความเสียหายเนื่องจากอุทกภัยฝนตกหนักติดต่อกัน ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑ เพื่อมิให้เกิดขึ้นอีก โดยพิจารณาวางแผนดำเนินงานเป็น ๒ ระยะ คือ ๑) ระยะที่ ๑ ขุดลอกคลองธรรมชาติและปรับปรุงคลองระบายน้ำต่างๆ เพื่อเร่งการระบายน้ำออกจากพื้นที่ คือ ขยายคลองระบายน้ำท่าพญาและคลองสาขา ขุดคลองระบายน้ำบ่อคณที ขุดคลองระบายน้ำหน้าโกฏี ขุดคลองแพรกเมือง - ชะอวด ๒) ระยะที่ ๒ ให้ขุดคลองใหม่เป็นช่วงแนวลาด เพื่อระบายน้ำในแม่น้ำปากพนังลงสู่ทะเลให้เร็วขึ้น โดยก่อสร้างประตูระบายน้ำและคันกั้นน้ำเพื่อกักน้ำจืด ในลุ่มน้ำปากพนังทั้งหมด สำหรับใช้ในการเกษตรและป้องกันน้ำเค็ม”

๓) วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ ความว่า “...ควรก่อสร้างประตูระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ ที่บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง ห่างจากอำเภอปากพนังไปทางทิศใต้ ประมาณ ๓ กิโลเมตร เพื่อป้องกันน้ำทะเลมิให้ไหลเข้าแม่น้ำปากพนัง และกักเก็บน้ำจืดไว้ในแม่น้ำและ

ตามลำน้ำต่างๆ สำหรับการบรรเทาน้ำท่วม ควรขุดคลองระบายน้ำแยกจากปากแม่น้ำปากพ่วงเพิ่มเติมตามความเหมาะสม...”

๔) วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้พระราชทานพระกระแสอีกครั้ง ความว่า “...ควรก่อสร้างเขื่อนทดน้ำในแม่น้ำปากพ่วง ณ จุดห่างจากอำเภopakพ่วงไปทางทิศใต้ประมาณ ๕ กิโลเมตร เพื่อป้องกันน้ำเค็มบุกรุกและเก็บกักน้ำจืดไว้ในลำน้ำให้ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและอุปโภคบริโภค พร้อมทั้งก่อสร้างระบบระบายน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วมลงทะเลให้เร็วที่สุด...” ณ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

๕) วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้พระราชทานแนวพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกตำแหน่งที่จะสร้างประตูระบายน้ำอีกครั้ง ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ความตอนหนึ่งว่า “... การทำเขื่อนหรือประตูบังคับน้ำ ห่างจากอำเภopakพ่วงประมาณ ๓ - ๕ กิโลเมตรนี้ จะต้องทำอาคารบังคับน้ำขนาดใหญ่ ๑ ตัว และขนาดเล็ก ๒ ตัว รวมทั้งขุดคลองเชื่อมและทำคลองน้ำแบ่งเหมือนโครงการบางนรา ถ้าทำแล้วน้ำก็จะอยู่ส่วนน้ำก็จะอยู่ส่วนน้ำ...”

๖) กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ในการพัฒนาโครงการพื้นฐานด้านชลประทาน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรฯ ได้ทรงติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด และได้พระราชทานแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพ่วงครั้งสำคัญที่สุดซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นโครงการ ในวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาสมีใจความดังนี้

๖.๑) ควรเร่งดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำปากพ่วงให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพราะงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการฯ และเป็นศูนย์รวมในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำจืดสำหรับการเกษตร การอุปโภคบริโภคแล้ว ปัญหาน้ำทะเลบุกรุกในฤดูแล้ง และปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำกินของราษฎรเป็นบริเวณกว้าง

๖.๒) ควรพิจารณาขุดคลองระบายน้ำพร้อมอาคาร เพื่อระบายน้ำจากแม่น้ำปากพ่วงออกทะเลอีกทางหนึ่ง โดยขุดบริเวณหน้าประตูระบายน้ำปากพ่วง จะช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้เร็วขึ้นจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาพื้นที่ทำกินของราษฎรได้

๖.๓) เร่งขุดลอกคลองท่าพญา พร้อมก่อสร้างประตูระบายน้ำท่าพญา เพื่อช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้เร็วขึ้น

๖.๔) เร่งขุดลอกขยายคลองบ้านกลาง คลองปากพ่วงและคลองหน้าโกฏี พร้อมก่อสร้างประตูระบายน้ำ เพราะประตูระบายน้ำที่บ้านเล็อร่องและหน้าโกฏีจะช่วยระบายน้ำจากคลองบ้านกลางและคลองปากพ่วงจากพื้นที่โครงการฯ ลงสู่ทะเลได้เร็วขึ้น

๖.๕) ควรพิจารณาขุดคลองระบายน้ำสายชะวอด - แพรกเมือง พร้อมก่อสร้างอาคารประตูระบายน้ำ เพื่อช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่โครงการฯ ได้อีกทางหนึ่ง

๖.๖) พิจารณากำหนดแนวเขตที่แน่นอน เพื่อแยกพื้นที่น้ำจืดและพื้นที่น้ำเค็ม โดยพิจารณาบริเวณด้านทิศตะวันออกของคลองหรือแม่น้ำปากพ่วงให้เป็นพื้นที่น้ำเค็ม

๖.๗) ควรจัดตั้งศูนย์ศึกษาเฉพาะกิจที่บริเวณประตูระบายน้ำหน้าโกฏี ในพื้นที่ของกรมประมงเพื่อทำการทดลองศึกษาและวิจัยด้านการประมงแบบครบวงจร

๖.๘) เนื่องจากด้านทิศตะวันตกของกลุ่มน้ำปากพ่วงเป็นเทือกเขา สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่สูงมีปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ทำการเกษตร และอุปโภคบริโภคของราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ควรพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำหรือฝายกั้นน้ำ

๖.๙) ควรพิจารณาเกี่ยวกับระบบการระบายน้ำเสียจากนาุ้ง และน้ำเปรี้ยวจากพรุ รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชน เช่น เขตชุมชนอำเภอเชียรใหญ่และอำเภอชะอวด เพื่อให้ น้ำจืดที่กักเก็บไว้ในลำคลองต่างๆ ในเขตลุ่มน้ำ สามารถนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างสมบูรณ์

๓) เมื่อวันที่ ๓๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ขณะที่พระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำคลองน้ำจืด - คลองแพแพ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสาบบุรี และบ้านแพแพ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ได้มีพระราชดำรัสความว่า “... ควรพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างระบบแยกน้ำสามารถออกจากกัน ได้แก่ การก่อสร้างระบบป้องกันน้ำเปรี้ยวจากพรุที่ทำให้พื้นที่เพาะปลูกดินเป็นกรด ระบบป้องกันน้ำเค็มบุกรุก และระบบส่งน้ำจืดช่วยเหลือการเพาะปลูก และการอุปโภคบริโภคของราษฎรเนินธัมมัง ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

๔) เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา ได้พระราชทานพระราชดำรัสดังนี้

๔.๑) ส่วนหนึ่งจะแจ้งให้ทราบได้ว่ากำลังทำอยู่ คือ โครงการปากพ่วง เมื่อ ๒ - ๓ ปีนี้ทางราชการทั้งทหารและพลเรือนต้องไปช่วยปากพ่วง แม่น้ำบริเวณของอำเภอปากพ่วงนั้นก็ต้องบรรทุกรถไป การบรรทุกรถด้วยรถไปให้นี้ ท่านนักเศรษฐกิจต่างๆ ก็ยอมทราบดีว่ามันขาดทุนขนาดไหน การสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำจะสิ้นเงินเป็นสิบๆ หรือร้อยๆ ล้าน แต่ถ้าสร้างแล้วสามารถที่จะบริการประชาชนได้โดยไม่ต้องใช้รถบรรทุก การบรรทุกรถด้วยรถจะต้องใช้เงินงบประมาณเป็นร้อยๆ ล้าน ไม่มีใครได้คิด

๔.๒) ปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งใครต่อใครเริ่มคิดจะทำการฉลอง อยากให้โครงการปากพ่วงสำเร็จสำหรับเฉลิมฉลอง ๕๐ ปีของรัชกาลปัจจุบัน มีความหมายดี แล้วก็ทำให้ศรีนครินดีทำให้ปรีดิ์พอใจทั่วทั้งประเทศ

๔.๓) บางคนอาจจะเอะอะว่านาุ้งละ นาุ้งก็ทำได้ เพราะว่าทางอำเภอหัวไทรอยู่ใกล้ทะเลและมีคลองที่เรียกว่าคลองปากพ่วงขนานกับฝั่งทะเล คลองนั้นยอมเป็นน้ำกร่อยจะทำนาุ้งได้ อย่างเป็นล่ำเป็นสัน ซึ่งประเทศไทยสามารถจะส่งนอกเรื่องกุ้งนี้ส่งออกไปจำนวนมากที่สุดในโลก ขายไปประเทศญี่ปุ่น และถึงประเทศอเมริกา และนอกจากกุ้งก็มีปลาที่เลี้ยงได้ในนาุ้งนั้น ก็จะสามารถเป็นรายได้เข้าประเทศอย่างมากมาย ประชาชนที่จะทำกิจการเหล่านั้นก็จะร่ำรวย ไม่เสียเพราะแยกน้ำกร่อยกับน้ำจืดได้ โครงการนี้เลี้ยงเอาไว้ให้ได้ผลภายใน ๓ ปี ทางกรมชลประทานและทางเจ้าหน้าที่ทหาร และ

พลเรือนอื่นๆ ก็กำลังร่วมมือกันทำอยู่เดี๋ยวนี้ ซึ่งก็จะเป็นผล เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับน้ำเหมือนกัน การสูญเสียแล้งนี้เราดำเนินไปเรื่อย สู้งไปเรื่อย และสำหรับโครงการ เช่น โครงการปากพนัง หรือโครงการนครนายก โครงการป่าสักเหล่านี้ ถ้าโรนนั้นมาที่ประชาชน ประชาชนอยู่ดีกินดี เมื่อประชาชนอยู่ดีกินดี ก็จะเสียภาษีให้กับรัฐบาล รัฐบาลก็เก็บภาษีได้อย่างดี

ฉะนั้น ที่เล่าเรื่องโครงการเหล่านี้ก็เพราะว่ามันเป็นสิ่งที่จะทำให้อนาคตมีความสุขได้ มีความเจริญได้ โครงการเหล่านี้ก็จะเป็ประโยชน์ทันทีได้ด้วย แม้แต่ทุกวันนี้ ถ้าหากว่าเราลงมือทำก็จะเกิดมีงานทำ...”

๙) วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา ได้พระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับการแก่วิกฤตการณ์ที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังความตอนหนึ่งว่า “... ยังมีโครงการที่ภาคใต้ที่ปากพนัง จะต้องทำความเข้าใจต่อไป โครงการปากพนังนี้ทางราชการและทางราชการทหารได้ช่วยเป็นกำลัง แต่จะต้องอธิบายอีกมาก เพราะว่ามีคนบอกว่า ถ้าทำโครงการปากพนัง สิ่งแวดล้อมจะเสีย เขาบอกว่าน้ำในแม่น้ำชะอวดในคลองชะอวดนั้นเป็นน้ำกร่อย มีประโยชน์สำหรับสิ่งแวดล้อม ขอชี้แจงว่าไม่จริง สมัยก่อนนี้คลองชะอวดเป็นน้ำจืด มาเป็นน้ำกร่อยตอนนี้ เพราะว่าเกี่ยวข้องกับน้ำต้นเขิน และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป และเปลี่ยนแปลงไป จนกระทั่งทำให้ประชาชนในอำเภอเชียรใหญ่ซึ่งมีจำนวนมากต้องอพยพไปพัทลุงบ้าง ไปอำเภอทุ่งสง ทุ่งใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาอย่างมาก เพราะว่าคนเชียรใหญ่ เทากับว่าไปกินที่เขา แล้วก็เกิดทะเลาะกัน ยุ้งกัน ก็ไม่มีทางแก้ไข ส่วนผู้ที่เหลือที่เชียรใหญ่นั้น ในหน้าแล้งยังปลูกผักยังไม่ได้ เพราะน้ำกร่อยน้ำเค็ม

ฉะนั้น ถ้าทำโครงการปากพนังขึ้น น่าจะทำได้เร็วพอใช้ จะแก้ไขความขาดแคลนน้ำจืดเพื่อการเกษตรในที่ลุ่มของแม่น้ำชะอวด และมีน้ำใช้ในหน้าแล้งด้วย ตลอดจนมีน้ำเค็มน้ำกร่อย เพื่อที่จะเลี้ยงกุ้งกุลาดำเป็นลำเป็นสัน ในเขตเชียรใหญ่ หัวไทร ปากพนัง จะเป็นพื้นที่ที่เป็นอยู่ชั่วคราวและจะเป็นที่มีส่วนที่เป็นรายได้อย่างมหาศาลสำหรับคนไทย ถ้าไม่ทำแล้วก็อยู่อย่างนี้ ต้องเกิดปัญหาเรื่องโจรผู้ร้าย เรื่องความไม่เรียบร้อยในอำเภอทุ่งใหญ่ เป็นต้น ฉะนั้น การแก้ปัญหานี้จะต้องแก้ไขโดยเบ็ดเสร็จ โดยถือหลักว่ามิอะไรที่จะต้องทำก็ต้องทำ อย่าไปทะเลาะกันว่าอันนี้จะทำอย่างนั้นอย่างนี้ไม่ได้ ต้องรวมทั้งหมด ฉะนั้นก็ได้พูดถึงเรื่องโครงการปากพนังให้เข้าใจอย่างนี้...”

๑๐) วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีพระราชกระแสรับสั่ง ภายหลังจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ถวายรายงานสรุปสถานภาพการจัดทำและพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ความว่า “... ควรทำโครงการชลประทานปากพนังโดยด่วน เพราะโครงการนี้จะช่วยให้มีน้ำได้ กล่าวคือ จะสามารถแยกพื้นที่เลี้ยงกุ้ง (ซึ่งต้องใช้น้ำเค็ม) กับพื้นที่เพาะปลูก (ซึ่งต้องใช้น้ำจืด) ในบริเวณคลองชะอวด ทั้งยังแก้ปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มควนเค็ง ทำนองเดียวกันกับการแก้ปัญหาที่ฟาร์มตะแคง ถ้ายังไม่ทำโครงการชลประทาน จะไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องการเลี้ยงกุ้งหรือปัญหาอื่นๆ ได้ กรรมการสิ่งแวดล้อมจะเป็นห่วงผู้ที่ประกอบอาชีพการทำนาุ้ง แต่ในเวลาเดียวกันก็บอกว่าการทำนาุ้งทำลายสิ่งแวดล้อม น้ำเค็มจะซึมลงน้ำบาดาล ทั้ง ๒ ข้อนี้ จะหมดปัญหาถ้าทำโครงการ

เพราะกรมประมงสามารถช่วยให้ทำอาชีพนี้ได้เป็นอย่างดีเป็นล่ำเป็นสันโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โครงการนี้สามารถทำให้ฝ่ายนาุ้ง และการประมง (ปลาในกระชัง) ร่ำรวย ส่วนผู้ที่ทำนาข้าวและสวน (ที่ต้องใช้น้ำจืด) จะสามารถประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี...” ซึ่งในปีนี้ได้เริ่มเปิดโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ พร้อมกับเริ่มก่อสร้างประตูระบายน้ำปากพนัง

๑๑) เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ มีพระราชดำรัสกับนายจุลนท สนิทวงศ์ ณ อยุธยา องคมนตรี ความว่า “... คลองชะอวด - แพรกเมือง น้ำในคลองชะอวด ควรเป็นน้ำจืดให้มากที่สุด และพัฒนาประชาชนที่ทำการอยู่สองฝั่งคลอง...”

๑๒) วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชดำรัสถึงแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ณ วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดย “... ให้บริหารน้ำในลุ่มน้ำให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเมื่อเกิดภาวะฝนตกหนักผนวกกับน้ำทะเลหนุน ให้พิจารณาวิธีการระบายน้ำจากตอนบนของลุ่มน้ำ ออกสู่ทะเลด้านตะวันออกมากที่สุด โดยอาศัยหลักการทางอุทกศาสตร์ให้นำรูปแบบการเลี้ยงกุ้งรวมกับการทำนาข้าว การเลี้ยงปลา โดยใช้ระบบการถ่ายเทน้ำให้ได้ประโยชน์สูงสุด ที่ทดลองทำแล้วที่โครงการพัฒนาส่วนพระองค์ บ้านบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ไปทดลองทำที่โครงการปากพนังด้วย ...”

๑๓) พระราชดำรัสครั้งหลังสุดในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและน้ำเน่าเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ได้พระราชทานเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ระหว่างเสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย บริเวณพื้นที่วนอุทยานปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีใจความสรุปดังนี้

๑๓.๑) ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และน้ำเน่าเสียในอำเภอปากพนังโดยให้ระบายน้ำจากแม่น้ำปากพนังออกทางคลองธรรมชาติไปออกทะเลอีกด้านหนึ่ง

๑๓.๒) เร่งดำเนินการขุดคลองชะอวด - แพรกเมืองให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑๓.๓) ให้พิจารณาก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ เพื่อควบคุมระดับน้ำในพрудวนครึ่งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดไฟไหม้พруд

๑.๓.๒ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระราชทานพระราชดำริ

๑) ให้เร่งพิจารณาโครงการและก่อสร้างระบบส่งน้ำเพื่อจัดหาน้ำจืดไปช่วยเหลือราษฎรในเขตพื้นที่บ้านเนินธัมมัง ให้ราษฎรสามารถทำการเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ให้พัฒนาที่ดินในเขตพื้นที่มีปัญหาดินเปรี้ยวจัด บริเวณบ้านเนินธัมมัง และบริเวณบ้านค้อแดงเพื่อให้ราษฎรสามารถทำการเพาะปลูกได้

๑.๓.๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริในการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๑๔ ครั้ง ดังนี้

๑) วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๑.๑) ควรพิจารณาพื้นที่ว่างเปล่าที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการทำนาในลักษณะ บูรณาการให้ครบวงจร ทั้งในเรื่องพันธุ์ข้าว ลานตากข้าว ยุ้งฉาง โรงสี และการตลาด โดยยุ้งฉางสำหรับเก็บข้าว ควรมีรูปแบบที่มีราคาถูกแบบยุ้งฉางในท้องถิ่น และควรเป็นรูปแบบรายการสินค้า (Catalogue) เพื่อให้มีหลากหลายรูปแบบ หลากหลายราคา และเหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น ส่วนในการบริหารจัดการโรงสีข้าวที่จังหวัดนครศรีธรรมราชจะสนับสนุนให้แก่ท้องถิ่นนั้น ควรให้ผู้จัดการโรงสีได้เรียนรู้จากของจริง เพื่อที่จะได้มีความรู้ในการบริหารจัดการทุกขั้นตอนการผลิต และเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไปอาจทำเป็นตำราเพื่อจะได้รู้ว่าจะต้องบริหารงานแบบใด สามารถเป็นตัวอย่างให้บุคคลอื่นมาดูงานได้ และควรมีรางวัลให้แก่ผู้ทำให้งานประสบผลสำเร็จ

๑.๒) ในพื้นที่ว่างเปล่าอื่นที่ไม่ได้ส่งเสริมการทำนา ควรพิจารณาดำเนินการ เปรียบเทียบกับองค์การบริหารส่วนตำบล จัดรูปที่ดินให้เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเกษตร สร้างโรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยไม่ทำให้เกิดของเสียต่อชุมชน

๒) วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง พระราชดำริความตอนหนึ่งว่า “... ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ควรมีการส่งเสริมให้ราษฎรได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ...”

๓) วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ โรงเรียนชุมชนบ้านขาว ตำบลบ้านขาว อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา พระราชดำริความตอนหนึ่งว่า “...ให้รักษาข้าวพันธุ์พื้นเมืองเอาไว้...”

๔) วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ ตำบลกระเกต อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริ ความว่า “.... ให้กรมชลประทานพิจารณาจัดสร้างคลองส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตรของราษฎรตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และให้พิจารณาแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปลูกข้าวให้มากขึ้น เนื่องจากมีน้ำจืดเพิ่มมากขึ้นแล้ว ...”

๕) วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ นิคมสร้างตนเองควนขนุน ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง พระราชดำริ ความว่า “.... ควรเร่งรัดระบบกระจายน้ำในการทำนาของราษฎร หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ในเขตตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ...”

๖) วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองหาด ตำบลหนองหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๖.๑) ควรแนะนำการจัดการกับผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร โดยอาจจะจัดตลาดรองรับหรือตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน

๖.๒) การผลิตสินค้าชุมชนจำหน่าย ควรมีเครื่องหมายเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

๗) วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริ มีใจความสรุปดังนี้

๗.๑) จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ แต่ปัจจุบันมีไม่เพียงพอ คนลุ่มน้ำปากพนังต้องซื้อข้าวบริโภค ควรเร่งส่งเสริมการทำนามากขึ้น เพิ่มโรงสีข้าวให้เพียงพอ และส่งเสริมการตลาด

๗.๒) ให้ส่วนราชการต่างๆ บูรณาการเพื่อส่งเสริมราษฎร มีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ มากขึ้น

๘) วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านยางยวน ตำบลดอนตรอ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๘.๑) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองหาด ตำบลหนองหาด อำเภอชะอวด ซึ่งแปรรูปพริก ผลิตเป็นเครื่องแกง ควรติดตามการดำเนินงาน ของกลุ่มแม่บ้านอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกระบวนการผลิต

๘.๒) เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ควรให้แก่เกษตรกรอย่างพอเพียง ส่วนใหญ่หน่วยงานจะเก็บสำรองไว้มาก พอจะนำไปให้เกษตรกร เมล็ดพันธุ์ข้าวจะมีคุณภาพการงอกที่ต่ำ

๘.๓) ผลิตรายการของศูนย์การศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีการเชิญผู้ประกอบการ เช่น ซีพี ไลต์ส เข้ามาควรพิจารณาให้ดี บางศูนย์ศึกษา เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ก็ดำเนินการดีอยู่แล้ว จะต้องรักษาผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่ชาวบ้านให้ดี

๙) วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงดินเปรี้ยวตามทฤษฎีแก้งดิน บ้านควนโถ๊ะ ตำบลแหลม อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริความว่า “... ให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จากคลองชะอวด-แพรกเมือง ลงคลองธรรมชาติในบริเวณโครงการ ทดแทนเครื่องสูบน้ำชั่วคราวที่ติดตั้งอยู่เดิม เพื่อสนับสนุนพื้นที่โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงดินเปรี้ยวตามทฤษฎีแก้งดินบ้านควนโถ๊ะ...”

๑๐) วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง ๑ บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลบ้านไร่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พระราชดำริความว่า “... ต้องปิดทางเข้าออกป่าพรุควนเคร็ง เพื่อให้สามารถดำเนินการดับไฟโดยการสูบน้ำเข้าไปได้ง่ายขึ้น การทำฝนเทียมที่ได้ดำเนินการไปแล้วก็ช่วยได้ระดับหนึ่ง ถ้าไม่ปิดทางเข้าออกจะน้ำเข้าไป ทำได้ยาก ...”

๑๑) วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ โครงการศึกษาวิจัยการปลูกไม้เสม็ดและการนำไม้เสม็ดมาใช้ประโยชน์แบบครบวงจร พื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ตำบลเกาะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๑๑.๑) ให้ดำเนินการขุดแพรกเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่และป้องกันไฟป่า

๑๑.๒) ให้ปลูกฝัง สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ โดยเน้นให้เห็นถึงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าพรุ

๑๑.๓) ให้เพิ่มเติมเอกสารครุป่าไม้ที่สำนักบริหารอนุรักษ์ที่ ๕ ได้ถวาย โดยเน้นเสริมความรู้ ทักษะ เพิ่มเติมบทบาท - ตอบ ในเอกสาร

๑๑.๔) ให้ศึกษาแลกเปลี่ยน ดูตัวอย่างพรุโตะแดง (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ) และตัวอย่างของอ่างเอ็ด (บ้านอ่างเอ็ด จังหวัดนนทบุรี)

๑๑.๕) ให้กรมป่าไม้ และสถาบันการศึกษาร่วมบูรณาการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยการปลูกและใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดครบวงจร โดยมีมูลนิธิชัยพัฒนาเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการปฏิบัติ และให้กรมป่าไม้ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนาปลูกต้นไม้ให้เต็มพื้นที่ที่มูลนิธิฯ ได้รับอนุญาตโดยใช้พันธุ์ไม้หลากหลายชนิด

๑๑.๖) ให้เพิ่มพื้นที่ปลูกพืชอาหาร เช่น ข้าว ทดแทนพืชพลังงาน

๑๑.๗) ให้ลดความถี่ในการปลูกพืชนาปรัง

๑๑.๘) ให้หาวิธีจัดสรรน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร

๑๒) วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ พื้นที่ส่งเสริมการผลิตข้าว บ้านอ่าวเคียน ตำบลชะเมา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๑๒.๑) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาโรงสีข้าวชุมชนป่าระกำ อำเภอปากพนัง

๑๒.๒) ให้กรมชลประทาน สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พิจารณาก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ส่งเสริมการผลิตข้าว บ้านอ่าวเคียน ตำบลชะเมา ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ เพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๑๒.๓) ให้สนับสนุนการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเกษตร

๑๒.๔) อยากให้ปรับปรุงปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ไม่อยากให้ใช้ปุ๋ยเคมี

๑๒.๕) ให้ประสานกับทางเทศบาลตำบลชะเมาเพื่อช่วยเหลือเด็กพิการ

๑๒.๖) ให้ดูแลระบบการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่นี้ให้เพียงพอตลอดฤดูกาล

๑๒.๗) ให้สอนบัญชีแก่นักเรียน ให้เด็กทำจนเป็นนิสัย ให้อยู่ในสมองเด็ก

๑๓) วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ พื้นที่นาทุ่ง นาข้าว บริเวณสวนจันทรังสี ตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริความว่า “... ควรอนุรักษ์พื้นที่นาข้าวป่าจาก ที่ตำบลขนานนก ไว้คูลุ่มน้ำปากพนังต่อไป...”

๑๔) วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ นิทรรศการของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ และเครือข่ายขยายผล โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๔.๑) พระราชดำรัสกับนางอัมพร สวัสดิ์สุข หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ สัมโอท๊บทิมสยาม ความว่า “... จะนำสัมโอท๊บทิมสยามที่นางอัมพร สวัสดิ์สุข ทูลเกล้าฯ ถวายไปทดลองปลูกที่จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศคล้ายกับของปากพนัง ...”

๑๔.๒) พระราชดำรัสกับนายประนอม คำหนูอินทร์ หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปพริกแกงบ้านขอนแก่น ความว่า “... การผลิตพริกแกงควรจะต้องเพิ่มเครื่องปรุง อย่างอื่นด้วย ถ้าเพิ่มแต่พริกอย่างเดียวทำให้เผ็ดมากไป เช่น ผิวมะกรูด ตะไคร้ กระเทียม หอมแดง เมื่อมีคุณภาพครบแล้ว ควรทำมาตรฐานบอกระดับความเผ็ดด้วย และพัฒนาช่องทางการจำหน่ายออนไลน์ ให้ค้าขายได้กว้างขึ้น ...”

๑๔.๓) พระราชดำรัสกับนายช่วง สิงห์โพล หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงข้างซ้าย ความว่า “... ควรคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวดีๆ จากในแปลงนา ไว้สำหรับปลูกในปีต่อไป และมีการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มรายได้ ...”

๑๔.๔) พระราชดำรัสกับ ดร.ธเนศ มณีกุล และคณะตามเสด็จ ความว่า “...ให้ทดลอง นำข้าวกล้องงอกเป็นส่วนผสมผลิตอาหารไก่ไข่ เนื่องจากมีโปรตีนสูง มีสารอาหารมาก จะได้ไก่ไข่ อารมณ์ดี ผลิตไข่ไก่ได้คุณภาพสูง ...”

๑๔.๕) พระราชดำรัสกับนายอำนาจ มาศเมฆ หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ กลุ่มผักปลอดสารพิษ ความว่า “... มะนาวไซ้พันธุ์พื้นเมืองก็ต้องช่วยอนุรักษ์เอาไว้...”

๑๔.๖) พระราชดำรัสกับนางปิยะมาศ คเชนทร์คำแหง หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริชุมชนขอนแก่น ความว่า “... ต้นไม้ที่นำมาแสดงคืออะไร ใช้ประโยชน์อย่างไร...” ซึ่งได้ตอบพระราชปจฉาไปว่า “... เป็นต้นดีปัสีเชือก พบได้ตามป่าเขา ปัจจุบันนำมาขยายพันธุ์ที่ศูนย์เรียนรู้ ตั้งแต่สมัยปู่ย่า ใช้ประกอบทำเครื่องแกงเผ็ดอาหารป่า ดอกตากแห้งใช้ทำยา...”

๑๔.๗) พระราชดำรัสกับนายจรัญ แสงขาว และนายไมตรี สุกุณา หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ความว่า “... การทำนาข้าว การเลี้ยงปลา ควรมีพืชผักอย่างหลากหลาย ปลูกผสมผสาน จะได้มีอาหารครบ ...”

๑๔.๘) พระราชดำรัสกับนางพวงเพ็ญ จันทรงาม หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ตำบลเกาะหวด ความว่า “... นักวิชาการเอางานพัฒนาเรื่องข้าวมาขยายผลในพื้นที่ที่เป็นเรื่องที่ดีทำให้เกษตรกรมีทางเลือก...”

๑๔.๙) พระราชดำรัสกับนายมุฮัมหมัดยูซุฟ บุญผล หัวหน้าศูนย์เรียนรู้การพัฒนาพืชแซมสวนยางพาราบ้านเขาวัง ความว่า “... ศูนย์เรียนรู้จากบ้านเขาวัง ยังมีดินสไลด์ฟังอยู่หรือไม่มีการดำเนินการแก้ไขอย่างไรบ้าง” ซึ่งได้ตอบพระราชปจฉาไปว่า “...ในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ มีการปลูกพืชเสริมในร่องสวนยางพารา มีรากพืชช่วยยึดดิน ทำให้ไม่มีช่องว่างให้น้ำกัดเซาะสามารถแก้ไขได้บางจุด...”

๑๔.๑๐) พระราชดำรัสกับนางจันทร์พร ผาตศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนปาระกา ผู้นำนักเรียนมาจัดนิทรรศการเรื่อง พี่เลี้ยงน้อง โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริ ความว่า “...ดีจังที่มีโครงการนี้ ช่วยเหลือโรงเรียนได้มากเลย ให้ทำต่อไปนะ และควรให้เด็กนักเรียนที่อื่นๆ ได้มาศึกษาดูงานด้วย...”

บทที่ ๒

สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๑.๑ สภาพภูมิประเทศ

ลุ่มน้ำปากพนังมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยม สภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำปากพนังประกอบด้วยเทือกเขาสูงชันด้านตะวันตกของพื้นที่ โดยทอดตัวยาวตามแนวเหนือ - ใต้ เกือบขนานกับแนวชายฝั่งทะเล สภาพของพื้นที่จะลาดเอียงลงมาจากด้านตะวันออกของลุ่มน้ำจนถึงชายฝั่งทะเล สามารถแบ่งพื้นที่ได้ ออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังรูปที่ ๒-๑ คือ

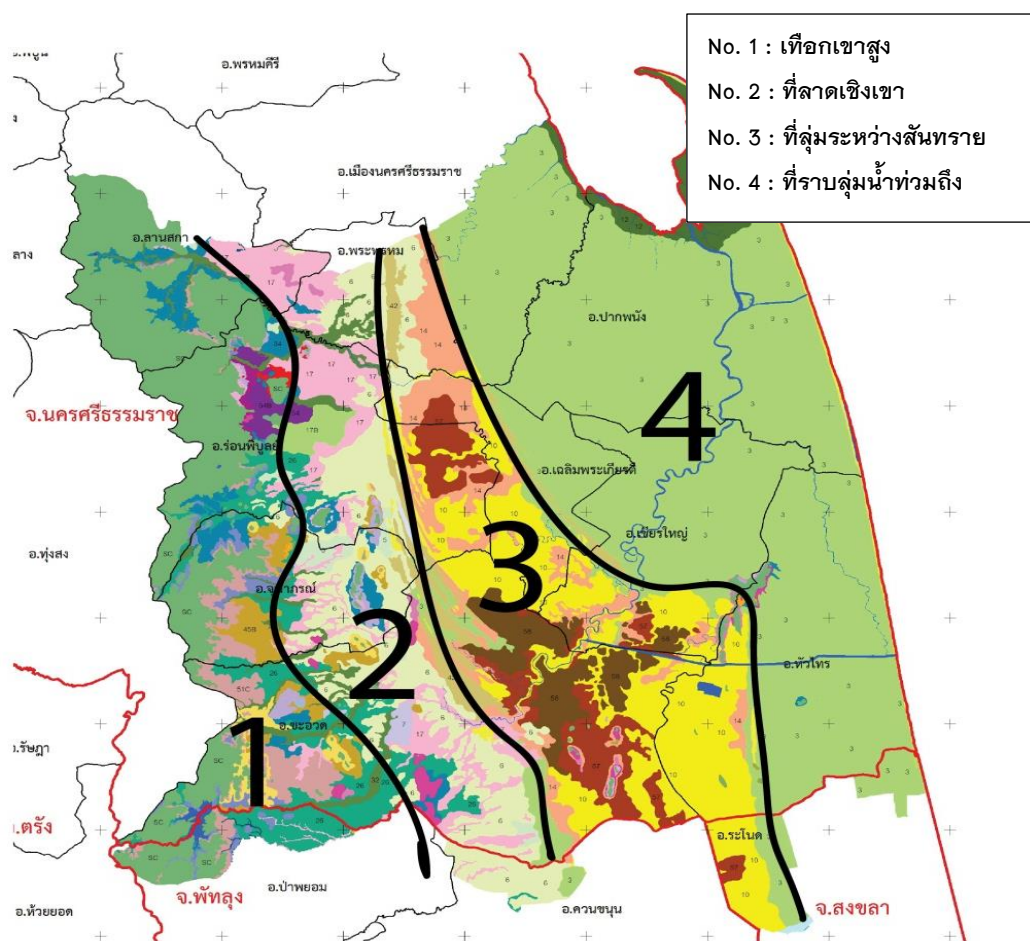
๑) เทือกเขาสูง ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งเรียกว่าเทือกเขาบรรทัด โดยจุดสูงสุดของพื้นที่อยู่ที่เทือกเขาหลวง สูง ๑,๓๖๕ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นแหล่งต้นกำเนิดของแม่น้ำลำคลองสายสำคัญของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีความลาดชันของพื้นที่โดยเฉลี่ยมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์

๒) ที่ลาดเชิงเขา ถัดจากแนวภูเขาทางด้านตะวันออก สภาพพื้นที่จะค่อยๆ ลาดลงมาเป็นที่ลาดเชิงเขา มีลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันถึงพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ

๓) ที่ลุ่มระหว่างสันทราย เป็นพื้นที่ตอนกลางของพื้นที่ลุ่มน้ำ จะปรากฏมีแนวสันทรายเก่าอยู่ ๒ แนว ทอดตัวตามแนวเหนือใต้ และในระหว่างแนวของสันทรายทะเลเก่าทั้งสองนี้ จะเป็นพื้นที่ราบลุ่มต่ำ ประกอบไปด้วยพื้นที่ที่เป็นพรุซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ มักเกิดปัญหาดินเปรี้ยวจัดเป็นส่วนใหญ่

๔) ที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง ถัดจากสันทรายเก่าออกมาทางด้านตะวันออก เป็นพื้นที่ลาดลงสู่แม่น้ำปากพนังฝั่งตะวันตก เป็นแหล่งปลูกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของลุ่มน้ำปากพนัง พื้นที่ฝั่งขวาของแม่น้ำปากพนังกับสันทรายริมทะเล เป็นพื้นที่ราบลุ่ม แอ่งที่ลุ่ม อยู่ค่อนข้างไกลทางสันทรายและมีแนวเกือบขนานกับสันทราย ด้านที่ติดกับสันทรายเป็นแอ่ง มีน้ำท่วมขัง

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกของภาคใต้ สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้เกิดฤดูกาล ๒ ฤดู คือ ฤดูฝน และฤดูร้อน สำหรับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดผ่านช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ก่อให้เกิดฝนในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังไม่มากนัก เนื่องจากมีภูเขาสูงด้านทิศตะวันตกเป็นแนวขวางทิศทางลมไว้ ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านบริเวณอ่าวไทยในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ก่อให้เกิดปริมาณฝนตกชุกในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ตั้งแต่ป่าต้นน้ำจนถึงชายทะเล ทำให้มีปริมาณน้ำสะสมเป็นจำนวนมากประกอบกับในช่วงนี้มักมีน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มต่ำเป็นเวลานาน

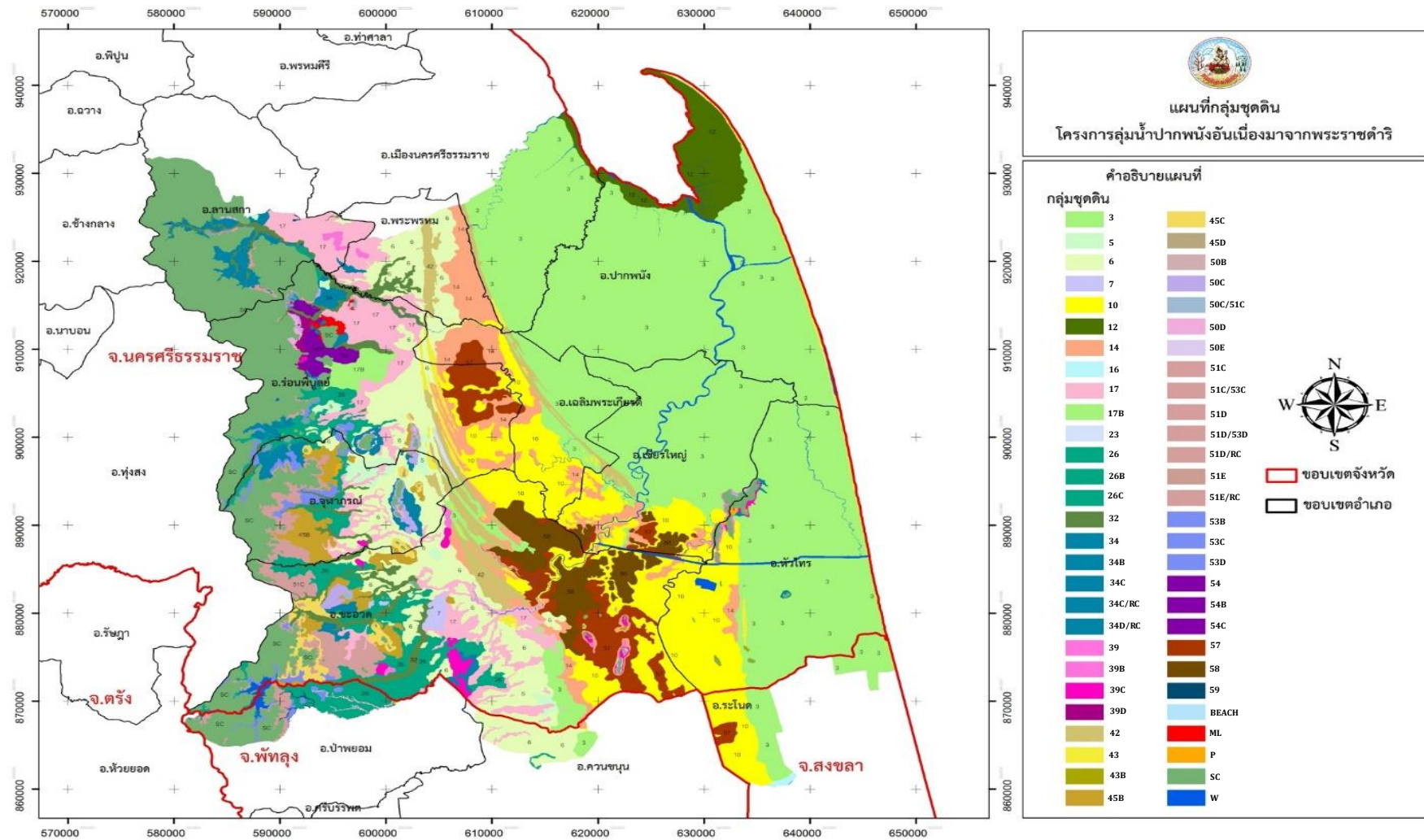
รูปที่ ๒-๑ สภาพภูมิประเทศ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

๒.๑.๒ ทรัพยากรดิน

๑) ลักษณะของดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้ทำการสำรวจดินในจังหวัดนครราชสีมา โดยสามารถจำแนกดินออกเป็น ๒๕ กลุ่มชุดดิน โดยชุดดินที่พบมากที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ ชุดดินที่ ๓ ชุดดินที่ ๖๒ และชุดดินที่ ๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๐ ๑๐.๔๙ และ ๙.๖๐ ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๑๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด ดังรูปที่ ๒-๒ โดยแต่ละชุดดินมีสมบัติที่มีลักษณะเด่นดังนี้

- ชุดดินที่ ๓ พบในที่ราบลุ่ม มีเนื้อที่ประมาณ ๔๑๐,๐๙๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓๖.๑๐ ของพื้นที่ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๙.๐-๘.๕ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักและผลไม้

รูปที่ ๒-๒ แผนที่กลุ่มชุดดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

● ชุดดินที่ ๖๒ พบบริเวณพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ หรือเรียกว่า Slope complex (SC) มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๕,๔๓๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๔๙ ของพื้นที่ ดินที่พบมีลักษณะเป็นดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

● ชุดดินที่ ๑๐ พบบริเวณที่ลุ่มตอนกลางของพื้นที่ลุ่มน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๕,๓๖๘ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๖๐ ของพื้นที่ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซด์ และเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มักขาดธาตุอาหารพืช พวกลไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะเดียวกันจะมีสารละลายพวกลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก สามารถใช้ประโยชน์โดยการยกร่องปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนประดิพัทธ์

ทั้งนี้ รายละเอียดของชุดดินอื่นๆ ในจังหวัดนครราชสีมา แสดงไว้ในภาคผนวก ก

๒) ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกรมพัฒนาที่ดิน เนื้อที่ทั้งหมด ๒,๒๔๓,๓๖๔ ไร่ สามารถสรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังรูปที่ ๒-๓ ได้ดังนี้

๒.๑) พื้นที่เกษตรกรรม เนื้อที่ ๑,๕๓๔,๗๖๓ ไร่ ร้อยละ ๖๘.๔๐ ประกอบด้วย

(๑) พื้นที่นาข้าว	เนื้อที่ ๓๒๙,๙๖๓ ไร่
(๒) พื้นที่ปลูกพืชไร่	เนื้อที่ ๒๒,๑๔๔ ไร่
(๓) พื้นที่ไม้ยืนต้น	เนื้อที่ ๙๖๓,๕๓๔ ไร่
(๓.๑) พื้นที่ปลูกยางพารา	เนื้อที่ ๕๐๕,๒๖๓ ไร่
(๓.๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน	เนื้อที่ ๓๓/๓,๗/๔๖ ไร่
(๓.๓) พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นอื่นๆ	เนื้อที่ ๘๐,๕๒๕ ไร่
(๔) พื้นที่ปลูกไม้ผล	เนื้อที่ ๑๐๑,๘๙๑ ไร่
(๕) พื้นที่ปลูกพืชสวน	เนื้อที่ ๙,๐๔๒ ไร่
(๖) พื้นที่ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	เนื้อที่ ๕,๕๖๐ ไร่
(๗) พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	เนื้อที่ ๑๐๒,๖๐๓ ไร่

๒.๒) พื้นที่ป่าไม้ เนื้อที่ ๓๔๓,๐๐๐ ไร่ ร้อยละ ๑๕.๒๙ ประกอบด้วย ป่าดิบรอสภาพพื้นที่ฟู ป่าดิบสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพพื้นที่ฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าพรุรอสภาพพื้นที่ฟู และป่าพรุสมบูรณ์

๒.๓) พื้นที่เบ็ดเตล็ด เนื้อที่ ๑๓๑,๒๒๑ ไร่ ร้อยละ ๕.๘๕ ประกอบด้วย พุงหญ้า
เหมืองแร่ บ่อลูกรัง และพื้นที่ถมดิน

๒.๔) พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง เนื้อที่ ๑๓๙,๙๔๖ ไร่ ร้อยละ ๘.๐๒ ประกอบด้วย
ตัวเมือง ย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการ สนามบิน สถานีรถไฟ ท่าเรือ ถนน นิคมอุตสาหกรรม
โรงงานอุตสาหกรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

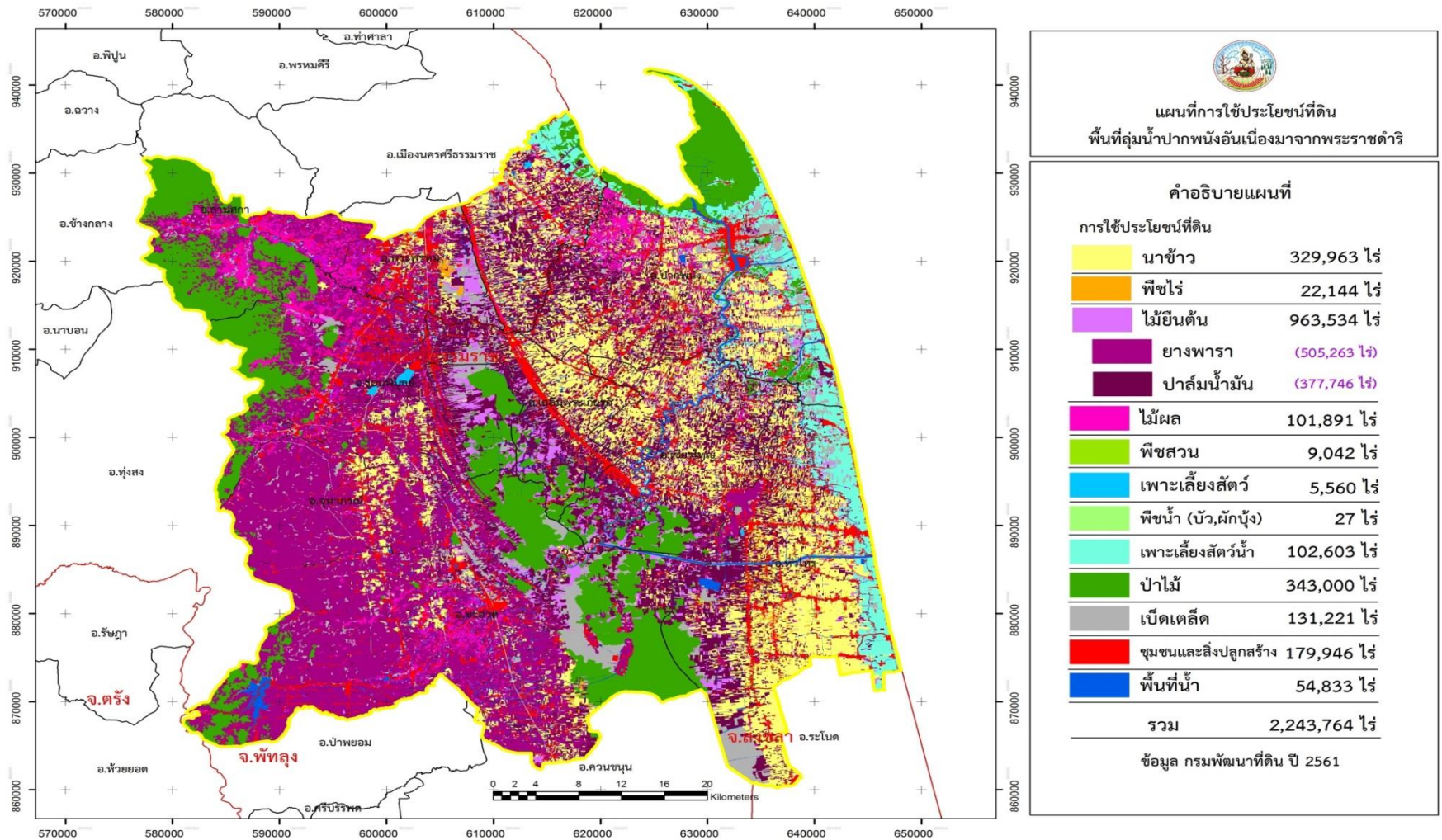
๒.๕) พื้นที่น้ำ เนื้อที่ ๕๔,๘๔๐ ไร่ ร้อยละ ๒.๔๔ ประกอบด้วย แม่น้ำลำคลอง
ทะเลสาบ บึง อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

๓) ปัญหาคุณภาพดิน

ดินที่มีปัญหาโดยทั่วไปมักเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางการเกษตร ซึ่งปกติ
จะไม่สามารถกำหนดลักษณะของดินที่เป็นปัญหาได้แน่ชัด เนื่องจากปัญหาแต่ละชนิดของดินขึ้นอยู่กับ
การนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ปลูกป่า ทำพุงหญ้าเลี้ยงสัตว์ หรือปลูกพืชเศรษฐกิจ ยิ่งไปกว่านั้น แม้แต่ดินชนิด
เดียวกัน หากปลูกพืชต่างชนิดกัน ลักษณะปัญหาของดินก็แตกต่างกัน การพิจารณาว่าดินบริเวณดังกล่าว
มีปัญหาต่อการเกษตรหรือไม่นั้น สามารถดูได้จากลักษณะและสมบัติของดินที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์
ทางการเกษตร ถ้าดินมีลักษณะและสมบัติที่ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืชที่ปลูก
ทั้งทางด้านสมบัติทางกายภาพและเคมีก็จัดเป็นดินปัญหาทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ความรุนแรงของปัญหาอาจ
มากหรือน้อยแตกต่างกัน ดินปัญหาในภาพรวม หมายถึง ดินที่มีสมบัติทางกายภาพและทางเคมี
ไม่เหมาะสมทางการเกษตร ซึ่งเมื่อนำไปใช้ประโยชน์แล้วจะให้ผลผลิตต่ำหรือไม่ให้ผลผลิต รวมถึงพื้นที่ที่
นำไปใช้ประโยชน์แล้วจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังจำแนกดินที่มีปัญหา
ได้เป็น ๖ ปัญหาหลัก ดังรูปที่ ๒-๔ ได้แก่

๓.๑) ดินเค็ม (salt affected soils)

ดินเค็ม หมายถึง ดินที่มีปริมาณเกลือที่ละลายน้ำได้อยู่มาก จนมีผลกระทบต่อ
การเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช ดินเค็มในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ตามศักยภาพดินที่พบเป็นดินเค็ม
ชายฝั่งทะเล (Coastal saline soils) ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของน้ำทะเล ส่วนใหญ่พบอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเล
ซึ่งพื้นที่ยังคงมีน้ำทะเลท่วมถึง หรือเคยเป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลท่วมถึงมาก่อนโดยจะพบมากที่สุดตามแนว
ชายฝั่งทะเลบริเวณ อำเภอปากพนัง ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๒ มีพื้นที่ ๔๙,๒๓๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๒๐
ของพื้นที่

รูปที่ ๒-๓ แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

๓.๒) ดินเปรี้ยวจัด (acid sulfate soils)

ดินเปรี้ยวจัด หรือดินกรดกำมะถัน หมายถึง ดินที่มีสารประกอบไพไรต์ (FeS_2) เป็นองค์ประกอบ เมื่อผ่านกระบวนการออกซิเดชัน จะทำให้เกิดกรดกำมะถัน (H_2SO_4) ในชั้นดิน และฤทธิ์ของความเป็นกรดรุนแรงมากจนส่งผลกระทบต่อ การปลูกพืช เกิดในบริเวณที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลที่มีหรือเคยมีน้ำทะเล หรือมีน้ำกร่อยท่วมถึงในอดีต สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นที่ลุ่มตื้นน้ำท่วมขัง มีต้นกก ต้นกระจูด ขึ้นอยู่ทั่วไป คุณภาพน้ำในบริเวณดังกล่าวโสมากและเป็นกรดจัดมาก ดินเปรี้ยวจัดในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ลุ่มระหว่างสันทรายชายหาดเก่าซึ่งเป็นแอ่งเก่าที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง ส่วนมากเป็นพื้นที่ขอบป่าพรุ ในพื้นที่อำเภอพระพรหม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร และอำเภอระโนด สืบเนื่องจากมีต้นกระจูดขึ้นปกคลุมพื้นที่มาก ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ และกลุ่มชุดดินที่ ๑๔ มีพื้นที่รวม ๓๐๙,๑๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑๓.๖๕ ของพื้นที่ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ค่อนข้างมาก

๓.๓) ดินทรายจัด (sandy soils)

ดินทราย หมายถึง ดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปนร่วนที่เกิดขึ้นชั้นหนามากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีเนื้อดินเป็นดินทราย หรือดินทรายปนดินร่วน เนื้อดินเหนียวน้อย เป็นดินที่ไม่มีโครงสร้างมีลักษณะเป็นเม็ดเดี่ยวๆ การเกาะตัวหรือยึดตัวของเม็ดดินต่ำทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินได้ง่าย บางพื้นที่ดินแน่นทึบเนื่องจากเนื้อดินเป็นทรายละเอียดทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของพืช มีการระบายน้ำดีเกินไปทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ ความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำทำให้ดินถูกชะล้างธาตุอาหารออกไปมากในช่วงฤดูฝน ดินมีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ดินทรายในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่เป็นสันทรายชายหาดเก่า ในเขตอำเภอพระพรหม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอชะอวด ดินที่พบได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๒ และกลุ่มชุดดินที่ ๔๓ มีพื้นที่รวม ๖๔,๙๔๘ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๘๙ ของพื้นที่

๓.๔) ดินอินทรีย์ (organic soil)

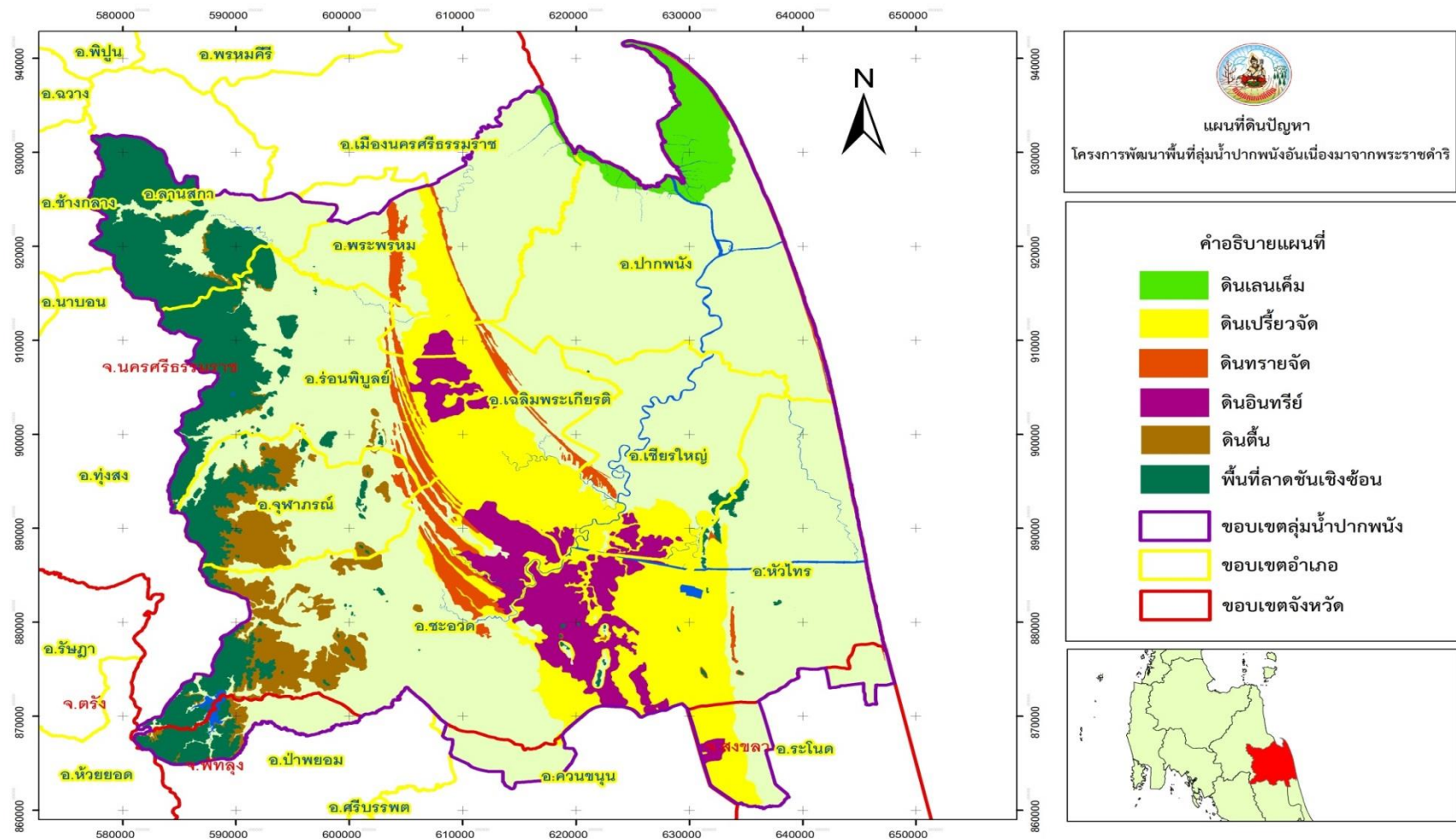
ดินอินทรีย์หรือ “ดินพรุ” หมายถึง ดินที่เกิดจากการสะสมเศษซากอินทรีย์ที่เกิดจากการสลายตัวเน่าเปื่อยของพืชพรรณไม้ตามธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ในแอ่งที่ลุ่มตื้นน้ำแช่ขังเป็นเวลานาน จนเกิดการสะสมเป็นชั้นดินอินทรีย์ที่หนากว่า ๔๐ เซนติเมตร ดินมีสภาพเป็นกรดรุนแรงมาก (ค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินน้อยกว่า ๔.๕) ดินอินทรีย์จึงจัดเป็นดินที่มีศักยภาพในการกลายเป็นดินกรดกำมะถัน นอกจากนี้ ดินอินทรีย์จะยุบตัว ดัดแปลงง่าย แต่ดับยาก ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่โดยการระบายน้ำออกจากพรุมากเกินไป จะทำให้ดินมีสภาพเป็นกรดได้ในภายหลัง และเสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้ ทำให้พื้นที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้ การจัดการดินทำได้ลำบากและเสียค่าใช้จ่ายสูง ในขณะเดียวกัน ถ้านำไม้ยืนต้นมาปลูก ต้นไม้จะล้มง่าย เนื่องจากดินอินทรีย์มีความสามารถในการรับน้ำหนักได้น้อย ดินอินทรีย์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างสันทรายชายหาดเก่า โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง สืบเนื่องจากพื้นที่มักจะพบมีต้นเสม็ดและต้นกระจูดขึ้นปกคลุมพื้นที่ ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๓ และกลุ่มชุดดินที่ ๕๔ มีพื้นที่รวม ๑๑๙,๐๖๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๓๑ ของพื้นที่

๓.๕) ดินตื้น (shallow soils)

ดินตื้น หมายถึง ดินที่มีชั้นส่วนเนื้อหยาบที่เป็นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินในปริมาณเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ ๓๕ โดยปริมาตร หรือพบชั้นมาร์ล ชั้นหินพื้น ชั้นดานแข็งหรือชั้นเชื่อมแข็งภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการงอกของรากพืช การไถพรวน และทำเกษตรกรรมอื่น ๆ นอกจากนี้ ดินตื้นจะมีปริมาณของดินน้อยซึ่งอุ้มน้ำได้น้อยทำให้ขาดน้ำเมื่อฝนทิ้งช่วง ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่เป็นเนินเขา ล้นเขาในพื้นที่อำเภोजุฬาภรณ์ อำเภอชะอวด และอำเภอป่าพะยอม ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๕ และกลุ่มชุดดินที่ ๕๑ มีพื้นที่รวม ๕๑,๓๘๕ ไร่หรือร้อยละ ๒.๒๙ ของพื้นที่

๓.๖) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (slope complex soils)

พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน หมายถึง พื้นที่ ภูเขา ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ขึ้นไป ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ทำการกสิกรรม เพราะหากมีการใช้ที่ดินเพาะปลูกพืชไม่ถูกต้องจะเกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน และการเสื่อมโทรมของดินอย่างรวดเร็ว ลักษณะและสมบัติของดินที่พบบนพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมี หน้าดินตื้นจนบางแห่งเหลือแต่ดินหินโผล่ พื้นที่เหล่านี้ควรเก็บรักษาให้เป็นป่าต้นน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศวิทยาและรักษาสมดุลของลุ่มน้ำ พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่เป็นเขาสูงทางด้านตะวันตกของอำเภอลานสกา อำเภออ่อนพิบูลย์ อำเภอชะอวด และอำเภอป่าพะยอม ซึ่งก็คือพื้นที่ต้นน้ำ ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ มีพื้นที่ ๒๓๕,๔๓๘ ไร่หรือร้อยละ ๑๐.๔๙ ของพื้นที่

รูปที่ ๒-๔ ปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

๔) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ กลยุทธ์ที่ ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน โดยได้มีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน โดยการพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรดินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการทำการเกษตร พร้อมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ซึ่งมีการดำเนินงาน ตามตารางที่ ๒-๑ ดังนี้

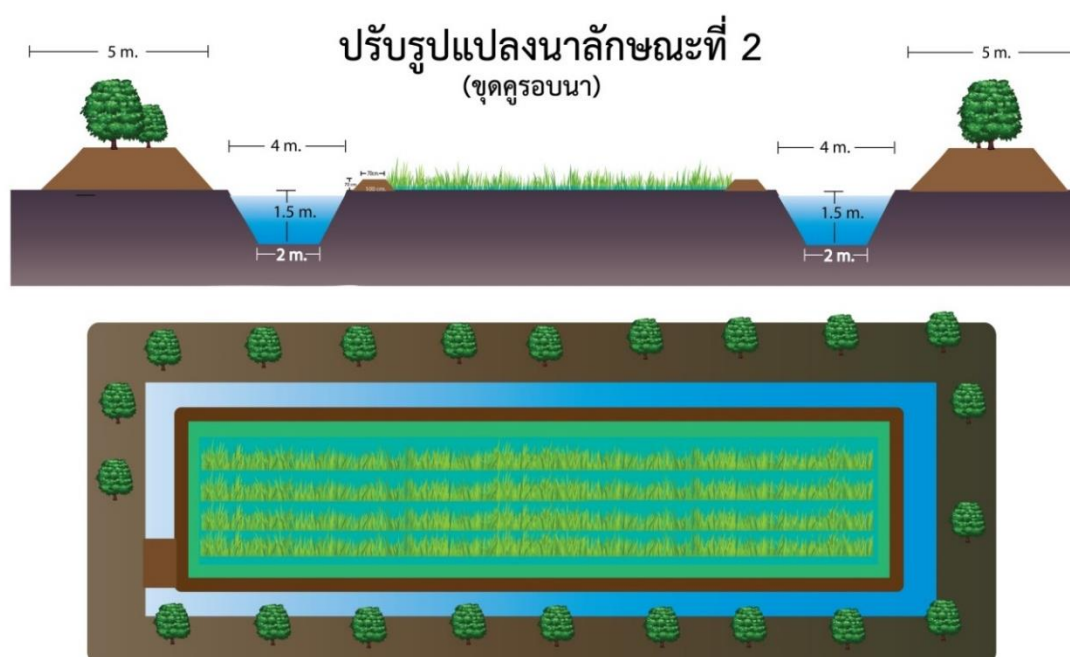
๔.๑) การจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาที่ดิน เป็นการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อให้ใช้ทรัพยากรดินและน้ำอย่างเหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เกิดความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความยั่งยืน การอนุรักษ์ดินและน้ำจะลดการชะล้างพังทลายของดิน ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบ การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจะเป็นพื้นที่นาข้าว มีปัญหาการชะล้างพังทลายน้อย แต่จะมีปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝนและขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง การจัดการที่เหมาะสมเป็นการจัดรูปแบบนาให้มีการระบายน้ำเข้าออกได้สะดวก ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๕๕,๒๙๑ ไร่ ได้แก่

(๑) การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ขุดคันดิน) ก่อสร้างโดยการลบคันนาเดิม ซึ่งมีขนาดเล็ก และเป็นผืนนาแปลงเล็กแปลงน้อย แล้วสร้างคันนาขึ้นมาใหม่ โดยให้มีขนาดกว้างและสูงกว่าเดิม เป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกัน เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในแปลงนา บนตัวคันนาสามารถปลูกพืชชนิดต่างๆ ได้ เช่น ไม้ผล และพืชผัก ความสูงและความกว้างของคันนาจะผันแปรไปตามลักษณะพื้นที่ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาหรือปริมาณน้ำที่จะเก็บกักหรือระบายออก วัตถุประสงค์หลักของพื้นที่ใช้ทำนา การพัฒนาพื้นที่นาดังกล่าวเพื่อให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด คุ้มค่ากับการลงทุน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๔๓,๓๒๗ ไร่

ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1

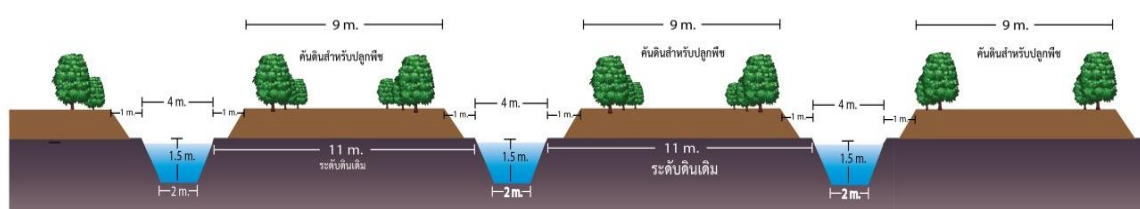

(๒) การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ขุดคูรอบแปลงนา) มีลักษณะเป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกันตลอดเช่นเดียวกับแบบที่ ๑ แต่มีการขุดคูน้ำเพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำ โดยการขุดดินทำเป็นคูแล้วเอาดินนั้นขึ้นมามีถมเป็นคันดินวัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำ ระบายน้ำและส่งน้ำในแปลงปลูกพืช บนคันดินยังสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจต่างๆ การใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่ของพื้นที่ยังใช้ทำนา และพื้นที่ส่วนหนึ่งปลูกพืชเศรษฐกิจ ร่องน้ำสามารถเลี้ยงปลาได้ ซึ่งเป็นทางเลือกให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะผสมผสาน ลดความเสี่ยงจากการทำนาเพียงอย่างเดียว ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๖,๑๕๓ ไร่

(๓) การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคูยกร่อง) มีลักษณะคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกัน ทำโดยการขุดดินขึ้นให้เป็นคูน้ำทั้งสองด้านแล้วนำดินนั้นมาถมเป็นคันดิน วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำในพื้นที่ราบและราบลุ่ม บนคันดินสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ขนาดของร่องปลูกไม้ผลจะผันแปรไปตามลักษณะดิน การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ สามารถออกแบบต่อเนื่องทำเป็นแปลงใหญ่ๆ ได้ เพื่อให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำนามีศักยภาพต่ำได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่าได้มีทางเลือก ใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวม เนื้อที่ ๕,๘๑๑ ไร่

ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3
(ขุดคูยกร่องปลูกพืช)

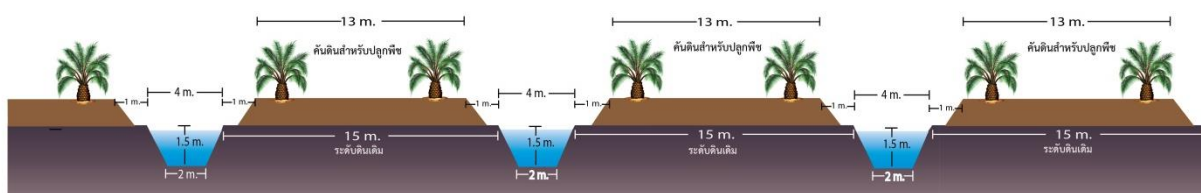

๔.๒) กิจกรรมปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าว พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ๓๐๙,๑๕๗ ไร่ กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๙ – ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๑๑๐,๑๙๖ ไร่ ซึ่งดินเปรี้ยวเป็นดินที่มีศักยภาพ ในการผลิตต่ำ การปลูกพืชในดินเปรี้ยวจัด จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการ ดินเปรี้ยวจัด แต่เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการดิน ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้จากการปลูกพืชในดินเปรี้ยวจัดให้ผลผลิตที่ต่ำ

จากสภาพปัญหา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริให้นำรูปแบบการพัฒนาในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาขยายผลและปรับใช้ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งสภาพพื้นที่มีภูมิพืช พืชเสม็ด กระจูด กก ขึ้นอยู่ในพื้นที่ดินเปรี้ยว เมื่อขุดลึกลงไป ในดินประมาณ ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร จะพบจุดประซึ่งเป็นสารสีเหลืองคล้ายสีฟางข้าวหรือลักษณะเป็น ผงของสารประกอบกำมะถันกระจายอยู่ตามเนื้อดิน การจัดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ ด้วยการใช้น้ำปูนบดอัตรา ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หว่านลงในพื้นที่แล้วไถกลบ หลังจากนั้นจึงทำนาตามปกติ หินปูนบดจะค่อยๆ ทำปฏิกิริยากับดินเปรี้ยว ซึ่งใช้ระยะเวลาทำปฏิกิริยาและสลายไปในดินนาน ๓ - ๔ ปี ส่วนใหญ่เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์เฉื่อยพัทลุง เล็บนก สังข์หยด ชัยนาท ๑ จากเดิมผลผลิตเฉลี่ย ๑๕๐ - ๓๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ภายหลังการปรับปรุงดินทำให้ได้ผลผลิตข้าวพันธุ์เฉื่อยพัทลุงเพิ่มขึ้นเป็น ๖๓๐ กิโลกรัม/ไร่ และผลผลิตข้าวพันธุ์ชัยนาท ๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๗๕๐ กิโลกรัม/ไร่

๔.๓) กิจกรรมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน โดยดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวที่มีสภาพเป็นที่นาร้าง/ที่ทิ้งร้าง โดยการฟื้นฟูและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดยกร่อง) เพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยดำเนินการในเขตส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๓๖,๖๓๗ ไร่

โครงการปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน
(ชุดคyclerองปลูกปาล์ม)

๔.๕) กิจกรรมปรับปรุงพื้นที่บ่อกักน้ำในเขตน้ำเค็มเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการการปรับปรุงพื้นที่บ่อกักที่มีสภาพเป็นที่ร้าง/ที่ทิ้งร้าง โดยการฟื้นฟูและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดยกร่อง) เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ ดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๕ รวมเนื้อที่ ๓๔๒ ไร่ โดยกรมพัฒนาที่ดินและส่งเสริมการปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูพื้นที่

นาทุ่งร้าง ดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๖๐๐ ไร่ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมพื้นที่ที่ดำเนินการทั้งสิ้น ๙๔๒ ไร่

๔.๕) กิจกรรมสาธิต/ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน ปุ๋ยพืชสดเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยยกระดับของอินทรีย์วัตถุในดินให้สูงขึ้นเพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ป้องกันการเสื่อมโทรมของดินและช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ หลังจากไถกลบส่วนหนึ่งของเศษพืชที่ตกค้างอยู่จะทำให้หน้าดินคลุมดินป้องกันการระเหยของน้ำจากผิวดิน ขณะเดียวกันเศษพืชที่อยู่ในดินเมื่อสลายตัวจะกลายเป็นอินทรีย์วัตถุช่วยให้สภาพทางกายภาพของดินดีขึ้น ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๖๐,๓๗/๑ ไร่

๔.๖) กิจกรรมสาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ แล้วรวมเนื้อที่ ๕,๒๐๐ ไร่

ตารางที่ ๒-๑ สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ – ๒๕๖๔

กิจกรรมการดำเนินงาน	ปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔
๑. การจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาที่ดิน	๕๕,๒๙๑ ไร่
๑.๑ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑	๔๓,๓๒๓ ไร่
๑.๒ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒	๖,๑๕๓ ไร่
๑.๓ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓	๕,๘๑๕ ไร่
๒. การฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว	๖๐,๘๘๕ ไร่
๓. การปรับปรุงพื้นที่นาเพื่อปลูกข้าว	๓๐,๔๐๖ ไร่
๔. การฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	
๔.๑ การฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	๙๙๓ ไร่
๔.๒ ปรับปรุงพื้นที่บ่อกุ้งร้างในเขตน้ำเค็มเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม	๙๔๒ ไร่
๕. ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเค็ม	๒,๕๐๐ ไร่
๖. ปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๒,๐๙๕ ไร่
๗. ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๓๖,๖๓๓ ไร่
๘. ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว-ดินกรด เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ	๑๖๔,๐๑๙ ไร่
๘.๑ ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าว	๑๑๐,๑๙๖ ไร่
๘.๒ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรดเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๒๓,๒๕๖ ไร่
๘.๓ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรดเพื่อปลูกไม้ผล/ยางพารา	๒๘,๐๖๗ ไร่

ตารางที่ ๒-๑ สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ – ๒๕๖๔

กิจกรรมการดำเนินงาน	ปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔
๙. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์	๖๙๓,๓/๕๕ ไร่
๙.๑ จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์	๖๓๓/ กลุ่ม
๙.๒ สาธิต/ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด	๖๐,๓/๓/๑ ไร่
๙.๓ สาธิตการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี	๕,๒๐๐ ไร่
๑๐. ผลิตและปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	๙,๖๕๐,๐๐๐ กล้า ๒๓,๕๕๐ ไร่
๑๑. ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบควบคุมน้ำ	๓๐ แห่ง

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

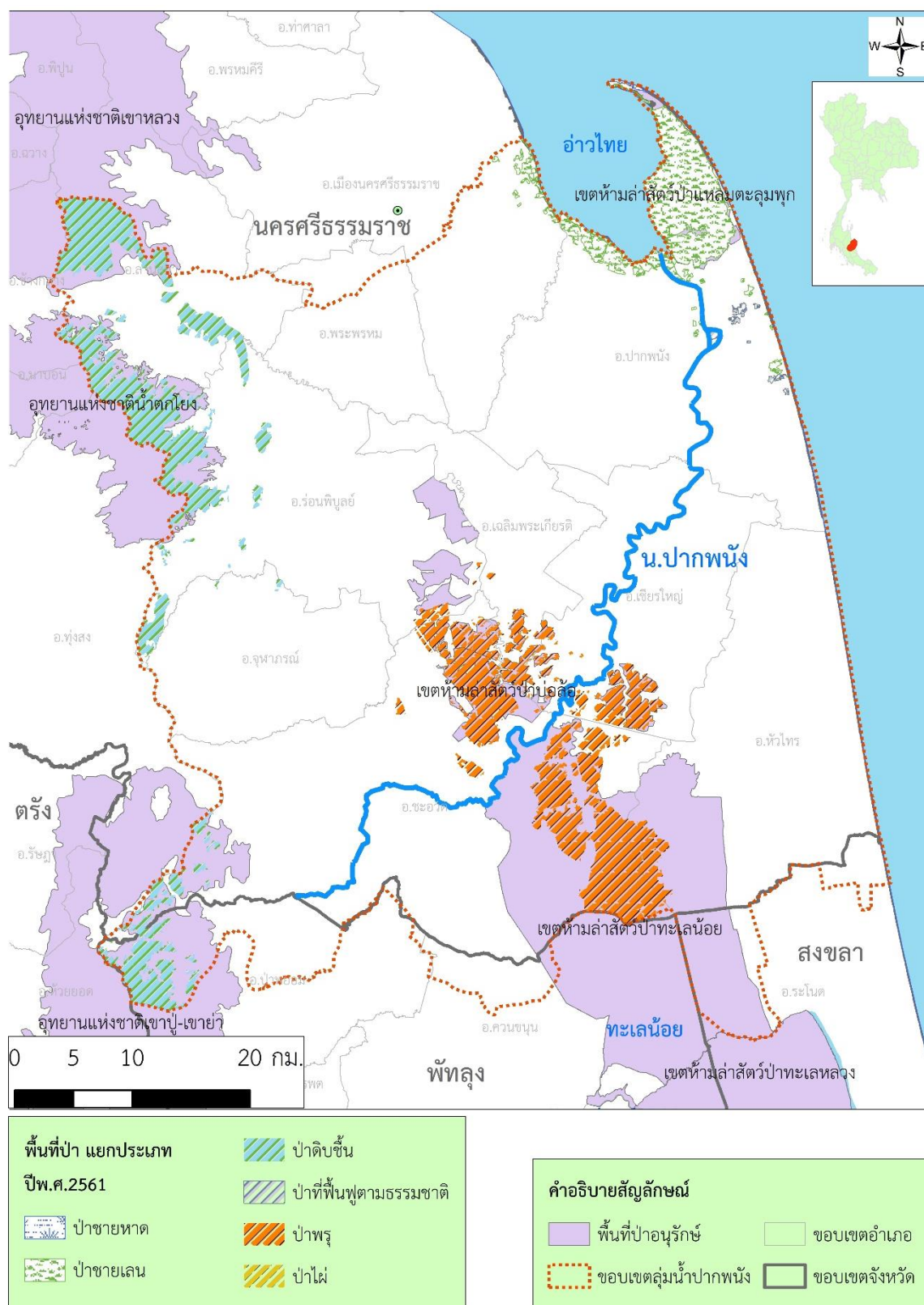
๒.๑.๓ ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ประกอบด้วย พื้นที่ป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติ ๓ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อุทยานแห่งชาติเขาหลวง และอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๓ แห่ง ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อม และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลมตะลุมพุก ลักษณะป่าที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ ป่าดิบชื้น ป่าพรุ และป่าชายเลน ดังรูปที่ ๒-๕ จากข้อมูลกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่ามีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มีพื้นที่ ๔๓๓,๓/๘๒.๑๒ ไร่ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๖๓ พบว่าพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีแนวโน้มการฟื้นฟูที่ดีขึ้น โดยพบพื้นที่ที่มีสภาพป่าเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๒๐๘,๙๖๒.๙๒ ไร่ เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็น ๒๒๙,๔๕๓.๖๔ ไร่ ดังตารางที่ ๒-๒

ตารางที่ ๒-๒ พื้นที่สภาพป่าในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ลุ่มน้ำปากพนัง

เขตอนุรักษ์	พื้นที่เขตอนุรักษ์(ไร่)	พื้นที่สภาพป่า (ไร่)					
		ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
อุทยานแห่งชาติเขาหลวง	๒๘,๖๑๔.๓/๓	๒๓,๐๕๓.๖๐	๒๒,๖๖๐.๓๖	๒๒,๖๖๐.๓๖	๒๒,๖๔๕.๔๘	๒๒,๓๒๘.๐๑	๒๒,๓๒๘.๐๑
อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง	๕๐,๔๓๒.๘๖	๓๕,๘๙๐.๕๒	๓๖,๕๒๐.๖๓	๓๕,๕๕๓.๓๙	๓๖,๓๖๒.๐๙	๓๖,๓๓๐.๔๘	๓๖,๐๑๙.๑๖
อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า	๕๕,๘๑๕.๖๕	๒๑,๔๕๓.๔๕	๑๙,๒๓/๓.๑๑	๑๙,๓/๑๒.๔๙	๒๐,๐๖๖.๓/๓	๒๐,๐๖๔.๘๑	๒๐,๐๕๓.๓๓/
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลมตะลุมพุก	๔๒,๐๓๐.๖๒	๓๓,๓/๔๓/๓.๓/๓/	๓๓,๓/๓/๙.๓/๐	๓๓,๓๒๘.๓๒	๓๔,๔๖๐.๖๓/	๓๔,๒๖๘.๖๐	๓๔,๓๓๓/๓.๓/๓/
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	๑๙๔,๐๖๔.๔๕	๔๓,๖๕๒.๕๑	๕๒,๒๓/๘.๓๑	๕๔,๕๐๔.๙๔	๕๔,๖๘๔.๔๔	๖๑,๘๕๓/๓/๙	๖๑,๙๔๐.๓๖
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อม	๖๒,๘๒๓.๘๑	๔๓,๑๖๑.๐๖	๔๖,๙๖๓/๒๓/	๔๖,๕๒๕.๓๓	๔๖,๔๑๒.๔๑	๔๙,๒๔๖.๐๑	๕๐,๓/๓/๘.๑๒
รวมทั้งสิ้น	๔๓๓,๓/๘๒.๑๒	๒๐๘,๙๖๒.๙๒	๒๑๕,๔๓/๙.๓๙	๒๑๖,๘๘๓/๘๘	๒๑๘,๖๓๒.๒๓	๒๒๘,๐๙๕.๖๙	๒๒๙,๔๕๓/๖๔

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

รูปที่ ๒-๕ พื้นที่ป่าจำแนกตามประเภทในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑) ป่าต้นน้ำ

๑.๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

พื้นที่ป่าต้นน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ประกอบด้วย พื้นที่ป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติ ๓ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อุทยานแห่งชาติเขาหลวง และอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า มีพื้นที่ ๑๓๔,๘๖๓.๒๔ ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๒ ปัจจุบันพื้นที่ป่าต้นน้ำปากพนัง ในเขตอำเภอลานสกา และอำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลุ่มน้ำปากพนัง ยังคงประสบปัญหาขาดความอุดมสมบูรณ์และความชุ่มชื้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในแม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง ลดลงทำให้กระทบต่อการใช้ประโยชน์ของประชาชนในการทำการเกษตร รวมทั้ง ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศความสมดุล

๑.๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้มีการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ที่ ๑ : สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ มีเป้าหมายในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่ ๑๓๔,๘๖๓.๒๔ ไร่ โดยมีการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกป่า และล่าสัตว์ ตลอดจน ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และจัดสร้างฝายต้นน้ำ จำนวน ๑๐๐ แห่ง ในพื้นที่อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำให้กับประชาชนในการทำการเกษตร นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกต้นชกเพื่อเสริมรายได้และฟื้นฟูระบบนิเวศชุมชนต้นน้ำปากพนัง อำเภอ ร่อนพิบูลย์และอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีการติดตามการเติบโตของต้นชก ส่งเสริม ชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์จากลูกชก เช่น การทำผ้ามัดย้อมจากน้ำต้มผลลูกชก เป็นต้น มีการจัดทำ โครงการผักพื้นบ้านอาหารท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมวิถีชุมชนคนอยู่กับป่าต้นน้ำ โดยมีการคัดเลือกพืชผักเด่น และศักยภาพทางเศรษฐกิจในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จัดอบรมการทำสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับ พืชผักสมุนไพร เป็นต้น

๒) ป่าพรุ

๒.๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

พื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง มีพื้นที่ ๓๐๙,๕๑๔ ไร่ ซึ่งอยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ พื้นที่ ๖๒,๕๙๙ ไร่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช พื้นที่ ๑๕๔,๙๑๖ ไร่ อยู่ใน พื้นที่ของมูลนิธิชัยพัฒนา พื้นที่ ๑,๙๙๓ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๒๓,๕๐๑ ไร่ พื้นที่ สปก. ๕๘,๖๓๑ ไร่ ป่าพรุควนเคร็ง ส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด เนื่องจากประสบปัญหาไฟไหม้ป่าพรุมาโดยตลอด โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้เกิดเหตุการณ์ไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งมากกว่า ๑๐๐ ครั้ง มีพื้นที่ ที่ถูกไฟไหม้ จำนวน ๑๑,๙๕๔ ไร่ และ ๑๖,๒๖๐ ไร่ ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าเกิดเหตุ ไฟไหม้เพียง ๑๒ ครั้ง มีพื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ ๒๓๓ ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๓ ซึ่งทุกภาคส่วนได้ให้

ความร่วมมือในการดำเนินการป้องกันการเกิดไฟไหม้ป่าพรุ ประกอบกับปริมาณน้ำฝนในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มากกว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงทำให้ควบคุมสถานการณ์ไฟป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๒-๓ สรุปข้อมูลการเกิดเหตุไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปี พ.ศ.	เกิดเหตุไฟไหม้ (ครั้ง)	พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
๒๕๕๙	๑๑๓/	๑๑,๓๔๒
๒๕๖๐	๑๖	๒๑๑
๒๕๖๑	๓๑	๙๒๑
๒๕๖๒	๑๐๖	๑๖,๒๖๐
๒๕๖๓	๑๒	๒๓๓

ที่มา : ส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์และการป้องกันไฟไหม้ป่า และเกิดความขัดแย้งกับประชาชนในพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒.๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และกรมทรัพยากรน้ำ ได้มีการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ที่ ๒ อนุรักษ์ ป่าไม้ และรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุ ได้กำหนดเป้าหมายฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพรุ จำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้ดำเนินการปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพรุ ไปแล้วจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๓๐๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการได้น้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกป่าแบบวนเกษตรเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง และปลูกกระจุต ๕๐ ไร่ การป้องกันและแก้ไขปัญหไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ ได้แก่ จัดทำฝายชะลอน้ำเพื่อรักษาระดับน้ำและสร้างความชุ่มชื้น จัดการปริมาณเชื้อเพลิง ๑๒,๐๐๐ ไร่ จัดทำแนวกันไฟ ๙๐ กิโลเมตร ตลอดจนประสานกรมชลประทานในการสูบน้ำเพื่อเพิ่มระดับน้ำในป่าพรุ จัดสร้างแหล่งน้ำสำรองจากน้ำใต้ดิน บ่อพลวง อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อรักษาระดับน้ำและใช้เป็นแหล่งน้ำใช้ดับไฟป่า ลาดตระเวนป้องกันไฟไหม้ป่า และประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการควบคุมดับไฟป่า เช่น จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์ป้องกันไฟป่า อบรมเครือข่ายประชาชนในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ๒๑ หมู่บ้าน ส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน เพื่อลดการจุดไฟหาของป่า เช่น ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง เป็นต้น รวมทั้งมีการลาดตระเวนตรวจปราบปราม

ป้องกันการบุกรุกถือครองพื้นที่ป่าไม้และลักลอบล่าสัตว์ป่า และจัดตั้งจุดสกัดเพื่อคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้งจัดทำโครงการปลาดุกลำพันคืนถิ่น โครงการครูป่าไม้เพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนในการอนุรักษ์ป่าไม้

ทั้งนี้ ในการชุดแพรงเพื่อทำแนวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย เพื่อป้องกันการบุกรุก และเป็นแหล่งน้ำในการควบคุมไฟป่า ซึ่งมีเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการ ระยะทาง ๒๑๕.๔๔ กิโลเมตร ดำเนินการแล้วเสร็จ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ระยะทาง ๑๕๒.๗๔ กิโลเมตร ระยะทางที่เหลือ ๖๒.๗๐ กิโลเมตร ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่ทำกินของประชาชน ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย กับพื้นที่ ส.ป.ก. และ สทก.๑ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธาน ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรธรรมชาติ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยได้มีการพิจารณาแนวทางและวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อน ดังนี้

(๑) การดำเนินการให้ยึดหลักตามแผนที่การตรวจสอบ ซึ่งกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ออกจากเขตที่จะทำการปฏิรูปที่ดิน ตามบันทึกข้อตกลง เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้

(๒) พื้นที่ ส.ป.ก. ที่ออกทับซ้อนในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย และในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จะดำเนินการยกเลิกเพิกถอนตามขั้นตอนและระเบียบที่กำหนด

(๓) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยที่ประกาศทับซ้อนเขตปฏิรูปที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ จะดำเนินการยกเลิกเพิกถอน ตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด

(๔) พื้นที่ สทก.๑ ทั้งหมดที่อยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยและอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้หมดอายุการอนุญาตแล้ว สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช) และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ จะดำเนินการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ราษฎรได้รับทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ หากมีการทำประโยชน์มาอย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าร่วมโครงการ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินดังกล่าวได้

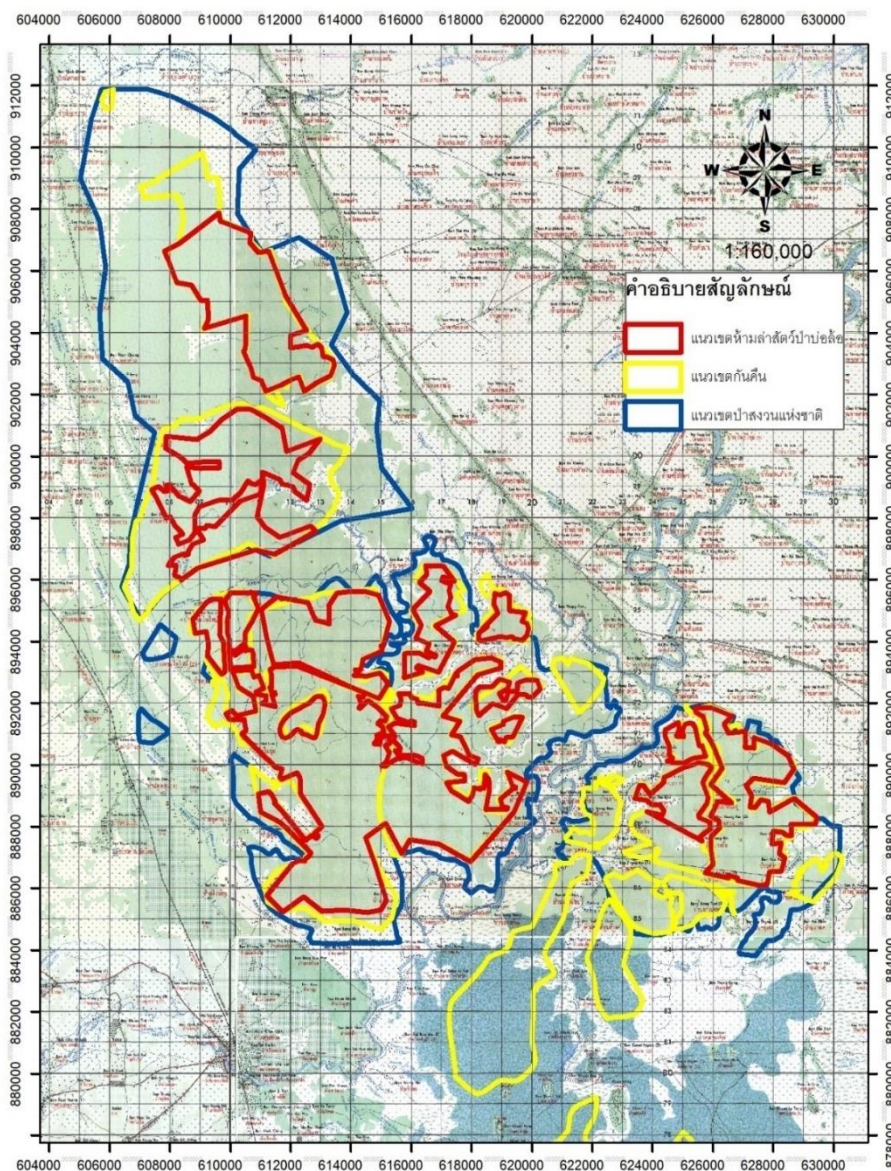
ในปี ๒๕๖๓ คณะทำงานแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย กับพื้นที่ ส.ป.ก. และ สทก.๑ ได้ร่วมกันสรุปข้อมูลพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยกับเขต ส.ป.ก. จำนวน ๑,๒๒๙ ไร่ ๒ งาน ๕๑ ตารางวา พบว่า

(๑) พื้นที่เอกสารสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ออกทับเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย มีจำนวน ๕๘๓ ไร่ ๒ งาน ๖๑ ตารางวา

(๒) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยประกาศทับพื้นที่เอกสารสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ จำนวน ๓๕ ไร่ ๐ งาน ๖๑ ตารางวา

(๓) พื้นที่เอกสารสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ อยู่ในเขตกันคืนให้กรมป่าไม้ จำนวน ๕๓/๐ ไร่ ๓ งาน ๒๙ ตารางวา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ร่วมกับสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด นครศรีธรรมราช สำรวจพื้นที่ทับซ้อนพบว่า มีจำนวน ๑๓๔ แปลง ขนาดพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๕๓๘ ไร่ ซึ่งในพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อประกาศทับพื้นที่ ส.ป.ก. จำนวน ๗๕ ไร่ ดังรูปที่ ๒-๖ ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช จะดำเนินการสำรวจพื้นที่และจัดทำแผนที่แนวเขตในลักษณะ one map เพื่อใช้ประกอบการดำเนินการยกเลิกเพิกถอนพื้นที่ที่ประกาศทับซ้อนต่อไป

รูปที่ ๒-๖ แผนที่แสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ แนวเขตกันคั่น

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓) ป่าชายเลน

๓.๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

พื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง แบ่งออกเป็น ๒ ฝั่ง โดยพื้นที่ป่าชายเลนฝั่งตะวันออก จะเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ซึ่งมีการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตะลุมพุก ส่วนป่าชายเลนฝั่งตะวันตก จะเป็นพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่ผ่านมามีการบุกรุกป่าชายเลนในฝั่งตะวันตกเพื่อทำการเกษตรกรรม โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากการสำรวจการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมด ๘๕,๓๐๓.๘๖ ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ยังคงสภาพเป็นป่าชายเลน จำนวน ๕๙,๖๓/๓.๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และมีพื้นที่ป่าชายเลนเปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑๓,๓๘๙.๕๔ ไร่ พื้นที่เกษตรกรรม ๔,๓๖๕.๑๔ ไร่ ดังตารางที่ ๒-๔ และรูปที่ ๒-๓ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์พื้นที่ระหว่างหน่วยงานรัฐและประชาชน ทั้งนี้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ มีการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน จำนวน ๔๔,๐๐๐ ไร่ เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๘,๐๐๐ ไร่ และจัดสรรพื้นที่เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ จำนวน ๒๖,๐๐๐ ไร่ แสดงดังรูปที่ ๒-๔

ตารางที่ ๒-๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

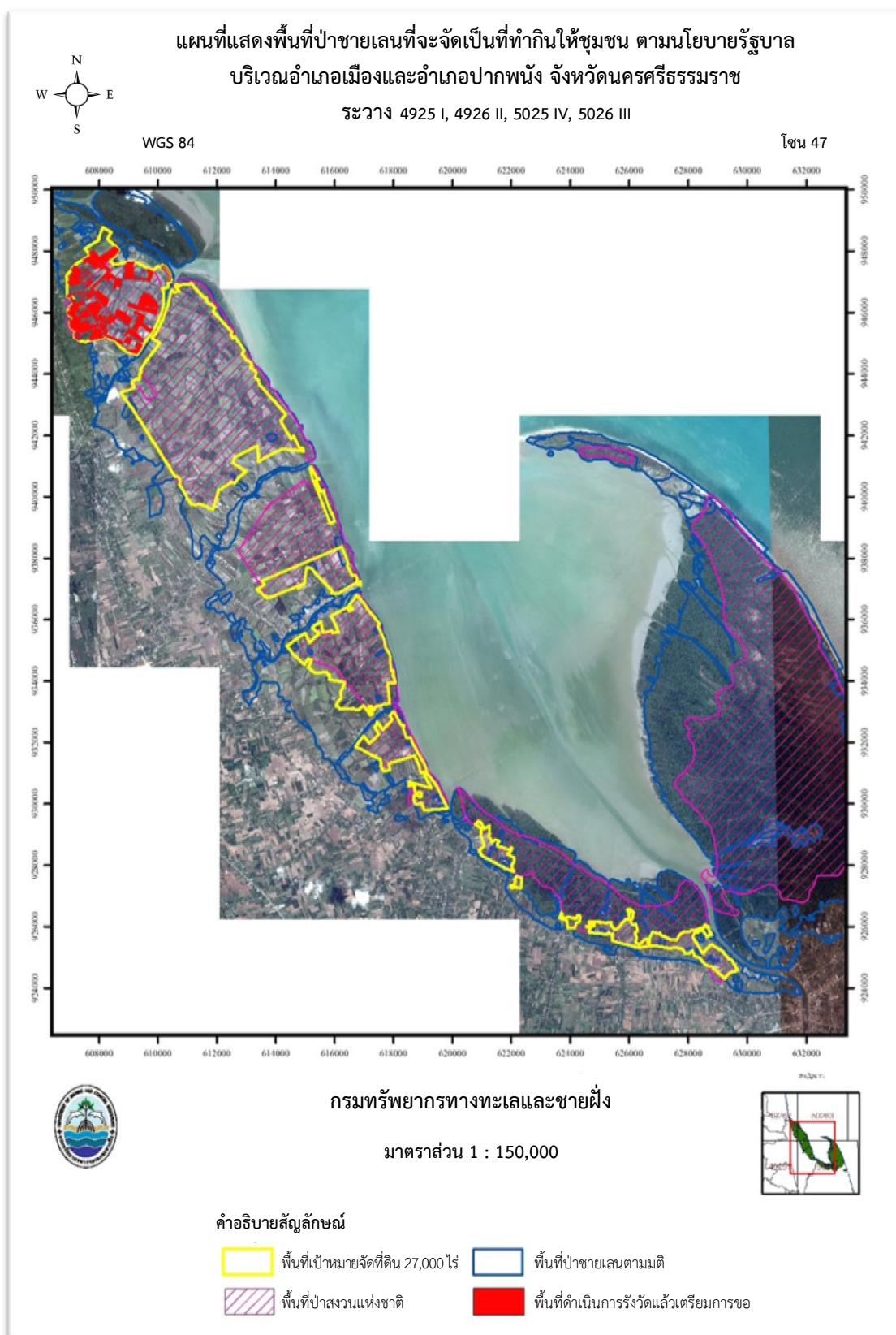
อำเภอ	ตำบล	พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน (ไร่)						รวมเนื้อที่ (ไร่)
		ป่าชายเลน	ป่าชายหาด	พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	พื้นที่เกษตรกรรม	พื้นที่เปลี่ยนแปลงบริเวณแนวชายฝั่ง	เมืองและสิ่งก่อสร้าง	
ปากพนัง	คลองน้อย	๖,๔๐๐.๔๔	-	๑,๒๓๔.๕๓	๓๑๕.๙๕	๑๔๖.๓/๑	๔๑.๖๔	๘,๑๓๙.๒๑
	ปากพนังฝั่งตะวันตก	๓,๖๙๔.๑๖	-	๒,๑๕๙.๓/๐	๒๓/๔.๓/๒	๒๒๒.๓๕	๒๐๑.๑๓	๖,๕๕๒.๑๑
	ปากพนังฝั่งตะวันออก	๓๔,๓๓๓.๑๒	-	๔,๓๘๙.๕๓	๑,๐๒๓.๘๔	๔๖๓.๐๑	๓๐.๑๙	๔๐,๒๕๑.๖๓
	แหลมตะลุมพุก	๑๒,๕๓๙.๑๖	๘๔๘.๑๒	๑,๘๖๓.๔๑	๑๐๐.๔๓	๑,๐๙๔.๘๒	-	๑๖,๔๘๙.๙๔
	ทำไร่	๒,๔๓๒.๐๘	-	๓,๔๖๙.๙๕	๒,๕๐๔.๖๘	๒๔๔.๘๓	๑๓/๐.๑๔	๑๒,๘๖๑.๓๒
นครศรีธรรมราช	บางจาก	๑๙๐.๕๖	-	๒๖๘.๕๔	๕๔๑.๕๑	๘.๖๕	-	๑,๐๐๙.๒๕
	รวมเนื้อที่ (ไร่)	๕๙,๖๓/๓.๕๑	๘๔๘.๑๒	๑๓,๓๘๙.๕๔	๔,๓๖๕.๑๔	๒,๑๔๔.๔๑	๔๔๓.๑๔	๘๕,๓๐๓.๘๖

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

รูปที่ ๒-๓/ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป้าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

รูปที่ ๒-๘ โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๓.๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ที่ ๓ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์ มีเป้าหมายที่ต้องบำรุงรักษาฟื้นฟูป่าชายเลน จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๑๕๐ ไร่ โดยได้ดำเนินการปลูกฟื้นฟูป่าชายเลน ไปแล้วจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๖๙๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการได้น้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การปลูกป่าจากในพื้นที่นาทิ้งร้าง เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ดำเนินการลาดตระเวนป้องกันการบุกรุกทรัพยากรป่าชายเลน สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า จัดทำโครงการบ้านปลาสะอาดคืนธรรมชาติสู่ทะเล ทำความสะอาดปะการังเทียม วางซั้งกอเพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ และโครงการธนาคารปูม้า เพื่อฟื้นฟูความสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ

๒.๑.๔ ทรัพยากรน้ำ

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

ในระยะแรก กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างระบบชลประทาน และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่เพาะปลูก ปัญหาอุทกภัย และปัญหาน้ำประปา โดยได้ก่อสร้างระบบชลประทาน และโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสามารถใช้ในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เพื่อให้ราษฎรได้รับประโยชน์จากระบบชลประทานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยแบ่งการดำเนินงานดังนี้

๑.๑) ก่อสร้างประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ มีช่องระบายน้ำรวม ๑๐ ช่อง ขนาดช่องละ ๒๐ เมตร ระบายน้ำได้ ๑,๔๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที โดยก่อสร้างที่บ้านบางปี่ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งช่วยในการป้องกันน้ำเค็มรุกตัวเข้ามาในแม่น้ำปากพนัง เป็นหลัก

๑.๒) ก่อสร้างระบบระบายน้ำสายหลักและอาคารประกอบ

(๑) ประตูระบายน้ำจุฑาเงินและคลองระบายน้ำจุฑาเงิน ยาว ๕ กิโลเมตร พร้อมประตูระบายน้ำ ๔ บาน กว้างบานละ ๑๒ เมตร ระบายน้ำได้ ๒๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งช่วยในการระบายน้ำส่วนเกินในฤดูฝน หรือในกรณีที่ไม่ต้องการให้น้ำไหลผ่านประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์

(๒) ประตูระบายน้ำแพรกเมือง และคลองระบายน้ำชะวอด-แพรกเมือง ยาว ๒๖ กิโลเมตร สามารถระบายน้ำได้ ๕๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งจะช่วยระบายน้ำจากคลองชะวอดออกสู่ทะเลโดยตรง สามารถระบายน้ำหลากส่วนเกินออกไป ไม่ให้ไหลไปท่วมพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง

(๓) ประตูระบายน้ำหน้าโกฏี และคลองระบายน้ำหน้าโกฏี ยาว ๗.๕ กิโลเมตร พร้อมประตูระบายน้ำ ระบายน้ำได้ ๓๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งเป็นคลองชุดใหม่เพื่อเชื่อมกับคลอง

ปากพั่นและคลองหัวไทร จะช่วยในการระบายน้ำออกสู่ทะเล นอกจากนี้ ประตูละบายน้ำหน้าโกฏิ ยังช่วย
บังคับน้ำจืดจากแม่น้ำปากพั่นให้ไหลมาขับไล่ น้ำเสียจากคลองหัวไทรออกสู่ทะเลทางคลองชะวด-
แพรกเมืองได้

(๔) ประตูปะบายน้ำคลองปากพวง (เลื้อหึ่ง) และคลองปากพวง ซึ่งประตูปะบายน้ำคลองปากพวง (เลื้อหึ่ง) สร้างปิดกั้นคลองปากพวงก่อนที่จะเชื่อมต่อกับคลองหัวไทร ทำให้สามารถแบ่งแยกกระหว่างน้ำในคลองหัวไทรซึ่งเป็นน้ำเค็ม และน้ำในคลองปากพวง ซึ่งเป็นน้ำจืด

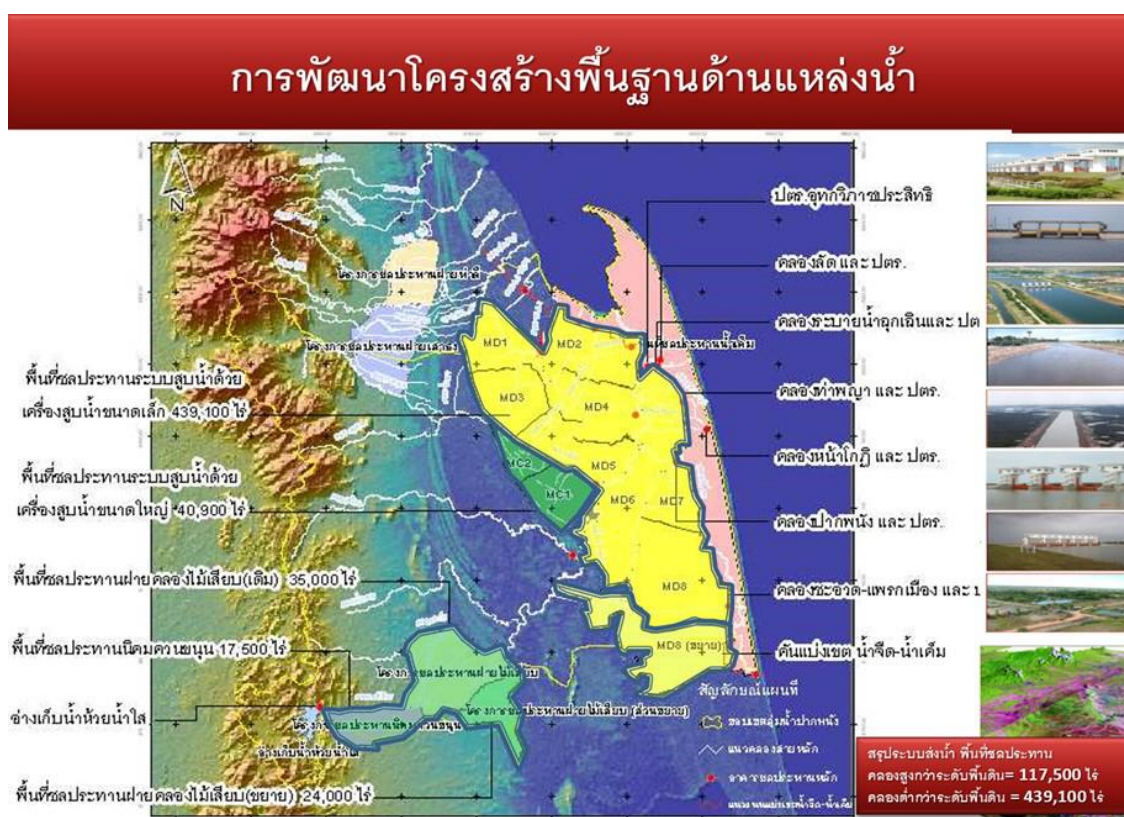
(๕) บุคคลปกปิดของธรรมชาติ

(๖) ขุดลอกคลองระบายน้ำหัวไทร กว้าง ๓๐ เมตร ลึก ๔ เมตร ยาว ๔๘.๖๐ กิโลเมตร

๑.๓) ก่อสร้างคันแบ่งน้ำจืด-น้ำเค็ม ระยะทาง ๙๑.๕ กิโลเมตร โดยส่วนใหญ่ใช้แนวถนนเดิมของกรมการเร่ร่อนพัฒนาชนบท กรมทางหลวง กรมโยธาธิการและผังเมือง พร้อมอาคารบังคับน้ำตามแนวคันกันน้ำทำหน้าที่แบ่งแยกกระหว่างพื้นที่ที่มีกิจกรรมใช้น้ำเค็ม และพื้นที่ที่มีกิจกรรมใช้น้ำจืด

๑.๔) งานติดตั้งระบบโทรมาตร เพื่อช่วยในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ จำนวน ๑๗ สถานี

๑.๕) งานพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (ROM : River Operation Model) เพื่อทดสอบ วิเคราะห์วางแผนการควบคุมและบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ก่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด

๑.๖) ก่อสร้างระบบชลประทาน พื้นที่รับประโยชน์ ๕๕๖,๖๐๐ ไร่ ประกอบด้วย

- (๑) พื้นที่ชลประทานนิคมสร้างตนเองควนขนุน พื้นที่ ๑๗,๖๐๐ ไร่
- (๒) พื้นที่ชลประทานฝายไม้เลียบเดิม พื้นที่ ๓๕,๐๐๐ ไร่
- (๓) พื้นที่ชลประทานฝายไม้เลียบส่วนขยาย พื้นที่ ๒๔,๐๐๐ ไร่
- (๔) พื้นที่ชลประทานสูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้าขนาดใหญ่ MC๑ พื้นที่ ๒๘,๕๘๐ ไร่
- (๕) พื้นที่ชลประทานสูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้าขนาดใหญ่ MC๒ พื้นที่ ๑๒,๓๒๐ ไร่
- (๖) พื้นที่ชลประทานสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำขนาดเล็กของราษฎร MD๑-MD๘ พื้นที่ ๔๓๙,๑๐๐ ไร่

แม้กรมชลประทานจะได้ดำเนินการก่อสร้างระบบชลประทาน และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่เพาะปลูก ปัญหาอุทกภัย และปัญหาน้ำเพื่อการผลิตน้ำประปาก็ตาม แต่พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังก็เป็นพื้นที่กว้างใหญ่ กินเนื้อที่ ๓ จังหวัด ๑๓ อำเภอ ก็ยังประสบปัญหาในเรื่องน้ำดังนี้

(๑) น้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มต่ำในช่วงฤดูฝน เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นท้องกระทะ และพื้นที่มีสิ่งก่อสร้างกีดขวางทางน้ำทำให้การระบายน้ำล่าช้า ส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตร ทำให้ได้รับความเสียหาย

(๒) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบชลประทาน และในช่วงที่ผลผลิตทางการเกษตรราคาดีทำให้ความต้องการปลูกพืชในฤดูแล้งเพิ่มมากขึ้น และไม่สามารถควบคุมให้เกษตรกรปลูกพืชฤดูแล้งให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำในฤดูแล้งได้

(๓) ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำต้นทุนเพียงพอ เนื่องจากการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากมีปัญหาเรื่องที่ดิน และราษฎรคัดค้าน

(๔) ระบบการกระจายน้ำสู่แปลงเกษตรกรรมยังไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุม ทำให้ประสิทธิภาพการใช้น้ำต่ำ ซึ่งพื้นที่ชลประทานมีทั้งหมด ๕๕๖,๖๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๗ ของพื้นที่โครงการดังนี้

(๔.๑) พื้นที่ชลประทานที่ระดับคลองส่งน้ำอยู่สูงกว่าระดับพื้นดิน พื้นที่ ๑๑๗,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘ ของพื้นที่โครงการ (พื้นที่สูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้าขนาดใหญ่ พื้นที่ ๔๐,๙๐๐ ไร่ พื้นที่นิคมควนขนุน พื้นที่ ๑๗,๖๐๐ ไร่ พื้นที่ฝายไม้เลียบเดิม พื้นที่ ๓๕,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ฝายไม้เลียบส่วนขยาย พื้นที่ ๒๔,๐๐๐ ไร่)

(๔.๒) พื้นที่ชลประทานที่ระดับคลองส่งน้ำอยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดินพื้นที่ ๔๓๙,๑๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๗ ของพื้นที่โครงการ (พื้นที่ชลประทานที่เป็นระบบสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำขนาดเล็กของราษฎร)

(๕) อาคารบังคับน้ำในพื้นที่ท้ายน้ำ (ตามแนวเขตนํ้าจืด-นํ้าเค็ม) ยังมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดผลกระทบ เช่น การเปิดบานระบายนํ้าอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพนํ้าบริเวณด้านท้ายน้ำ ตะกอนท่อนํ้าฟุ้งกระจาย เป็นต้น

(๖) การใช้นํ้าในพื้นที่ ส่วนใหญ่ผู้ใช้นํ้าใช้ตามความต้องการของตนเอง ทำให้เกิดการขาดแคลนในบางช่วง เนื่องจากราษฎรสูบน้ำจากเครือข่ายคลองเก็บกักและระบายน้ำในพื้นที่ไปใช้เองตามความต้องการ ทำให้เกิดความขัดแย้ง แย่งชิงน้ำ และทำให้เกิดความเสียหายของพื้นที่เกษตรกรรมตามมา โดยเฉพาะพื้นที่ท้ายน้ำ

(๗) วัชพืชในลำคลองมีมาก กีดขวางทางน้ำ ทำให้เป็นอุปสรรคในการระบายน้ำล่าช้า ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่นานกว่าปกติ

(๘) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มต่ำรับน้ำ สลับกับลูกเนิน ยากแก่การบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการแก้ไขพื้นที่หนึ่งอาจส่งผลกระทบในอีกพื้นที่

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา พื้นฟูแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ พร้อมทั้งจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ซึ่งมีผลการดำเนินงานดังนี้

๒.๑) พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการเกษตร และน้ำดื่มสะอาดสำหรับโรงเรียน ๘๐ แห่ง

๒.๒) จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มพื้นที่ชลประทาน/จัดหานํ้าจืดช่วยให้เกษตรกรมีนํ้าทำการเกษตรอย่างเพียงพอ ครอบคลุมพื้นที่ ๖๖,๐๐๐ ไร่

๒.๓) ซ่อมแซม พื้นฟู/บำรุงรักษา/ปรับปรุงระบบชลประทาน/ขุดลอกคู คลองระบายน้ำ คลองส่งน้ำ กำจัดวัชพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและบรรเทาอุทกภัย ๑๘๐ แห่ง

๒.๔) ขยายพื้นที่รับประโยชน์จากระบบชลประทาน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำในไร่นา

๒.๕) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้นํ้าของภาคเกษตรกรรม โดยจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับแผนการทำการเกษตรกรรม

๒.๖) พัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเพื่อการอุปโภคและบริโภคของประชาชน รวมทั้ง เพื่าระวังตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้

๒.๓) ควบคุมวัชพืชน้ำและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัชพืชน้ำ พร้อมทั้งสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำจัดวัชพืช โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการอย่างจริงจัง

๒.๔) พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำที่ดีและมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๒.๕) การจัดรูปที่ดินช่วยให้กระจายน้ำได้ทั่วถึงมากขึ้น ประหยัดน้ำชลประทาน ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ๑๓,๐๐๐ ไร่

๒.๖) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยการติดตั้งเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำช่วยเหลือพื้นที่ทำนา

๒.๗) การปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร พื้นที่ป่าต้นน้ำเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ และแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่าพรุ

๒.๘) การเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี

๒.๑.๕ การกัดเซาะชายฝั่ง

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งมีสาเหตุจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ชายฝั่งภาคใต้ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และคลื่นลมที่มีความรุนแรงในช่วงเดือนพฤศจิกายน – มกราคม ทำให้ตะกอนทรายชายหาดถูกพัดพาไปสะสมตัวในทะเลทำให้ชายฝั่งทั่วไปแคบลง และหน้าหาดมีความลาดชันเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การสะสมตัวของทรายที่ชายหาดบริเวณปลายแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง พบว่ามีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่าลุ่มน้ำปากพนังในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลา มีแนวชายฝั่งระยะทาง ๑๑๕.๓๙ กิโลเมตร พบว่าบริเวณที่ไม่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งเป็นพื้นที่สมดุลและปากแม่น้ำ มีระยะทาง ๕๔.๓๕ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๗ ที่เหลือเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งระยะทาง ๖๑.๔๔ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๓ ดังตารางที่ ๒-๕

ตารางที่ ๒-๕ สถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่กัดเซาะชายฝั่ง (กม.)	พื้นที่ไม่กัดเซาะชายฝั่ง (กม.)	รวมความยาว (กม.)
จังหวัดนครศรีธรรมราช				
เมืองนคร ศรีธรรมราช	ท่าไร่	๐.๐๖	๖.๕๖	๖.๕๒
	บางจาก	-	๑.๑๑	๑.๑๑
ปากพนัง	คลองน้อย	-	๖.๙๓	๖.๙๓
	ปากพนังฝั่งตะวันตก	-	๓.๓๔	๓.๓๔
	ปากพนังฝั่งตะวันออก	๙.๗๐	๑๒.๒๘	๒๑.๙๘
	แหลมตะลุมพุก	๑๑.๕๑	๑๓.๗๕	๒๕.๒๖
	บางพระ	๓.๙๓	๐.๑๙	๔.๑๒
	บ้านเพิง	๐.๙๕	-	๐.๙๕
	ท่าพญา	๗.๔๓	๐.๗๑	๘.๑๔
	ชนาบานาก	๗.๒๐	-	๗.๒๐
หัวไทร	เกาะเพชร	๑๗.๐๐	๒.๐๒	๑๙.๐๓
	หน้าสตน	๑.๐๑	๖.๗๘	๗.๗๙
สงขลา	คลองแดน	๒.๖๖	๐.๗๙	๓.๔๕
รวมทั้งสิ้น		๖๑.๕๔	๕๔.๓๕	๑๑๕.๘๙

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

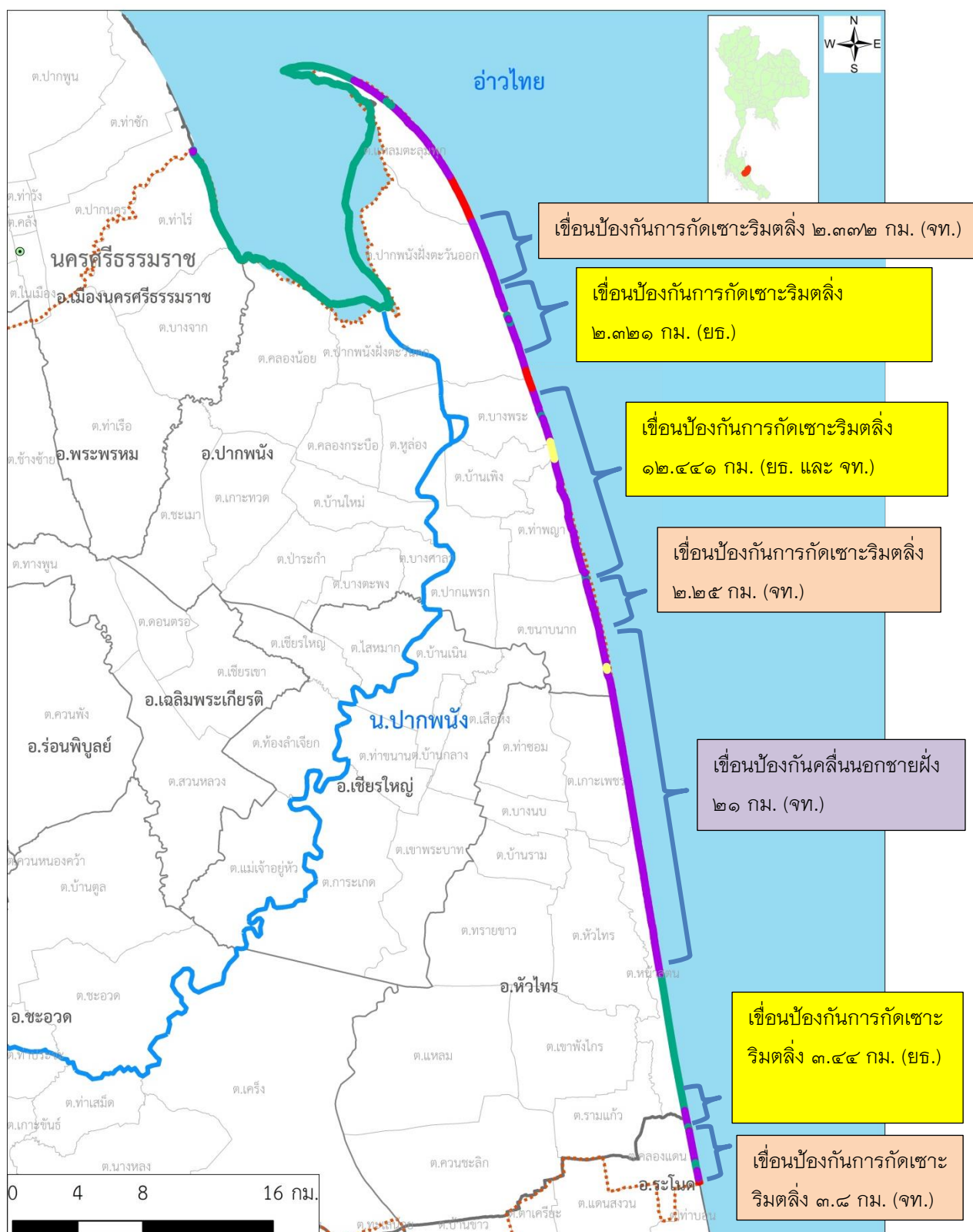
๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมเจ้าท่า และกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง มีเป้าหมายที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ระยะทาง ๖๑.๕๔ กิโลเมตร โดยมีการดำเนินการแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่งจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมระยะทาง ๔๗.๖๒๔ กิโลเมตร คงเหลือพื้นที่ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ๑๓.๙๑๖ กิโลเมตร ดังตารางที่ ๒-๖ รูปที่ ๒-๙ และรูปที่ ๒-๑๐

ตารางที่ ๒-๖ สรุปพื้นที่ที่ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

งบประมาณปี	ตำแหน่ง	ระยะทาง (เมตร)	หน่วยงาน	สถานะ
๒๕๖๐	ม.๖ ต.ปากพั่นฝั่งตะวันออก	๑,๕๓๒	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
๒๕๕๙	ม.๑ ต.ปากพั่นฝั่งตะวันออก	๘๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
๒๕๖๒	ม.๑ ต.ปากพั่นฝั่งตะวันออก	๑,๘๒๙	กรมโยธาฯ	อยู่ระหว่างก่อสร้าง
๒๕๖๓	ม.๑ ต.ปากพั่นฝั่งตะวันออก	๔๙๒	กรมโยธาฯ	อยู่ระหว่างก่อสร้าง
๒๕๖๒	ม.๓, ๕ ต.ปากพั่นฝั่งตะวันออก และ ม. ๑ ต.บางพระ	๑,๓๘๐	กรมโยธาฯ	อยู่ระหว่างก่อสร้าง
๒๕๖๑	ม.๑ และ ม.๓ ต.บางพระ	๖๕๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
งบกลางปี ๒๕๕๙	ม.๓ ต.บางพระ	๒,๑๓๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
๒๕๖๐	ม.๑ ต.บ้านเพิง	๖๘๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
๒๕๖๐	ม.๑ ต.บ้านเพิง + ม.๒, ม.๙ ท่าพญา	๑,๙๔๘	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
๒๕๖๑	ม.๙ ต.ท่าพญา	๑,๐๑๐	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
๒๕๖๐	ม.๓, ๑๐ ต.ท่าพญา (ระยะ ๑)	๒,๒๒๕	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
๒๕๖๑	ม.๕, ๖, ๙ ต.ท่าพญา (ระยะ ๒)	๒,๐๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
๒๕๖๐	ม.๓, ๑๐ ต.ขนานาก	๒,๒๕๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
๒๕๕๐	บ้านหน้าโกฏิ - ม.๒ บ้านหน้าสตน	๑๔,๐๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
๒๕๕๘	ม.๒, ๓, ๓ และ ๘ บ้านหน้าสตน	๓,๐๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
๒๕๖๒	ม.๕ บ้านปากกระวะ ต.หน้าสตน	๑,๓๘๐	กรมโยธาฯ	อยู่ระหว่างก่อสร้าง
๒๕๖๑	ม.๕ บ้านปากกระวะ ต.หน้าสตน	๑,๐๙๙	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
๒๕๖๐	ม.๕ บ้านปากกระวะ ต.หน้าสตน	๓๓๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
๒๕๕๙	ม.๕ บ้านปากกระวะ ต.หน้าสตน	๖๒๕	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ
๒๕๖๑	ม.๑ บ้านท่าเข็น ต.คลองแดน อ.ระโนด	๓,๘๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
	รวมระยะทางที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	๔๒,๑๔๓		
	รวมระยะทางที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง	๕,๔๘๑		
	รวมระยะทางทั้งสิ้น	๔๗,๖๒๔		

ที่มา : กรมเจ้าท่า และกรมโยธาธิการและผังเมือง

รูปที่ ๒-๑๐ การดำเนินงานแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่ง

๒.๒ ด้านสังคม และเศรษฐกิจ

พื้นที่ “ลุ่มน้ำปากพนัง” มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๒๙๐,๑๙๕.๔๘ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด ๑๓ อำเภอ ๓/๙ ตำบล ๖๓/๘ หมู่บ้าน ๒๒ เทศบาล ๕๙ อบต. ประชากรรวมทั้งสิ้น ๕๕๓,๙๒๒ คน ๑๙๑,๐๓/๑ครัวเรือน ดังตารางที่ ๒-๓ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- จังหวัดนครศรีธรรมราช มี ๑๐ อำเภอ ๓/๕ ตำบล ๖๔๙ หมู่บ้าน ๒๐ เทศบาล ๕๓ อบต. พื้นที่ ๓,๔๒๕.๓๓๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๘๓๓ ไร่ ประชากรทั้งสิ้น ๕๓๕,๙๘๒ คน ๑๘๔,๐๓/๙ ครัวเรือน ประกอบด้วยอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

๑) อำเภอปากพนัง มี ๑๓ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน ๔ เทศบาล ๑๓ อบต. พื้นที่ ๓๓๐,๑๘๑ ไร่ ประชากร ๙๓,๖๙๔ คน ๓๓,๓/๙๖ ครัวเรือน ประกอบด้วยตำบล คลองน้อย บางตะพง หล่อง บางพระ ป่าระกำ ขนาบนาก บ้านใหม่ ปากแพรก ชะเมา เกาะหวด บ้านเพิง คลองกระบือ บางศาลา ปากพนังฝั่งตะวันออก ปากพนังฝั่งตะวันตก ท่าพญา และแหลมตะลุมพุก

๒) อำเภอหัวไทร มี ๑๑ ตำบล ๙๙ หมู่บ้าน ๓ เทศบาล ๙ อบต. พื้นที่ ๒๓๒,๖๓๘ ไร่ ประชากร ๖๓,๖๔๑ คน ๒๔,๔๘๖ ครัวเรือน ประกอบด้วยตำบล หัวไทร แหลม หน้าสตน ทราขาว เขาพังไกร บ้านราม บางนบ ท่าซอม ควนชะลิก เกาะเพชร และรามแก้ว

๓) อำเภอเชียรใหญ่ มี ๑๐ ตำบล ๙๓ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล ๘ อบต. พื้นที่ ๒๐๑,๑๑๑ ไร่ ประชากร ๔๒,๑๓๙ คน ๑๕,๑๓๕ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลเชียรใหญ่ ท้องลำเจียก การะเกด บ้านเนิน เขาพระบาท ท่าขนาน บ้านกลาง เสือหึ่ง ไส้หมาก และแม่เจ้าอยู่หัว

๔) อำเภอชะอวด มี ๑๑ ตำบล ๘๓ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล ๑๐ อบต. พื้นที่ ๔๖๘,๙๙๕ ไร่ ประชากร ๘๕,๙๔๙ คน ๓๑,๓๓/๓ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลชะอวด เขาพระทอง บ้านตุล ท่าประจะ ท่าเสม็ด ขอนหาด วังอ่าง เกาะขันธุ์ ควนหนองหงษ์ เครี้ง และนางหลง

๕) อำเภอร่อนพิบูลย์ มี ๖ ตำบล ๕๓ หมู่บ้าน ๓ เทศบาล ๕ อบต. พื้นที่ ๒๖๘,๓๕๓ ไร่ ประชากร ๘๑,๘๖๐ คน ๒๓,๔๒๔ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลร่อนพิบูลย์ หินตก เสาธง ควนชุมควนพัง และควนเกย

๖) อำเภอจุฬาภรณ์ มี ๖ ตำบล ๒๙ หมู่บ้าน ๕ อบต. พื้นที่ทั้งหมด ๑๔๓,๘๙๐ ไร่ ประชาชน ๓๑,๔๓๖ คน ๑๐,๖๓/๙ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลนาหมอนบุญ สามตำบล ควนหนองควัว บ้านควนมุด บ้านชะอวด และทุ่งโพธิ์

๗) อำเภอเฉลิมพระเกียรติ มี ๔ ตำบล ๓๓ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล ๒ อบต. พื้นที่ ๑๑๔,๐๖๘ ไร่ ประชากร ๓๑,๒๑๐ คน ๑๐,๓๖๖ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลทางพูน เขียวเขา ดอนตรอ และสวนหลวง

๘) อำเภอพระพรหม มี ๔ ตำบล ๔๐ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล ๓ อบต. พื้นที่ ๙๓,๐๖๒ ไร่ ประชากร ๔๔,๔๙๔ คน ๑๖,๒๘๕ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลช้างซ้าย นาพรุ นาสาร และท้ายสำเภา

๙) อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มี ๓ ตำบล ๓๖ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล ๓ อบต. พื้นที่ ๑๑๕,๘๐๗ ไร่ ประชากร ๔๓,๒๙๘ คน ๙,๖๖๙ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลท่าเรือ บางจาก และท่าไร่

๑๐) อำเภอลานสกา มี ๓ ตำบล ๒๕ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล พื้นที่ ๑๓๓,๕๕๔ ไร่ ประชากร ๑๔,๒๖๑ คน ๔,๔๖๖ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลขุนทะเล ลานสกา และเขาแก้ว

● จังหวัดพัทลุง มี ๒ อำเภอ ๒ ตำบล ๑๘ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล พื้นที่ ๙๔,๙๘๗ ไร่ ประชากร ๑๓,๔๕๕ คน ๔,๓๕๖ ครัวเรือน ประกอบด้วยอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

๑) อำเภอควนขนุน มี ๑ ตำบล คือ ตำบลแหลมโดนด มี ๙ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล พื้นที่ ๒๖,๓๐๕ ไร่ ประชากร ๔,๘๖๔ คน ๑,๕๐๗ ครัวเรือน

๒) อำเภอป่าพะยอม มี ๑ ตำบล คือ ตำบลลานข่อย มี ๙ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล พื้นที่ ๖๘,๒๘๒ ไร่ ประชากร ๘,๕๙๑ คน ๒,๔๔๙ ครัวเรือน

● จังหวัดสงขลา มี ๑ อำเภอ ๒ ตำบล ๑๑ หมู่บ้าน ๒ อบต. พื้นที่ ๕๔,๓๓๖ ไร่ ประชากร ๘,๔๘๕ คน ๒,๖๓๖ ครัวเรือน อยู่ในพื้นที่อำเภอระโนดใน ๒ ตำบล คือ ตำบลคลองแดน และตำบลบ้านขาว

ตารางที่ ๒-๓/ จำนวนตำบล หมู่บ้าน ครัวเรือน และประชากรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

จังหวัด/อำเภอ	เขตการปกครอง						ประชากร	
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	พื้นที่		ประชากร (คน)	จำนวนบ้าน
					(ตร.กม.)	ไร่		
จังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๕	๖๔๙	๒๐	๕๗	๓,๔๒๕.๓๓๒	๒,๑๔๐,๘๓๓	๕๓๕,๙๘๒	๑๘๔,๐๗๙
๑. อำเภอปากพนัง	๑๗	๑๔๒	๔	๑๓	๕๒๘.๒๙๐	๓๓๐,๑๘๑	๙๗,๖๙๔	๓๓,๗๙๖
๒. อำเภอหัวไทร	๑๑	๙๙	๓	๙	๔๓๖.๒๒๐	๒๗๒,๖๓๘	๖๓,๖๔๑	๒๔,๔๘๖
๓. อำเภอเชียรใหญ่	๑๐	๙๗	๒	๘	๓๒๑.๗๗๗	๒๐๑,๑๑๑	๔๒,๑๓๙	๑๕,๑๓๕
๔. อำเภอชะอวด	๑๑	๘๗	๒	๑๐	๓๕๐.๓๙๑	๒๖๘,๙๙๕	๘๕,๙๔๙	๓๑,๓๗๓
๕. อำเภอร่อนพิบูลย์	๖	๕๗	๓	๕	๔๒๙.๓๗๐	๒๖๘,๓๕๗	๘๑,๘๖๐	๒๗,๔๒๔
๖. อำเภอจุฬาภรณ์	๖	๒๙		๕	๒๓๐.๕๐๙	๑๔๔,๐๖๘	๓๑,๔๓๖	๑๐,๖๗๙
๗. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๔	๓๗	๒	๒	๑๘๐.๘๙๘	๑๑๓,๐๖๑	๓๑,๒๑๐	๑๐,๗๖๖
๘. อำเภอพระพรหม	๔	๔๐	๑	๓	๑๔๘.๙๐๐	๙๓,๐๖๒	๔๔,๔๙๔	๑๖,๒๘๕
๙. อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	๓	๓๖	๑		๑๘๕.๒๙๑	๑๑๕,๘๐๗	๔๓,๒๙๘	๙,๖๖๙
- ตำบลท่าเรือ	๑	๑๙		๑	๘๙.๑๕๐	๕๕,๗๑๙	๒๔,๙๒๕	๕,๕๓๑
- ตำบลท่าไร่	๑	๖		๑	๔๗.๙๕๘	๒๙,๙๗๔	๙,๕๓๓	๑,๙๘๘
- ตำบลบางจาก	๑	๑๑	๑	๑	๔๗.๖๓๔	๒๙,๗๗๑	๘,๘๔๐	๒,๑๕๐

ตารางที่ ๒-๓/ จำนวนตำบล หมู่บ้าน ครั้วเรือน และประชากรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต่อ)

จังหวัด/อำเภอ	เขตการปกครอง						ประชากร	
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	พื้นที่		ประชากร (คน)	จำนวนบ้าน
					(ตร.กม.)	ไร่		
๑๐. อำเภอลานสกา	๓	๒๕	๒	๒	๒๑๓.๖๘๗	๑๓๓,๕๕๔	๑๔,๒๖๑	๔,๔๖๖
- ตำบลขุนทะเล	๑	๑๒	๑		๕๐.๘๐๕	๓๑,๗๕๓	๔,๕๑๗	๑,๐๙๔
- ตำบลลานสกา	๑	๗	๑	๑	๗๗.๘๒๔	๔๘,๖๔๐	๔,๑๑๓	๑,๔๗๖
- ตำบลเขาแก้ว	๑	๖		๑	๘๔.๑๒๒	๕๒,๕๗๖	๕,๖๓๑	๑,๘๙๖
จังหวัดพัทลุง	๒	๑๘	๒	๐	๑๕๑.๙๗๙	๙๔,๙๘๗	๑๓,๔๕๕	๔,๓๕๖
๑. อำเภอควนขนุน	๑	๙	๑	๐	๔๒.๗๒๘	๒๖,๗๐๕	๔,๘๖๔	๑,๕๐๗
- ตำบลแหลมตะโนน	๑	๙	๑		๔๒.๗๒๘	๒๖,๗๐๕	๔,๘๖๔	๑,๕๐๗
๒. อำเภอป่าพะยอม	๑	๙	๑	๐	๑๐๙.๒๕๐	๖๘,๒๘๒	๘,๕๙๑	๒,๘๔๙
- ตำบลลานข่อย	๑	๙	๑		๑๐๙.๒๕๐	๖๘,๒๘๒	๘,๕๙๑	๒,๘๔๙
จังหวัดสงขลา	๒	๑๑	๐	๒	๘๗.๐๐๑	๕๔,๓๗๖	๘,๔๘๕	๒,๖๓๖
๑. อำเภอระโนด	๒	๑๑	๐	๒	๘๗.๐๐๑	๕๔,๓๗๖	๘,๔๘๕	๒,๖๓๖
- ตำบลบ้านขาว	๑	๖		๑	๖๖.๕๓๙	๔๑,๕๘๗	๕,๒๔๗	๑,๑๘๘
- ตำบลคลองแดน	๑	๕		๑	๒๐.๔๖๒	๑๒,๗๘๙	๓,๒๓๘	๑,๔๔๘
รวมทั้งสิ้น	๗๙	๖๗๘	๒๒	๕๙	๓,๖๖๔.๓๑๓	๒,๒๙๐,๑๙๖	๕๕๗,๙๒๒	๑๙๑,๐๗๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช

: ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๒.๑ ด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีจำนวน ๒๒๑,๓๕๓ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้านพืช จำนวน ๑๐๐,๐๖๑ ครัวเรือน ด้านปศุสัตว์จำนวน ๔๘,๒๐๒ ราย ด้านประมง จำนวน ๑๑,๖๔๑ ราย มีการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑,๕๓๔,๓๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนที่เหลือประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร ได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย ให้บริการต่างๆ รับราชการฯ ดังตารางที่ ๒-๔

ตารางที่ ๒-๘ ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน (ครัวเรือน)	ประชากร (คน)	ขึ้นทะเบียนเกษตรกร(ครัวเรือน/ราย)		
				ด้านพืช	ด้านปศุสัตว์	ด้านประมง
จังหวัดนครศรีธรรมราช		๒๑๔,๓๖๑	๕๖๒,๖๐๙	๙๖,๒๔๓/	๕๖,๕๐๓/	๑๐,๙๔๒
๑	ปากพนัง	๓๓,๓/๙๖	๖๓,๖๙๔	๑๑,๖๓/๐	๕,๙๘๘	๔,๑๖๖
๒	หัวไทร	๒๔,๔๘๖	๖๓,๖๔๑	๘,๙๐๘	๓,๘๔๔	๒,๑๒๖
๓	เชียรใหญ่	๑๕,๑๓๕	๔๒,๑๓๙	๓,๖๖๖	๕,๓/๓๐	๓/๒๖
๔	ชะอวด	๓๑,๓๓/๓	๘๕,๙๔๙	๑๖,๓/๓๓/	๕,๓๙๐	๑,๐๙๖
๕	ร่อนพิบูลย์	๒๓,๔๒๔	๘๑,๘๖๐	๑๓,๕๒๓	๔,๔๘๔	๓๓/๕
๖	จุฬาภรณ์	๑๐,๖๓/๙	๓๑,๔๓๖	๓,๒๖๑	๓,๕๐๖	๓๖๖
๓/	เฉลิมพระเกียรติ	๑๐,๓๖๖	๓๑,๒๑๐	๔,๘๘๓/	๔,๐๒๘	๓๔๔
๘	พระพรหม	๑๖,๒๘๕	๔๔,๔๙๔	๖,๘๓/๙	๖,๒๘๕	๕๘๕
๙	ลานสกา (ต.ขุนทะเล ต.ลานสกา ต.เขาแก้ว)	๑๔,๒๖๑	๔,๔๖๖	๘,๑๔๒	๕๖๒	๒๖๓/
๑๐	เมือง (ต.ท่าไร่ ต.บางจาก ต.ท่าเรือ)	๔๓,๓๑๘	๙,๖๖๙	๑๓,๘๓๕	๒,๖๙๐	๘๙๑
จังหวัดพัทลุง		๔,๓๕๖	๑๓,๔๕๕	๒,๕๔๔	๑,๐๑๔	๑๙
๑	ควนขนุน (ต.แหลมไตนด)	๑,๕๐๓/	๔,๘๖๔	๙๘๕	๖๐๓/	๑๙
๒	ป่าพะยอม (ต.ลานข่อย)	๒,๘๔๙	๘,๕๙๑	๑,๕๕๙	๔๐๓/	๐
จังหวัดสงขลา		๒,๖๓๖	๘,๔๘๕	๑,๒๓/๐	๙๐๙	๖๘๐
๑	ระโนด (ต.บ้านขาว ต.คลองแดน)	๒,๖๓๖	๘,๔๘๕	๑,๒๓/๐	๙๐๙	๖๘๐
รวมทั้งสิ้น		๒๒๒๑,๓๕๓	๕๘๔,๕๕๙	๑๐๐,๐๖๑	๔๘,๔๓๐	๑๑,๖๔๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช,พัทลุง , สงขลา

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช, พัทลุง ,สงขลา

สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช , พัทลุง ,สงขลา

๑.๑) การผลิตสินค้าเกษตร

(๑) ข้าว ในอดีตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังถือเป็นอู่ข้าว อู่น้ำ ที่สำคัญ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นใช้เพื่อการทำนาปลูกข้าว ประชาชนส่วนใหญ่มิอาชีพทำนา ในระยะหลังที่นาถูกปรับลดลงไป โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีพื้นที่นาจำนวน ๒๙๘,๔๔๒ ไร่ พื้นที่ทำนาได้ถูกปรับเปลี่ยนไปทำการเกษตรอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า หรือปล่อยทิ้งร้าง แต่หากปีใดข้าวมีราคาสูง เกษตรกรจะกลับมาทำนาอีก นอกจากนี้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการทำนา ส่งผลให้ที่นาปรับลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่นาจำนวน ๒๖๙,๘๕๖ ไร่ ผลผลิต ๑๓๔,๗๑๒.๙๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๕๑๓ กิโลกรัม/ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๙

ตารางที่ ๒-๙ พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวนาปีในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๒๕๕๘	๒๙๘,๔๔๒	๒๙๕,๙๙๒	๑๔๒,๐๙๒.๙๐	๔๘๐
๒๕๕๙	๒๒๓,๓/๓๕	๑๙๕,๒๔๒	๙๗,๙๔๕.๑๐	๕๐๒
๒๕๖๐	๒๑๓,๔๔๕	๒๑๓,๖๑๙	๑๐๙,๒๙๗.๒๐	๕๑๒
๒๕๖๑	๒๓/๓,๘๔๓	๒๓๒,๖๓๔	๑๓๙,๓๓๔.๖๐	๕๑๑
๒๕๖๒	๒๖๓,๘๕๖	๒๖๒,๔๑๕	๑๓๔,๗๑๒.๙๐	๕๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

: สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

: สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

(๒) ปาล์มน้ำมัน ถือเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ที่เข้ามาทดแทนการทำนาในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยในปี ๒๕๕๘ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๖๓,๒๑๑.๗๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๓๙๓,๖๙๙.๕๓ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๖๖๑.๐๘ กิโลกรัม/ไร่ เกษตรกรมีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นเป็น ๓๓๒,๖๑๖.๕๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๙๕๕,๖๐๓.๔๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๙๓๐ กิโลกรัม/ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๑๐

ตารางที่ ๒-๑๐ พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๒๕๕๘	๑๖๓,๒๑๑.๗/๘	๑๔๗,๙๔๗.๔๓	๓๙๓,๖๙๙.๕๓	๒,๖๖๑.๐๘
๒๕๕๙	๑๖๙,๘๔๒.๗/๒	๑๕๘,๖๘๘.๘๖	๓๙๑,๙๐๓.๔๐	๒,๔๖๙.๖๓
๒๕๖๐	๑๕๕,๘๗๖.๓๑	๑๔๗,๘๑๘.๔๕	๔๓๐,๕๙๐.๖๑	๒,๙๑๒.๙๗
๒๕๖๑	๓๑๘,๕๔๙.๓๓	๓๐๘,๑๙๘.๓๘	๙๐๒,๖๒๖.๖๐	๒,๙๒๘.๗๒
๒๕๖๒	๓๓๒,๖๑๖.๕๘	๓๒๖,๑๔๔.๕๒	๙๕๕,๖๐๓.๔๔	๒,๙๓๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

: สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

: สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

(๓) ไม้ผล พื้นที่ปลูกไม้ผลส่วนใหญ่เป็นที่เชิงเขา และที่ราบที่ถัดมาจากเชิงเขา ในพื้นที่อำเภอลานสกา อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอลำชะอวด ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ไม้ผลที่นิยมปลูก ได้แก่ มังคุด ทุเรียน เงาะ ลองกอง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ปลูก มังคุด ประมาณ ๔๕,๙๗๔ ไร่ ทุเรียน ประมาณ ๑๒,๖๗๑ ไร่ เงาะ ๔,๖๖๕ ไร่ ลองกอง ๓,๖๙๕ ไร่

(๔) การเลี้ยงปศุสัตว์

(๔.๑) โค เป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ต้นทุนต่ำ ต้องการการดูแลเอาใจใส่น้อย จึงเป็นที่นิยมของเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โคที่เลี้ยงส่วนใหญ่จะเป็นโคพื้นเมือง เพราะด้านทานโรคและทนต่อสภาพภูมิอากาศได้ดี รองลงมาเป็นโคเนื้อ ซึ่งเกษตรกรจะใช้พันธุ์ลูกผสม มาขุน เนื่องจากมีอัตราการแลกเนื้อดี โตเร็ว ในปี ๒๕๕๘ พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการเลี้ยงโคจำนวน ๕๖,๓๗๘ ตัว เกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงโคเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีอาหาร (หญ้า) ที่อุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี โดยในปี ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงโคจำนวน ๑๓๑,๙๑๘ ตัว ดังตารางที่ ๒-๑๑

(๔.๒) แพะ เป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ที่เกษตรกรให้ความสนใจ เพราะปริมาณความต้องการแพะมีจำนวนมาก การผลิตแพะยังไม่เพียงพอความต้องการของตลาด โดยแพะส่วนใหญ่ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ และกลุ่มจังหวัดฝั่งอันดามัน จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการเลี้ยงแพะจำนวน ๙,๙๓๒ ตัว เกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงแพะเพิ่มมากขึ้น นอกจากปริมาณการผลิตที่ไม่เพียงพอแล้ว พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังยังมีอาหารแพะที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงแพะจำนวน ๒๖,๑๖๑ ตัว

(๔.๓) สัตว์ปีก สัตว์ปีกที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ไก่พื้นเมือง ไก่เนื้อ ไก่ไข่ เป็นเนื้อ และแป๊ะไข่

ตารางที่ ๒-๑๑ ปริมาณการผลิตโคเนื้อในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

จังหวัด/อำเภอ/ตำบล	ปริมาณการผลิต (ตัว)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
จังหวัดนครศรีธรรมราช					
อ.ปากพนัง	๓,๒๑๔	๑๒,๘๓๗	๑๕,๓๓๘	๓,๓๔๘	๑๓,๘๕๙
อ.หัวไทร	๑,๓๕๕	๑๖,๓๙๒	๒๑,๑๒๒	๒๓,๐๔๐	๒๓,๘๓๖
อ.เชียรใหญ่	๓,๑๕๒	๑๒,๓๐๔	๑๕,๕๓๙	๑๓,๓๕๒	๑๙,๓/๑๑
อ.ชะอวด	๕,๖๑๐	,๓/๓๒	๘,๕๙๑	๑๐,๓๑๙	๑๕,๕๓๑
อ.ร่อนพิบูลย์	๖,๖๐๘	๕,๓๖๘	๖,๖๖๑	๘,๖๘๘	๑๐,๓๖๘
อ.จุฬาภรณ์	๓,๓๙๑	๒,๓/๐๕	๓,๙๕๒	๔,๓/๘๑	๖,๖๓๔
อ.เฉลิมพระเกียรติ	๓,๓๖๘	๓,๓/๓/๓	๘,๒๒๑	๙,๔๖๓	๑๓,๔๒๕
อ.พระพรหม	๕,๘๒๖	๖,๘๔๕	๙,๑๓/๕	๑๐,๑๙๙	๑๑,๓๔๙
อ.ลานสกา ต.ขุนทะเล ต.เขาแก้ว ต. ลานสกา	๔๔๓				๙๓๑
ต.ท่าเรือ ต.ท่าไร่ ต.บางจาก อ.เมือง	๓,๔๑๘				๓,๘๓๔
รวม	๕๖,๓/๘๕	๓/๐,๓๖๐	๘๘,๕๙๙	๑๐๑,๑๙๔	๑๓๑,๙๑๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์นครศรีธรรมราช

(๕) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(๕.๑) กุ้งทะเล พื้นที่เลี้ยงส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่น้ำกร่อย-เค็ม บริเวณชายทะเล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๑๓,๓๒๖ ไร่ ผลผลิตประมาณ ๑๘,๑๓๔ ตัน

(๕.๒) ปลาน้ำจืด ปลาน้ำจืดที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล และปลาดุก มีการเพาะเลี้ยงกระจาย โดยทั่วไปในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง พื้นที่ที่มีการเลี้ยงปลามากที่สุด คืออำเภอเชียรใหญ่

๒) สภาพปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้

๒.๑) เกษตรกรมีอายุมาก ขาดแรงงานในภาคเกษตร ไม่มีทายาทสืบต่องานเกษตร

๒.๒) ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ต้องการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ หรือปลอดดอกเบี้ย มาลงทุนประกอบอาชีพ

๒.๓) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตในระดับพื้นที่ ต้องอาศัยพ่อค้าคนกลางในการรวบรวมผลผลิต

๒.๔) เกษตรกรผู้ผลิตแต่ละราย มีสินค้าน้อย อาศัยอยู่กระจายกระจายในแหล่งผลิต ห่างไกลจากแหล่งซื้อขายหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตทันทีหลังเก็บเกี่ยว โอกาสที่เกษตรกรจะขายได้ตามราคาตลาดในขณะนั้น และตามคุณภาพของสินค้ามีน้อย เพราะเกษตรกรแต่ละคนไม่มีข้อมูลข่าวสารในเรื่องราคาสินค้า การกำหนดราคาซื้อ ขาย เป็นของพ่อค้า

๒.๕) ขาดองค์ความรู้ในการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและการทำการตลาด

๒.๖) ไม่ใช้ข้อมูลความต้องการของตลาดประกอบการตัดสินใจทำการผลิตสินค้าและบริการ ส่วนใหญ่มักจะผลิตตามๆ กัน ทำการผลิตพืชตามฤดูกาล ทำให้ผลผลิตออกมาในเวลาใกล้เคียงกันในปริมาณที่มาก เช่น พริกเขียว พักทอง แตงโม จึงมักประสบปัญหาสินค้าล้นตลาด และราคาตกต่ำ

๒.๗) โครงการส่งเสริมภาครัฐขาดความต่อเนื่อง เช่น ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการ แล้วไม่ได้ส่งเสริมเรื่องการจัดจำหน่าย การทำตลาด การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ทำให้ผลผลิตตกค้าง ส่งผลให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จ

๒.๘) โครงการส่งเสริมของรัฐบาลการติดตามประเมินผลความสำเร็จ ทำให้ขาดความยั่งยืน เช่น การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกร ทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ไม่ได้มีการติดตามผลเมื่อเลี้ยงหรือปลูกได้ขนาด เกษตรกรจะขายหรือกินหมด ไม่เหลือไว้ทำพันธุ์ต่อ

๒.๙) การรับรองมาตรฐานแหล่งผลิตทำได้ล่าช้า เนื่องจากหน่วยงานผู้รับรองมีบุคลากรน้อย ทำให้ต้องรอคิวการตรวจนาน

๒.๑๐) เกษตรกรขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการพัฒนาสินค้าเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

๓) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตร

๓.๑) พัฒนาการผลิตข้าว

- (๑) ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าว จำนวน ๙๐๐ ไร่
- (๒) ส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์ จำนวน ๗๐๐ ไร่
- (๓) พัฒนาการผลิตข้าวไร่อ่างมีประสิทธิภาพเพื่อบริโภค จำนวน ๑๔๐ ไร่
- (๔) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว จำนวน ๒,๒๐๐ ไร่
- (๕) จัดทำแปลงสาธิตและอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพื้นเมือง แปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๕ ไร่

(๖) ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรข้าว จำนวน ๖๔๐ ราย

(๗) อบรมสัมมนาการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปข้าว

(๘) สนับสนุนเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก จำนวน ๑๓ เครื่อง

(๙) สนับสนุนเครื่องคัดแยกเศษหิน ทราบ จากข้าว จำนวน ๑๕ เครื่อง

(๑๐) สนับสนุนเครื่องสีสลายพานต่อเนื่อง จำนวน ๓ เครื่อง

- (๑๑) สนับสนุนเครื่องซีลสุญญากาศพร้อมบล็อก จำนวน ๘ เครื่อง
- (๑๒) สนับสนุนจักรเย็บกระสอบมือถือ จำนวน ๔ เครื่อง
- (๑๓) สนับสนุนพัดลมดูดอากาศ จำนวน ๑ เครื่อง
- (๑๔) สนับสนุนโพลีคลิฟท์แบบเครื่องยนต์เคลื่อนที่ได้ จำนวน ๑ เครื่อง
- (๑๕) สนับสนุนโพลีคลิฟท์แบบยกพร้อมพาเลท จำนวน ๒ เครื่อง
- (๑๖) ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว GAP จำนวน ๑๐ ราย
- (๑๗) อบรมถ่ายทอดความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและการบริหารศัตรูพืช
- (๑๘) โครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน จำนวน ๒ แห่ง
- (๑๙) โครงการแปลงทดลองข้าวอินทรีย์กับวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหูล่อง

อำเภอปากพนัง

- (๒๐) โครงการศึกษาการปลูกข้าวในพื้นที่ดินเค็ม ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง
- (๒๑) สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ในการแปรรูปข้าว
- (๒๒) สนับสนุนครุภัณฑ์ในการแปรรูปข้าว เช่น เครื่องตีแป้ง เครื่องบดแป้ง เครื่อง

โรยเส้น เครื่องต้มแป้ง

- (๒๓) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์
- (๒๔) พัฒนาการผลิตข้าวไร่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบริโภค จำนวน ๕๐ ไร่
- (๒๕) โครงการปรับปรุงสภาพการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ขยายและจำหน่ายข้าว
- (๒๖) โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (นาแปลงใหญ่ข้าว)
- (๒๗) การพัฒนาข้าวกล้องและผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้องคุณภาพสูงสำหรับ

ตลาดฟรีเมียะ

- (๒๘) ส่งเสริมแปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโดยการลดการใช้สารเคมี

ภายใต้โรงเรียนข้าวและชาวนาลุ่มน้ำปากพนัง

๓.๒) พัฒนาการปลูกไม้ผล – ยางพารา

- (๑) พัฒนาระบบการผลิตไม้ผลปลอดภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
- (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
- (๓) ศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามระหว่างการ

เลี้ยงยอดและการตอนกิ่ง

- (๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรไม้ผล จำนวน ๑๒๐ ราย
- (๕) ฝึกอบรมหลักสูตร “ช่างกรีดยาง” จำนวน ๑๔ รุ่น
- (๖) ส่งเสริมการปลูกไม้ผลเชิงเศรษฐกิจ (ส้มโอทับทิมสยาม) จำนวน ๓๐ ไร่
- (๗) โครงการพลิกฟื้นวิถีชุมชนชาวสวนยางพาราในสภาวะวิกฤติสู่การพึ่งพา

ตนเองตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลนาหมอบุญ อำเภอจุฬาภรณ์

(๘) ฝึกอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีการผลิตส้มโอทับทิมสยามคุณภาพในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

(๙) การพัฒนาศักยภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

(๑๐) ศึกษาและพัฒนาโครงสร้างการผลิตส้มโอทับทิมสยามเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชของชุมชนบ้านแสงวิมาน

๓.๓) พัฒนาการปลูกปาล์มน้ำมัน

(๑) แปลงต้นแบบการปลูกปาล์มน้ำมันในดินนาร้างและนาทิ้งร้างในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง พื้นที่ ๑๕๐ ไร่

(๒) ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๖๐ ราย

(๓) โครงการนิคมการเกษตรพืชอาหารและพลังงานทดแทน จำนวน ๕๐ ไร่

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันโดยการจัดการสวนอย่างถูกต้องและ

เหมาะสม

๓.๔) พัฒนาการปลูกพืชผัก – พืชไร่ – ไร่สวนผสม

(๑) ส่งเสริมการปลูกพันธุ์กล้าไม้และปลูกผักสวนครัว

(๒) ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน

(๓) การขยายพันธุ์พริกไทยเพื่อสร้างรายได้

(๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรผัก จำนวน ๓๒๐ ราย

(๕) ฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารจัดการแปลงหม่อนผลสด

(๖) สนับสนุนวัสดุบำรุงแปลงหม่อนผลสด

(๗) การแปรรูปหม่อนผลสด

(๘) การพัฒนาระบบการผลิตผักปลอดภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

(๙) ส่งเสริมการตลาดใช้สารเคมีในการเพาะปลูก

(๑๐) ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน

(๑๑) โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูวิถีชีวิตชุมชนไร่จากลุ่มน้ำปากพนัง

(๑๒) การขยายพันธุ์และการพัฒนามาตรฐานสินค้าพริกไทย

(๑๓) ส่งเสริมการเพาะเห็ดนางฟ้า

(๑๔) การพัฒนาระบบการผลิตผักปลอดภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๑๐ ไร่

(๑๕) กิจกรรมการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการผลิต (มะนาวไข่ พระพรหม)

เข้าสู่ระบบมาตรฐานสินค้าสิ่งป้อนทางภูมิศาสตร์

๓.๕) พัฒนาการปศุสัตว์

- (๑) พัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๘ กลุ่ม
- (๒) ส่งเสริมการเลี้ยงแพะผู้เกษตกรรายใหม่ จำนวน ๒๐ กลุ่ม
- (๓) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกผู้เกษตกร จำนวน ๓๓ กลุ่ม
- (๔) ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองสายพันธุ์ศรีชัย จำนวน ๖ รุ่น
- (๕) พัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๐ กลุ่ม
- (๖) ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทย จำนวน ๑๖ รุ่น
- (๗) สนับสนุนเสบียงสัตว์แห้ง
- (๘) ส่งเสริมการเลี้ยงสุกรผู้เกษตกร จำนวน ๑๒ กลุ่ม
- (๙) กองทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์ อบรมและให้ความรู้แก่เกษตรกร ปีละ ๕๐ ราย

๓.๖) พัฒนาการประมง

- (๑) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน ๕๕๐ ราย
- (๒) โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในอ่าวปากพนัง
- (๓) ส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศในบ่อดิน
- (๔) ผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ ปีละ ๕ ล้านตัว
- (๕) กิจกรรมการเลี้ยงปลาน้ำจืดและการสร้างมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๑ รุ่น
- (๖) กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงปลาตกให้เกษตรกรรอบป่าพรุควนเคร็ง จำนวน ๑ รุ่น
- (๗) กิจกรรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการประมง การบริหารระบบชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเพาะเลี้ยง
- (๘) กิจกรรมตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง

๔) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาด้านการดำเนินการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้นอกภาคเกษตร

- ๔.๑) การฝึกอาชีพเพื่อส่งเสริมรายได้ หลักสูตร การทำดอกไม้จันทน์ การทำสบู่ฟักข้าว การแปรรูปผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น คล้า
- ๔.๒) ฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เช่น ปูกระเบื้องศาลาอเนกประสงค์ เทคนิคการตัดปาล์ม
- ๔.๓) โครงการฝึกอบรมอาชีพชุมชน เช่น การจัดดอกไม้แห้ง การทำเครื่องแกง ผลิตภัณฑ์การจักสาน การทำขนมจีนเส้นสด การแปรรูปอาหารทะเล ช่างเชื่อมโลหะเบื้องต้น การทำผ้าคลุมฮิญาบ การร้อยลูกปัด การทำไต้ปลาแห้ง การทำปลาเส้น การทำลูกประคบสดด้วยสมุนไพรไทย

๔.๔) กิจกรรมการเขียนลายมุกและลงสีเบญจรงค์

๕.๕) กิจกรรมโครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร (กิจกรรมสานตะกร้าด้วยเส้นพลาสติก กิจกรรมการสานกระเป๋าด้วยเส้นพลาสติก) ๘๐ คน

๕.๖) พัฒนาองค์ความรู้ เทคนิคด้านการตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) และการบริหารจัดการ ให้เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ๗ รุ่น ๓๓๐ คน

๕.๗) การพัฒนาอาชีพกลุ่มแม่บ้านในการจัดดอกไม้ และการประกอบอาหาร ๑ รุ่น ๒๕ คน

๕.๘) การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกระจูดและเศษกระจูด ๒ กลุ่ม

๒.๒.๒ ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

การสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ประชาชน และสังคมเป็นเรื่องที่จำเป็นและจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ โดยเฉพาะเรื่องของการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความเข้มแข็ง สร้างอำนาจในการต่อรอง การเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ ที่จะนำมาพัฒนาและต่อยอด รวมถึงการปรับปรุงพฤติกรรมการผลิตพืชเชิงเดี่ยว เป็นการทำเกษตรแบบผสมผสาน แนวทฤษฎีใหม่ แนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีสภาพปัญหา คือ

๑.๑) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินทำกินแต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือเป็นที่ทับซ้อนกับที่ราชพัสดุ ที่ของป่าไม้ หรือที่อุทยานแห่งชาติ ทำให้เกิดปัญหาข้อพิพาทระหว่างเกษตรกร และหน่วยงานของรัฐ

๑.๒) มีรายได้ไม่เพียงพอจากรายจ่าย ส่งผลให้มีปัญหาหนี้สินทั้งในและนอกระบบ มีการระดมดอกเบี้ยสูง เกิดการสูญเสียที่ดินทำกิน

๑.๓) ชุมชนขาดความเข้มแข็ง คนในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของชุมชน ต่างคนต่างอยู่

๑.๔) ปัญหาการอพยพไปทำงานทำนอกพื้นที่ โดยให้เด็กอยู่กับปู่ย่า ตายาย การดูแลไม่ทั่วถึง ทำให้เกิดปัญหายาเสพติด และปัญหาสังคม

๑.๕) ขาดการรวมกลุ่ม และกลุ่มก็ขาดความเข้มแข็ง ต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างขาย จึงทำให้ขาดอำนาจในการต่อรองราคา

๑.๖) ไม่มีสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน หรือสินค้าของชุมชน

๑.๗) ปัญหาการใช้สารเคมีทางการเกษตร และของเสียจากครัวเรือน ถูกปล่อยทิ้งหรือปนเปื้อนลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง ทำให้ระบบนิเวศถูกทำลาย

๑.๘) การบุกรุกทำลายป่า การหาของป่า การทำให้เกิดไฟไหม้ในป่าพรุ

๑.๙) มีปัญหาอบายมุข เช่น การเล่นเกมพนัน ยาเสพติด ฯลฯ ทำให้เกิดปัญหาการลักขโมย สร้างความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๑) ด้านการพัฒนาความเข้มแข็งให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์

(๑) แนะนำส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่กำหนดไว้ในกรอบของการส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ แห่ง

(๒) แนะนำส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักการ ยุทธศาสตร์ วิธีการสหกรณ์ในพื้นที่โครงการพระราชดำริ และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มและนำรูปแบบของสหกรณ์ไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์

(๓) โครงการสนับสนุนสหกรณ์ประมงรวบรวมและแปรรูปผลผลิตของสมาชิก

(๔) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน จำนวน ๑๓ สหกรณ์

(๕) โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตร ให้เป็นองค์กรหลัก ระดับอำเภอ จำนวน ๘ สหกรณ์

(๖) ส่งเสริมและผลักดันสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน ๒๔ สหกรณ์ ๓๕ กลุ่มเกษตรกร

(๗) ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรโรงสีข้าวชุมชนตำบลป่าระกำ

๒.๒) ด้านการพัฒนาด้านแบบความสำเร็จและขยายผล

(๑) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๖ ศูนย์

(๒) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ ศูนย์

(๓) พัฒนาระบบการเรียนรู้อตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา จำนวน ๓ โรงเรียน

(๔) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเลี้ยงโค จำนวน ๒ ศูนย์

(๕) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑ ศูนย์

(๖) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเพาะเห็ดนางฟ้า จำนวน ๑ ศูนย์

(๗) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน ๑ ศูนย์

(๘) การสาธิตและขยายผลการใช้พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ จากพลังงานน้ำ พลังงานลม ๑ แห่ง ๕ กิจกรรม

(๙) จัดทำแปลงสาธิตพิพิธภัณฑสถานชาติมีชีวิต ๑ แห่ง

๒.๓) ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

(๑) กิจกรรมการปลูกต้นไม้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) กิจกรรมศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒๓/๐ ราย

(๓) โครงการพลังงานเพื่อเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑ แห่ง

(๔) เพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชน ระดับตำบล และเครือข่ายพลังงานชุมชน ๓ แห่ง

(๕) ส่งเสริมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่ได้ จำนวน ๓ แห่ง

(๖) ส่งเสริมระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๖x๘.๒ เมตร จำนวน ๒ แห่ง

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร จำนวน ๑๐ แห่ง

(๘) กิจกรรมสอนแนะนำการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ จำนวน ๑๐,๓๓๕ ราย

๒.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ การจัดการน้ำเสีย

สถานการณ์คุณภาพน้ำ

๑) สภาพทั่วไปและปัญหา

ลุ่มน้ำปากพนังมีแม่น้ำปากพนังไหลผ่านมีความยาวประมาณ ๑๔๗ กิโลเมตร ซึ่งตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำปากพนัง ได้กำหนดให้แม่น้ำปากพนังเป็นแหล่งน้ำ ประเภทที่ ๓ สามารถใช้ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภคโดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และการเกษตร และกำหนดพารามิเตอร์ที่สำคัญตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ดังตารางที่ ๒-๑๒

ตารางที่ ๒-๑๒ มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ

ประเภทแหล่งน้ำผิวดิน	ออกซิเจนละลาย (DO) (mg/l)	ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) (mg/l)	แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (MPN/๑๐๐ml)	แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) (MPN/๑๐๐ml)	แอมโมเนีย – ไนโตรเจน (NH ₃ -N) (mg/l)
ประเภทที่ ๓	ไม่น้อยกว่า ๔	ไม่มากกว่า ๒.๐	ไม่มากกว่า ๒๐,๐๐๐	ไม่มากกว่า ๔,๐๐๐	ไม่มากกว่า ๐.๕

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง โดยมีจุดเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำ จำนวน ๓ สถานี ดังตารางที่ ๒-๑๓ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำเป็นประจำทุกปี ปีละ ๔ ครั้ง และติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล จำนวน ๒ สถานี คือ บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง อำเภopakพนัง และบ้านปากคลอง อำเภอหัวไทร ปีละ ๒ ครั้ง

ตารางที่ ๒-๑๓ จุดเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินในแม่น้ำปากพนัง

จุดเก็บ	บริเวณ
PN๑๔	เหนือเขื่อนไม้เลียบ อำเภอชะอวด
PN๑๓	ท้ายเขื่อนไม้เลียบ อำเภอชะอวด
PN๑๑	ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด
PN๐๖	ศาลาสันติชัย ตำบลบ้านกลาง อำเภอเชียรใหญ่
PN๐๔	เหนือประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ อำเภอปากพนัง
PN๐๒	ท่าเรือข้ามฟาก อำเภอปากพนัง
PN๐๑	ปากแม่น้ำ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเมินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index ; WQI) พบว่า คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ยกเว้นในบริเวณที่แม่น้ำปากพนังไหลผ่านเทศบาลตำบลชะอวด จะมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ดังรูปที่ ๒-๑๑ หากพิจารณาตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ พบว่า ไม่เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และฟิคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB) ซึ่งมีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะบริเวณท่าเรือข้ามฟาก อำเภอปากพนัง (PN๐๒) และตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด (PN๑๑) ดังตารางที่ ๒-๑๔

ตารางที่ ๒-๑๔ คุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนังตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

จุดตรวจวัด	DO (mg/l)	BOD (mg/l)	TCB (MPN/๑๐๐ml)	FCB (MPN/๑๐๐ml)	NH ₃ -N (mg/l)
PN๐๑	๕.๐	<u>๓.๓</u>	๑,๒๕๕	๖๒๒	<๐.๕
PN๐๒	๔.๙	<u>๒.๑</u>	<u>๖๖,๑๐๐</u>	<u>๓๘,๙๐๐</u>	<๐.๕
PN๐๔	๓.๐	<u>๒.๔</u>	๒,๕๓๘	๒,๒๖๒	<๐.๕
PN๐๖	๔.๕	<u>๒.๖</u>	๒,๖๓๕	๒,๒๙๒	<๐.๕
PN๐๑๑	๕.๑	<u>๔.๔</u>	<u>๑๑๙,๒๐๐</u>	<u>๙๖,๔๐๐</u>	<๐.๕
PN๐๑๓	๖.๓	๑.๒	๒,๔๔๐	๕๕๖	<๐.๕
PN๐๑๔	๔.๔	๑.๓	๓,๔๒๐	๓/๓๔	<๐.๕
ค่ามาตรฐาน ประเภทที่ ๓	๔.๐	๒.๐	๒๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๐.๕

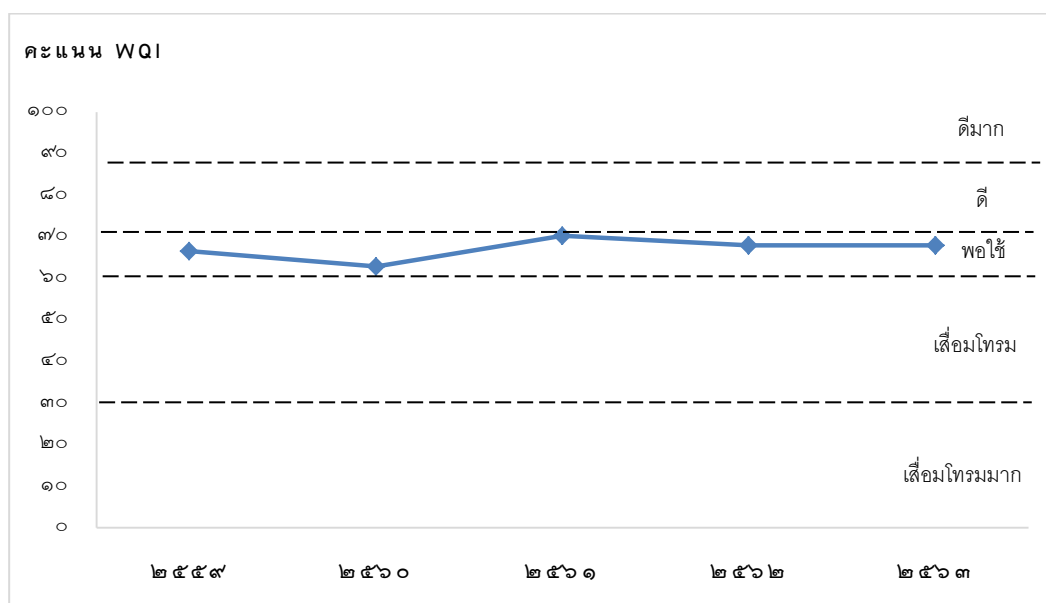
หมายเหตุ : ค่าเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทั้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถประโยชน์ในการอุปโภคบริโภคโดยการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และการเกษตร

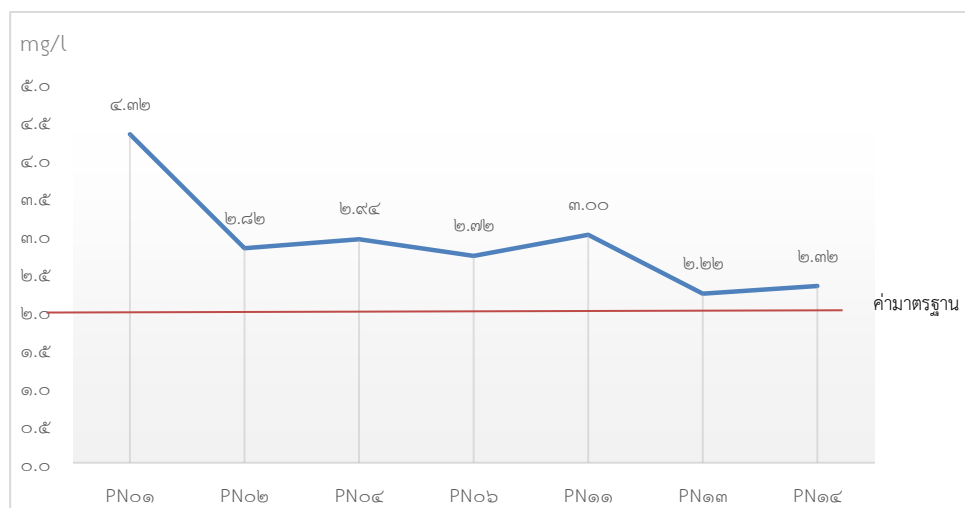
รูปที่ ๒-๑๑ สถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

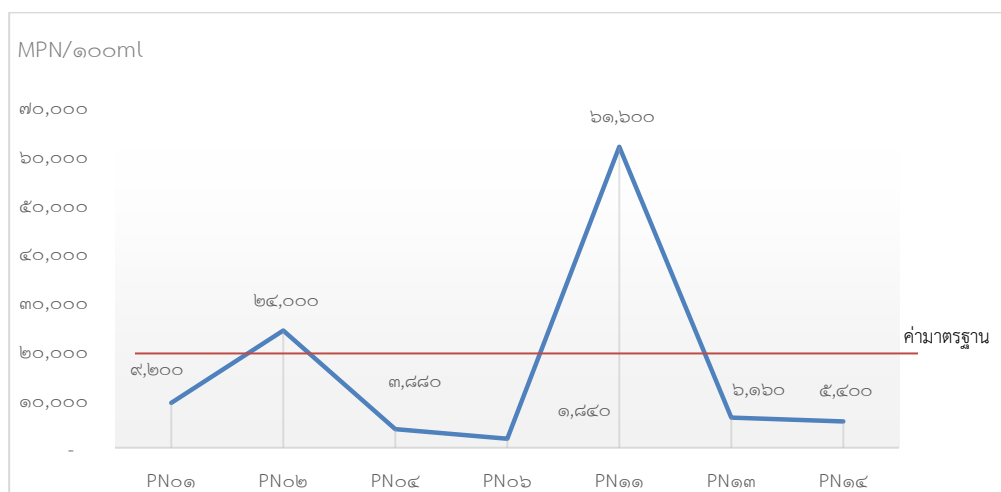
เมื่อพิจารณาข้อมูลคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง ๕ ปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ ประเมินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index ; WQI) พบว่าแม่น้ำปากพนังโดยรวมมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ดังรูปที่ ๒-๑๒ แต่หากเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ พบว่าแม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) ซึ่งมีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนดทุกจุดตรวจวัด โดยพบค่าสูงสุดบริเวณปากแม่น้ำ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง (PN๐๑) รวมทั้งแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) มีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด บริเวณท่าเรือข้ามฟาก อำเภอปากพนัง (PN๐๒) โดยพบค่าสูงสุดบริเวณ ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด (PN๑๑) ดังรูปที่ ๒-๑๓ ถึง ๒-๑๕ สาเหตุหลักของปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำปากพนัง มาจากการระบายน้ำเสียจากชุมชนออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยตรง และระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่มีอยู่ยังไม่สามารถรองรับน้ำเสียจากชุมชนได้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ โดยเฉพาะในบริเวณเทศบาลตำบลชะอวด และเทศบาลเมืองปากพนัง

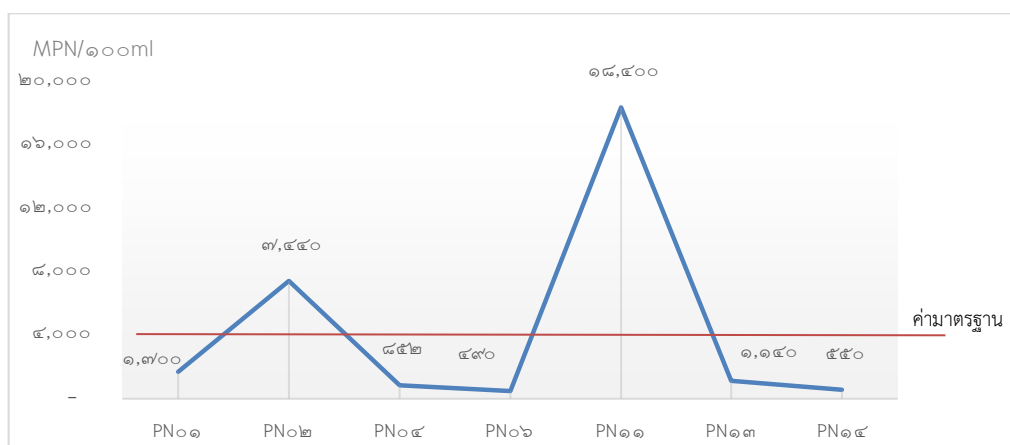
รูปที่ ๒-๑๒ คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

รูปที่ ๒-๑๓ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

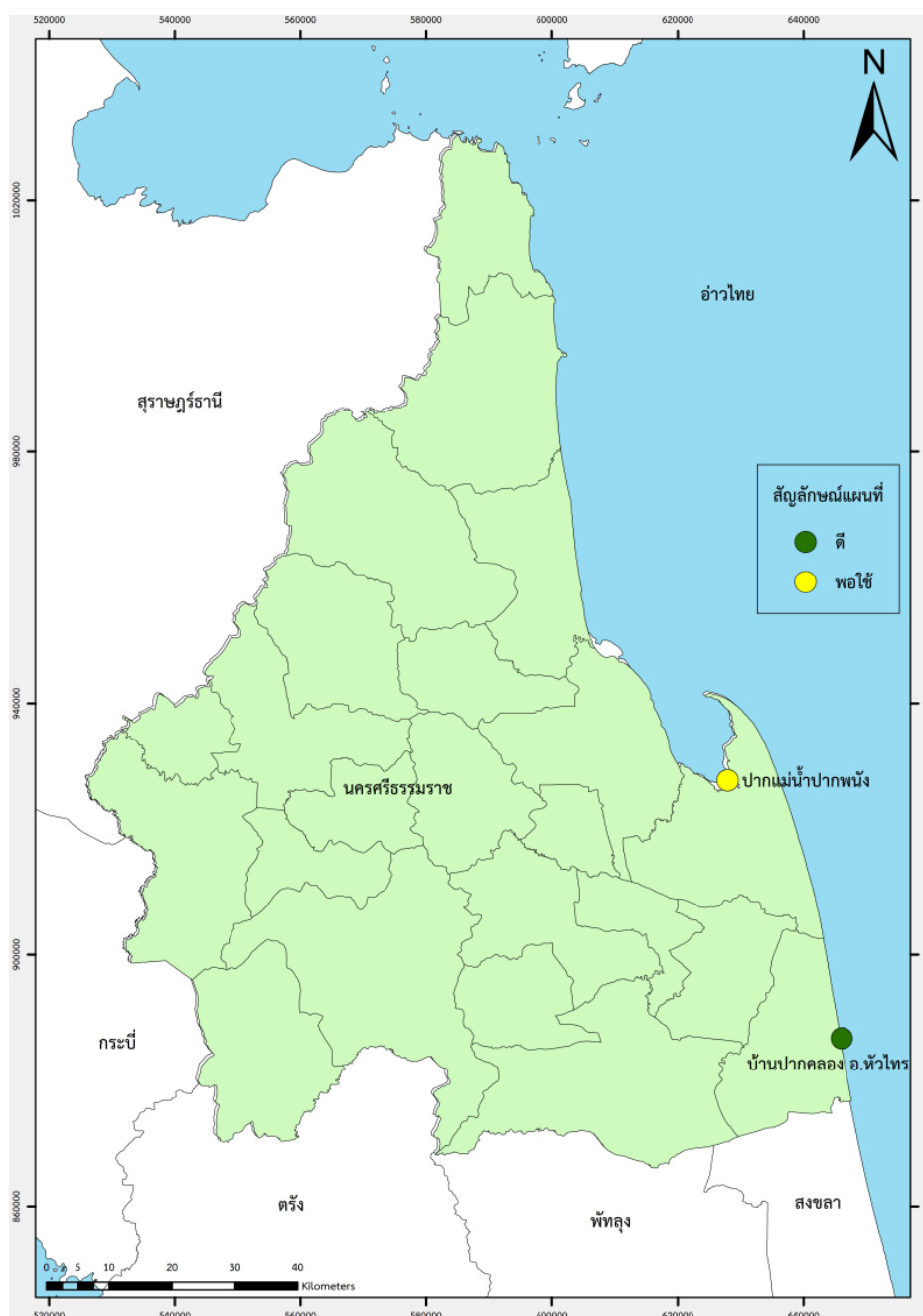

รูปที่ ๒-๑๔ แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ
ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

รูปที่ ๒-๑๕ แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ
ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

ในส่วนสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเล ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเมินโดยดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index ; MWQI) พบว่า บริเวณบ้านปากคลอง อำเภอหัวไทร คุณภาพน้ำทะเล อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนบริเวณปากแม่น้ำปากพนัง อำเภอปากพนัง คุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ดังรูปที่ ๒-๑๖ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล ประเภทที่ ๑ พบว่า ไม่เป็นไปตามประเภท การใช้ประโยชน์ที่กำหนด พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$) ไนเตรท-ไนโตรเจน (NO_3) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลลโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง ซึ่งมีค่า สูงกว่ามาตรฐานที่กำหนด ดังตารางที่ ๒-๑๕

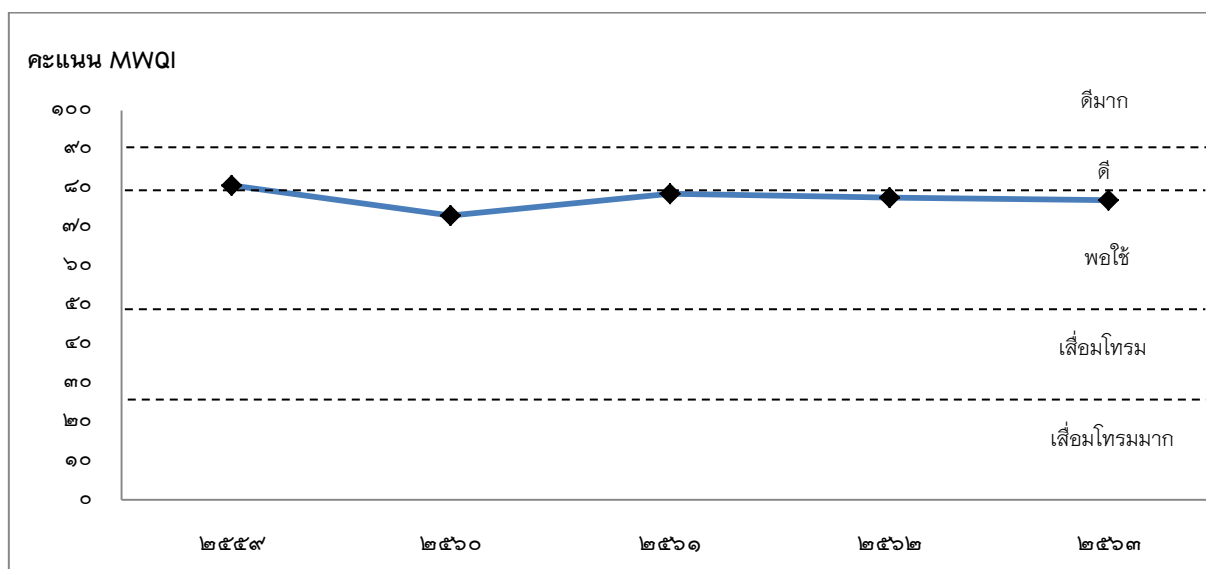
รูปที่ ๒-๑๖ จุดเก็บตัวอย่างและสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลพื้นที่ปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒-๑๕ คุณภาพน้ำทะเลตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

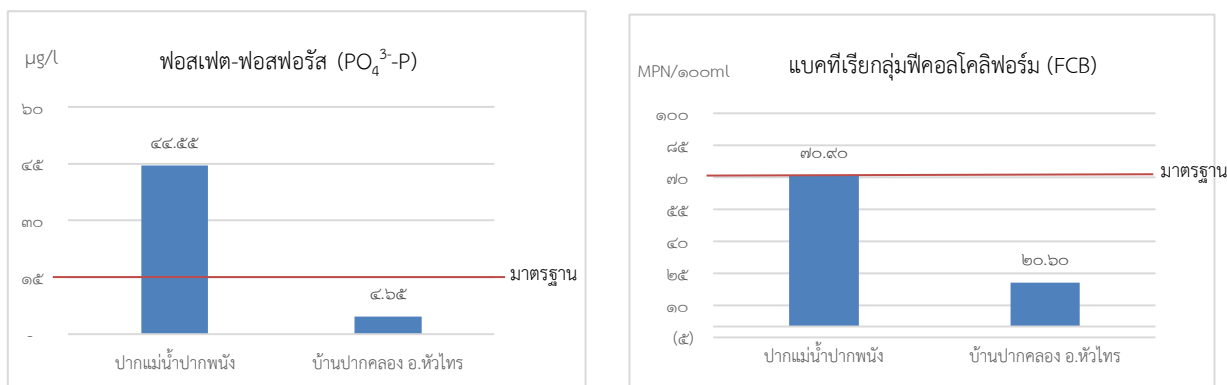
จุดตรวจวัด	DO (mg/l)	TCB (MPN/๑๐๐ml)	FCB (MPN/๑๐๐ml)	PO ₄ ³⁻ -P (μg/l)	NO ₃ (μg/l)	NH ₃ (μg/l)
ปากแม่น้ำปากพนัง	๔.๔๙	๑๔๐.๔๕	๙๕.๒๕	๕๓.๖๐	๕๓.๑๕	๕๓.๕๕
บ้านปากคลอง อ.หัวไทร	๖.๐๓	๔๓.๔๕	๓๙.๒๕	๕.๓๒	๔.๓๑	๘๒.๔๐
ค่ามาตรฐาน	ไม่น้อยกว่า ๔	ไม่เกิน ๑,๐๐๐	ไม่เกิน ๓๐	ไม่เกิน ๑๕	ไม่เกิน ๒๐	ไม่เกิน ๑๐๐

หมายเหตุ : == ค่าเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล ประเภทที่ ๑ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เมื่อพิจารณาข้อมูลคุณภาพน้ำทะเล ๕ ปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ พบว่าดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (MWQI) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ดังรูปที่ ๒-๑๓ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดตามประเภทการใช้ประโยชน์คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พบว่าพารามิเตอร์ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้น ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส (PO₄³⁻-P) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง ดังรูปที่ ๒-๑๔

รูปที่ ๒-๑๓ คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (MWQI) พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

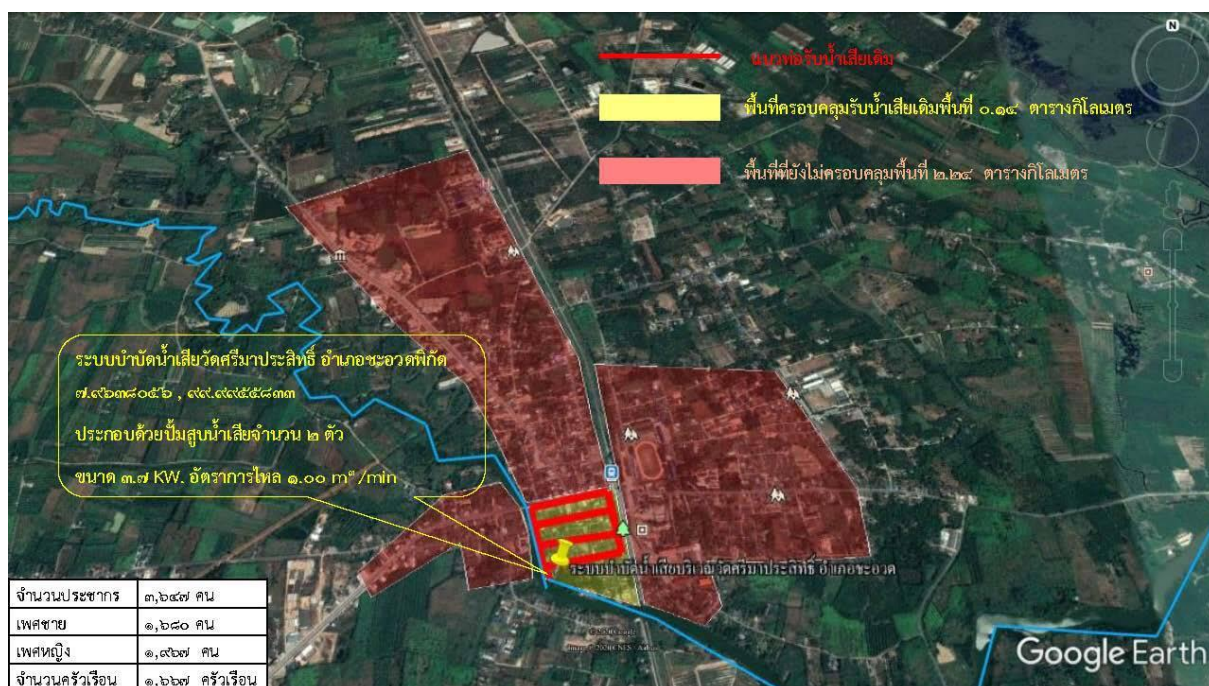

รูปที่ ๒-๑๘ ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

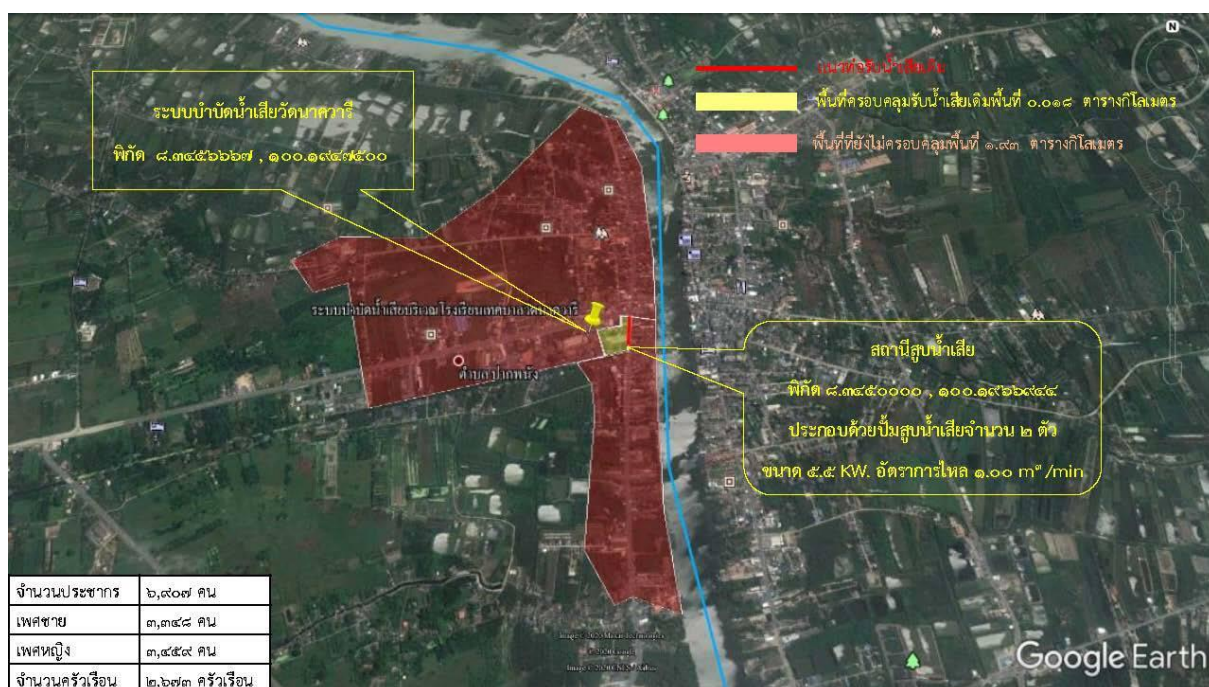
กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ และองค์การบริหารน้ำเสีย ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคูณภาพน้ำ ภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๑ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ ได้กำหนดเป้าหมายให้แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๓๐ ซึ่งจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าทุกจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๘๕.๓ โดยองค์การบริหารน้ำเสีย ได้จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน ๖ แห่ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศแบบถังสำเร็จรูป (Activated Sludge) ดังรูปที่ ๒-๑๙ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๑๓๘ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๖๙ ดังตารางที่ ๒-๑๖

รูปที่ ๒-๑๙ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์)

(๒) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพอง (วัดนาควารี่) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศแบบถังสำเร็จรูป (Activated Sludge) ดังรูปที่ ๒-๒๐ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๑๐๒ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๑๗ ดังตารางที่ ๒-๑๖

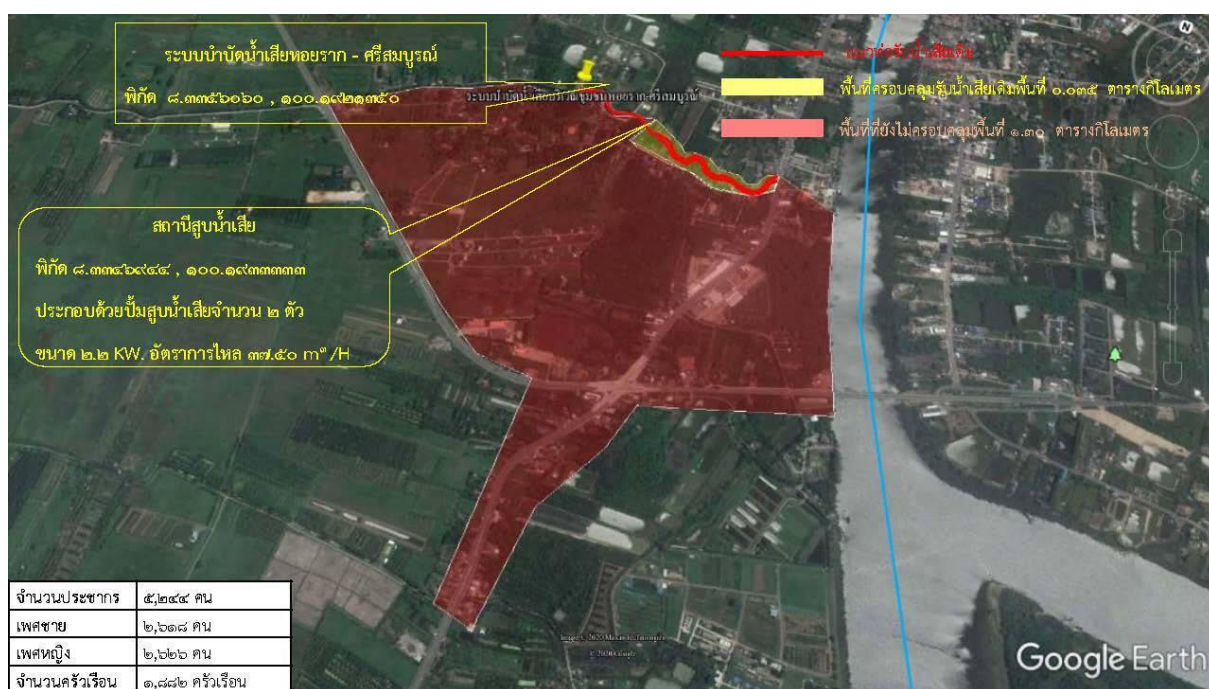
รูปที่ ๒-๒๐ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพั่น (วัดนาควารี่)

(๓) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพั่น (หลังเรือนจำ) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetlands) ดังรูปที่ ๒-๒๑ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๕๓ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเกินความสามารถของระบบที่สามารถรองรับได้ ดังตารางที่ ๒-๑๖

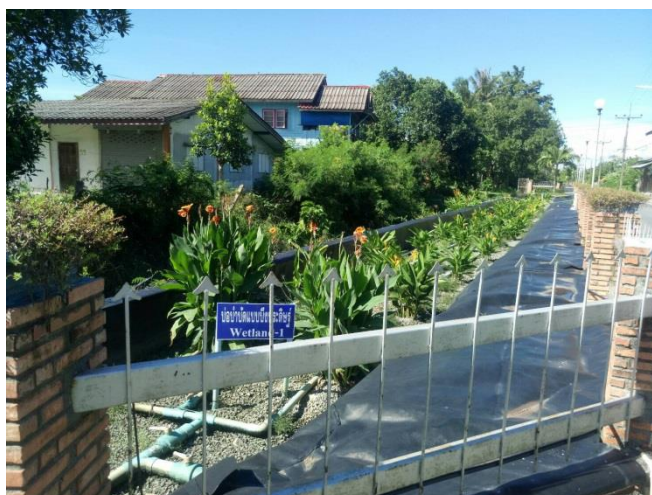
รูปที่ ๒-๒๑ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพั่น (หลังเรือนจำ)

(๔) ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลหูล่อง เป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้รูปแบบผสมผสานประกอบด้วย ระบบกรองไร้อากาศ (Anaerobic Filter) ถังเติมอากาศแบบเลี้ยงตะกอน (Activated Sludge) และบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetlands) ดังรูปที่ ๒-๒๒ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๓๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๑๖๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ดังตารางที่ ๒-๑๖

รูปที่ ๒-๒๒ ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลหูล่อง

(๕) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ถนนสุขาภิบาล ๑) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetlands) ดังรูปที่ ๒-๒๓ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๒๓๙ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเกินความสามารถของระบบที่สามารถรองรับได้ ดังตารางที่ ๒-๑๖

รูปที่ ๒-๒๓ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ถนนสุขาภิบาล ๑)

(๖) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ตลาดสดบางแค) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศแบบถังสำเร็จรูป (Activated Sludge) ดังรูปที่ ๒-๒๔ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๑๒๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๖๔ ดังตารางที่ ๒-๑๖

รูปที่ ๒-๒๔ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ตลาดสดบางแค)

ตารางที่ ๒-๑๖ ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ	ระบบ บำบัดน้ำเสีย	ประเภท ระบบ	ความสามารถ รองรับน้ำเสีย (ลบ.ม.ต่อวัน)	เฉลี่ยปริมาณ น้ำเสียเข้า ระบบ (ลบ.ม.ต่อวัน)	น้ำเสีย เข้าระบบ (ร้อยละ)	พื้นที่ เทศบาล (ตร.กม.)	พื้นที่ ให้บริการ (ตร.กม.)	% ท่อ ครอบคลุม พื้นที่	ปีที่เริ่ม เดิน ระบบ	สถานะ ปัจจุบัน
๑	ทต.ชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์)	AS	๒๐๐	๑๓๘	๖๙	๐.๕	๐.๑๔	๒๖	๒๕๕๖	เดินระบบ
๒	ทม.ปากพนัง (วัดนาควารี)	AS	๖๐๐	๑๐๒	๑๗	๗.๓๕	๐.๐๒	๗	๒๕๕๐	เดินระบบ
๓	ทม.ปากพนัง (หลังเรือนจำ)	บึงประดิษฐ์	๔๐	๕๗	๑๔๓	๗.๓๕	๐.๑๒	๒	๒๕๕๐	เดินระบบ
๔	อบต.หูล่อง	ระบบกรองไร้อากาศ AS บึง ประดิษฐ์	๓๐๐	๑๖๔	๕๕	๒๔	๐.๐๔	๑	๒๕๕๘	เดินระบบ
๕	ทต.หัวไทร (ถ.สุขาภิบาล ๑)	บึงประดิษฐ์	๒๐๐	๒๓๙	๑๒๐	๑.๘	๐.๒๖	๑๗	๒๕๕๑	เดินระบบ
๖	ทต.หัวไทร (ตลาดสดบางแค)	AS	๒๐๐	๑๒๘	๖๔	๑.๘	๐.๓๐	๑๓	๒๕๕๓	เดินระบบ
	รวมทั้งสิ้น		๑,๕๔๐	๘๒๘	๕๕					

ทั้งนี้ ระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ จำนวน ๖ แห่ง ยังไม่สามารถรองรับน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้นได้อย่างครอบคลุม โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ได้แก่ พื้นที่ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออกและตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จึงควรมีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเพิ่มเติม พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๒.๓.๒ การจัดการขยะมูลฝอยและสารอันตราย

๑) สภาพทั่วไปและปัญหา

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ – พ.ศ.๒๕๖๓) พบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑,๐๐๙ ตันต่อวัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๖๑๓ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ทั้งนี้ ในส่วนของการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และการนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์ก็มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ขยะมูลฝอยที่กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลมีอัตราส่วนที่ลดลง ดังตารางที่

ตารางที่ ๒-๑๓ ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปริมาณขยะมูลฝอย	ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ
● ขยะมูลฝอยเกิดขึ้น	๑,๐๐๙	๑๐๐.๐	๙๘๒	๑๐๐.๐	๙๖๓	๑๐๐.๐	๑,๖๑๗	๑๐๐.๐	๑,๖๑๓	๑๐๐.๐
● จัดการถูกต้อง	๑๘๒	๑๘.๐	๕๐๖	๕๑.๕	๕๐๕	๕๒.๔	๑,๒๓๙	๗๙.๑	๑,๒๒๘	๗๖.๑
- ตามหลักสุขาภิบาล	๙๑	๙.๐	๓/๓	๓.๔	๓/๓	๓.๖	๓/๐	๔.๓	๓๙	๒.๔
- นำกลับมาใช้ประโยชน์	๙๑	๙.๐	๔๓๓	๔๔.๑	๔๓๒	๔๔.๙	๑,๒๑๐	๗๔.๘	๑,๑๙๐	๗๓.๘
● กำจัดไม่ถูกต้อง	๘๒๗	๘๒.๐	๔๗๖	๔๘.๕	๔๕๘	๔๗.๖	๓๓๘	๒๐.๙	๓๘๕	๒๓.๙

ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทั้งหมด ๑๔ แห่ง ซึ่งเปิดดำเนินการ จำนวน ๑๑ แห่ง และปิดดำเนินการ จำนวน ๓ แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจ้าอยู่หัว องค์การบริหารส่วนตำบลเชียรเขา และเทศบาลตำบลการะเกด ทั้งนี้ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการ ๑๑ แห่ง เป็นการจัดการขยะแบบเทกอง จำนวน ๑๐ แห่ง ส่วนอีกแห่งเป็นสถานที่กำจัดขยะของเทศบาลเมืองปากพนัง ซึ่งมีการจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะ โดยมีการคัดแยกขยะเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel: RDF) และฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล โดยมีขยะมูลฝอยส่งไปที่สถานที่กำจัด จำนวน ๖๘๓.๙๒ ตัน/วัน นอกจากนี้ ยังพบว่าจังหวัดนครศรีธรรมราชมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ตกค้างและไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง (ขยะตกค้างสะสม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓) จำนวน ๐.๓๘๑ ล้านตัน ซึ่งอยู่ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครนครศรีธรรมราชมากที่สุด จำนวน ๐.๓๕๘ ล้านตัน รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๑๔

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในชุมชนและสถานศึกษา ตลอดจน มีการรวบรวมขยะอันตรายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประจำทุกปี ประมาณ ๒๐ ตัน โดยขนส่งเพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ สำหรับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เทศบาลเมืองปากพนัง ได้มีการดำเนินงานศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เพื่อคัดแยกเป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel: RDF) โดยคัดแยกขยะได้ประมาณ ๕๐ ตันต่อวัน และเทศบาลนครนครศรีธรรมราช อยู่ระหว่างดำเนินการจัดสร้างเตาเผาขยะ เพื่อจัดการขยะมูลฝอยที่ตกค้างในหลุมฝังกลบของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จำนวน ๐.๓๕๘ ล้านตัน

ตารางที่ ๒-๑๘ สถานที่จำกัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ	ชื่อสถานที่กำจัด ขยะมูลฝอย	ที่ตั้งสถานที่กำจัด ขยะมูลฝอย	ผู้ดำเนินการ	พิกัด		การดำเนินงาน		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ปีที่เปิด ดำเนินงาน	ผู้ทิ้งรวม	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้า สถานที่กำจัด(ตัน/วัน)
				Latitude	Longitude	เปิด	ปิด					
๑	ทน.นครศรีธรรมราช	บ้านทุ่งท่าลาด ม.๒ ต.นาเคียน อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	ทน.นครศรีธรรมราช	๘.๔๖๔๕๙	๙๙.๙๕๕๓๙๕	๑		๑๖๐	๒๕๓๘ ๒๕๔๕	๕๑	Open dump	๔๙.๖๖
๒	ทม.ปากพนัง	บ.เนินสำโรง ม.๓ ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	ทม.ปากพนัง	๘.๓๖๑๕๐๕	๑๐๐.๒๑๖๖๓	๑		๒๘	๒๕๔๖	๓	RDF	๓/๑.๓/๒
๓	ต.หัวไทร (นายสุเทพ คงมาก บ.บ้านหมื่นสาว)	บงคคลองขุด ม. ๑๐ ต.หัวไทร อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	นายสุเทพ คงมาก	๘.๐๔๒๕๘๕	๑๐๐.๒๘๒๓๙๙	๑		๓๓	๒๕๕๕	๓	Open dump	๔๘.๐๒
๔	ทต.ชะอวด	บ.บนเนิน ม.๕ ต.ชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	ทต.ชะอวด	๓/๙๓/๙๑๘๖	๙๙.๙๙๘๖๕๖	๑		๑๒	๒๕๓๖	๑	Open dump	๑๒.๐๐
๕	ทต.เขาชุมทอง	บ.ควนเกย ม.๔ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.เขาชุมทอง	๘.๑๓๘๐๒๓	๙๙.๘๓๖๑๔๒	๑		๘	๒๕๔๔	๐	Open dump	๔.๑๒
๖	ทต.ร่อนพิบูลย์	บ.ตลาดร่อนพิบูลย์ ม.๑๒ ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.ร่อนพิบูลย์	๘.๑๘๖๕๘๙	๙๙.๘๕๑๘๘๓	๑		๓๘	๒๕๔๓	๐	Open dump	๑๔.๐๐

ตารางที่ ๒-๑๘ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ผู้ดำเนินการ	พิกัด		การดำเนินงาน		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ปีที่เปิดดำเนินงาน	ผู้ทิ้งร่วม	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้าสถานที่กำจัด(ตัน/วัน)
				Latitude	Latitude	เปิด	ปิด					
๓/	ทต.หินตก	บ.ห้วยโหยง ม.๔ ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.หินตก	๘.๒๕๔๖๔๓	๙๙.๙๐๖๒๔๙	๑		๓	๒๕๓๓	๐	Open dump	๒๐.๐๐
๘	อบต.แม่เจ้าอยู่หัว	ม.๖ ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	อบต.แม่เจ้าอยู่หัว	๘.๐๙๐๕๔๒	๑๐๐.๐๙๒๕๔๖	๑		๕๓	๒๕๔๒	๐	Open dump	ปิด
๙	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เพชรพลเดชรีไซเคิล	บ.ตลาดร่อนพิบูลย์ ม.๑๒ ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เพชรพลเดชรีไซเคิล	๘.๒๑๑๑๓	๙๙.๘๕๖๒๓	๑		๑	๒๕๕๘	๒	Open dump	๑๐.๐๐
๑๐	อบต.เกาะขันธุ์	บ.เกาะร้าง ม.๙ ต.เกาะขันธุ์ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	อบต.เกาะขันธุ์	๓.๘๘๖๐๐๘	๙๙.๙๑๕๖๐๒	๑		๓	๒๕๕๖	๐	Open dump	๕.๒๐
๑๑	อบต.ชอนหาด	บ.ตรอกแค ม.๔ ต.ชอนหาด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	อบต.ชอนหาด	๓.๘๓๒๕๔๒	๑๐๐.๐๒๒๔๘๙	๑		๑๓	๒๕๕๕	๐	Open dump	๔.๐๐
๑๒	อบต.นางหลง	บ.โคกแซะ ม.๖ ต.นางหลง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	อบต.นางหลง	๓.๙๒๖๐๘๓	๑๐๐.๐๒๘๓๔๕	๑		๓๓	๒๕๕๘	๐	Open dump	๓.๒๐
๑๓	อบต.เชียรเขา	บ.สระไคร อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช	อบต.เชียรเขา	๘.๑๓๘๘๓๖	๑๐๐.๐๓๑๐๘	๑		๓	๒๕๔๒	๐	Open dump	ปิด
๑๔	ทต.การะเกด	ม.๖ ต.การะเกด อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.การะเกด	๘.๐๘๓๑๐๒	๑๐๐.๑๓๓๘๔๕		๑	๔	๒๕๓๙	-	Open dump	ปิด

๒.๔ ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ

จากแผนแม่บทพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้กำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญ โดยได้ประเมินผลสัมฤทธิ์การพัฒนาในแต่ละตัวชี้วัดสรุปได้ดังนี้

๒.๔.๑ พื้นที่ป่าไม่ได้รับการดูแลรักษาและฟื้นฟูให้มีสภาพสมบูรณ์ ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

จากการสำรวจข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า มีพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม รวม ๑๒๕,๕๓๖ ไร่ (ป่าพรุ ๑๐๒,๓๖๐ ไร่ และป่าชายเลน ๒๓,๒๗๖ ไร่) โดยได้ดำเนินการปลูกฟื้นฟูป่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ รวมพื้นที่ ๘,๑๔๐ ไร่ ประกอบด้วย ป่าพรุ ๖,๒๕๐ ไร่ และป่าชายเลน ๑,๘๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๕ ของพื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม

๒.๔.๒ คุณภาพดินได้รับการฟื้นฟูให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๐

จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๕๙) พื้นที่ที่ดินมีปัญหาจำนวน ๑๒๑,๒๔๔ ไร่ จากการพัฒนาในช่วงที่ผ่านกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินทรายจัด ดินพรุ ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในการปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน สาธิต/ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน และการส่งเสริมการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ส่งผลให้พื้นที่ดินที่มีปัญหาดลดลง จำนวน ๓๓,๒๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓/๓ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดินที่มีปัญหามีจำนวน ๘๗,๙๗๖ ไร่

๒.๔.๓ ประชาชนมีน้ำอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ

ประชาชนมีน้ำอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ โดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะไม่มีหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำ จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค จำนวน ๒๘ หมู่บ้าน จากการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงานด้านชลประทาน สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล สถานีพัฒนาที่ดิน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำอย่างต่อเนื่อง แต่จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ายังมีหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคเพิ่มขึ้นเป็น ๔๐ หมู่บ้าน

๒.๔.๔ แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๓๐

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง จำนวน ๓ จุด และนำมาวิเคราะห์ดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index) พิจารณาจาก ๕ พารามิเตอร์ ดังนี้ ๑) ออกซิเจนละลาย ๒) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ ๓) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด ๔) แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม และ ๕) แอมโมเนีย - ไนโตรเจน พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๘๕.๓ ซึ่งบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ คือ บริเวณตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๔.๕ ดัชนีความพอใจของเกษตรกรเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๖

จากการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๘ สุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เกษตรกรมีดัชนีความพอใจในระดับ ๘๔.๑๖ จัดอยู่ในระดับการพัฒนาดี

๒.๔.๖ รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

ด้านภาวะเศรษฐกิจ สังคมของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากการศึกษาศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๘ สุราษฎร์ธานี สามารถสรุปผลการศึกษาดังตารางที่ ๒-๑๙ ได้ดังนี้

๑) รายได้เงินสดรวม จาก ๒๕๘,๓/๓๓.๕๒ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๒๓,๐๐๕.๓๓ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นจำนวน ๖๔,๖๗๓.๘๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๘

๒) รายได้เงินสดทางการเกษตร จาก ๑๕๕,๙๓๘.๔๔ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๒๐๕,๒๐๑.๓/๓ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นจำนวน ๔๙,๒๖๓.๒๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๙

๓) รายได้เงินสดนอกการเกษตร จาก ๑๐๒,๓/๙๙.๐๘ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๑๒๑,๘๐๓.๖๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๙,๐๐๔.๕๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๙

๔) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร จาก ๙๘,๕๘๔.๒๘ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ลดลงเหลือ ๘๓,๑๓๘.๒๓ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ลดลงจำนวน ๑๕,๔๔๖.๐๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๑

๕) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน จาก ๒๐๑,๓๘๓.๓๘ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๒๐๘,๙๔๑.๘๓ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นจำนวน ๗,๕๕๘.๔๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๕

๖) รายได้เงินสดสุทธิต่อคน จาก ๕๕,๙๓๘.๘๒ บาทต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๖๐,๓๘๓.๘๑ บาทต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นจำนวน ๔,๔๔๔.๙๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๕

๗) เงินสดคงเหลือก่อนชำระหนี้/เงินออมจาก ๔๓,๔๔๐.๙๓ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ลดลงเหลือ ๑๖,๑๑๓.๕๙ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ลดลงจำนวน ๒๗,๓๒๗.๓๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๙๐

ตารางที่ ๒-๑๙ ภาวะเศรษฐกิจ สังคม ของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ลำดับ	รายการ	ปี ๒๕๕๙ (บาท)	ปี ๒๕๖๒ (บาท)	เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
๑	รายได้เงินสตรวม	๒๕๘,๓/๓๓.๕๒	๓๒๓,๐๐๕.๓๓	๖๔,๒๖๓.๘๑	๒๖.๓๘
๒	รายได้เงินสดทางการเกษตร	๑๕๕,๙๓๘.๔๔	๒๐๕,๒๐๑.๓/๓	๔๙,๒๖๓.๒๙	๓๑.๕๙
๓	รายได้เงินสดนอกการเกษตร	๑๐๒,๓/๙๙.๐๘	๑๒๑,๘๐๓.๖๐	๑๙,๐๐๕.๕๒	๑๘.๕๙
๔	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร	๙๘,๕๘๔.๒๘	๘๓,๑๓๘.๒๓	-๑๑,๔๔๖.๐๕	-๑๑.๖๑
๕	รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน	๒๐๑,๓๘๓.๓๘	๒๐๘,๙๔๑.๘๓	๗,๕๕๘.๔๕	๓.๗๕
๖	รายได้เงินสดสุทธิต่อคนเพิ่ม	๕๕,๙๓๘.๘๒	๖๐,๓๘๓.๘๑	๔,๔๔๕.๙๙	๗.๙๕
๗	เงินสดคงเหลือก่อนชำระหนี้/เงินออม	๔๓,๔๔๐.๙๙	๑๖,๑๑๓.๕๙	-๒๗,๓๒๗.๓๘	-๖๒.๙๑

๒.๔.๓ ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

ด้านรายได้ของราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พบว่าจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีรายได้เฉลี่ย ๓๐,๕๔๐.๖๐ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีรายได้ ๖๙,๕๓๔ บาทต่อคนต่อปี ร้อยละ ๑.๕๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายได้เฉลี่ย ๖๓,๑๖๒.๕๙ บาทต่อคนต่อปี และในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรายได้เฉลี่ย ๖๓,๖๓๙.๑๑ บาทต่อคนต่อปี (ข้อมูลล่าสุดปี พ.ศ. ๒๕๖๒) ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ร้อยละ ๔.๑๑

๒.๔.๔ ครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของประชาชนลดลง ร้อยละ ๒๐

จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๒,๑๓๐ ครัวเรือน จากการขับเคลื่อนและพัฒนาตามแผนแม่บทพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ข้อมูลจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่าสามารถลดจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ได้จำนวน ๓๙๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๔ คงเหลือครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๑,๗๓๕ ครัวเรือน

บทที่ ๓

นโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ต้องพิจารณานโยบายและทิศทางการดำเนินงานทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยมีนโยบายและแผนการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีทั้งสิ้น ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ได้แก่ ประเด็นที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และประเด็นที่ ๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิต

ทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น ขณะที่อุตสาหกรรมการและบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ทั้งในส่วนของการสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคมพื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการ เคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต มีเป้าหมาย คือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

๑) ประเด็นที่ ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนา ต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

๑.๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ให้รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสร้างจุดเด่นความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลกเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันในประเทศต่างๆ ได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ไทยและสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อนอื่นๆ สู่ตลาดโลก

๑.๒) เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร จูงใจ และวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากล เพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย

และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐาน อันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๑.๓) เกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหารและสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพรที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการผลิตและแปรรูปสำหรับอุตสาหกรรม การแพทย์การสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่น ๆ โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีสะอาด เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่มีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม พัฒนาต่อยอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔) เกษตรแปรรูป ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้ง ส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพสูงของไทยสู่ตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลาย ด้วยการต่อยอดผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้งการสนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย การติดตามผลิตภัณฑ์ในระหว่างการผลิต รวมถึงยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาดให้แก่สินค้า พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างแบรนด์ และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้า และปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๑.๕) เกษตรอัจฉริยะ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนสร้างสมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยสร้างและนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำ เทคโนโลยีการผลิตพืช

ในโรงเรือนเพาะปลูกด้วยการใช้ระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ ติดตามการเปลี่ยนแปลง ทั้งความชื้น แสง และอุณหภูมิภายในฟาร์ม เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น รวมทั้งเทคโนโลยีการช่วยบันทึกข้อมูลสำคัญและติดตามการบริหารจัดการภายในโรงเรือน และฟาร์ม การปรับเปลี่ยนการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัยทางการเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อสนับสนุน และจูงใจให้เกษตรกรใช้เครื่องมือดังกล่าวบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำเกษตรกรรม รวมถึงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตรใหม่ๆ และการใช้ วิทยาการด้านเทคโนโลยีชีวภาพ พันธุวิศวกรรม ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถ นำมาใช้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการปรับปรุงสภาพดิน การตรวจจับสารเคมีตกค้าง การตรวจวินิจฉัยและรักษา โรคสัตว์ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และคุณค่าทางโภชนาการ ลดการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมทั้งยืดอายุการเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาเพื่อยืดระยะเวลาการจำหน่าย ผลผลิตและการส่งออก พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร สำหรับระบบฟาร์มอัจฉริยะในประเทศโดยยกระดับเทคโนโลยีการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตร ให้สูงขึ้นด้วยการวิจัยและพัฒนา การสร้างและกำหนดคุณภาพมาตรฐานของสินค้าเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ การเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ การประยุกต์ใช้ ข้อมูลจากดาวเทียม และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากการประยุกต์ใช้ระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างยั่งยืนให้กับภาคเกษตร การสร้างฐานข้อมูลการเพาะปลูกระดับประเทศ การจัดการด้านชลประทาน ทะเล และชายฝั่ง รวมทั้ง การติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

๒) ประเด็นที่ ๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต อุตสาหกรรมและบริการไทยต้อง พร้อมรับมือและสร้างโอกาสจากความท้าทายที่เกิดขึ้น จากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ ที่เป็นผล ของการหลอมหลอมเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีทางกายภาพเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว เป็นวงกว้าง และลึกซึ้งทั้งระบบอย่างที่ไม่เคย ปรากฏมาก่อน ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพื้นฐานโครงสร้างอุตสาหกรรมและบริการ โดย สร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีแห่งอนาคต เพิ่มบุคลากรที่มีทักษะและความรู้ตามความต้องการของตลาด สร้างระบบ นิเวศอุตสาหกรรมและบริการที่เหมาะสม สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง คือ การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการ ท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนา ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และใช้ประโยชน์ จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการ ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ โดยการสร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูล ขนาดใหญ่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริมการตลาด การดูแลความปลอดภัยและ

อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม รวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุ การใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและเศรษฐกิจต่อเนื่อง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละพื้นที่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบนิเวศและทรัพยากรที่เอื้อต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเพื่อกระจายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนและเมืองอย่างทั่วถึงและยั่งยืน และพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไทยกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เพื่อการเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างประทับใจตลอดการท่องเที่ยวจนเกิดการท่องเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อ

๓) ประเด็นที่ ๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกร ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดยมีนวัตกรรมใน ๓ ด้าน คือ นวัตกรรมในการสร้างโมเดลธุรกิจ นวัตกรรมในเชิงสินค้าและบริการ และนวัตกรรมในเชิงกระบวนการผลิตและบริการ พร้อมทั้งเป็นนักการค้าที่เข้มแข็งที่จะนำไปสู่การสนับสนุนการเป็นชาติการค้ามีความสามารถในการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ เป็นผู้ประกอบการที่ “ผลิตเก่ง ขายเก่ง” หรือ “ซื้อเป็น ขายเป็น” บริการเป็นเลิศ สามารถขยายการค้าและการลงทุนไปต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีธรรมาภิบาล โดยการสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

๓.๑) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยการสร้างและพัฒนาทักษะองค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจในยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง รวมทั้งทักษะในการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการวางแผนธุรกิจ

๓.๒) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ

๓.๓) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศตามระดับศักยภาพการประกอบการ โดยการสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัด รวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงตลาดต่าง ๆ การให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง การสนับสนุนช่องทางการตลาด และการชำระเงินรูปแบบใหม่ โดยการสร้างตลาดออนไลน์ แอปพลิเคชันและช่องทางใหม่รองรับไลฟ์สไตล์ของคนในอนาคต

๓.๔) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเป็นข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อการวางแผนธุรกิจ โดยการสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถ

เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อต่อยอดพัฒนาธุรกิจเดิมและสร้างธุรกิจใหม่

๓.๑.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงฐานทรัพยากร ความรู้ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม กระจายการถือครองที่ดิน และการเข้าถึงทรัพยากร โดยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน รับรองสิทธิชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเป็นธรรมและมีที่อยู่อาศัยมั่นคง

๑) ประเด็นที่ ๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๑.๑) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเองของเกษตรกร และการมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงฐานทรัพยากร การวิจัยความรู้ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเพิ่มช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดนโยบายและกติกากเพื่อเพิ่มโอกาสของเกษตรกร พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์ และการจัดการในภาคบริการที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชน เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตร

๑.๒) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร โดยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน รับรองสิทธิชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน กำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์อย่างเป็นธรรม และกระจายการถือครองที่ดินในขนาดที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการถือครองที่ดิน ปรับระบบเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดินประเภทต่างๆ ให้ผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่ไม่มียี่ที่ดิน เป็นกรรมสิทธิ์ใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอพิจารณาสินเชื่อกับสถาบันการเงินได้ รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับประชาชน เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเป็นธรรมและมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง

๓.๑.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่มีปัญหาความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฟื้นฟูและสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนา

เศรษฐกิจของประเทศ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ยกย่องระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตของประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนหลักการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

๑) ประเด็นที่ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว มุ่งเน้นการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าไม้ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพ เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะสัตว์ป่าและพืชพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามและการบริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับชุมชน สร้างกลไกการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในระดับท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการเกษตรที่ช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้ ยังอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ วางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ การป้องกันตลิ่งและจัดทำฝายชะลอน้ำ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ จัดให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระบบเก็บขนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของชุมชนให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ตลอดจนมุ่งเน้นการรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยหยุดยั้งการทำลายพื้นที่ป่า มีการบูรณาการทุกหน่วยงานในการเฝ้าระวังป้องกันการบุกรุกป่า ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่เสื่อมโทรม แก้ไขปัญหาชุมชนที่ทำกินในเขตป่า โดยเน้นรูปแบบคนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง

การส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการทางสังคมจูงใจผู้ผลิตและผู้บริโภค สร้างระบบกลไกการเฝ้าระวัง ติดตามตรวจสอบและควบคุมมลพิษในภาคการผลิต ใช้มาตรการการตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ พร้อมส่งเสริมให้มีการลดขยะเป็นศูนย์ การลดการปล่อยมลพิษจากภาคการผลิต โดยเน้นกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทที่เพียงพอ และมีการจัดการมลพิษเป็นไปตามมาตรฐาน มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด

๒) ประเด็นที่ ๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล เน้นการให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตของประเทศจากกิจกรรมทางทะเลที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งหมด โดยให้ความสำคัญกับการรักษาแนวปะการัง ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเล ซึ่งสำคัญต่อการท่องเที่ยว การดูดซับก๊าซเรือนกระจก และการทำประมง มีการพัฒนาระบบตรวจสอบ แจ้งเตือน และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ สัตว์หายาก และห่วงโซ่อาหาร รวมทั้ง มีการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้รูปแบบป้องกันและแก้ไขการกัดเซาะชายฝั่งที่เหมาะสม รวมทั้งป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งในบริเวณที่ยังไม่เกิดปัญหา ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเลที่คำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ พัฒนาท่าเรือทั้งระบบให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากร ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง พัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเล โดยใช้ความรู้ นวัตกรรมใหม่ เพื่อเพิ่มผลผลิตและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓) ประเด็นที่ ๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ มุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดการเมืองเพื่อมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ เร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม เพิ่มพื้นที่สีเขียว สนับสนุนการจัดการด้านเกษตรที่ช่วยลดก๊าซเรือนกระจก

๔) ประเด็นที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนผังเพื่อการพัฒนาเมือง ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่อนุรักษ์ ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ โดยมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมปลอดภัย พัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน พัฒนาระบบจัดการมลพิษ และแก้ไข ฟื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ อันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ มีการพัฒนาและใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อลดมลพิษและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ด้วยเป้าหมาย ๓R พร้อมทั้งมีกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ

๕) ประเด็นที่ ๕ การพัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นพัฒนาระบบการจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อให้เกิดความมั่นคง ดูแลภัยพิบัติจากน้ำทั้งระบบ จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทั่วครัวเรือน พร้อมทั้ง ฟื้นฟูอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ ให้มีปริมาณและคุณภาพน้ำและใช้ประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ มีการจัดทำแผนป้องกัน ฟื้นฟู จัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำ โดยจัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำ ระบบกระจายน้ำดี ระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบระบายน้ำ สำหรับภาคบริการในเขตเมือง รวมถึงชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพัฒนาระบบน้ำในเมืองที่มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง การใช้น้ำซ้ำในพื้นที่วิกฤต

๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีทั้งสิ้น ๒๓ แผนแม่บท มีผลผูกพันต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องปฏิบัติให้ได้ตามเป้าหมาย โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

๓.๒.๑ ด้านที่ ๓ ประเด็นการเกษตร

มีทิศทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อนำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้สร้างความมั่นคงทางอาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรในระยะ ๒๐ ปี โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่

การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม สมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศ ของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนาได้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

- ๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีการใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร
- ๒) เกษตรปลอดภัย ยกระดับการผลิต ให้มีคุณภาพมาตรฐานและเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยในระดับต่างๆ
- ๓) เกษตรชีวภาพ เป็นการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๔) เกษตรแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่า และคุณค่าเพิ่มให้กับผลผลิตเกษตร
- ๕) เกษตรอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- ๖) ระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๓.๒.๒ ด้านที่ ๔ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศไปสู่อุตสาหกรรมอนาคต การพัฒนาเป็นองค์รวมและการสร้างระบบนิเวศให้อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยในระยะแรกจะเน้นการสร้างรากฐานของอุตสาหกรรมและบริการ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมและบริการ ทั้งด้านบุคลากร การสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ในขณะเดียวกันต้องพัฒนาต่อยอดจากฐานอุตสาหกรรมและบริการเดิมที่มีความเข้มแข็ง และสร้างโอกาสให้ทุกอุตสาหกรรมในการปรับตัวและสร้างศักยภาพใหม่ในระยะต่อไปจะเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตได้เติบโตเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทย สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมของตนเอง ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากต่างประเทศ และเป็นผู้นำของอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีศักยภาพในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง คือ การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย

๓.๒.๓ ด้านที่ ๔ ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจ ขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่

โดยผู้ประกอบการยุคใหม่จะต้องมีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถ และความรู้สำหรับการรับมือกับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ จะเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการ

ยุคใหม่ให้เติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นกลไกสำคัญในการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย โดยมีแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

- ๑) การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ ที่ ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนา เพิ่มมูลค่าธุรกิจ
- ๒) การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง บริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม
- ๓) การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด ให้มีความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำที่คำนึงถึง ความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ในการขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ
- ๔) การสร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการสร้างโอกาสทางธุรกิจ

๓.๒.๔ ด้านที่ ๑๖ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก

มีเป้าหมายเพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพและกระจายรายได้และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และไม่เสมอภาคจากระดับชุมชน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเศรษฐกิจฐานรากที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีดังนี้

- ๑) การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไป และกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคงให้เป็นผู้ประกอบการ
- ๒) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เน้นส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีโครงสร้างกระจายรายได้ ทั้งวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาช่องทางการตลาดและเครือข่าย เพื่อให้เกิดการจัดการกลไกการตลาดครบวงจรในรูปแบบการค้าที่เป็นธรรม

๓.๒.๕ ด้านที่ ๑๘ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งมีแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ๑) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เป้าหมายปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓
 - ๑.๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ ด้วยการดำเนินการปราบปรามและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากร

๑.๒) บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้

๑.๓) พื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้กลับมีสภาพที่สมบูรณ์ รวมทั้ง รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๑.๔) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ

๑.๕) ส่งเสริมการปลูกป่าและไม้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจากป่าปลูกแบบครบวงจร

๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล เป้าหมายปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร ๓๒ คะแนน

๒.๑) ปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยมุ่งแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่สำคัญ ได้แก่ ขยะทะเลและมลพิษอื่นๆ

๒.๒) รักษาแนวปะการัง ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญ จัดให้มีพื้นที่คุ้มครองทางทะเลในรูปแบบต่างๆ

๒.๓) ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงแบบทำลายล้าง ประกอบกับการกำกับ ดูแลที่มีประสิทธิภาพ

๒.๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่

๒.๕) พัฒนากลไกคุ้มครองสัตว์น้ำที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ การท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ที่มีมาตรฐานระดับสากล

๓) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เป้าหมายปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำทะเลและแหล่งน้ำใต้ดิน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย ดัชนีประสิทธิภาพการจัดการขยะ เท่ากับ ๐.๘๑

๓.๑) ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมและมีการบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๓.๒) พัฒนาระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งขจัดมลพิษและแก้ไข พื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๓.๓) กำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง กำหนดกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบ

๓.๔) บริหารจัดการสารเคมีในภาคเกษตรอย่างครบวงจร เพื่อไม่ให้ก่อให้เกิดการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม

๓.๒.๖ ด้านที่ ๑๙ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

เป้าหมายความมั่นคงทางน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น การใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ และแม่น้ำลำคลอง แหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

๑) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เป้าหมายปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค อยู่ในระดับ ๓.๕ ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ ๓ ดัชนีการรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำ อยู่ในระดับ ๓.๕ ดัชนีธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำ ไม่น้อยกว่า ๗๕ คะแนน

๑.๑) เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำอุปโภค บริโภค ยกย่องระบบน้ำสะอาดและการดูแลระบบน้ำในชุมชน

๑.๒) เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำคลอง ปรับปรุงคุณภาพน้ำ และพัฒนาพื้นที่ริมน้ำ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการท่องเที่ยว

๑.๓) เพิ่มระดับการฟื้นตัวจากพิบัติด้านน้ำและลดความเสียหาย ปรับปรุงระบบเตือนภัย

๑.๔) ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำ โดยจัดทำกฎระเบียบ แผนพัฒนาระบบน้ำ พัฒนาความสามารถองค์กรผู้ใช้น้ำ

๒) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ เป้าหมายปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ สัดส่วนพื้นที่ลำน้ำที่ได้รับการฟื้นฟู ความสำเร็จร้อยละ ๕๐

๒.๑) ฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและการป้องกันตลิ่งและสร้างฝายชะลอน้ำ

๒.๒) วางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ

๒.๓) ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

๓.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ

๓.๓.๑ ด้านเศรษฐกิจ

กรอบการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ คือ การปฏิรูปประเทศอย่างยั่งยืนและครอบคลุมทุกมิติ โดยมุ่งให้เกิดการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เกิดการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจระดับฐานราก และเร่งความเร็วในยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างจริงจัง ผ่านการปฏิรูป ๓ ด้านหลัก ได้แก่

๑) ด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ถือเป็นหัวใจของการยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีจุดเน้นหลักที่การพัฒนาศักยภาพของภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง คือภาคการผลิตและบริการของประเทศ ซึ่งต้องเกิดจากความเข้มแข็งของปัจจัยสนับสนุนหลายด้าน ทั้งด้านทรัพยากรมนุษย์ ศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ

ที่เกี่ยวข้อง ที่เอื้อต่อการค้าการลงทุนและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มสูงสุด

๒) ด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนชาวไทยทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผลักดันให้มีการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ชุมชนต่างๆ ต้องได้รับการสนับสนุนให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

๓) ด้านการปฏิรูปกระบวนการและระบบสถาบันทางเศรษฐกิจ เป็นกลไกปฏิรูปประเทศที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ		
ครอบคลุม ๓ เรื่องหลัก และ ๑๑ ประเด็นย่อย		
๑) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	๒) ความเท่าเทียมและการเติบโต อย่างมีส่วนร่วม	๓) การปฏิรูปกระบวนการและระบบสถาบันทางเศรษฐกิจ
๑.๑) ผลผลิตภาพ - เพิ่มผลผลิตและศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมหลัก (อุตสาหกรรม เกษตร และ อาหารท่องเที่ยวและบริการ) อุตสาหกรรมใหม่ อาทิ อุตสาหกรรมชีวภาพยานยนต์ไฟฟ้า เศรษฐกิจดิจิทัล	๒.๑) การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล - ส่งเสริมเกษตรกรรมใหม่ และการทำเกษตรแม่นยำ - สร้างแรงงานคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างครบวงจร	๓.๑) ปฏิรูปสถาบันเพื่อการบริหาร - จัดการยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ - ปฏิรูปศักยภาพองค์กร - ปฏิรูประบบข้อมูลขนาดใหญ่
๑.๒) การรวมกลุ่มในภูมิภาค - พัฒนา Cluster และ Hub ของอุตสาหกรรมเป้าหมาย - จัดอุปสรรคทางการค้าในภูมิภาค - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศและภูมิภาค	๒.๒) การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน - พัฒนาสถาบันการเงินชุมชน - พัฒนาธุรกิจชุมชน - ส่งเสริมและยกระดับสหกรณ์ และวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่	๓.๒) ปฏิรูปหน่วยงานบริหาร - ปฏิรูปศักยภาพองค์กร - ปฏิรูประบบข้อมูลขนาดใหญ่
๑.๓) ระบบนิเวศด้านวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม - ศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา	๒.๓) การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างสมดุล - ระบบภาษีและเงินสวัสดิการประชาชน	๓.๓) ปฏิรูปสถาบันด้านการส่งเสริมผลผลิตภาพและการมาตรฐาน ๑.๓.๔) ปฏิรูปสถาบันเพื่อ

แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ		
- การปฏิรูปกรมทรัพย์สินทางปัญญา - ศูนย์กลางส่งเสริมธุรกิจ - สตาร์ทอัพและสเกลอัพ	- ขยายความคุ้มครองกองทุนประกันสังคม - การจัดเก็บภาษีและระบบบำนาญ - สร้างความมั่นคงด้านที่ดินทำกิน	- ส่งเสริม SMEs - ๑.๓.๕) ปฏิรูปหน่วยงานขับเคลื่อนติดตามและประเมินผลการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบัน บริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศ ตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูป เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

(๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง

(๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง

(๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย

(๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค

(๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าว จะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะ สอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของ ประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๓.๓.๒ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนการปฏิรูปประเทศ มีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) โดยมีประเด็นปฏิรูปที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

๑) ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง ทรัพยากรทางบก

มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์ หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างยั่งยืน มีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรป่าที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ส่วนด้านทรัพยากรดิน มุ่งเน้นให้มีแผนการใช้ที่ดินทั้งระบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่ดินทางการเกษตรมีความสมบูรณ์

และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

(๑) ป่าเพื่อการอนุรักษ์ สวนป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชน มีจำนวนเพิ่มขึ้นที่สนองตอบต่อเป้าหมายของนโยบายการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศไทย

(๒) พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้

(๓) มีแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและมีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน

(๔) ขนาดของที่ดินเกษตรอินทรีย์ของประเทศเพิ่มขึ้น

๒) ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง ทรัพยากรน้ำ

มีเป้าหมายสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และพัฒนา ลดภัยพิบัติ เกิดความมั่นคงและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำ เร่งรัดกลไกการพัฒนาแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบการเก็บกักน้ำต้นทุน รวมทั้งระบบการกระจายน้ำ ดูแลรักษาทำนุบำรุงเส้นทางน้ำให้มีประสิทธิภาพ มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเชิงพื้นที่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัด

(๑) เกิดพื้นที่ตัวอย่างที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำร่วมกันทุกภาคส่วน

(๒) มีผังระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบระบายน้ำ (ผังน้ำ) ที่มีขนาดกำกับสอดคล้องตามเกณฑ์ ที่กำหนดควบคู่กับผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓) ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มีเป้าหมายในการดูแลรักษา พื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยมีการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (Marine Spatial Planning : MSP) ซึ่งมีแนวทางการจัดการแบบองค์รวม รวมทั้ง กำหนดแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและสัตว์ทะเลที่มีประสิทธิภาพ บรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ กำหนดแนวทางการจัดการชายฝั่งในทะเลและชายฝั่ง มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งการจัดการมลพิษที่ระบายลงสู่ทะเลที่มีประสิทธิภาพ และการแก้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

ตัวชี้วัด

(๑) แผนผังการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๒) ร้อยละของความสำเร็จในการบริหารจัดการชายฝั่งในทะเลและชายฝั่ง

(๓) บำบัดน้ำเสียตามชายฝั่งและเกาะทั่วประเทศได้อย่างน้อยร้อยละ ๓๐

(๔) ตรวจสอบคราบน้ำมัน/ติดตามจนพบสาเหตุ อย่างน้อยร้อยละ ๓๐

(๕) มีระบบแจ้งเตือนปัญหาสัตว์น้ำตาย/ซีปลาวาฟ ฯลฯ ที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์

(๖) การทำประมงไม่เกินศักยภาพการผลิตของปริมาณสูงสุดของสัตว์น้ำที่จะจับมาใช้ประโยชน์ได้ (MSY)

(๗) ร้อยละของความสำเร็จในการแก้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

๔) ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพ

มีเป้าหมายในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศให้มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ และมีระบบการวิจัยและนวัตกรรมด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่มีทิศทางที่ชัดเจน มีการจัดทำระบบบัญชีรายการทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรพันธุกรรม เพื่อสร้างสมดุลในการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์ ใช้ประโยชน์ และได้รับผลประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

(๑) มีกฎหมายหลักด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศที่สามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในภาพรวมของประเทศ

(๒) ระบบวิจัยและพัฒนาที่ครอบคลุมตั้งแต่การวิจัยขั้นพื้นฐานและอนุกรมวิธาน นวัตกรรม และการประยุกต์ใช้เชิงเศรษฐกิจ พร้อมทั้งระบบงบประมาณและเงินทุนสนับสนุนที่ชัดเจนและต่อเนื่อง

(๓) มีศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

(๔) รายได้จากเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) เพิ่มขึ้น

๕) ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง สิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมายในการพัฒนาระบบบริหารจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การเจริญเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน พัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการจัดการมลพิษให้เกิดความไว้วางใจและความสำเร็จในการลดมลพิษ โดยเสริมสร้างระบบบริหารจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดให้มีประสิทธิภาพ เช่น ผลักดันการลดขยะมูลฝอยที่ต้นทางโดยสร้างแรงจูงใจในการคัดแยก และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาสนับสนุนองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ บังคับใช้มาตรฐานจัดการน้ำเสียอย่างเคร่งครัดตั้งแต่การขออนุญาตก่อสร้าง ลด/เลิกการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน รวมทั้ง ปรับปรุงระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ควบคุมติดตาม และตรวจสอบมลพิษ โดยให้คำแนะนำ ติดตาม และตรวจสอบการจัดการขยะและน้ำเสียตามหลักวิชาการ พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง ควบคุมติดตาม และตรวจสอบการปล่อยมลพิษ

ตัวชี้วัด

- (๑) ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕
- (๒) อัตราขยะอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องหลักวิชาการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะอันตรายทั่วประเทศ
- (๓) น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ ๕๐

๓.๔ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๔.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเป้าหมายที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๘ - สิงหาคม ๒๕๗๓ ระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๕ ปี โดยประกอบไปด้วย ๑๗ เป้าหมาย ซึ่งมีเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ๓ เป้าหมาย ดังนี้

๑) เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน ยกระดับคุณภาพน้ำ โดยลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีและวัสดุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ทั่วโลกภายในปี ๒๕๗๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วน และสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำที่ยั่งยืน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบความทุกข์จากการขาดแคลนน้ำภายในปี ๒๕๗๓ และปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ

๒) เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงซากปรักหักพังทางทะเลและมลพิษของสารอาหาร (nutrient pollution) ภายในปี ๒๕๖๘ และบริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มีนัยสำคัญ รวมถึงการเสริมภูมิต้านทานและปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟู เพื่อบรรลุการมีมหาสมุทรที่มีสุขภาพดีและมีผลิตภาพ

๓) เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อกับการกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ มีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศบนบกและในน้ำจืดในแผ่นดิน รวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน เฉพาะอย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและเขตแห้งแล้ง ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลก และมีการอนุรักษ์ระบบนิเวศภูเขาและความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศเหล่านั้น เพื่อจะเพิ่มพูนขีดความสามารถของระบบนิเวศเหล่านั้นที่จะให้ผลประโยชน์อันสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap)

๓.๔.๒ แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) ซึ่งแผนการขับเคลื่อนฯ ครอบคลุมการดำเนินการหลักใน ๖ ด้าน ดังนี้

๑) การสร้างการตระหนักรู้

ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน

๒) การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน ๓ ระดับของประเทศ

ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างประเทศให้มั่นคง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

๓) กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

มีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยงานภาครัฐบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๔) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดำเนินงานโดยยึดหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งขยายผลสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ (SDG Localization)

๕) ภาวการณ์พัฒนา

สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาวการณ์พัฒนาระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖) การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เป็นแผนที่จัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการทั้งระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และหลักการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ปั่นพู่ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน โดยแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มีแนวทางการดำเนินงาน ๖ ด้าน ดังนี้

๓.๕.๑ ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

๑) พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้าน โดยจัดหาแหล่งน้ำ และก่อสร้างระบบประปาให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ และปรับปรุงระบบประปาเดิมที่ชำรุด เพื่อให้ใช้งานได้

๒) พัฒนาระบบประปาเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ โดยการขยายเขตระบบประปา เพิ่มเขตจ่ายน้ำสำหรับเมืองหลัก พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน และลดการสูญเสียในระบบท่อส่งจ่ายน้ำประปา

๓) พัฒน่าน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสม โดยกำหนดมาตรฐานระบบประปาหมู่บ้าน การจำแนกระบบประปา แล้วดำเนินการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุมหมู่บ้าน รวมทั้งพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้โรงเรียน และชุมชน

๔) รณรงค์การประหยัดน้ำทุกภาคส่วน โดยส่งเสริมการลดการใช้น้ำในภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

๓.๕.๒ ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

- ๑) การจัดการด้านความต้องการ โดยลดการใช้น้ำภาคการเกษตร นำน้ำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่ชลประทาน รวมถึงการลดใช้น้ำในภาคอุตสาหกรรม
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเดิม โดยปรับปรุงประสิทธิภาพแหล่งน้ำระบบส่งน้ำ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำเดิม
- ๓) การจัดหาพื้นที่น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพโครงการขนาดเล็ก และลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ โดยการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ การจัดระบบการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สรรน้ำในไร่นาและพัฒนาบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร
- ๔) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่ ด้วยการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ พัฒนาระบบชลประทาน การเพิ่มปริมาณน้ำที่จัดการได้ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
- ๕) พัฒนาระบบผันน้ำและระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำ ลดความขัดแย้งการใช้น้ำภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม โดยพัฒนาโครงข่ายน้ำภายในประเทศ และการผันน้ำระหว่างประเทศ
- ๖) การเพิ่มผลิตภาพมูลค่าภาคการผลิต โดยการส่งเสริมด้านการเกษตร พันธุ์พืช และการปลูกพืช ให้มีผลิตภาพสูงมากขึ้นในพื้นที่ต้นแบบและขยายผลการดำเนินการไปสู่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำแล้วต่อไป
- ๗) การเพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวง ให้อ่างเก็บน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม

๓.๕.๓ ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

- ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปรับปรุงลำน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ
- ๒) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง โดยการจัดระบบป้องกันชุมชนเมือง การจัดทำผังน้ำ ผังการระบายน้ำ ในระดับลุ่มน้ำ จังหวัด เมือง
- ๓) การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ โดยการพัฒนาแก้มลิง พื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนอง การพัฒนาอาคารบังคับน้ำ และสถานีสูบน้ำ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เฉพาะจุด
- ๔) การบรรเทาอุทกภัยเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ระดับลุ่มน้ำ/พื้นที่วิกฤต โดยจัดทำแผนและดำเนินการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่วิกฤต โดยจัดทำแผนและดำเนินการตามลำดับความสำคัญ รวมทั้งการสนับสนุนปรับตัวและเผชิญเหตุ

๓.๕.๔ ด้านที่ ๔ ด้านการจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

- ๑) การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง โดยลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสียชุมชน ณ แหล่งกำเนิด

๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม และระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

๓) การรักษาสมดุลของระบบนิเวศ โดยการจัดทำแผนการจัดการจัดสรรน้ำในลุ่มน้ำหลัก

๔) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน มีความเข้าใจ รู้คุณค่า และความสำคัญในการจัดการคุณภาพน้ำก่อนระบายออกสู่แม่น้ำลำคลอง การกำจัดวัชพืชและขยะมูลฝอยในแหล่งน้ำ การสำรวจจริงวัด พิสูจน์ และสอบแนว พร้อมขึ้นทะเบียน การป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษการรุกล้ำแนวเขต การอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนา รวมทั้ง การจัดทำข้อกำหนดในการออกแบบทั้งเชิงภูมิสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

๓.๕.๕ ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน

๑) การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่าและการสร้างฝายชะลอน้ำประเภทต่างๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

๒) การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวป่ากันชน การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติทดแทน การปลูกพืชเชิงเดี่ยวและการปลูกหญ้าแฝก

๓.๕.๖ ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ

๑) การจัดทำ ปรับปรุง กฎหมาย และองค์การด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในระดับชาติ/ระดับลุ่มน้ำ และพัฒนากลไก ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ

๒) การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนแม่บทระดับลุ่มน้ำ และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารน้ำในสภาวะวิกฤตทุกกลุ่มน้ำ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ และติดตามและประเมินผล

๓) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ โดยพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำ การจัดการอุทกภัย และการพัฒนาระบบติดตาม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำ

๔) การศึกษาริวิจัยและพัฒนาการจัดการทรัพยากรน้ำ โดยศึกษา วิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ เช่น การศึกษาริวิจัยการประหยัดน้ำในทุกกิจกรรมการใช้น้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ และการใช้น้ำซ้ำในภาคอุตสาหกรรม การศึกษาการใช้น้ำและมูลค่าน้ำภาคการผลิตต่างๆ

๕) การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม โดยเสริมสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ นโยบาย ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และบูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ ส่งเสริมการจัดการน้ำชุมชน และการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำในทุกระดับ

๓.๖ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

การจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ได้วางแนวคิด ๓ แนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล มุ่งเน้นการวางรากฐานของสังคมให้พึ่งพาตัวเองได้และเกิดความมั่นคง สามารถต่อยอดสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่สร้างความเจริญเติบโตให้กับประเทศอย่างมั่นคง ๒) การปรับกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มข้นและจริงจัง ๓) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนรากฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบท่อสิ่งแวดล้อมน้อย มุ่งเน้นให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจพื้นที่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคง และยั่งยืน มี ๔ นโยบายหลัก คือ

๓.๖.๑ นโยบายที่ ๑ การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ มีทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์และคงความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร น้ำ และพลังงาน ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดความสมดุลในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน โดยสงวนและอนุรักษ์พื้นที่ที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงไว้เพื่อให้ระบบนิเวศที่สมดุลต่อไป รวมถึงจัดให้มีระบบการเข้าถึง แบ่งปันและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม โดยจำกัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เกินอัตราการฟื้นฟูของทรัพยากรเพื่อความยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ นโยบายย่อย คือ

๑) นโยบายที่ ๑.๑ อนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

๑.๑) มุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้มีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ โดยจัดทำแนวเขตป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศที่ชัดเจนและเป็นฐานข้อมูลเดียวกัน ไม่ทับซ้อนทั้งในพื้นที่จริงและในแผนที่ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนสร้างความร่วมมือในการจัดการชุมชนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในป่าต้นน้ำให้มีความเหมาะสม บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจริงจังเพื่อลดการบุกรุกทำลายป่าหรือการเข้าใช้ประโยชน์ที่ผิดกฎหมาย ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเฝ้าระวังและตรวจติดตาม รวมทั้งการจัดการไฟป่า พร้อมทั้งฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกเปลี่ยนสภาพไปให้กลับคืนเป็นพื้นที่ป่า หรือพัฒนาเป็นพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างอาชีพที่เหมาะสมเพื่อมิให้มีการบุกรุกและลักลอบทำลายป่า สนับสนุนการจัดตั้งป่าชุมชนอย่างยั่งยืน เพิ่มบทบาทและหน้าที่ของชุมชนในการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๒) การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ รักษาความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมของพื้นที่สงวนชีวมณฑลและพื้นที่อนุรักษ์ รวมทั้งห้ามใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (พื้นที่ชั้นคุณภาพ

ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒) และพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ ยกเว้นใช้สำหรับเป็นที่ศึกษาวิจัย คุ่มครอง และฟื้นฟูชนิดพันธุ์พื้นถิ่น และชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม โดยจัดทำบัญชีรายการทรัพยากรพันธุ์กรรมที่มีการใช้ประโยชน์ และสร้างฐานข้อมูลที่เป็นระบบ พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการในการกำกับดูแลการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและพันธุ์กรรมอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

๑.๓) การจัดการทรัพยากรดิน และที่ดิน อนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพดินที่เสื่อมโทรม ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยควบคุมและกำกับให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สอดคล้องกับสมรรถนะของดินและศักยภาพของพื้นที่ให้เป็นไปตามแผนการใช้ที่ดินและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งลดการใช้สารเคมีในพื้นที่สูงและพื้นที่ต้นน้ำ ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ และการเลือกปลูกชนิดพืชที่เหมาะสมกับสภาพความลาดชันของพื้นที่ รวมทั้งควบคุมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มในพื้นที่น้ำจืด พัฒนาและปรับปรุงการกำหนดเขตและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

๑.๔) การจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินและน้ำบาดาล พัฒนาระบบการจัดการน้ำอุปโภคบริโภคแก่ชุมชนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดหาน้ำดื่มสะอาดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานองค์การอนามัยโลกให้กับโรงเรียนและชุมชนอย่างทั่วถึง เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำท่วมและน้ำแล้ง พัฒนาระบบการคาดการณ์ทางอุทกวิทยาให้มีความแม่นยำ เพื่อสนับสนุนการวางแผนและตัดสินใจเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมจัดการทรัพยากรน้ำ

๑.๕) การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พัฒนาพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งให้เกิดความยั่งยืน โดยผลักดันให้มีการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (Marine Spatial Planning: MSP) และการจัดทำผังทะเลหรือการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ทางทะเล เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการัง หาดทราย และสิ่งมีชีวิต เป็นต้น โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ และระบบนิเวศ จำกัดและยกเลิกการใช้เครื่องมือประมงทำลายล้างทุกชนิด เพิ่มประสิทธิภาพการใช้อำตราทางกฎหมาย โดยกำกับและควบคุมไม่ให้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนเพื่อกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย และให้มีการคุ้มครองระบบนิเวศปากแม่น้ำที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๒) นโยบายที่ ๑.๒ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร น้ำ และพลังงาน

๒.๑) การจัดให้มีอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างเพียงพอ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นองค์รวม โดยส่งเสริมกระบวนการเพิ่มผลผลิต และคำนึงถึงการหมุนเวียนทรัพยากรเพื่อใช้ประโยชน์ พัฒนาระบบการจัดสรรพื้นที่สำหรับพืชอาหารและพืชพลังงาน

อย่างเหมาะสม ตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน โดยกำหนดโซนพื้นที่ปลูกพืชอาหาร และพืชพลังงานให้สมดุลและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการทางเศรษฐกิจ

๒.๒) การเข้าถึงอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน พัฒนาระบบกระจายอาหาร น้ำและพลังงานให้ทั่วถึง โดยส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งให้กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพในราคาที่เท่าเทียมกัน พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์

๒.๓) การสร้างเสถียรภาพทางอาหาร น้ำ และพลังงาน สนับสนุนการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ ประมงและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พัฒนาการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อความมั่นคงทางอาหาร โดยสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยในการทำเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ ควบคู่กับการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๖.๒ นโยบายที่ ๒ สร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคง และยั่งยืน

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพ และมีความปลอดภัยต่อสุขภาพบนฐานการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการสร้างระบบการผลิตและบริโภคที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดของเสียและมลพิษน้อยที่สุด ประกอบด้วย ๓ นโยบายย่อยคือ

๑) นโยบายที่ ๒.๑ สร้างระบบเศรษฐกิจสังคมที่เกื้อกูลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๑) การจัดการวัสดุและขยะ โดยส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณการเกิดขยะหรือของเสียจากกระบวนการผลิตและการบริโภค ส่งเสริมการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ พัฒนาระบบการคัดแยกขยะของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เร่งรัดให้มีการปรับปรุงและจัดการขยะตกค้างและบ่อฝังกลบขยะเก่าให้มีการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในการจัดการขยะ สร้างความร่วมมือให้กับผู้ผลิตในการจัดการซากผลิตภัณฑ์อย่างเป็นระบบครบวงจร

๑.๒) การจัดการคุณภาพน้ำ โดยฟื้นฟูคุณภาพน้ำตามธรรมชาติให้อยู่ในเกณฑ์ดี ส่งเสริมให้มีการหมุนเวียนการใช้น้ำภายในของแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อลดการปล่อยมลพิษ เร่งรัดให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมสู่สิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบรวบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่และมีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ควบคุมการปล่อยของเสียจากการดำเนินกิจกรรมทางทะเล พัฒนากลไกในการป้องกันขยะจากกิจกรรมบนฝั่งที่จะไหลลงสู่ทะเล สร้างระบบการติดตามคุณภาพน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกระบวนการตรวจสอบการปล่อยน้ำเสียให้เกิดความโปร่งใสเพื่อลดความขัดแย้ง

๑.๓) การจัดการคุณภาพอากาศ โดยพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ และมาตรฐานการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตามหลักการขีดความสามารถของพื้นที่ในการรองรับ

มลพิษ ลดปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศ เช่น หมุนเวียนวัสดุอินทรีย์จากการเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ โดยควบคุมไม่ให้เกิดการเผาในที่โล่ง และสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านมลพิษข้ามแดน

๒) นโยบายที่ ๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามลักษณะพื้นที่

๒.๑) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง เร่งรัดและทบทวนการจัดวางผังเมืองให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาเมืองในรูปแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองให้รองรับกับความต้องการและการดำเนินชีวิตของประชาชนเพื่อการมีสุขภาพอนามัยที่ดี เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง

๒.๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยว สร้างแรงจูงใจในภาคการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการปล่อยมลพิษ และลดการใช้วัสดุและสารอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ให้มีการประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของโลก ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยให้มีการพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยว

๒.๓) การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม กำหนดและวางผังสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม รวมถึงกำกับการใช้ที่ดินโดยรอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพการรองรับของพื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างกลไกการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการร่วมอนุรักษ์ พื้นฟู บำรุงรักษาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

๓) นโยบายที่ ๒.๓ สร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมการพัฒนาแบบคาร์บอนต่ำ

๓.๑) การปรับตัวเพื่อสร้างความพร้อมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ สร้างความพร้อมในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลกลางด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

๓.๒) การลดก๊าซเรือนกระจก และการส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ โดยลดสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียน จัดการการคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เช่น การส่งเสริมระบบการขนส่งสาธารณะทั้งในเขตเมืองและระหว่างเมือง การเดินทางที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ รวมทั้งมุ่งเน้นการอนุรักษ์ การเพิ่มพื้นที่ป่า และการเร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน

๓.๖.๓ นโยบายที่ ๓ ยกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ มีเครื่องมือและกลไกที่เพิ่มสมรรถนะให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ เป็นเชิงรุก และสนับสนุนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้มีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๔ นโยบายย่อยคือ

๑) นโยบายที่ ๓.๑ พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ให้ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลอย่างจริงจัง พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม พัฒนาบุคลากรศาลและอัยการให้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับคดีด้านสิ่งแวดล้อม

๒) นโยบายที่ ๓.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนารูปแบบเครื่องมือทางภาษีหรือค่าธรรมเนียมเพื่อจัดการการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และลดการเกิดของเสีย ส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบการประเมินผลเชิงนโยบายแบบองค์รวมที่คำนึงถึงผลกระทบอย่างรอบด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA)

๓) นโยบายที่ ๓.๓ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด ด้วยการสร้างระบบข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการโดยเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่ระดับตำบลไปจนถึงระดับประเทศ รวมถึงภาคเอกชนและประชาสังคม ส่งเสริมให้มีหน่วยงานคลังสมอง (Think Tank) ด้านสิ่งแวดล้อม เร่งจัดทำบัญชีผลกระทบสิ่งแวดล้อมรายผลิตภัณฑ์และบริการโดยสนับสนุนการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA)

๔) นโยบายที่ ๓.๔ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการสนับสนุนการลงทุนและเพิ่มระดับการอุดหนุนด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งขยายขอบเขตการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการของภาครัฐให้มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Public Procurement: GPP)

๓.๖.๔ นโยบายที่ ๔ สร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการร่วมดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในลักษณะความเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ประกอบด้วย ๓ นโยบายย่อย คือ

๑) นโยบายที่ ๔.๑ พัฒนาองค์ความรู้และกิจกรรมเพื่อสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับทุกภาคส่วน สนับสนุนกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา พัฒนารูปแบบการปลูกฝังความรู้แบบองค์รวมเชิงนิเวศ และสร้างผู้นำสิ่งแวดล้อมรุ่นใหม่ รณรงค์และส่งเสริมการตลาดเพื่อสังคม

๒) นโยบายที่ ๔.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมให้กับทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ ด้วยการสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Procurement: GP) อย่างยั่งยืน ส่งเสริมการจ้างงานสีเขียว ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความรู้ รับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ โดยสร้างกลไกสนับสนุนให้เกิดการลงทุนเพื่อสังคม เสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน

๓.๗ ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๔ ช่วง ช่วงละ ๕ ปี มีการวางเป้าหมาย ดังนี้

- ระยะที่ ๑ ระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จะมุ่งจัดการมลพิษที่ต้นทาง ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยภาคการผลิตจะขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดมลพิษต่ำ มีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทอย่างเพียงพอและจัดการมลพิษได้ตามมาตรฐาน

- ระยะที่ ๒ - ๓ ช่วงระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๔) มุ่งส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ลดการใช้ทรัพยากรที่กำจัดยาก ลดการเกิดของเสียและมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม มีการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นหลักในชีวิตประจำวัน

- ระยะที่ ๔ ระยะ ๕ ปีสุดท้าย (พ.ศ. ๒๕๗๕ - ๒๕๗๙) ได้วางกรอบแนวทางดำเนินงานเพื่อให้ประเทศไทยก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ (Low carbon Society) บนพื้นฐานหลักเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง โดยมีฐานองค์ความรู้ เทคโนโลยี กฎระเบียบ และสถาบัน/องค์กรรองรับการพัฒนาประเทศแบบไร้ของเสีย (Zero Waste)

ค่าเป้าหมาย ในปี ๒๕๖๙

๑) น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๖๐

๒) คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๘๕

๓) คุณภาพแหล่งน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๘๙

๔) ชยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

๕) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

โดยมียุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๓/๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง

โดยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคบริการ ภาคการท่องเที่ยว ภาคพลังงานและภาคการขนส่ง ให้ใช้ทรัพยากรในการผลิตอย่างคุ้มค่า ใช้เทคโนโลยี และกระบวนการผลิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกกระดับมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การบริโภคและการใช้ทรัพยากรที่พอดี

๓.๓/๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัด กำจัดของเสีย และควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

โดยให้ความสำคัญกับการจัดการมลพิษที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิด การจัดให้มีระบบจัดการของเสีย ทั้งจากภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคชุมชน ภาคการบริการ ภาคการท่องเที่ยว ภาคพลังงาน ภาคการขนส่ง โดยครอบคลุมการจัดการทั้งขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ ภาคอุตสาหกรรม สารอันตราย น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ

๓.๓/๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษ

เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษผ่านทรัพยากรมนุษย์ องค์ความรู้ กลไก กฎหมาย ฐานข้อมูล การกำหนดนโยบาย การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม งานวิจัยและนวัตกรรม การให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ การดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อผูกพัน และข้อตกลงพันธกรณีระหว่างประเทศ

๓.๔ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

มุ่งเน้นการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคงภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐสำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี คือ เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ประชาชาติต่อหัวมากกว่า ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ในปี ๒๕๗๙) โดย

- เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmer)
- สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Smart Agricultural Group)
- สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Product)
- พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area / Agriculture)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๘.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๑) เป้าหมาย ดังนี้

- ๑.๑) รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน
- ๑.๒) เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer
- ๑.๓) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๙๕

๒) แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๒.๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise
- ๒.๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร
- ๒.๓) บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

๓.๘.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย ดังนี้

- ๑.๑) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
- ๑.๒) ฟาร์ม โรงงาน และสถานประกอบการได้มาตรฐาน
- ๑.๓) การทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๙๐ ล้านไร่ จำนวน ๑๔,๖๐๐ แปลง

๒) แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๒.๑) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า
- ๒.๒) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๓.๘.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม

๑) เป้าหมาย ดังนี้

- ๑.๑) งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้รับการพัฒนาต่อยอดนำไปสู่การใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐

- ๑.๒) เกษตรกรทุกคนเข้าถึงและนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ได้

๒) แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๒.๑) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐

- ๒.๒) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร

๒.๓) พัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

๓.๘.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๑) เป้าหมาย ดังนี้

- ๑.๑) พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๑๐ ล้านไร่
- ๑.๒) พื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู ปีละ ๒ ล้านไร่
- ๑.๓) พื้นที่ชลประทานมีจำนวน ๔๙.๕๒ ล้านไร่

๒) แนวทางการพัฒนา

- ๒.๑) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน
- ๒.๒) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

๓.๘.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยการ

- ๑) พัฒนาบุคลากรและนักวิจัย ให้เป็น Smart officers และ Smart researchers
- ๒) เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน โดยกลไกประชารัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย
- ๓) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตรเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง

๓.๙ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙
มีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุล โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๙.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ อนุรักษ์ คัดครอง ฟื้นฟู ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๖ เป้าหมาย ได้แก่

๑) เป้าหมายที่ ๑ ป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าให้คงสภาพ ไม่ให้มีการบุกรุกทำลาย รวมทั้งเฝ้าระวังป้องกันการเกิดไฟป่า

- ป้องกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๘๐.๘๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ประเทศ)
- ป้องกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๓๙.๘๗ ล้านไร่ ยึดคืน ๙๑๘,๐๐๐ ไร่ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและควบคุมไฟป่าได้อย่างเข้มแข็ง พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ๕๐๐ สวนป่า (๓๐๐,๐๐๐ ไร่)

๒) เป้าหมายที่ ๒ การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้จากพื้นที่เสื่อมโทรม สร้างป่าเศรษฐกิจ

- พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการฟื้นฟู ๓.๑๗ ล้านไร่
- ฟื้นฟูพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๖.๒๕ ล้านไร่ ประกอบด้วยป่าเสื่อมโทรม ๘.๔๒ ล้านไร่ และป่าเศรษฐกิจ ๓.๘๓ ล้านไร่

• เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ หรือเพิ่มพื้นที่เป็น ๑.๖๘ ล้านไร่ ทวงคืนพื้นที่ป่า ๑๐๐,๐๐๐ ไร่

๓) เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มความสมบูรณ์ของแนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล และระบบนิเวศทางทะเล

• พื้นฟูแนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล และระบบนิเวศทางทะเลไม่น้อยกว่า ๑๐๕,๐๐๐ ไร่

• ระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลได้รับการคุ้มครอง ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด

๔) เป้าหมายที่ ๔ แก้ไขปัญหาราษฎรในพื้นที่ป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

• แก้ไขปัญหาราษฎรทำกินในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๑๖๙,๒๕๔ ราย พื้นที่ ๒๓๕,๒๘๓ แปลง (๑,๕๙๙,๗/๗๗-๑-๙๕.๗๖ ไร่)

• จัดที่ดินพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมให้ชุมชนอยู่อาศัยอย่างยั่งยืน ๓,๕๐๐,๐๐๐ ไร่

• จัดที่ดินป่าชายเลนที่เสื่อมสภาพให้แก่ชุมชนอยู่อาศัยอย่างยั่งยืนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่

๕) เป้าหมายที่ ๕ ลดอัตราการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศลงอย่างมีนัยสำคัญ

• มีผลงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับ และนำไปใช้ประโยชน์ได้

๖) เป้าหมายที่ ๖ ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการบริหารจัดการอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วม

๓.๙.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินแบบมีส่วนร่วม เป็นธรรม และเพียงพอ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อจัดการและอนุรักษ์พื้นฟูทรัพยากรน้ำ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างพอเพียง ดังนี้

๑) แหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำได้รับการอนุรักษ์ จำนวน ๓,๖๐๐ แห่ง ตรวจกำกับประปา สัมปทาน ๒๘๘ โครงการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่ม ๑,๙๒๐ แห่ง ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดตาม WHO ร้อยละ ๔๐

๒) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ๓,๖๔๙ แห่ง บรรเทาภัยแล้ง ๒,๐๘๕ แห่ง สนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้โรงเรียน ๔,๗๔๔ แห่ง และพื้นที่เกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง ๒๖,๔๒๔ แห่ง

๓.๙.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล

๑) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๖๙

๒) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๔

๓) คุณภาพน้ำแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๙๕ น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๙๓

๓.๙.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ในการพัฒนาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายที่จะใช้
แนวทางการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑) ร้อยละของเป้าหมายภายใต้โรดแมปเพื่อการส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่ยั่งยืน
ของประเทศไทยบรรลุผลสำเร็จ

๒) เมืองต้นแบบในประเทศไทยอย่างน้อย ๕ เมือง มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมเทียบเท่า
มาตรฐานสากล

**๓.๙.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ลดก๊าซเรือนกระจกและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ** ประกอบด้วย ๒ เป้าหมาย ได้แก่

๑) เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนากลไก ชีตความสามารถ ในการลดก๊าซเรือนกระจก
และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

๒) เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง

- ระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้า และการจัดการพิบัติภัยทางธรรมชาติที่มี
ประสิทธิภาพ และครอบคลุมในพื้นที่เสี่ยงภัยร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม

- สัดส่วนของพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยธรรมชาติ ร้อยละ ๑๐๐
ของ ๒๕ ลุ่มน้ำหลัก

**๓.๙.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนากลไก ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและทันต่อการ
เปลี่ยนแปลง** โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กร และพัฒนา การบริหารจัดการ
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๔.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๔.๑.๑ ทรัพยากรดิน

สภาพปัญหาของดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง พบว่า สภาพดินไม่เหมาะสมในการผลิต ซึ่งพบว่ามีลักษณะเป็นดินเลนเค็ม ดินเปรี้ยว ดินอินทรีย์ และดินตื้น พื้นที่รวม ๕๙๓,๘๒๙ ไร่ ดังตารางที่ ๔-๑ และพบว่าดินเสื่อมสภาพขาดความอุดมสมบูรณ์ เสื่อมโทรมเนื่องจากการเร่งการผลิตทางการเกษตร และการใช้สารเคมีทางการเกษตร ตลอดจนพบว่า มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ รวมทั้ง เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ย และการผลิตปุ๋ย ซึ่งมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

ตารางที่ ๔-๑ ปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ลักษณะดิน	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
ดินเลนเค็ม (salt affected soils)	๔๙,๒๓๓/
ดินเปรี้ยวจัด (acid sulfate soils)	๓๐๙,๑๕๓/
ดินทราย (sandy soils)	๖๔,๙๘๘
ดินอินทรีย์ (organic soil)	๑๑๙,๐๖๒
ดินตื้น (shallow soils)	๕๑,๓๘๕
รวมทั้งสิ้น	๕๙๓,๘๒๙

๑) ดินเลนเค็ม

การแก้ไขปัญหาดินเลนเค็มทำได้หลายวิธี โดยอาจผสมผสานกันไปทั้งการใช้น้ำชะล้างเกลือจากดินและการปรับปรุงดิน การใช้น้ำสำหรับล้างดินแบบต่อเนื่องและแบบขังน้ำเป็นช่วงเวลา เพื่อให้ดินคลายความเค็ม ซึ่งวิธีนี้ต้องใช้น้ำเป็นจำนวนมาก การใช้พื้นที่ดินเลนเค็มให้เกิดประโยชน์ตามสภาพที่เป็นอยู่ ไม่ปล่อยให้พื้นดินว่างเปล่า ด้วยการปลูกพืชคลุมดินหรือปลูกพืชที่เหมาะสม พืชทนเค็ม อาทิ มะพร้าว กระถินณรงค์ ชีเหล็ก มะขาม ละมุด พุทรา ฝรั่ง เป็นต้น การปลูกพืชคลุมดินจะลดระดับน้ำใต้ดินที่ซึ่งมีความเค็มไม่ให้ซึมขึ้นมาถึงผิวดินและยังเก็บความชุ่มชื้นของน้ำจืดไว้ที่หน้าดินอีกด้วย หรือการปรับกิจกรรมทางการเกษตรเป็นการเลี้ยงกุ้ง หรือเลี้ยงปลาแทนการปลูกพืช นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินควรให้ความรู้กับเกษตรกรที่มีพื้นที่ดินเลนเค็มให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เหมาะสม

๒) ดินเปรี้ยวจัด (acid sulfate soils)

การใช้ปูนควมไปกับการใช้น้ำชะล้างและควบคุมระดับน้ำใต้ดิน เป็นวิธีการที่สมบูรณ์ที่สุด และใช้ได้ผลมากในพื้นที่ซึ่งเป็นดินกรดจัดรุนแรงและถูกปล่อยทิ้งให้กร้างว่างเปล่าเป็นเวลานาน ดังนั้นการสนับสนุนปูนฝุ่น ปูนโดโลไมท์ หรือปูนมาร์ล พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก่เกษตรกรจึงมีความจำเป็นอย่างมาก นอกจากนี้การแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรปรับกิจกรรมการผลิตที่มีความเหมาะสมกับสภาพดินก็เป็นทางออกอีกวิธี เช่น การปลูกพืชที่ทนต่อสภาพความเป็นกรดสูง การทำไร่กระจุต การปลูกพืชพวกส้ม มะนาว (ต้องมีการปรับสภาพดินก่อน) การส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ดินเปรี้ยวเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ทนต่อสภาพน้ำเปรี้ยวได้ดี เช่น ปลาตะกั่วพัน หรือการเลี้ยงปลาสลิด เป็นต้น

๓) ดินทรายจัด (sandy soils)

การแก้ปัญหาดินทรายจัด ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรให้องค์ความรู้แก่เกษตรกร แนะนำส่งเสริมการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หรือปลูกพืชเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำ การใช้วัสดุคลุมดินเพื่อรักษาความชื้น หรือแนะนำระบบการใช้น้ำที่เหมาะสมกับสภาพดินทราย เช่น ใช้ระบบน้ำแบบหยดหรือระบบพ่นฝอย ให้ที่ละน้อยแต่บ่อยครั้ง เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรนำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเองได้

๔) ดินอินทรีย์หรือดินพรุ (organic soil)

การจัดการดินอินทรีย์ ที่มีการระบายน้ำออก เพื่อใช้ในพื้นที่ในการปลูกพืชนั้น ดินเกิดปัญหาเป็นดินเปรี้ยวจัด ต้องทำการปรับปรุงแก้ไข เช่นเดียวกับการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ โดยใช้วัสดุปูน (ปูนโดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) ใส่ในอัตราความต้องการปูนของดิน หมักทิ้งไว้ประมาณ ๓ วัน สำหรับนาข้าว หรือประมาณ ๒๐ วัน สำหรับดินยกร่อง หรือการปรับกิจกรรมการปลูกพืชที่ทนต่อสภาพดินอินทรีย์ เช่น เสม็ดขาว กระจุต หรือ การใช้พื้นที่สำหรับเลี้ยงปลาสลิด รวมทั้งต้องให้ความรู้แก่เกษตรกรในการปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเกษตร

๕) ดินเสื่อมสภาพขาดความอุดมสมบูรณ์หรือดินตื้น (shallow soils)

การแก้ไขปัญหาดินตื้นโดยการปรับปรุงดินด้วยการปลูกพืชปุ๋ยสดแล้วไถกลบพืชปุ๋ยสด ร่วมกับการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก และควรแนะนำให้เกษตรกรรู้จักการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์

๔.๑.๒ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ มุ่งเน้นให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่ไปกับการลดภัยคุกคามและการบริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับชุมชน โดยมีเป้าหมายให้มีสัดส่วนพื้นที่สีเขียวเป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ (ร้อยละ ๓๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๘๐) พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีขนาดพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒,๒๗๕,๑๔๐ ไร่ มีพื้นที่ป่าซึ่งเป็นเขตป่าอนุรักษ์ จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ ๑) อุทยานแห่งชาติเขาหลวง ๒) อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง ๓) อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ๔) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ ๕) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย และ ๖) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลมตะลุมพุก จากการสำรวจในปี ๒๕๖๓ พบว่ามีพื้นที่สภาพป่า จำนวน ๒๒๙,๔๕๗.๖๔ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ทั้งนี้ หากพิจารณาตามสัดส่วนของขอบเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั้งหมด ๔๓๓,๗๘๒.๑๒ ไร่ พบว่ามีพื้นที่สภาพป่า จำนวน ๒๒๙,๔๕๗.๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๙ ของพื้นที่ โดยมีรายละเอียดแสดงดังตาราง ที่ ๔-๒

ตารางที่ ๔-๒ สัดส่วนพื้นที่สภาพป่าในเขตป่าอนุรักษ์

ประเภทป่า	พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในลุ่มน้ำปากพนัง (ไร่)	สภาพป่าปี พ.ศ. ๒๕๖๓	
		พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ไร่)
๑. ป่าต้นน้ำ	๑๓๔,๘๖๓.๒๔	๗๘,๔๐๐.๙๙	๕๘.๑
๑.๑ อุทยานแห่งชาติเขาหลวง	๒๘,๖๑๔.๗/๓	๒๒,๓๒๘.๐๑	๗/๘.๐
๑.๒ อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง	๕๐,๔๓๒.๘๖	๓๖,๐๑๙.๖๑	๗/๑.๔
๑.๓ อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า	๕๕,๘๑๕.๖๕	๒๐,๐๕๓.๓๗	๓๕.๙
๒. ป่าพรุ	๒๕๖,๘๘๘.๒๖	๑๑๒,๗๑๘.๘๘	๔๓.๙
๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ	๖๒,๘๒๓.๘๑	๕๐,๗๗๘.๑๒	๘๐.๘
๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	๑๙๔,๐๖๔.๔๕	๖๑,๙๔๐.๗๖	๓๑.๙
๓. ป่าชายเลน	๔๒,๐๓๐.๖๒	๓๘,๓๓๗.๗/๗	๙๑.๒
๓.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลมตะลุมพุก	๔๒,๐๓๐.๖๒	๓๘,๓๓๗.๗/๗	๙๑.๒
รวมทั้งสิ้น	๔๓๓,๗๘๒.๑๒	๒๒๙,๔๕๗.๖๔	๕๒.๙

จากตารางที่ ๔-๒ แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ป่าพรุมีพื้นที่สภาพป่า คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๙ ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยมีลักษณะเป็นทะเลสาบน้ำจืด ในขณะที่ป่าต้นน้ำมีพื้นที่สภาพป่าเพียง ร้อยละ ๕๘.๑ ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ส่วนป่าชายเลนพบพื้นที่สภาพป่า ร้อยละ ๙๑ ซึ่งมากที่สุดเมื่อเทียบกับป่าชนิดอื่น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งรัดการฟื้นฟูเพื่อพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำ และเป็นแหล่งอำนวยการน้ำให้กับพื้นที่ด้านล่าง โดยเฉพาะ

เขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ซึ่งมีพื้นที่สภาพป่าเพียง ร้อยละ ๓๕.๙ ซึ่งเป็นป่าต้นน้ำที่สำคัญของแม่น้ำปากพนัง รวมถึงการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เพื่อให้ชุมชนและป่าอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนตลอดจน อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าพรุให้คงความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งจำเป็นต้องมีการรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งไม่ให้ต่ำกว่า ๑๐ เซนติเมตร เพื่อลดความเสี่ยงจากการเกิดไฟป่า ซึ่งปัญหาไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุเกิดจากกิจกรรมของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งมีการใช้ไฟเพื่อเก็บของป่า ล่าสัตว์ เผาพื้นที่หญ้าเพื่อเลี้ยงสัตว์ และการเผากระจุยเพื่อให้เกิดต้นใหม่ ซึ่งส่งผลให้เกิดการลุกลามเข้าไปในพื้นที่ป่าพรุ สำหรับพื้นที่ป่าชายเลน เนื่องจากมีพื้นที่ป่าคิดเป็น ร้อยละ ๙๑ ของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลมตะลุมพุก ซึ่งนับว่ามีพื้นที่ป่าที่มากที่สุดเมื่อเทียบกับป่าชนิดอื่น

แนวทางการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าพรุ นอกจากต้องมีการปลูกฟื้นฟูเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าแล้ว ควรต้องมีการส่งเสริมองค์ความรู้ ให้ประชาชนดูแลรักษาป่า และส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ การสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากป่าพรุที่ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ควบคุมไปการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้กระทำผิด และเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและควบคุมไฟป่าโดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน และทุกภาคส่วน นอกจากนี้ จำเป็นต้องเร่งรัดการจัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชนให้มีความชัดเจน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดินระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน สำหรับพื้นที่ป่าชายเลน ควรมีการบำรุงรักษาให้มีความอุดมสมบูรณ์ และตรวจลาดตระเวนเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน รวมทั้ง ควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการดูแลรักษาป่าชายเลนและแบ่งเขตพื้นที่การใช้ประโยชน์ชายฝั่งที่เหมาะสม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน

๔.๑.๓ น้ำและการบริหารจัดการน้ำ

การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องแหล่งน้ำให้มีน้ำเพียงพอสำหรับการเกษตร การอุปโภค-บริโภค และกิจกรรมอื่นๆ อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง รวมถึงเพื่อจัดการการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ การดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยยึดหลักแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานให้ไว้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ให้มีความกินดีอยู่ดี มีแหล่งน้ำจัดเพื่อบรรเทาความขาดแคลนน้ำ สำหรับการอุปโภค-บริโภค การเกษตร และอื่นๆ ในเขตพื้นที่โครงการ และช่วยบรรเทาอุทกภัยทั้งในพื้นที่การเกษตรและในบริเวณชุมชนเมือง โดยมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ทำให้โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกิดผลประโยชน์กับราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำหลายประการ ได้แก่

๑) ป้องกันการรุกล้ำของน้ำเค็มเข้าไปทำลายพื้นที่การเกษตรในพื้นที่น้ำจืด

๒) คลองระบายน้ำช่วยลดพื้นที่ที่เคยเกิดอุทกภัย เนื่องจากสามารถระบายน้ำลงสู่ทะเลได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น การขุดลอกคลองธรรมชาติ และการกำจัดผักตบชวาในเขตน้ำจืด ทำให้การไหลเวียนของน้ำดีขึ้น ประกอบกับการบริหารประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ และประตูระบายน้ำจุฑาเหิน ทำให้สามารถระบายน้ำส่วนเกินในพื้นที่ออกสู่ทะเลได้รวดเร็วขึ้น ช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เกษตรกรรมทั้ง ๓ อำเภอ คือ ปากพนัง เชียรใหญ่ และหัวไทร

๓) มีแหล่งน้ำจืดประมาณ ๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นประโยชน์กับพื้นที่ชลประทานในฤดูฝนประมาณ ๕๒๑,๕๐๐ ไร่ และในฤดูแล้งประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ ไร่

๔) การเก็บน้ำจืดในคลองปากพนังด้านเหนือของประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบ สำหรับทำน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค ในเขตอำเภอปากพนัง ซึ่งเคยมีปัญหาน้ำประปามีรสกร่อยและมีกลิ่นในฤดูแล้ง นอกจากนี้ ยังสามารถรองรับการขยายตัวของระบบประปาในเขตอำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอหัวไทร

๕) แม่น้ำปากพนังและลำน้ำสาขา เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์น้ำจืดมากมาย

๖) จัดปัญหาความขัดแย้งระหว่างเกษตรกรนาเกลือและเกษตรกรที่ใช้น้ำจืดทำการเกษตร มีการแบ่งเขตการใช้ที่ดินอย่างชัดเจน

และยังมีประโยชน์อื่นๆ อีกมากมาย แม้ว่าปัญหาเรื่องน้ำหลายประการได้รับการแก้ไขแล้ว แต่ก็ยังมีหลายปัญหาที่ยังคงวนเวียน เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีกในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังยังคงต้องการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อน ดังนี้

๑) ปัญหาการขาดแคลนน้ำจืดเพื่อการเกษตร

การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นช่วงหน้าแล้ง หรือช่วงฝนทิ้งช่วง พบว่าเป็นปัญหาสำคัญของเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และพบประจำต่อเนื่องแทบทุกปี ปรากฏการณ์ฝนทิ้งช่วงนาน สภาวะแล้งยังส่งผลกระทบต่อเนื่อง เนื่องจากปริมาณฝนที่ลดลง ทำให้แหล่งน้ำผิวดิน

ที่กักเก็บน้ำในอ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง มีปริมาณไม่เพียงพอสำหรับการเกษตรอย่างทั่วถึง ประกอบกับเกษตรกรในพื้นที่อำเภอห้วยไทร เขียวใหญ่ เฉลิมพระเกียรติ และปากพ่อง มีการทำนาหลังฤดูฝนเป็นจำนวนมาก และมีเวลาการทำนาที่เหลื่อมล้ำกันไปตามความต้องการของแต่ละราย การทำนาข้าวจำเป็นที่จะต้องใช้น้ำในปริมาณที่มากเพื่อการเจริญเติบโตของข้าว จึงทำให้เกษตรกรมีการสูบน้ำจากแม่น้ำ ลำคลอง มาใช้เพื่อการทำนาเป็นจำนวนมาก ในขณะเดียวกัน ก็มีเกษตรกรบางส่วนได้ดำเนินการปลูกพืชฤดูแล้ง ได้แก่ แตงโม พักทอง พริกเขียวมัน พืชผักต่างๆ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้น้ำเพื่อการเจริญเติบโตเป็นจำนวนมากเช่นกัน นอกจากนี้ ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพ่องมีการปลูกพืชยืนต้นอีกจำนวนมากที่ต้องการน้ำในช่วงฤดูแล้งเช่นกัน ประกอบกับไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนที่จะมาเติมในระบบกระจายน้ำ จึงทำให้เกิดปัญหาการแย่งชิงน้ำ นอกจากนี้ ระบบชลประทานในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพ่อง เป็นชลประทานฤดูฝน ขาดแหล่งเก็บกักน้ำต้นทุนที่จะนำมาใช้ในช่วงฤดูแล้ง จึงมักมีข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ขอรับการช่วยเหลือเรื่องน้ำอยู่เป็นประจำ

ดังนั้น ควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรชาวนา ให้มีการทำนาพร้อมกันในทุกพื้นที่ เพื่อการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ส่งให้เกษตรกรได้พร้อมกัน แก้ไขปัญหาการขาดน้ำในระยะข้าวตั้งท้อง และควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำชลประทานที่จะสามารถใช้เพื่อการทำนาปรัง และการผลิตพืชฤดูแล้งให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงก่อนถึงฤดูการผลิต เพื่อประกอบการตัดสินใจทำการผลิตในฤดูแล้ง การขุดลอกวัชพืชในแม่น้ำลำคลองต่างๆ รวมถึงการขุดลอกตะกอนก้นคลอง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำได้ นอกจากนี้ การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำในไร่นาก็เป็นช่องทางหนึ่งที่จะเพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำและเพิ่มปริมาณน้ำเพื่อการเกษตร ลดความเสี่ยงในการขาดน้ำในฤดูแล้ง เพิ่มการเก็บน้ำไว้ใต้ดิน หรือที่เรียกกันว่า หลุมขนมครก เป็นวิธีการในการจัดการน้ำแบบหนึ่ง โดยอาศัยหลักการเติมน้ำผิวดินช่วงที่มีน้ำมากในฤดูฝนลงกักเก็บไว้ในชั้นหินอุ้มน้ำใต้ดิน อาจเป็นชั้นกรวดทราย หรือชั้นหินที่มีความพรุนสูง (สามารถกักเก็บน้ำได้) ผ่านการเปิดชั้นผิวดินที่มีความพรุนต่ำ เป็นผลทำให้ระดับใต้ดินน้ำเพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มศักยภาพของแหล่งน้ำใต้ดินระดับตื้น ซึ่งเพิ่มโอกาสการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้งได้

รูปที่ ๔-๑ แสดงภาพจำลองการเติมน้ำไว้ใต้ดิน

นอกจากนี้ ควรเพิ่มประสิทธิภาพระบบการส่งน้ำและการกระจายน้ำให้ได้อย่างทั่วถึง ซ่อมแซมและบำรุงรักษา แก้ปัญหาน้ำรั่วไหล ลดการสูญเสียน้ำระหว่างการส่งน้ำ จัดระบบการส่งน้ำ เพื่อแก้ปัญหการแย่งชิงน้ำ การลักขโมยน้ำ พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยให้เข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ ควรมีการผลักดันให้เกิดการทำเกษตรผสมผสานแบบพึ่งพาตนเอง การควบคุมพื้นที่การเกษตร การจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำ และส่งเสริมให้ผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในทุกระดับ

๒) ปัญหาน้ำท่วมขัง

ถึงแม้จะมีการสร้างประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์และชุดคลองระบายน้ำอุกหิน พร้อมก่อสร้างอาคารควบคุมปากคลอง เพื่อการระบายน้ำจากแม่น้ำปากพนังออกทะเลที่บริเวณหน้า ประตูน้ำปากพนัง กรณีเกิดอุทกภัยก็ตาม แต่พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังก็ยังคงเป็นพื้นที่รับน้ำต่อมาจาก เทือกเขาบรรทัดผ่านอำเภอชะอวดเข้าสู่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเชียรใหญ่ และไหลลงทะเลที่ อำเภอหัวไทร อีกส่วนหนึ่งรับน้ำจากเทือกเขาหลวงผ่านอำเภอลานสกา อำเภอพระพรหม เข้าสู่เขตเมือง นครศรีธรรมราช และไหลลงทะเลที่อำเภอปากพนัง น้ำท่วมขังมักเกิดในช่วงฤดูฝน เดือนพฤศจิกายน ธันวาคม และมกราคม สภาพน้ำท่วมมักเกิดเป็นเวลานานและมีระดับน้ำที่สูง โดยมีพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วม ประมาณ ๑ ล้านไร่ โดยเป็นพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ ๖.๙ แสนไร่ และเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับความเสียหายซ้ำซากประมาณ ๑.๒ แสนไร่ สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เนื่องจากปริมาณฝนที่ตกมากบนเทือกเขาหลวง พื้นที่อำเภอลานสกา อำเภอชะอวด อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอพระพรหม อำเภอเมืองบางส่วน ไหลลงสู่ทะเลผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ประกอบกับมีน้ำทะเลหนุนสูงทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำต่ำลง และพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นที่ราบ มีความลาดชันน้อย ทำให้เกิดการท่วมเป็นบริเวณกว้าง การระบายน้ำออกทำได้ยาก นอกจากนี้ การพัฒนาเส้นทางคมนาคมก็เป็นส่วนหนึ่งที่กีดขวางทิศทางการไหลของน้ำ ประกอบกับการสร้างท่อดูดระบายน้ำ จำนวนน้อย จึงทำให้ถนนหลายสายเป็นคันกันน้ำไว้ในพื้นที่ ดังเช่นในปี ๒๕๖๓ ที่เกิดอุทกภัยใหญ่ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งผลกระทบกับทุกอำเภอ ทุกตำบล มวลน้ำจำนวนมากไหลผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และท่วมขังในพื้นที่เป็นเวลามากกว่า ๑ เดือน สร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สิน และพื้นที่การเกษตรเป็นจำนวนมาก

รูปที่ ๔-๒ สภาพน้ำท่วมขังในพื้นที่อำเภอปากพนัง

๔.๑.๔ การแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่ง

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ มุ่งเน้นให้มีการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ ลดพื้นที่ที่มีปัญหากัดเซาะชายฝั่งในบริเวณที่ยังไม่เกิดปัญหา ซึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีแนวชายฝั่ง ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลา รวมระยะทาง ๑๑๕.๓๙ กิโลเมตร ซึ่งพบว่า มีแนวชายฝั่งที่ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ระยะทาง ๖๑.๔๔ กิโลเมตร ที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมระยะทาง ๔๓.๖๒ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ยังคงเหลือระยะทางที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ประมาณ ๑๓.๘๖ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ตำบลแหลมตะลุมพุกและตำบลบางพระ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการเร่งรัดการป้องกันและแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ดังกล่าว โดยจะต้องคำนึงถึงรูปแบบโครงสร้างที่เหมาะสมเพื่อช่วยลดความรุนแรงของคลื่น และไม่ส่งผลกระทบต่อการทำประมงชายฝั่งของประชาชน

๔.๒ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ

จากข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าส่วนใหญ่ใช้เพื่อการเกษตรถึง ๑,๕๓๔,๓๖๓ ไร่ หรือร้อยละ ๖๘.๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ประกอบด้วยพื้นที่นาข้าว พื้นที่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชสวน พืชผัก พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ รวมถึงพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ระบบการผลิตยังคงเป็นแบบดั้งเดิม การใช้เทคโนโลยีมีน้อย ต้นทุนการผลิตสูง ประกอบกับแรงงานในภาคเกษตรมีอายุมาก ส่วนคนหนุ่มสาววัยแรงงานส่วนใหญ่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจครัวเรือนเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี ๒๕๖๑/๖๒ พบว่าครัวเรือนมีรายได้เงินสดทางการเกษตร จำนวน ๒๐๕,๒๐๑.๓๓ บาท แต่เมื่อหักค่าใช้จ่ายทางการเกษตรแล้ว จะมีรายได้เงินสดเหลือเพียง ๘๓,๑๓๘.๒๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๓ เท่านั้น ส่วนรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน จำนวน ๒๐๘,๙๔๑.๘๓ บาท ส่วนใหญ่มาจากนอกภาคเกษตร ถึงร้อยละ ๕๘.๒๙ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจที่จะทำให้คนหนุ่มสาวกลับเข้าสู่ภาคเกษตรน้อยลงทุกที การประกอบอาชีพในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังต้องประสบกับปัญหาหลายประการ ได้แก่

๑) ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ต้องกู้เงินมาลงทุน มีภาระหนี้สิน ส่งผลให้ต้องสูญเสียที่ดินทำกิน

๒) การขาดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ ทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร การประกอบอาชีพอาศัยประสบการณ์ที่ทำต่อๆ กันมา การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยังมีน้อย การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพมีน้อย ขาดการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ใช้ประกอบการตัดสินใจทำการผลิต ส่วนใหญ่ผลิตตามๆ กัน และมักประสบปัญหาสินค้าล้นตลาด

๓) ต้นทุนการผลิตสูง สาเหตุมาจากค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตสูง ค่าจ้างแรงงานสูง เนื่องจากขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร ขาดการทำบัญชีต้นทุน มีภาระดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน แต่ผลผลิตต่อไร่และราคาผลผลิตต่ำ

๔) ราคาผลผลิตต่ำ ส่วนใหญ่เป็นสินค้าตามฤดูกาลที่มีผลผลิตออกพร้อมกันเป็นจำนวนมาก หรือเป็นสินค้าเกษตรที่ต้องพึ่งพิงตลาดส่งออก เช่น พริกเขียว ยางพารา ซึ่งไม่สามารถควบคุมราคาเองได้ สินค้าขาดการรับรองมาตรฐานการผลิต ขาดการรวมกลุ่มจึงทำให้ขาดอำนาจในการต่อรอง การกำหนดราคาเป็นของพ่อค้าคนกลาง เมื่อราคาสินค้าตกต่ำก็จะรวมกลุ่มกันเรียกร้องให้รัฐบาลหาแนวทางในการช่วยเหลือ

๕) ขาดช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้า ส่วนใหญ่ผลิตได้แต่ขายไม่เป็น ต้องพึ่งพิงพ่อค้าคนกลาง ไม่มีจุดรวบรวมผลผลิตของกลุ่ม ประกอบกับเกษตรกรไม่มีเวลานำผลผลิตไปขายที่อื่น เนื่องจากต้องเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิต การขายผลผลิตจะขาย ณ ไร่นา ตลาดจึงถูกควบคุมโดยพ่อค้าคนกลาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านราคาสินค้าเกษตรมีน้อย จึงทำให้ได้ราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

๖) ภัยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นภัยแล้ง น้ำท่วม วาตภัย โรคระบาด ล้วนสร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตรเป็นวงกว้าง และเกิดขึ้นซ้ำซากเป็นประจำทุกปีในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

การแก้ไขปัญหาเหล่านี้ จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งตัวเกษตรกรผู้ผลิต ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พ่อค้าที่รับซื้อ สถาบันการเงินต่าง ๆ รวมถึงผู้บริโภค โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

๑) เร่งพัฒนา Smart Farmer ที่ให้เกษตรกรนำนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ผสมผสานกับเทคโนโลยี มาใช้หรือพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และนำไปวางแผนการผลิตให้มีปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดบนฐานข้อมูลราคาและการตลาดที่ถูกต้อง สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปได้ โดยหนึ่งในแนวทางที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำมาใช้ในการพัฒนาให้เกิด Smart Farmer คือ การพัฒนา Big Data ด้านการเกษตรให้เป็นเอกภาพและเชื่อมโยงกับระบบของรัฐบาลให้ก้าวทันยุคดิจิทัล โดยใช้ฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE) ในการบริหารจัดการเชิงนโยบายด้วยการจัดทำ Big data ที่จะเชื่อมโยงกับภาคการตลาด ซึ่งจะช่วยให้ทราบปริมาณผลผลิต ช่วงเวลา แหล่งผลิตที่สำคัญ เพื่อใช้บริหารจัดการการจำหน่าย การกระจายสินค้า กำหนดราคาได้อย่างเหมาะสม

๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวพระราชดำริไม่ยึดติดกับการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่มีความเสี่ยงสูง หากเกิดความผันผวนของราคาตลาด ที่เป็นมาต่อเนื่องหลายปี อันเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้แก่เกษตรกร

๓) เร่งแก้ปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือนภาคเกษตร แก้ปัญหาที่ดินทำกินและกรรมสิทธิ์ที่ดินที่เพาะปลูกซึ่งไม่เหมาะสม

๔) สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร รวมถึงวิสาหกิจชุมชน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแก้ปัญหาาร่วมกัน ตลอดจนสร้างอำนาจในการต่อรอง ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในการทำเกษตรแปลงใหญ่

๕) พัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นตั้งแต่เริ่มกระบวนการผลิตจนถึงการทำตลาดในรูปแบบต่างๆ ให้กับเกษตรกร และประชาชนทั่วไป

๖) แก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิตสูง โดยการเพิ่มผลผลิตต่อไร่หรือต่อหน่วยการผลิต โดยสนับสนุนองค์ความรู้ในการวางแผนการผลิต การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สนับสนุนการใช้พันธุ์ดี ทั้งพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่เกษตรกรผลิตเองทดแทนปุ๋ยเคมี ลดการสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้เพื่อลดแรงงานและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิณ ส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุนเพื่อให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง และสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อลดต้นทุนการผลิตได้

๗) แก้ไขปัญหาระบบภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ การใช้ข้อมูลสถิติการเกิดภัยธรรมชาติ ช่วงเวลาที่เกิดมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการผลิต เพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการเกิดภัยธรรมชาติต่างๆ ให้เกษตรกรรับทราบเพื่อการเตรียมการป้องกัน

๘) ติดตามข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด แนวโน้มของประชากร แนวโน้มของโลกก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และ ค่านิยมของคนที่เปลี่ยนไป มาปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๙) การเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย โดยสนับสนุนองค์ความรู้ในการค้าขายออนไลน์ (Online) ให้มากขึ้น การเชื่อมโยงเครือข่ายทางการค้า การพัฒนาสินค้าเข้าสู่ระบบมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า

๔.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๓.๑ การจัดการน้ำเสีย

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ มุ่งเน้นให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ จัดให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย มีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทที่เพียงพอและมีการจัดการมลพิษเป็นไปตามมาตรฐาน และมีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด โดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ซึ่งแม่น้ำปากพนังได้มีการกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ ๓ สามารถใช้ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภคได้ผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และการเกษตรตามมาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน แต่จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓) พบว่า แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะในบริเวณที่แม่น้ำปากพนังไหลผ่านตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด และบริเวณท่าเรือข้ามฟากอำเภอปากพนัง โดยพารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และฟิคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB) ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการระบาย

น้ำเสียจากชุมชนในบริเวณเทศบาลตำบลชะอวด และเทศบาลเมืองปากพอง โดยในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนแต่ยังไม่สามารถรองรับน้ำเสียจากชุมชนได้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการเร่งรัดการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียเดิมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ให้สามารถรองรับน้ำเสียได้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนหนาแน่น และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเดินระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง กำกับ ดูแล และ บังคับใช้มาตรการทางกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ท่าเทียบเรือประมงและสะพานปลา ตลาดสด เพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

นอกจากนี้ ต้องมีการลดและควบคุมการระบายน้ำเสียตั้งแต่ต้นทาง ได้แก่ บ้านเรือน ร้านอาหาร ตลาดสด สถานประกอบการขนาดเล็ก เป็นต้น และสนับสนุนองค์ความรู้การจัดการน้ำเสียจากต้นทางให้กับชุมชน สร้างจิตสำนึกในการดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้ง ดำเนินการติดตามติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพองและคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อประเมินสถานการณ์และแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินได้ทันที

๔.๓.๒ การจัดการขยะมูลฝอยและสารอันตราย

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ มุ่งเน้นให้มีการลดขยะให้เป็นศูนย์ (Zero Waste) ประกอบกับนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) กำหนดให้มีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้น จำนวน ๑,๖๑๓ ตัน/วัน มีการจัดการขยะอย่างถูกต้อง จำนวน ๑,๒๒๔ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๗๖ ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ประกอบกับการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีทั้งหมด ๑๔ แห่ง ซึ่งเป็นการจัดการแบบเทกอง มากถึง ๑๓ แห่ง ซึ่งมีสาเหตุจากการที่ขาดความรู้ความเข้าใจทางวิชาการ และขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสนับสนุนให้คำแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการบริหารจัดการขยะให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาลและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในส่วนของการจัดการของเสียอันตราย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีการรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานในจังหวัด และว่าจ้างบริษัทเอกชนเพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ ซึ่งยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยแนวทางการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยต้องมีการรณรงค์ สร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางด้วยหลัก ๓R (Reduce Reuse Recycle)

บทที่ ๕

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๕.๑ วิสัยทัศน์

“พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นแหล่งอาหารปลอดภัย อุดมสมบูรณ์ มีระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมสมดุล สังคมมีความผาสุกอย่างพอเพียง ยั่งยืน”

๕.๒ พันธกิจ

๕.๒.๑ อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับภูมิสังคม

๕.๒.๒ บริหารจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำ และเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ ตลอดจนฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

๕.๒.๓ เพื่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน โดยส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ การปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับลักษณะการใช้ประโยชน์

๕.๒.๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อให้เกิดความมั่นคง

๕.๒.๕ ขับเคลื่อนการบริหารดำเนินงานแบบองค์รวมอย่างบูรณาการให้เกิดเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๖ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน

๕.๒.๗ ขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ พัฒนาต่อยอดต้นแบบความสำเร็จ และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

๕.๓ เป้าประสงค์

๕.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูให้มีความสมดุลเพิ่มมากขึ้น

๕.๓.๒ ความผาสุกของประชาชนเพิ่มขึ้น

๕.๓.๓ ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง และมีรายได้ของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น

๕.๔ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓)	เป้าหมายสะสม						รวม
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการดูแลรักษาและฟื้นฟูให้คงสภาพป่า	ร้อยละ ๕๓ ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ร้อยละ ๕๓	ร้อยละ ๕๓	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๕๕
๑.๑) ป่าต้นน้ำ	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๙ (ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๕๙ (ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๕๙ (ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๖๐ (ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๖๐ (ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๖๑ (ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๖๑
๑.๒) ป่าพรุ	ร้อยละ ๔๔	ร้อยละ ๔๔ (ปลูกเพิ่ม ๗๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๔๔ (ปลูกเพิ่ม ๗๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๔๕ (ปลูกเพิ่ม ๗๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๔๕ (ปลูกเพิ่ม ๗๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๔๕ (ปลูกเพิ่ม ๗๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๔๖ (ปลูกเพิ่ม ๗๐๐ ไร่)	ร้อยละ ๔๖
๑.๓) ป่าชายเลน	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑
๒) แก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่ง	ระยะทางกัดเซาะ ๖๑.๔๔ กม. แก้ไขแล้ว ๔๗.๖๒๔ กม. คงเหลือ ๑๓.๘๑๖ กม.	๓ กม.	๖ กม.	๑๐ กม.	๑๓.๘๑๖ กม.	๑๓.๘๑๖ กม.	๑๓.๘๑๖ กม.	๑๓.๘๑๖ กม.
๓) แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด	แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด จำนวน ๕ จุด จากทั้งหมด ๗ จุด	๖ จุด	๖ จุด	๖ จุด	๗/ จุด	๗/ จุด	๗/ จุด	๗/ จุด
๔) คุณภาพน้ำทะเลเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด	คุณภาพน้ำทะเลเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด จำนวน ๑ จุด จากทั้งหมด ๒ จุด	๒ จุด	๒ จุด	๒ จุด	๒ จุด	๒ จุด	๒ จุด	๒ จุด
๕) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ ๗๖	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๘	ร้อยละ ๙๒	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน (ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓)	เป้าหมายสะสม						รวม
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๖) คุณภาพดินได้รับการฟื้นฟูให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น	พื้นที่ที่มีปัญหา ๘๓,๙๗๖ ไร่	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐
๗) ประชาชนมีน้ำอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ	ขาดแคลนน้ำ ๔๐ หมู่บ้าน (ปี ๒๕๖๒)	๗ หมู่บ้าน	๗ หมู่บ้าน	๗ หมู่บ้าน	๗ หมู่บ้าน	๗ หมู่บ้าน	๕ หมู่บ้าน	๔๐ หมู่บ้าน
๘) ดัชนี ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๘๔.๑๖	ร้อยละ ๘๖.๓๐	-	ร้อยละ ๘๗	-	ร้อยละ ๘๗.๖๐	ร้อยละ ๘๘	ร้อยละ ๘๘
๙) รายได้เงินสดสุทธิทาง การเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น	๙๘,๕๘๔.๒๘ บาท/ครัวเรือน	ร้อยละ ๓		ร้อยละ ๑๐		ร้อยละ ๑๖	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐
๑๐) ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้น	๖๗,๖๓๙ บาท/คน/ปี	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๖	ร้อยละ ๑๘	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐
๑๑) ครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ของประชาชนลดลง	๑,๗๓๕ ครัวเรือน	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๖	ร้อยละ ๑๘	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐

๕.๕ มาตรการดำเนินงาน

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ กำหนด มาตรการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๖ มาตรการดังนี้

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง

มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ซึ่งแต่ละมาตรการ ได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๕.๑ มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าต้นน้ำ ป่าพรุ ป่าชายเลน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิต รวมทั้งแก้ไขปัญหาการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุและการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ

ให้พื้นที่ป่าต้นน้ำเป็นแหล่งอำวน้ำเข้าสู่ลุ่มน้ำปากพนังให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยฟื้นฟูทรัพยากรป่าต้นน้ำ ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกป่าและล่าสัตว์ ตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการเกษตร แก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑.๑) ก่อสร้างฝายชะลอน้ำและฝายต้นน้ำลำธารแบบถาวร

๑.๒) ปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่มีสภาพป่าเสื่อมโทรมจากการถูกบุกรุกและไฟป่า

๑.๓) จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชนให้มีความชัดเจน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๑.๔) ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๑.๕) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และลักลอบฆ่า

สัตว์ป่า

๑.๖) จัดทำแนวเขตป่าชุมชน สร้างเครือข่ายชุมชนดูแลรักษาป่า และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๑.๗) เสริมสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนและเยาวชน

๑.๘) ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ และการปลูกไม้เศรษฐกิจ

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรวนเครื่อง

ดูแลรักษา พื้นฟูพื้นที่ป่าพรวนให้อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งรักษาระดับน้ำป่าพรวนให้อยู่ในระดับสมดุล เพื่อลดโอกาสในการเกิดไฟป่า ป้องกันการบุกรุกและทำลายป่า ตลอดจนบริหารจัดการไฟป่าอย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน รวมทั้ง สร้างจิตสำนึก ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในการดูแลรักษาป่า ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและภาครัฐในการบริหารจัดการป่าพรวน รวมทั้ง ส่งเสริมอาชีพที่ไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าพรวนให้กับประชาชน เพื่อลดการเผาเพื่อหาของป่า ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๒.๑) พื้นฟูระบบนิเวศป่าพรวนให้มีความหลากหลายของชนิดพันธุ์

๒.๒) จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชนให้มีความชัดเจน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒.๓) รักษาระดับน้ำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไฟไหม้และรักษาความสมบูรณ์ของระบบนิเวศป่าพรวน โดยการสร้างทำนบชั่วคราว อาคารปิดกั้นทางน้ำไหลออก อ่างพลวง เป็นต้น

๒.๔) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและควบคุมไฟป่า ใช้เทคโนโลยีช่วยในการลาดตระเวน (Smart Patrol) และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน และทุกภาคส่วน

๒.๕) ส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาอาชีพ การสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าพรวน เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากป่าพรวนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๒.๖) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ดูแลรักษาป่า และป้องกันการลักลอบตัดไม้ การจับปลาที่ผิดกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้กระทำผิด

๓) กลยุทธ์ที่ ๓ พื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์

ฟื้นฟูและดูแลป่าชายเลนเพื่อเป็นแหล่งอนุบาลแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ ป้องกันการตัดไม้และการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน เพิ่มบทบาทของชุมชนในการร่วมดูแล รักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรชายฝั่งที่เหมาะสม แก้ไขปัญหาขยะสะสมในบริเวณชายฝั่งทะเล ตลอดจนเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑) พื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้มีความอุดมสมบูรณ์

๓.๒) แบ่งเขตพื้นที่การใช้ประโยชน์ชายฝั่งที่เหมาะสมโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน

๓.๓) ขุดลอกพื้นที่ที่มีการทับถมของตะกอนดินและทรายหรือพื้นที่ที่ลำน้ำมีความตื้นเขิน โดยพิจารณาวิธีการขุดลอกที่เหมาะสมและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

๓.๔) ปล่องพันธุ์สัตว์น้ำและคูแลกรักษาแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ

๓.๕) รณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการดูแลรักษาป่าชายเลน และป้องกันการลักลอบตัดไม้ การจับปลาที่ผิดกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้กระทำผิด

๓.๖) ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชายฝั่งทะเลและสัตว์น้ำ

๓.๗) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๔) กลยุทธ์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

แก้ไขและลดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้รูปแบบที่เหมาะสมเพื่อช่วยลดความรุนแรงของคลื่น และไม่ส่งผลกระทบต่อการทำประมงชายฝั่ง ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๔.๑) ฟื้นฟูป่าชายเลน ป่าชายหาด ปะการัง และหญ้าทะเลให้เกิดความอุดมสมบูรณ์

๔.๒) จัดทำแนวป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

๔.๓) ใช้โครงสร้างอ่อนเพื่อช่วยลดความรุนแรงของคลื่น

๔.๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา

๕.๕.๒ มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ควบคุม ป้องกัน และจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิด โดยส่งเสริมการบำบัดและกำจัดของเสียที่ต้นทาง จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชน รวมทั้ง เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน กำกับ ดูแลและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย และมาตรการสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง ตลอดจนเสริมสร้างองค์ประกอบโครงสร้างส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและมลพิษน้ำ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนังและคลองสาขา รวมทั้งคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง เพื่อประเมินปัญหาคุณภาพน้ำและนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหา สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑.๑) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนังและคลองสาขา

๑.๒) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง

๑.๓) ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติเพื่อบริหารจัดการการเปิดประตูละบายน้ำ

๑.๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ

เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียและของเสีย ทั้งจากภาคชุมชน ภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม โดยสนับสนุนให้มีการจัดการน้ำเสีย เร่งรัดการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเดินระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง กำกับ ดูแล และบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๒.๑) จัดสร้างและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพ

๒.๒) กำกับ ดูแล และบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ

๒.๓) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาแหล่งน้ำและการจัดการน้ำเสียให้กับประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานประกอบการ

๒.๔) ส่งเสริมให้ประชาชนติดตั้งถังดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและมีการกำหนดเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

๒.๕) จัดกิจกรรมจัดเก็บขยะในแม่น้ำลำคลองและขยะทะเล

๓) กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ

สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างถูกสุขลักษณะ พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางด้วยหลัก ๓R (Reduce Reuse Recycle) มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๓.๑) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาลและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๓.๒) ส่งเสริมการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในชุมชนและสถานศึกษา เช่น ธนาคารขยะ ทำปุ๋ยหมักจากขยะ เป็นต้น

๓.๓) ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๓ มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เกิดความมั่นคง ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมรอบด้าน และการอนุรักษ์ที่สมดุล มีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

โดยการพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรดินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการทำการเกษตร พร้อมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑.๑) พัฒนา ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินกรด ดินเค็ม หรือดินที่เป็นปัญหา ให้มีความเหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม

๑.๒) ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด) ในการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และแก้ไขปัญหาดินขาดอินทรีย์วัตถุ

๑.๓) สนับสนุนการตรวจวิเคราะห์ดิน และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๔) สนับสนุนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ ดิน ปุ๋ย การอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปลูกพืชตามความเหมาะสมของดิน

๑.๕) ปรับสภาพพื้นที่ที่มีปัญหาให้สามารถทำการเกษตรได้ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการปรับรูปแปลงนา ปรับปรุงพื้นที่บ่อกักน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้

๑.๖) พัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของหมอดินอาสา และสนับสนุนให้กลไกหลักในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในระดับพื้นที่

๑.๗) สนับสนุนและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้ง ลดการชะล้างพังทลายของดิน

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

โดยการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา พื้นฟูแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแก้ไขปัญหา ๔ น้ำ ๓ รส พร้อมทั้งจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๒.๑) ก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

๒.๒) ปรับปรุง บำรุงรักษา ซ่อมแซมระบบชลประทานให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์เพื่อลดการสูญเสียน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกัก และส่งน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓) ขุดลอกคู คลอง หนอง บึง และกำจัดวัชพืชน้ำและสิ่งกีดขวางทางน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ และการระบายน้ำ

๒.๔) สนับสนุนให้เกษตรกรมีแหล่งเก็บกักน้ำของตนเอง โดยการขุดคู สระเก็บน้ำ ธนาคารน้ำใต้ดิน ทำโคกหนองนา

๒.๕) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำของภาคเกษตรกรรม โดยการก่อสร้างระบบการจัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับแผนการผลิตในแต่ละพื้นที่

๒.๖) เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำและกระจายน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ขยายพื้นที่รับประโยชน์จากระบบชลประทาน พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำในไร่นา

๒.๗) พัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเพื่อการอุปโภคและบริโภคของประชาชน รวมทั้ง เฝ้าระวังตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้

๒.๘) พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำที่ดีและมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๕.๕.๔ มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง

มุ่งเน้นการพัฒนาอาชีพทั้งในภาคเกษตร และนอกภาคเกษตร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มการตลาด แบบครบวงจร สร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพและรายได้ มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

โดยการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตรให้เกิดความมั่นคงมีความพออยู่พอกิน และนำไปสู่การเหลือกินเหลือใช้อย่างเป็นระบบ โดยนำนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต การบริหารจัดการสินค้าแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิตไปจนถึงมือผู้บริโภค และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคโดยตรงดังนี้

๑.๑) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัย องค์ความรู้และภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต พืช สัตว์ ประมง ที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๑.๒) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร โดยเป็นเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูปและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เกษตรอุตสาหกรรม เกษตรอัจฉริยะ และการรับรองมาตรฐาน เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

๑.๓) สร้างโอกาสการเข้าถึงตลาด และข้อมูลการตลาดในทุกระดับ ในลักษณะตลาดนำการผลิต เชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าให้หลากหลาย สร้างตลาดออนไลน์ แอปพลิเคชันและช่องทางใหม่รองรับไลฟ์สไตล์ของคนในอนาคต สร้างและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นนักการตลาดมืออาชีพ

๑.๔) พัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ สร้างการรับรู้และส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ และขยายผลงานวิจัย ไปสู่การปฏิบัติ

๑.๕) ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกรรมยั่งยืนรูปแบบต่างๆ เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ เพื่อการพึ่งตนเอง ลดการใช้สารเคมีรักษาความสมดุลของธรรมชาติและความยั่งยืนของระบบนิเวศ

- ๑.๖) สนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ๑.๗) สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ : พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร

พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังให้เกิดความมั่นคง โดยการสนับสนุนองค์ความรู้ เพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพิ่มช่องทางการตลาด ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๒.๑) สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การมีงานทำ และการประกอบอาชีพเสริมให้กับประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๒.๒) สร้างและพัฒนาทักษะ องค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง ตลอดจนสนับสนุนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๒.๔) สนับสนุนการผลิตสินค้าและบริการที่คำนึงถึงความต้องการของตลาด (ตลาดนำการผลิต) โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อผลิตสินค้าชุมชน สร้างและพัฒนาแบรนด์หรืออัตลักษณ์ของสินค้าให้เป็นที่จดจำ ภายใต้ตราสินค้าของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๒.๕) สร้างโอกาสการเข้าถึงตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย

๒.๖) สนับสนุนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการของชุมชนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่สมดุลและยั่งยืน

๓) กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ราษฎรและชุมชน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๓.๑) พัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้ ทั้งในเชิงนิเวศ เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน พร้อมทั้งสร้างเอกลักษณ์ชุมชนให้เป็นที่จดจำ

๓.๒) สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พัฒนาทักษะการเป็นผู้ให้บริการที่ดี เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์การเป็นเจ้าบ้านที่ดี

๓.๓) สนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน สร้างเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน และเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยว พร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยว

๕.๕.๕ มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่จะสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ประชาชน และสังคม ตลอดจนเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและสถาบันเกษตรกร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ใช้ความรู้ทุกสาขามากที่สุด และเกื้อหนุนการพัฒนาสาขาอื่นๆ เป็นการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างมั่นคง เป็นรากฐานนำไปสู่การพึ่งตนเองได้ในระยะยาวและยั่งยืน ตลอดจนสร้างและพัฒนาต้นแบบความสำเร็จในลักษณะพิพิธภัณฑสถานชาติที่มีชีวิต เป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการขยายผลสู่ชุมชนอื่น และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

โดยเน้นการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในอาชีพ และการดำรงชีวิต พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- ๑.๑) สนับสนุนการรวมกลุ่ม และส่งเสริมการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร เช่น กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ยุวเกษตรกร เกษตรกรรุ่นใหม่ ให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๒) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ๑.๓) สอนแนะการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน
- ๑.๔) สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจแก่เยาวชนหรือเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม
- ๑.๕) เสริมสร้างการนำศักยภาพพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทดแทนมาใช้ประโยชน์
- ๑.๖) สนับสนุนการนำวัสดุเหลือใช้ หรือของเหลือจากการผลิตทางการเกษตร มาสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๑.๗) ส่งเสริม สนับสนุนการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต
- ๑.๘) ส่งเสริมการดูแลสุขภาพของประชาชน

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาต้นแบบความสำเร็จและขยายผล

โดยเน้นการสร้างและพัฒนาต้นแบบความสำเร็จในลักษณะศูนย์เรียนรู้ พิพิธภัณฑสถานชาติที่มีชีวิต ชุมชนต้นแบบ เพื่อเป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการขยายผลสู่ชุมชนอื่น ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- ๒.๑) สำรวจ ค้นหา และพัฒนาต้นแบบความสำเร็จแต่ละอาชีพ เพื่อสร้างเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สำหรับเป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการขยายผลสู่ชุมชนอื่น
- ๒.๒) จัดตั้ง พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการศูนย์เรียนรู้ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย

ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง โรงเรียน เกษตรกร ศูนย์ข่าวชุมชน เป็นต้น

๒.๓) ส่งเสริมชุมชนตัวอย่างความสำเร็จในการบริหารจัดการชุมชน การดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน การจัดการขยะ การดูแลแหล่งน้ำ ป่าชุมชน เป็นต้น

๓) กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน

โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถาบันครอบครัว ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๓.๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว ส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว สร้างแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต สร้างความเข้มแข็งของบุคคล การพึ่งพาตนเอง และการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อชุมชน

๓.๒) ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามให้กับเด็กและเยาวชน สืบสานประเพณี วัฒนธรรมของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำให้คงอยู่ เพื่อเป็นอัตลักษณ์สืบไป

๓.๓) สนับสนุนบทบาทของชุมชน/ภาคประชาสังคม ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการสาธารณะ การวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๔) ส่งเสริมการออม พัฒนากองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสัจจะ ให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนและสวัสดิการให้กับคนในชุมชน

๕.๕.๖ มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดเอกภาพ มุ่งเน้นการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บริการร่วมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้มีสถานที่ปฏิบัติงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ เป็นไปอย่างบูรณาการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตลอดจนนำไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ อำนวยการและประสานงาน

โดยการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการให้เกิดเอกภาพ มุ่งเน้นการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑) อำนวยการและประสานการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๒) ดำเนินการในลักษณะองค์รวมอย่างบูรณาการ พัฒนาพร้อมกันทั้งคนและพื้นที่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและใช้แผนเป็นเครื่องมือ ซึ่งมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

โดยเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๒.๑) สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง และขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังให้มากขึ้น

๒.๒) เสริมสร้างกระบวนการในการพัฒนาให้สังคมชุมชนเข้มแข็งและชุมชนวิถีพอเพียง

๒.๓) สร้างช่องทางและเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้และร่วมดำเนินการ เช่น ส่งเสริมสถาบันการศึกษาร่วมศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๓) กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๓.๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บริการร่วมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้มีสถานที่ปฏิบัติงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นไปอย่างบูรณาการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๓.๒) ปรับปรุงองค์การบริหารงานให้มีเอกภาพและกำหนดหน้าที่ปฏิบัติให้ชัดเจน

๓.๓) พัฒนาบุคลากรปฏิบัติงานให้เป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน และปรับปรุงเครื่องมือและกลไกการดำเนินงานให้สามารถสนองพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔) จัดทำรายงานประจำปีสรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๔) กลยุทธ์ที่ ๔ : เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

โดยการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) จัดทำข้อมูลสารสนเทศสรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๒) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อต่างๆ

ทั้งนี้ ได้จัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ภายใต้ว มาตรการ รายละเอียดตามตารางที่ ๕-๑

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 กลยุทธ์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	จัดทำฝ่ายต้นน้ำลำธาร อ. ลานสกา อ. ร่อนพิบูลย์ จ. นครศรีธรรมราช																
	๑.๑ ฝ่ายถาวร	แห่ง	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๑๒๐	๙,๗๘๐,๐๐๐	ขส.
	๑.๒ ฝ่ายกึ่งถาวร	แห่ง	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๒๔	๖๙๖,๐๐๐	ขส.
	๑.๓ ประปาภูเขา	แห่ง	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๑๔	๑,๔๖๓,๔๐๐	ขส.
	๑.๔ จัดทำระบบป่าเปียกตามแนวพระราชดำริ	แห่ง	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๑๒	๙๖๐,๐๐๐	ขส.
๒	ลาดตระเวนป้องกันการบุกรุกป่าร่วมกับอุทยาน แห่งชาติน้ำตกโยงซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่อนุรักษ์ ใน พื้นที่รับผิดชอบ และราษฎรในพื้นที่รับผิดชอบของ หน่วยจัดการต้นน้ำปากพนัง ต. หินตก อ. ร่อนพิบูลย์ จ. นครศรีธรรมราช	ครั้ง	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๗๒	๑,๒๐๐,๐๐๐	ขส.
๓	กิจกรรมจัดทำแนวกันไฟ ต. หินตก อ. ร่อนพิบูลย์ จ. นครศรีธรรมราช	กิโลเมตร	๔๐	๔๑๑,๒๐๐	๔๐	๔๑๑,๒๐๐	๔๐	๔๑๑,๒๐๐	๔๐	๔๑๑,๒๐๐	๔๐	๔๑๑,๒๐๐	๔๐	๔๑๑,๒๐๐	๔๔๐	๒,๔๖๗,๒๐๐	ขส.
๔	ปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่มีสภาพป่า เสื่อมโทรม																
๕	ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ																
๖	จัดทำแนวเขตป่าชุมชน สร้างเครือข่าย ชุมชนดูแลรักษาป่า และส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ																
๗	เสริมสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนและ เยาวชน จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้																
๘	ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริม การปลูกไม้เศรษฐกิจ																

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 กลยุทธ์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๙	กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๑๖,๕๖๖,๖๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพรุให้มีความ หลากหลายของชนิดพันธุ์ เขตห้ามล่า สัตว์ป่าบ่อล้อย และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย	ไร่	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๒๐๐	๒๑,๐๐๐,๐๐๐	อสิ.
๒	รักษาระดับน้ำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไฟไหม้และรักษาความ สมบูรณ์ของระบบนิเวศป่าพรุ ต.เคร็ง และ ต. บ้านตุล อ.ชะอวด	แห่ง	๑	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐									๒	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงาน ทรัพยากร น้ำภาค ๔
๓	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน การบุกรุกและควบคุมไฟป่าในเขตห้าม ล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	เดือน/ปี	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๓,๖๐๐,๐๐๐	อสิ.
๔	จัดสร้างบ่อบาลใช้พลังงาน แสงอาทิตย์ ป่าพรุควนเคร็ง	แห่ง	๒	๓,๕๒๓,๓๔๐	๒	๓,๕๒๓,๓๔๐	๒	๓,๕๒๓,๓๔๐	๒	๓,๕๒๓,๓๔๐	๒	๓,๕๒๓,๓๔๐	๒	๓,๕๒๓,๓๔๐	๑๒	๒๑,๑๔๐,๐๔๐	ทป.
๕	กิจกรรมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การป้องกันรักษาและควบคุมไฟป่าพรุ ควนเคร็ง กองอำนวยการควบคุมไฟป่า พรุควนเคร็ง ป่าพรุควนเคร็ง	แห่ง อำนาจการ กบ. ๑ แห่ง	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๓,๖๘๖,๘๐๐	๑. ๒๒,๑๒๐,๘๐๐	๑. ๒๒,๑๒๐,๘๐๐	อสิ.
		๓	๒. ป้องกัน และควบคุม ไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกัน และควบคุม ไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกัน และควบคุม ไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกัน และควบคุม ไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกัน และควบคุม ไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกัน และควบคุม ไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกัน และควบคุม ไฟป่า ๓ พื้นที่		
		ไร่	๒.๑ เขต ห้ามล่าสัตว์ ป่าบ่อล้อย ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขต ห้ามล่าสัตว์ ป่าบ่อล้อย ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขต ห้ามล่าสัตว์ ป่าบ่อล้อย ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขต ห้ามล่าสัตว์ ป่าบ่อล้อย ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขต ห้ามล่าสัตว์ ป่าบ่อล้อย ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขต ห้ามล่าสัตว์ ป่าบ่อล้อย ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขต ห้ามล่าสัตว์ ป่าบ่อล้อย ๖๒,๕๙๙ ไร่		

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
		ไร่	๒.๒ เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๔,๗๘๖		๒.๒ เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๔,๗๘๖		๒.๒ เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๔,๗๘๖		๒.๒ เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๔,๗๘๖		๒.๒ เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๔,๗๘๖		๒.๒ เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๔,๗๘๖		๒.๒ เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๔,๗๘๖		
		ไร่	๒.๓ พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๓ ไร่		๒.๓ พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๓ ไร่		๒.๓ พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๓ ไร่		๒.๓ พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๓ ไร่		๒.๓ พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๓ ไร่		๒.๓ พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๓ ไร่		๒.๓ พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๓ ไร่		
		หน่วยงาน	๓.อำนาจการ หน่วยงานไฟ ป่า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการ หน่วยงานไฟ ป่า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการ หน่วยงานไฟ ป่า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการ หน่วยงานไฟ ป่า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการ หน่วยงานไฟ ป่า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการ หน่วยงานไฟ ป่า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการ หน่วยงานไฟ ป่า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		
		เดือน	๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม – กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม – กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม – กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม – กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม – กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม – กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม – กันยายน) ๙ เดือน		
		เดือน	๓.๒ สนธิ กำลังป้องกัน ไฟป่า ๑๐ หน่วยงาน (เมษายน – กันยายน) ๖ เดือน		๓.๒ สนธิ กำลังป้องกัน ไฟป่า ๑๐ หน่วยงาน (เมษายน – กันยายน) ๖ เดือน		๓.๒ สนธิ กำลังป้องกัน ไฟป่า ๑๐ หน่วยงาน (เมษายน – กันยายน) ๖ เดือน		๓.๒ สนธิ กำลังป้องกัน ไฟป่า ๑๐ หน่วยงาน (เมษายน – กันยายน) ๖ เดือน		๓.๒ สนธิ กำลังป้องกัน ไฟป่า ๑๐ หน่วยงาน (เมษายน – กันยายน) ๖ เดือน		๓.๒ สนธิ กำลังป้องกัน ไฟป่า ๑๐ หน่วยงาน (เมษายน – กันยายน) ๖ เดือน		๓.๒ สนธิ กำลังป้องกัน ไฟป่า ๑๐ หน่วยงาน (เมษายน – กันยายน) ๖ เดือน		

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)		
๖	กิจกรรมงานควบคุมไฟป่า บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย และพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา	ไร่	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๑๘,๙๓๖,๐๐๐	อ.ส.	
		ไร่	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗/๘๖		เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗/๘๖		เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗/๘๖		เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗/๘๖		เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗/๘๖		เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗/๘๖		เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗/๘๖			
		ไร่	พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่			
๗	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพลาดตระเวนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเล	วัน	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๑,๔๔๐ วัน	๓,๖๐๐,๐๐๐	อ.ส.
๘	งานสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	วัน	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๑,๔๔๐ วัน	๒๓,๑๑๘,๐๐๐	อ.ส.
๙	งานสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ	หน่วยงาน	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๑๓,๖๓๕,๐๐๐	อ.ส.	
๑๐	คุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และสัตว์ป่า จัดตั้งจุดสกัดเพื่อคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๒๘๖,๓๙๓ ไร่	วัน	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๑,๐๘๐ วัน	๒๓,๑๑๘,๐๐๐	อ.ส.
๑๑	โครงการส่งเสริมการปลูกป่าแบบวนเกษตรเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง บริเวณชุมชนในพื้นที่โดยรอบนอกพื้นที่ป่าพรุ	ราย	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๑๒๐	๑,๑๕๘,๐๐๐	อ.ส.	
๑๒	โครงการครูป่าไม้ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ พื้นที่โรงเรียน และชุมชน	แห่ง	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๙๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	อ.ส.	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๓	โครงการปลูกกล้าพันธุ์คืนถิ่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ	ตัว/ปี	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๓๒,๐๐๐	อสิ.
๑๔	จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชนให้มีความชัดเจน																
๑๕	ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากป่าพรุและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๔๕,๕๕๙,๖๔๐		๔๕,๕๕๙,๖๔๐		๒๕,๕๕๙,๖๔๐		๒๕,๕๕๙,๖๔๐		๒๕,๕๕๙,๖๔๐		๒๕,๕๕๙,๖๔๐		๒๐๓,๓๕๗,๔๔๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๓ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้มี ความอุดมสมบูรณ์ บริเวณ ต. ปากพนังฝั่งตะวันออก	ไร่	๖๐๐	๓,๘๓๔,๐๐๐											๖๐๐	๓,๘๓๔,๐๐๐	ทช.
๒	บำรุงแปลงปลูกป่าชายเลน (งบประมาณเบิกจ่ายแทนจากกรม ชลประทาน) บริเวณ ต. ปากพนังฝั่ง ตะวันออก	ไร่	๑,๐๐๐	๑,๑๖๐,๐๐๐	๑,๖๐๐	๑,๑๖๐,๐๐๐	๑,๑๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๖๐๐	๖๙๖,๖๐๐	๖๐๐	๖๙๖,๖๐๐	๖๐๐	๖๙๖,๖๐๐	๕,๕๐๐	๔,๙๘๔,๘๐๐	ทช.
๓	ป้องกันการลักลอบตัดไม้ การจับปลา ที่ผิดกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมาย อย่างจริงจังกับผู้กระทำผิด บริเวณ ต. ปากพนังฝั่งตะวันออก และ ต. แหลมตะลุมพุก	ไร่	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๙๐๐,๐๐๐	ศอปล.๕
๔	เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการบุกรุก ทำลายทรัพยากรในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แหลมตะลุมพุก จำนวน ๓๕,๖๕๔ ไร่	ไร่	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๑,๔๗๕,๘๐๐	อสิ.
๕	ขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเลที่ร่องน้ำปากพนัง พื้นที่ อ. ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	ลบ.ม.	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓๐๔,๘๕๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖,๗๗๕,๐๐๐	๖๐๙,๓๐๐,๐๐๐	จท.
๖	รณรงค์ประชาสัมพันธ์ดูแลรักษา ป่าชายเลน																
๗	ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำและดูแลแหล่งที่อยู่ อาศัยของสัตว์น้ำ																
๘	พัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงนิเวศ																

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๓ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๙	แก้ไขปัญหาขยะสะสมในบริเวณ ชายฝั่งทะเล																
๑๐	แบ่งเขตพื้นที่การใช้ประโยชน์ชายฝั่ง ที่เหมาะสมโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๓๑๐,๒๓๙,๘๐๐		๖๒,๔๔๕,๘๐๐		๖๑,๘๖๕,๘๐๐		๖๑,๙๘๒,๔๐๐		๖๑,๙๘๒,๔๐๐		๖๑,๙๘๒,๔๐๐		๖๒๐,๔๙๘,๖๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	การแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งตำบลหน้าสตน ม.๗ ต.หน้าสตน อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช ๑.๑ งานรื้อถอนมังกันคลื่น (ผนังคอนกรีต เสริมเหล็ก) จำนวน ๓ จุด	ลบ.ม.	๓๑๕	๔,๑๕๔,๐๐๐											๓๑๕	๔,๑๕๔,๐๐๐	ทต. หน้าสตน
	๑.๒ งานถมทรายชายหาด ปริมาตรทรายถม ไม่น้อยกว่า	ลบ.ม.	๓,๐๐๐												๓,๐๐๐		
	๑.๓ งานเรียงหินใหญ่คละ ปริมาตรเรียงหินใหญ่ คละไม่น้อยกว่า	ลบ.ม.	๑,๐๕๐												๑,๐๕๐		
๒	สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง																
๓	ใช้โครงสร้างอ่อนเพื่อช่วยลดความรุนแรงของคลื่น																
๔	กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๔,๑๕๔,๐๐๐												๔,๑๕๔,๐๐๐	
	รวมมาตรการที่ ๑			๓๖๒,๗๑๔,๕๔๐	๑๒๐,๗๖๖,๕๔๐	๙๐,๑๘๖,๕๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๙๐,๓๐๓,๑๔๐	๘๔๔,๕๗๗,๐๔๐		

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๑ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง จำนวน ๗ สถานี ได้แก่ ๑. ปากแม่น้ำปากพนัง ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก อ.ปากพนัง ๒. ท่าเรือข้ามฟาก ต.ปากพนังฝั่งตะวันตก อ.ปากพนัง ๓. เหนือประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ ต.หุร่ง อ.ปากพนัง ๔. ศาลาสันติชัย ต.บ้านกลาง อ.เชียรใหญ่ ๕. ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด ๖. ท้ายเขื่อนไม้เลียบ ต.เกาะขันธุ์ อ.ชะอวด ๗. เหนือเขื่อนไม้เลียบ ต.เกาะขันธุ์ อ.ชะอวด	ครั้ง/ปี	๔	๙๐,๐๐๐	๔	๙๐,๐๐๐	๔	๙๐,๐๐๐	๔	๙๐,๐๐๐	๔	๙๐,๐๐๐	๔	๙๐,๐๐๐	๔	๕๔๐,๐๐๐	คพ./สสภ.๑๔
๒	ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ๒ แห่ง ได้แก่ ปากแม่น้ำปากพนัง อ.ปากพนัง และบ้านปากคลอง อ.หัวไทร	ครั้ง/ปี	๒	๒๓,๐๐๐	๒	๒๓,๐๐๐	๒	๒๓,๐๐๐	๒	๒๓,๐๐๐	๒	๒๓,๐๐๐	๒	๒๓,๐๐๐	๒	๑๓๘,๐๐๐	คพ./สสภ.๑๔
๓	ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองสาขา จำนวน ๑๑ คลอง ได้แก่ คลองหอยรอก คลองสุชุม คลองบางฉลาก คลองว่า คลองวัดสองพี่น้อง คลองหัวไทร คลองซ้อง คลองเชียรใหญ่ คลองบางไทร คลองชะอวด-แพรกเมือง คลองท่าพญา	ครั้ง/ปี	๒	๑๐๐,๐๐๐			๒	๑๐๐,๐๐๐			๒	๑๐๐,๐๐๐			๒	๓๐๐,๐๐๐	คพ./สสภ.๑๔
๔	การติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติเพื่อแจ้งเตือน สถานการณ์ปัญหาคุณภาพน้ำและช่วยบริหารจัดการระบายน้ำ บริเวณริมแม่น้ำ ปากพนังและคลองสาขา	แห่ง	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐							๓	๔,๕๐๐,๐๐๐	คพ./สสภ.๑๔
๕	สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน บริเวณชุมชนริมน้ำ	กลุ่ม	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐			๖	๑๕๐,๐๐๐	คพ./สสภ.๑๔
๖	กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๑,๗๔๓,๐๐๐		๑,๖๔๓,๐๐๐		๑,๗๔๓,๐๐๐		๑๔๓,๐๐๐		๒๔๓,๐๐๐		๑๑๓,๐๐๐		๕,๖๒๔,๐๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์ที่ ๒ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	จัดสร้าง ปรับปรุงและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพ																
๑.๑	จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน																
	๑) บริเวณตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก เทศบาลเมืองปากพนัง	แห่ง			๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐									๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	อ.จ.น.
	๒) บริเวณเทศบาลตำบลเชียรใหญ่	แห่ง					๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐							๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	อ.จ.น.
๑.๒	ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย																
	๑) บริเวณวัดนาควารี เทศบาลเมืองปากพนัง	แห่ง	๑	๗๙,๐๐๐,๐๐๐											๑	๗๙,๐๐๐,๐๐๐	อ.จ.น.
	๒) บริเวณเทศบาลตำบลหัวไทร (เลียบถนนสุขาภิบาล/	แห่ง	๑	๗๓,๐๐๐,๐๐๐											๑	๗๓,๐๐๐,๐๐๐	อ.จ.น.
	๓) บริเวณวัดศรีมาประสิทธิ์ ทต.ชะอวด	แห่ง	๑	๗๕,๐๐๐,๐๐๐											๑	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	อ.จ.น.
๑.๓	บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพ	ลบ.ม.	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๑,๖๒๐,๖๐๐	๒๒,๘๘๓,๕๐๐	อ.จ.น.
	๑) บริเวณหลังเรือนจำ ทม.ปากพนัง	ลบ.ม.	๑๘,๒๕๐	๓๕๕,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๕,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๕,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๕,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๕,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๕,๒๐๐	๑๐๙,๕๐๐	๒,๑๒๕,๒๐๐	อ.จ.น.
	๒) บริเวณโรงเรียนเทศบาล วัดนาควารี ทม.ปากพนัง	ลบ.ม.	๕๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๕๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๕๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๕๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๕๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๕๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๒๖๒,๘๐๐	๕,๒๐๕,๖๐๐	อ.จ.น.
	๓) บริเวณเสียบถนนสุขาภิบาล ๑ ทด.หัวไทร	ลบ.ม.	๖๒,๐๕๐	๕๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๕๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๕๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๕๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๕๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๕๘๓,๐๐๐	๓๓๒,๓๐๐	๒,๘๙๘,๐๐๐	อ.จ.น.
	๔) บริเวณหลังตลาดสด(บางแค) ทด.หัวไทร	ลบ.ม.	๕๓,๘๐๐	๗๖๗,๕๐๐	๕๓,๘๐๐	๗๖๗,๕๐๐	๕๓,๘๐๐	๗๖๗,๕๐๐	๕๓,๘๐๐	๗๖๗,๕๐๐	๕๓,๘๐๐	๗๖๗,๕๐๐	๕๓,๘๐๐	๗๖๗,๕๐๐	๒๖๒,๘๐๐	๕,๖๐๕,๕๐๐	อ.จ.น.
	๕) บริเวณวัดศรีมาประสิทธิ์ ทด.ชะอวด	ลบ.ม.	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๓๐๖,๖๐๐	๓,๕๕๙,๘๐๐	อ.จ.น.
	๖) บริเวณชุมชนหอยรอก-ศรีสมบุญณ์ อบต.หูล่อง	ลบ.ม.	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๕๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๕๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๕๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๕๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๕๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๕๐๐	๓๐๖,๖๐๐	๕,๕๙๐,๕๐๐	อ.จ.น.
๒	พัฒนาระบบการทำปุ๋ยสัตว์/ชีตามมาตรฐานฟาร์มที่ดี และพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านปศุสัตว์ บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ฟาร์ม	๒๘		๒๘		๒๘		๒๘		๒๘		๒๘		๒๘		กปศ.
๓	กำกับ ดูแลและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	แห่ง	๑๐	๒๐,๐๐๐			๑๐	๒๐,๐๐๐			๑๐	๒๐,๐๐๐			๓๐	๖๐,๐๐๐	สสภ.๑๔/คพ.
๔	เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาแหล่งน้ำและการจัดการน้ำเสียให้กับประชาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานประกอบการ																
๕	ส่งเสริมให้ประชาชนติดตั้งถังดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและมีการกำหนดเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น																
๖	กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒๓๔,๖๔๗,๘๐๐		๑๐๗,๖๒๗,๘๐๐		๑๐๗,๖๔๗,๘๐๐		๗,๖๒๗,๘๐๐		๗,๖๔๗,๘๐๐		๗,๖๒๗,๘๐๐		๔๗๒,๘๖๖,๘๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ตรวจและนำสถานที่กำจัดขยะพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บริเวณพื้นที่กำจัดขยะ	แห่ง	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐		๓๖๐,๐๐๐	สสภ.๑๔/ อบจ.นศ./ ทสจ.นศ.
๒	บริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างถูกต้องสู่สากล เทศบาลเมืองปากพนัง																ทม.ปากพนัง
๓	รวบรวม ขนส่ง จัดเก็บ และกำจัดขยะของเสียอันตรายจากชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช																อบจ.นศ.
๓	ส่งเสริมการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในชุมชนและสถานศึกษา เช่น ธนาคารขยะ ทำปุ๋ยหมักจากขยะ เป็นต้น																
๔	ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม																
๖	กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๖๐,๐๐๐		๖๐,๐๐๐		๖๐,๐๐๐		๖๐,๐๐๐		๖๐,๐๐๐		๖๐,๐๐๐		๓๖๐,๐๐๐	
	รวมมาตรการที่ ๒			๒๓๖,๕๕๐,๘๐๐		๑๐๙,๓๓๐,๘๐๐		๑๐๙,๕๕๐,๘๐๐		๓๗,๘๓๐,๘๐๐		๓๗,๙๕๐,๘๐๐		๓๗,๘๐๐,๘๐๐		๕๓๗,๘๔๑,๘๐๐	
	รวมมาตรการที่ ๑ และ ๒			๕๙๙,๑๖๕,๓๕๐		๒๓๐,๐๙๗,๓๕๐		๑๙๙,๖๓๗,๓๕๐		๙๔,๑๓๓,๙๕๐		๙๔,๒๕๓,๙๕๐		๙๔,๑๐๓,๙๕๐		๑,๓๒๓,๓๙๑,๘๕๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็มภาคใต้ (หินปูนฝุ่น)	ไร่	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๖๐๐	๗๒,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน สงขลา
๒	อบรมหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	ราย	๖	๑,๔๐๐	๖	๑,๔๐๐	๖	๑,๔๐๐	๖	๑,๔๐๐	๖	๑,๔๐๐	๖	๑,๔๐๐	๓๖	๑๐,๔๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน สงขลา
๓	อบรมหมอดินอาสาประจำตำบล	ราย	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๖	๙,๖๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน สงขลา
๔	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง)	กลุ่ม	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๑๔	๕๙,๙๖๐	สถานีพัฒนาที่ดิน สงขลา
๕	ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเพิ่มความ อุดมสมบูรณ์ของดิน และแก้ปัญหาค ดินขาดอินทรีย์วัตถุ	กลุ่ม	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๑๒	๑๘๐,๐๐๐	สำนักงาน สภาพัฒนาการ จังหวัดพัทลุง
๖	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ๑) ดำเนินการในขอบเขตพื้นที่โครงการฯ ๑.๑ สักรวจออกแบบล้งน้ำ (จัดทำระบบอนุรักษ์ฯ ปีถัดไป)	ไร่	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๑๓,๔๕๐	๑,๙๘๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช
	๑.๒ ควบคุมติดตามการดำเนินงาน	ไร่	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๑๓,๔๕๐	๑,๙๘๐,๐๐๐	
	๑.๓ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ - การพัฒนาโครงสร้างระบบเก็บกักน้ำ ในนาข้าว (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑) - การปรับปรุงพื้นที่รอบนาข้าว เพื่อเพิ่ม ทางเลือกผลผลิตทางการเกษตร (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒)	ไร่	๑,๕๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐	๘,๘๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙,๖๘๐,๐๐๐	๑,๕๐๐	๑๐,๖๔๘,๐๐๐	๑,๕๐๐	๑๑,๗๑๒,๘๐๐	๑,๕๐๐	๑๒,๘๔๔,๐๘๐	๙,๐๐๐	๖๑,๓๒๔,๘๘๐	
		ไร่	๗๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๗๐๐	๑,๐๐๑,๐๐๐	๗๐๐	๑,๑๐๑,๐๐๐	๗๐๐	๑,๒๐๑,๐๐๐	๗๐๐	๑,๓๐๑,๐๐๐	๗๐๐	๑,๔๐๑,๐๐๐			
		ไร่	๒๐๐	๑,๔๕๐,๐๐๐	๒๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐	๒๐๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๒๐๐	๑,๗๕๐,๐๐๐	๒๐๐	๑,๘๕๐,๐๐๐	๒๐๐	๑,๙๕๐,๐๐๐			

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
	- การพัฒนาโครงสร้างระบบเกษตร ผสมผสานในพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓)																
	- การพัฒนาพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อการปลูกส้มโอ ทับทิมสยาม GI ลุ่มน้ำปากพนัง (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓)	ไร่	๕๐	๔๗๐,๐๐๐	๕๐	๕๑๗,๐๐๐	๕๐	๕๖๘,๗๐๐	๕๐	๖๒๕,๕๗๐	๕๐	๖๘๘,๑๒๗	๕๐	๗๕๖,๙๔๐			
	๑.๔ ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว เพื่อปลูกข้าว	ไร่	๕๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๒๑๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๕๐๐	๑,๔๖๔,๑๐๐	๕๐๐	๑,๖๑๐,๕๑๐	๓,๐๐๐	๓,๗๑๕,๖๑๐	
	๑.๕ ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูก ปาล์มน้ำมัน	ไร่	๑๕๐	๑,๐๘๕,๐๐๐	๑๕๐	๑,๑๘๕,๐๐๐	๑๕๐	๑,๒๙๕,๐๐๐	๑๕๐	๑,๔๑๖,๐๐๐	๑๕๐	๑,๕๔๙,๑๐๐	๑๕๐	๑,๖๘๕,๕๑๐	๙๐๐	๘,๒๒๕,๖๑๐	
	- จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๒๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๑๐๐	๑,๔๖๔,๑๐๐	๑๐๐	๑,๖๑๐,๕๑๐			
	- วัสดุปรับปรุงดิน (โดโลไมท์)	ไร่	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐			
	๑.๖ โครงการเพิ่มศักยภาพผลผลิตปาล์ม น้ำมันโดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปูนในพื้นที่ดินเปรี้ยว	ไร่	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๕,๑๐๐,๐๐๐	
	๑.๗ สาธิตการปรับปรุงพื้นที่บ่อกุ้งร้าง ในเขตนํ้าเค็มเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน์ และสิ่งแวดล้อม	ไร่	๑๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๘๕๐	๑๘,๗๐๐,๐๐๐	
	๑.๘ สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดในนาข้าว	ไร่	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๙,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	
	๑.๙ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยปุ๋ยพืชสดเพื่อปลูกพืช	ไร่/ตัน	๑๐,๐๐๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๒,๓๐๐,๐๐๐	
	- เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง)	ตัน	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐			
	- เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง)	ตัน	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐			

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
	๑.๑๐ ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่/ตัน	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๒๕,๙๕๐,๐๐๐	
	เพื่อปลูกพืช		/๒,๕๐๐		/๒,๕๐๐		/๒,๕๐๐		/๒,๕๐๐		/๒,๕๐๐		/๒,๕๐๐		/๑๕,๐๐๐		
	- จัดหาปูนโดโลไมท์	ตัน	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐			
	- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	๕,๐๐๐	๗/๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗/๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗/๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗/๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗/๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗/๕,๐๐๐			
	๑.๑๑ สาธิตการทำปุ๋ยหมัก	ไร่	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	๒๐,๔๐๐,๐๐๐	
	สูตรพระราชทาน																
	๑.๑๒ สาธิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	ไร่	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	
	๑.๑๓ ค่าจ้างเหมาบริการ (บุคคล)	ราย	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๑๔	๒,๑๖๐,๐๐๐	
	- เจ้าหน้าที่ (ในสำนักงาน)เจ้าหน้าที่	ราย	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐			
	บันทึกข้อมูลระดับต่ำกว่าปริญญาตรี																
	- พนักงานชั่วคราว	ราย	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐			
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๓๐,๗๑๒,๘๖๐		๓๑,๓๑๒,๘๖๐		๓๒,๙๑๒,๘๖๐		๓๓,๖๒๒,๘๖๐		๓๔,๙๔๓,๘๖๐		๓๖,๔๑๗,๙๖๐		๑๙๙,๔๓๓,๒๖๐	

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ปรับปรุง บำรุงรักษา ซ่อมแซมระบบชลประทาน	รายการงาน	๓๙	๑,๔๓,๗๑๕,๓๐๐	๗	๑๐๑,๒๐๐,๐๐๐	๕	๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐	๓	๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐	๒	๒๑,๐๐๐,๐๐๐			๕๖	๕๖๙,๙๑๕,๓๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังบน
๒	ขุดลอกคลอง และกำจัดวัชพืช น้ำและสิ่งกีดขวางทางน้ำ	รายการงาน	๗	๓๖,๒๖๐,๐๐๐											๗	๓๖,๒๖๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังบน
๓	ปรับปรุง ทรบ.คลองท่าเสริมพื้นที่รับประโยชน์ ๔๕๐ ไร่ ต.ท่าขอม อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๒,๗๐๐,๐๐๐											๑	๒,๗๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔	ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ คลองบางเพชร	แห่ง	๑	๖,๐๐๐,๐๐๐											๑	๖,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕	ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ๒ ช่อง ปากคลองหนองพิงพวย	แห่ง	๑	๖๕๐,๐๐๐											๑	๖๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง
๖	ปรับปรุงท่อระบายน้ำคลองชักน้ำ ๖-๑L-MD๕	แห่ง	๑	๗๕๐,๐๐๐											๑	๗๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗	ปรับปรุงท่อระบายน้ำคลองชักน้ำ ๒-๑L-MD๕	แห่ง	๑	๕๔๐,๐๐๐											๑	๕๔๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง
๘	ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำคลองสายเหมืองน้ำบ้านพุต ต.เกาะหวด อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๑,๒๐๐,๐๐๐											๑	๑,๒๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง
๙	ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำคลองสายเหมืองน้ำ นายรักสันติ แสงมณี ต.เกาะหวด อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๑,๒๐๐,๐๐๐											๑	๑,๒๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐	ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำคลองสายเหมืองน้ำ นางเสียม บุญพันธ์ ต.เกาะหวด อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช																โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๑	กำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำ พื้นที่ MD๕ ต.เชียรใหญ่ อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช ปริมาณ ๖,๕๐๐ ต้น	ต้น	๖,๕๐๐	๓๓๐,๐๐๐											๖,๕๐๐	๓๓๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๒	กำจัดวัชพืชจากห้วยลึกปากคลอง ระบายน้ำ MD๕ (คลองเชียรใหญ่) ระยะทาง ๐.๙๐๐ กม. ต.เชียรใหญ่ อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	ต้น		๒๕๕,๐๐๐												๒๕๕,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๓	โครงการขุดลอกคลอง ๓R-MD๓ (คลองวัดลาว) ด้วยรถขุดดำเนิน การเอง ปริมาณดินขุด ๖๘,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร ต.ชะเมา อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	ลูกบาศก์ เมตร	๖๘๕,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐											๖๘๕,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๔	ขุดลอกและกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ พื้นที่ด้านฝั่งตะวันตกลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้วยรถขุดดำเนินการ ปริมาณดินขุด ๕๔๖,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร ต.เกาะหวด อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	ลูกบาศก์ เมตร	๕๔๖,๕๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐											๕๔๖,๕๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๕	โครงการขุดลอกคลองชักน้ำสาย ๑ ด้วยรถขุดจ้างเหมาปริมาณ ดินขุด ๒๔๐,๗๑๐ ลูกบาศก์เมตร ต.ทรายขาว อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	ลูกบาศก์ เมตร	๒๔๐,๗๑๐	๗,๕๐๐,๐๐๐											๒๔๐,๗๑๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๖	โครงการขุดลอกคลองพรุในวัง	ลูกบาศก์	๑๑๒,๒๕๐	๓,๐๐๐,๐๐๐											๑๑๒,๒๕๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ
	ขุดข้างแม่น้ำ ปริมาณดินขุด	เมตร															บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	๑๑๒,๒๕๐ ลูกบาศก์เมตร ต.แม่เจ้าอยู่หัว																
	อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช																
๑๗	ขุดลอกคลองด้วยเรือขุดดำเนิน	ลูกบาศก์	๔๙,๗๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐											๔๙,๗๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ
	การเอง คลองเพิง (๑R-MD๖)	เมตร															บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	ปริมาณดิน ๔๙,๗๐๐ ลูกบาศก์เมตร																
	ต.บ้านเจียง อ.ปากพนัง																
	จ.นครศรีธรรมราช																
๑๘	ขุดลอกคลองด้วยเรือขุดดำเนิน	ลูกบาศก์	๒๙,๖๕๔	๘๔๐,๐๐๐											๒๙,๖๕๔	๘๔๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ
	การเอง คลองบางไค (๒R-MD๖)	เมตร															บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	ปริมาณดิน ๒๙,๖๕๔ ลูกบาศก์เมตร																
	ต.ปากแพรก อ.ปากพนัง																
	จ.นครศรีธรรมราช																
๑๙	ขุดลอกคลองด้วยเรือขุดดำเนินการ	ลูกบาศก์	๒๙,๕๐๐	๘๓๐,๐๐๐											๒๙,๕๐๐	๘๓๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ
	คลองบางไชยปก (๓R-MD๖)	เมตร															บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	ปริมาณดิน ๒๙,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร																
	ต.ปากแพรก อ.ปากพนัง																
	จ.นครศรีธรรมราช																
๒๐	ขุดลอกคลองด้วยเรือขุดดำเนิน	ลูกบาศก์	๑๑,๑๐๐	๓๑๐,๐๐๐											๑๑,๑๐๐	๓๑๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ
	การเอง คลองท่าพญา ปริมาณดิน	เมตร															บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	๑๑,๑๐๐ ลูกบาศก์เมตร ต.ท่าพญา																
	อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช																
๒๑	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน	แห่ง	๑	๔๕๐,๐๐๐											๑	๔๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ
	น้ำเค็มพื้นที่ ต.ทุ่งสอง อ.ปากพนัง																บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	จ.นครศรีธรรมราช																

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งานโครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๒๒	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน น้ำเค็ม ต.ท่าพญา พื้นที่รับประโยชน์ ๒๙๐ ไร่ ต.ท่าพญา อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๓๕๐,๐๐๐											๑	๓๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๒๓	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวเก็บกัก น้ำจืด ต.บ้านแจ้ง พื้นที่รับประโยชน์ ๔๒๐ ไร่ ต.บ้านแจ้ง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๒๕๐,๐๐๐											๑	๒๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๒๔	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน น้ำเค็ม ต.ชนบท อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๙๙๐,๐๐๐											๑	๙๙๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๒๕	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน น้ำเค็ม ต.ท่าซอม อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๖๖๐,๐๐๐											๑	๖๖๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๒๖	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน น้ำเค็ม ต.บางนบ อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๕๖๒,๐๐๐											๑	๕๖๒,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๒๗	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน น้ำเค็มพื้นที่ ต.คลองน้อย อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๔๕๐,๐๐๐											๑	๔๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๒๘	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บ กักระบายน้ำประดู่ทอวกาศ ประสิทธิ์ ด้านท้าย โดยเชิดชุด ดำเนินการเอง ปริมาณดินขุด ๓๖๘,๓๒๙ ลูกบาศก์เมตร ต.หูล่อง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	ลูกบาศก์ เมตร	๓๖๘,๓๒๙	๑๖,๐๐๐,๐๐๐											๓๖๘,๓๒๙	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๒๙	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวรักษา ระดับน้ำป่าพรุควนเคร็ง จำนวน ๑๐ แห่ง พื้นที่รับผลประโยชน์ ๒,๕๐๐ ไร่	แห่ง	๑๐	๒,๕๐๐,๐๐๐											๑๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๐	ก่อสร้าง อาคารบังคับน้ำคลอง ชักน้ำปลายเกาะทวด พื้นที่รับ ประโยชน์ ๑,๕๐๐ ไร่ จำนวน ๑ แห่ง ด.การะเกด อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๔,๒๐๐,๐๐๐											๑	๔,๒๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๑	ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำบ้าน บางดี ต.ปากแพรก อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๙๕๐,๐๐๐											๑	๙๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๒	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวเก็บกัก น้ำจิต ต.บ้านเพ็ง	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐											๑	๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๓	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน น้ำเค็ม หมู่ที่ ๕ ต.ชนาบนาก จำนวน ๒ แห่ง	แห่ง	๒	๙๓๕,๐๐๐											๒	๙๓๕,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๔	ซ่อมแซมทำนบชั่วคราวป้องกัน น้ำเค็ม คลองบางพรหม ม.๖ ต.ชนาบนาก จำนวน ๒ แห่ง	แห่ง	๒	๗๕๐,๐๐๐											๒	๗๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๕	ปรับปรุงอาคารอัดน้ำในคลอง ส่งน้ำ สาย ๑L-MC๒ กม. ๔+๒๔๐ สันนิษฐานพื้นที่นิคม การเกษตรข้าว	แห่ง	๑	๔,๐๐๐,๐๐๐											๑	๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๖	งานปรับปรุงอาคารบังคับน้ำ ม.๑๑ บ้านบางตะพง จำนวน ๑ แห่ง	แห่ง	๑	๘๖๐,๐๐๐											๑	๘๖๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๓๗	งานปรับปรุงท่อระบายน้ำ พร้อมเครื่องกว้านบนระบาย พื้นที่ MD๕ จำนวน ๕ แห่ง	แห่ง	๕	๓,๘๐๐,๐๐๐											๕	๓,๘๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๘	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อม ระบบส่งน้ำ ตำบลเชียรเข่า จำนวน ๑ แห่ง	แห่ง			๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐									๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๓๙	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองบางทราย (สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย การปรับโครงสร้างการผลิต สินค้าเกษตรแบบแปลงใหญ่ สู่การปฏิบัติในพื้นที่)	แห่ง				๓,๕๐๐,๐๐๐										๓,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๐	งานซ่อมแซม ทรบ.D๑R-MC๒ จำนวน ๑ แห่ง	แห่ง				๗,๕๐๐,๐๐๐										๗,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๑	งานซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วย ไฟฟ้าพื้นที่ MC๑ จำนวน ๑ แห่ง	แห่ง					๑	๕๐๐,๐๐๐							๑	๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองพาเซ-บางจันทร์ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้า เกษตรแบบแปลงใหญ่ ในพื้นที่)	แห่ง								๔,๕๐๐,๐๐๐						๔,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๓	งานก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ๒ ช่อง ปากคลองหนองพิงพวย	แห่ง									๑	๘๕๐,๐๐๐			๑	๘๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งานโครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๔๔	ชุดลอกคลอง โดยเรือชุด	ลูกบาศก์ เมตร			๕๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐									๕๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	ดำเนินการเอง เพิ่มประสิทธิภาพ																
	การระบายน้ำคลองถูกเงิน ช่วง ๑																
	ปริมาณดิน ๕๐๐,๐๐๐																
	ลูกบาศก์เมตร ต.บางพระ																
	อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช																
๔๕	งานก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วย	แห่ง			๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐									๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	ไฟฟ้าบ้านบางเหลง ต.ท้องสำเจียก																
	อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช																
	จำนวน ๑ แห่ง																
๔๖	โครงการชุดลอกคลองพูนในวังรถชุด	ลูกบาศก์ เมตร	๑๑๒,๒๕๐	๓,๐๐๐,๐๐๐											๑๑๒,๒๕๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	(ดำเนินการเอง) ปริมาณดินชุด																
	๑๑๒,๒๕๐ ลูกบาศก์เมตร																
	ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เชียรใหญ่																
	จ.นครศรีธรรมราช																
๔๗	กำจัดวัชพืช (ประเภทรากหยั่งลึก)	รายการ	๕	๗๖๙,๐๐๐											๕	๗๖๙,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑L-MD๔																
	อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช																
	๕ รายการ																
๔๘	กำจัดวัชพืช (ประเภทรากหยั่งลึก)	รายการ	๑๐	๒,๑๐๕,๐๐๐											๑๐	๒,๑๐๕,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	กลุ่มคลองระบายน้ำ ๒L-MD๔																
	และ ๓R-MD๔ อ.ปากพนัง																
	จ.นครศรีธรรมราช ๑๐ รายการ																
๔๙	ชุดลอกคลองโดยรถดำเนินการ	รายการ			๗	๒,๔๑๓,๐๐๐									๗	๒,๔๑๓,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
	กลุ่มคลองระบายน้ำ ๓L-MD๔																
	และคลองระบายน้ำ ๔R-MD๔																
	อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช																
	๗ รายการ																

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๕๐	ขุดลอกคลองโดยรวดเร็วดำเนินการ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๔L-MD๕ และ ๕R-MD๕ อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช ๑๒ รายการ	รายการ			๑๒	๒,๘๐๕,๐๐๐									๑๒	๒,๘๐๕,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ MD๒ (คลองสุชุม)	แห่ง				๓,๕๐๐,๐๐๐										๓,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑R-MD๒ (คลองบ้านตรง)	แห่ง					๑,๕๐๐,๐๐๐									๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๓	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑L-๑R-MD๒	แห่ง					๒๐๐,๐๐๐									๒๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๔	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๒R-MD๒ (คลองบางสระ)	แห่ง						๖๐๐,๐๐๐								๖๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๕	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑R-MD๒ (คลองปากคลอง)	แห่ง						๕๐๐,๐๐๐								๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๖	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๔R-MD๒	แห่ง									๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๗	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑L-MD๒	แห่ง											๓,๐๐๐,๐๐๐			๓,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๕๘	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑R-๑L-MD๒	แห่ง											๓๐๐,๐๐๐			๓๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๕๙	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๒L-MD๒ (คลองน้อย)	แห่ง				๓๐๐,๐๐๐									๓๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๐	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๓L-MD๒ (คลองเปื่อย)	แห่ง				๓,๐๐๐,๐๐๐									๓,๐๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑R-๓L-MD๒	แห่ง				๑,๕๐๐,๐๐๐									๑,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-MD๒	แห่ง				๑,๕๐๐,๐๐๐									๑,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๓	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๑L-๑R-MD๒	แห่ง					๑,๕๐๐,๐๐๐								๑,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๔	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๑R-๒R-MD๒	แห่ง							๓๕๐,๐๐๐						๓๕๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๕	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๓R-MD๒	แห่ง							๒๐๐,๐๐๐						๒๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๖	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๔R-MD๒	แห่ง							๓๐๐,๐๐๐						๓๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๗	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๑L-MD๒	แห่ง									๙๕๐,๐๐๐				๙๕๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๘	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๒L-MD๒	แห่ง											๕๐๐,๐๐๐		๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง
๖๙	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๓L-MD๒	แห่ง											๑,๘๐๐,๐๐๐		๑,๘๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลำปำกพ่นังล่าง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๗/๐	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ MD๔ (คลองบางโพธิ์)	แห่ง												๔,๐๐๐,๐๐๐		๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑R-MD๔	แห่ง												๑,๕๐๐,๐๐๐		๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๒R-MD๔ (คลองบางระกำ)	แห่ง										๕,๕๐๐,๐๐๐				๕,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๓	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑L-MD๔, ๒L-MD๔,๓L-MD๔	แห่ง										๓,๐๐๐,๐๐๐				๓,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๔	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ คลองบาง เข็ม-MD๔	แห่ง										๓,๖๐๐,๐๐๐				๓,๖๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๕	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-MD๔	แห่ง										๒,๐๐๐,๐๐๐				๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๖	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๑R-MD๔	แห่ง								๖๐๐,๐๐๐						๖๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๗	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๒R-MD๔	แห่ง								๑,๐๐๐,๐๐๐						๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๘	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๓R-MD๔	แห่ง							๙๐๐,๐๐๐							๙๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๗/๙	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๔R-MD๔	แห่ง							๔๐๐,๐๐๐							๔๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๔๐	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๑L-MD๔	แห่ง					๕๐๐,๐๐๐								๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๒L-MD๔	แห่ง				๕๐๐,๐๐๐									๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๓L-MD๔, ๒-๓L-MD๔	แห่ง				๓๐๐,๐๐๐									๓๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๓	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๒ - คลอง ลานบือ (MD๒)	แห่ง				๕๐๐,๐๐๐									๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๔	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย คลองบางเข้ม -MD๔	แห่ง				๖๐๐,๐๐๐									๖๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๕	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ คลองบาง ทราย-MD๔	แห่ง				๖๐๐,๐๐๐									๖๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๖	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑L-MD๔ (คลองบางจันทร์)	แห่ง				๔๕๐,๐๐๐									๔๕๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๗	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๒L-MD๔ (คลองบ้านแพ้ว)	แห่ง				๒,๕๐๐,๐๐๐									๒,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๔๘	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๓L-MD๔ (คลองแพ้ว)	แห่ง				๑,๘๐๐,๐๐๐									๑,๘๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๔๙	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๔L-MD๔ (คลองค้อ)	แห่ง				๓,๕๐๐,๐๐๐									๓,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๐	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำสาย คลองบางพระ-MD๔	แห่ง				๖๐๐,๐๐๐									๖๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-MD๔	แห่ง				๒๐๐,๐๐๐									๒๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑ - คลอง บางพระ-MD๔	แห่ง					๒๐๐,๐๐๐								๒๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๓	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑ - คลองชะอวด-MD๔	แห่ง					๒๐๐,๐๐๐								๒๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๔	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑ - คลอง บางทราย-MD๔	แห่ง					๓๐๐,๐๐๐								๓๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๕	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๑R- คลองบางเข็ม-MD๔	แห่ง					๖๕๐,๐๐๐								๖๕๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๖	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๑L-MD๔	แห่ง							๗๕๐,๐๐๐						๗๕๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๕๗	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๒-MD๔	แห่ง							๖๐๐,๐๐๐						๖๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งานโครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๙๘	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๓L-MD๔	แห่ง								๓๐๐,๐๐๐					๓๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๙๙	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองชักน้ำสาย ๑-๔L-MD๔	แห่ง								๖๕๐,๐๐๐					๖๕๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๐	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๔R-MD๖ (คลองบางดี)	แห่ง											๓,๐๐๐,๐๐๐		๓,๐๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๕R-MD๖ (คลองบางขรุต)	แห่ง											๑,๕๐๐,๐๐๐		๑,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๖R-MD๖ (คลองบางทรายเทพ)	แห่ง											๑,๒๐๐,๐๐๐		๑,๒๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๓	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๘R-MD๖ (คลองบางตืด)	แห่ง										๓๐๐,๐๐๐			๓๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๔	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๙R-MD๖	แห่ง										๑,๕๐๐,๐๐๐			๑,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๕	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑๐R-MD๖ (คลองบางแก้ว)	แห่ง										๑,๒๐๐,๐๐๐			๑,๒๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๖	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑๑R-MD๖	แห่ง										๑,๔๐๐,๐๐๐			๑,๔๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง
๑๐๗	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑๒R-MD๖	แห่ง										๒,๕๐๐,๐๐๐			๒,๕๐๐,๐๐๐		โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปากพนังล่าง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๐๘	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑๓R-MD๖	แห่ง										๑,๐๐๐,๐๐๐				๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๐๙	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑๔ R-MD๖	แห่ง										๕,๐๐๐,๐๐๐				๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๑๐	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำกลุ่ม คลองระบายน้ำ MD๖ (คลองบ้าน กลาง)	แห่ง												๑,๗๐๐,๐๐๐		๑,๗๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๑๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑R-MD๖ (คลองสระโพธิ์)	แห่ง												๓,๒๐๐,๐๐๐		๓,๒๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๑๒	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำ ๑R-๑R-MD๖	แห่ง												๓,๖๐๐,๐๐๐		๓,๖๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๑๓	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำสายคลอง แก่นน้อย	แห่ง											๓๕๐,๐๐๐			๓๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๑๔	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำกลุ่ม คลองระบายน้ำ ๑ - M.๑ ต.ท่าซอม	แห่ง											๑๕๐,๐๐๐			๑๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๑๕	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ กลุ่มคลองระบายน้ำสาย คลองเอื้องต้ง-คลองดอนโหนด	แห่ง											๖๐๐,๐๐๐			๖๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังล่าง
๑๑๖	- การจัดการน้ำชลประทาน	แห่ง	๑๐	๙,๑๖๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๔๐	๒๑,๘๖๐,๔๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุง รักษานครศรีธรรมราช
๑๑๗	- โครงการสนับสนุนการบริการ จัดการน้ำชลประทาน	แห่ง	๔๙	๓๔,๖๓๒,๐๐๐											๔๙	๓๔,๖๓๒,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุง รักษานครศรีธรรมราช
๑๑๘	- โครงการปรับปรุงงาน ชลประทาน	แห่ง	๖	๓๔,๕๐๐,๐๐๐											๖	๓๔,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุง รักษานครศรีธรรมราช

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๑๙	- โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน	ไร่	๘๗๑	๓๒,๗๐๐,๐๐๐											๘๗๑	๓๒,๗๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครศรีธรรมราช
๑๒๐	- โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	ไร่	๔,๘๖๐	๑๒๓,๖๐๘,๐๐๐											๔,๘๖๐	๑๒๓,๖๐๘,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครศรีธรรมราช
๑๒๑	- โครงการจัดการคุณภาพน้ำ	แห่ง	๓	๓,๘๐๐,๐๐๐											๓	๓,๘๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครศรีธรรมราช
๑๒๒	โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	จุดเก็บตัวอย่างน้ำ (สถานี)	๒	๒๒,๔๔๐	๒	๒๒,๔๔๐	๒	๒๒,๔๔๐	๒	๒๒,๔๔๐	๒	๒๒,๔๔๐	๒	๒๒,๔๔๐	๑๒	๑๓๔,๖๔๐	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ (สุราษฎร์ธานี)
๑๒๓	โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	จุดเก็บตัวอย่างน้ำ (สถานี)	๗	๘๗,๕๖๐	๗	๘๗,๕๖๐	๗	๘๗,๕๖๐	๗	๘๗,๕๖๐	๗	๘๗,๕๖๐	๗	๘๗,๕๖๐	๔๒	๕๒๕,๓๖๐	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ (สุราษฎร์ธานี)
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๕๐๒,๓๐๑,๖๐๐		๑๙๔,๙๖๗,๓๐๐		๑๑๑,๕๐๐,๓๐๐		๑๑๔,๙๐๐,๓๐๐		๕๔,๓๕๐,๓๐๐		๓๑,๙๕๐,๓๐๐		๑,๐๐๙,๙๗๐,๑๐๐	

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งานโครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานเกษตรจังหวัด
	๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพื้นเมือง	ราย	๖๐	๓๕,๐๐๐	๖๐	๓๕,๐๐๐	๖๐	๓๕,๐๐๐	๖๐	๓๕,๐๐๐	๖๐	๓๕,๐๐๐	๖๐	๓๕,๐๐๐	๓๖๐	๒๑๐,๐๐๐	นครศรีธรรมราช
	ลุ่มน้ำปากพนัง																
	๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการเพิ่มมูลค่า พืชท้องถิ่นลุ่มน้ำปากพนัง	ราย	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๒๕๐	๑๕๐,๐๐๐	
	๓. ส่งเสริมการปลูกพืชอายุสั้น เพื่อสร้างรายได้เสริม	ราย	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๕๐	๒๕,๐๐๐	๒๕๐	๑๕๐,๐๐๐	
	๔. พัฒนาคุณภาพไม้ผล เพื่อเป็นต้นแบบ	ราย	๒๐	๖๐,๐๐๐	๒๐	๖๐,๐๐๐	๒๐	๖๐,๐๐๐	๒๐	๖๐,๐๐๐	๒๐	๖๐,๐๐๐	๒๐	๖๐,๐๐๐	๑๒๐	๓๖๐,๐๐๐	
	๕. กลุ่มเกษตรกรต้นแบบด้าน	ราย	๔๐	๕๕,๐๐๐	๔๐	๕๕,๐๐๐	๔๐	๕๕,๐๐๐	๔๐	๕๕,๐๐๐	๔๐	๕๕,๐๐๐	๔๐	๕๕,๐๐๐	๔๔๐	๓๓๐,๐๐๐	
	การเกษตรตามกระบวนการโรงเรียน																
	เกษตรกร (ข้าว ไม้ผล ปาล์มน้ำมัน พืชผัก)																
๒	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ไร่	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยข้าว
	กิจกรรมส่งเสริมการปลูกข้าวอายุสั้น																นครศรีธรรมราช
	ผลผลิตสูง																
๓	ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพื้นเมือง																สำนักงานเกษตร
	ลุ่มน้ำปากพนัง																จังหวัดสงขลา
	- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกข้าวพื้นเมือง	ราย	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๑๔๐	๗๒,๐๐๐	
	เพื่อการอนุรักษ์การบริโภคและการขยายพันธุ์																
	- จัดตั้งพัฒนากลุ่มอนุรักษ์ข้าวพื้นเมือง	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐	
	ลุ่มน้ำปากพนัง																
๔	ส่งเสริมการอนุรักษ์และการเพิ่มมูลค่า																สำนักงานเกษตร
	พืชท้องถิ่นลุ่มน้ำปากพนัง																จังหวัดสงขลา
	(ตาลโตนด สมุนไพรร กระจุ๊ด)																
	- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการอนุรักษ์	ราย	๕๐	๑๖,๐๐๐	๕๐	๑๖,๐๐๐	๕๐	๑๖,๐๐๐	๕๐	๑๖,๐๐๐	๕๐	๑๖,๐๐๐	๕๐	๑๖,๐๐๐	๒๕๐	๙๖,๐๐๐	
	และการเพิ่มมูลค่าเพิ่มพืชท้องถิ่น																
	- สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มแปรรูป	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐	
	ผลิตภัณฑ์จากพืชท้องถิ่น																

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๕	ส่งเสริมการปลูกพืชอายุสั้น																สำนักงานเกษตร
	เพื่อสร้างรายได้เริ่ม																จังหวัดสงขลา
	- ถ่ายทอดความรู้เรื่องพืชอายุสั้น	ราย	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๒๔๐	๙๖,๐๐๐	
	ที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																
	- สนับสนุนเกษตรกรต้นแบบการผลิต	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐	
	พืชอายุสั้นเพื่อเป็นรายได้เสริม																
๖	กลุ่มเกษตรกรต้นแบบด้านการเกษตร																สำนักงานเกษตร
	ตามกระบวนการเกษตรกร																จังหวัดสงขลา
	(ข้าว ไม้ผล ปาล์มน้ำมัน พืชผัก)																
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรข้าว	ราย	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๑๒๐	๙๖,๐๐๐	
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรผัก	ราย	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๑๒๐	๙๖,๐๐๐	
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรปาล์มน้ำมัน	ราย	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๑๒๐	๙๖,๐๐๐	
๗	โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว	กิโลกรัม	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	#####	๓๕,๑๐๐,๐๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว
	ขึ้นพันธุ์ขยายและจำหน่าย																ปัตตานี
๘	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																สำนักงานเกษตร
	อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																จังหวัดพัทลุง
	๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพื้นเมืองลุ่มน้ำปากพนัง																
	๑.๑ ถ่ายทอดความรู้การปลูกข้าวพื้นเมือง	ราย	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๓๐	๑๒,๐๐๐	๑๘๐	๙๖,๐๐๐	
	เพื่อการอนุรักษ์การบริโภคและการขยายพันธุ์																
	๑.๒ การเพิ่มมูลค่าข้าวพื้นเมือง	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐	
	๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการเพิ่ม																
	มูลค่าพืชท้องถิ่นลุ่มน้ำปากพนัง																
	๒.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการอนุรักษ์	ราย	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๒๔๐	๙๖,๐๐๐	
	และการเพิ่มมูลค่าพืชท้องถิ่น																
	๒.๒ สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มแปรรูป	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐	
	ผลิตภัณฑ์จากพืชท้องถิ่น																
	๓. ส่งเสริมการปลูกพืชอายุสั้นเพื่อ																
	สร้างรายได้เสริม																

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)				
	๓.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องพืชอายุสั้น ที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ราย	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๔๐	๑๖,๐๐๐	๒๔๐	๙๖,๐๐๐		
	๓.๒ สนับสนุนเกษตรกรคืนแบบการผลิต ผลิตพืชอายุสั้นเพื่อเป็นรายได้เสริม	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐		
	๔. กลุ่มเกษตรกรคืนแบบด้านการเกษตรตาม กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร																	
	๔.๑ ด้านโรงเรียนเกษตรกรข้าว	ราย	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๒๐	๑๖,๐๐๐	๑๒๐	๙๖,๐๐๐		
	๔.๒ ด้านโรงเรียนเกษตรกรผัก	ราย	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๑๒๐	๙๖,๐๐๐		
	๔.๓ ด้านโรงเรียนเกษตรกรไม้ผล	ราย	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๒๐	๑๒,๐๐๐	๑๒๐	๙๖,๐๐๐		
๙	โครงการพัฒนาศักยภาพขบวนการ ผลิตสินค้าเกษตร																ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สุราษฎร์ธานี	
	- กิจกรรมการผลิตและกระจาย เมล็ดพันธุ์ขยายและจำหน่าย	ตัน	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๖,๒๐๐,๐๐๐		
				๓๙,๐๐๐,๐๐๐		๓๙,๐๐๐,๐๐๐		๓๙,๐๐๐,๐๐๐		๓๙,๐๐๐,๐๐๐		๓๙,๐๐๐,๐๐๐		๓๙,๐๐๐,๐๐๐		๒๓๙,๐๐๐,๐๐๐		
๑๐	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ			๕๖๐,๐๐๐		๕๖๐,๐๐๐		๕๖๐,๐๐๐		๕๖๐,๐๐๐		๕๖๐,๐๐๐		๕๖๐,๐๐๐		๒,๗๖๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรนครศรีธรรมราช	
	- อบรมเกษตรกร	ราย/ไร่	๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒			
	- แปลงขยายผล	ราย/ไร่	๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐			
๑๑	โครงการอนุรักษ์พันธุภูมิทัศน์ที่มัสยิด	ไร่	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๖๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรนครศรีธรรมราช	
๑๒	ศึกษาการเจริญเติบโตของพืช ในแปลงทดสอบสาธิต	งาน	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๖	๔,๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ	
๑๓	ศึกษาการใช้น้ำของพืชในแปลงทดสอบสาธิต	งาน	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐									๒	๑,๔๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ	
๑๔	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ ในแปลงทดสอบสาธิต	งาน	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๖	๔,๘๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ	
๑๕	โครงการอบรมการเพาะเห็ดนางฟ้า เห็ดหูหนู	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ	

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งานโครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	
			งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	
๑๖	โครงการแปลงทดลองข้าวอินทรีย์กับ วิถีเศรษฐกิจพอเพียง	งาน	๑	๓๐๐,๐๐๐											๑	๓๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๑๗	โครงการศึกษาการปลูกข้าวในพื้นที่ดินเค็ม	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๑,๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๑๘	โครงการอบรมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	งาน	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๑๙	โครงการสนับสนุนการทอผ้าขาว แบบครบ วงจรศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๑,๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๐	โครงการสาธิตการทำนาข้าวแบบผสมผสาน	งาน	๑	๔๓๐,๐๐๐											๑	๔๓๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๑	โครงการสาธิตการปลูกพืชยืนต้นกั้นลมรอบ แปลงสาธิต	งาน	๑	๔๕๐,๐๐๐											๑	๔๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๒	สนับสนุนโครงการแปลงสาธิตเกษตร ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ พอ...เพียงนี้ก็พอ	แห่ง	๑	๘๔๕,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๖	๑,๕๙๕,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๓	โครงการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา ด้านการบำบัดน้ำเสีย กังหันชัยพัฒนา และการใช้กักตบขวำบำบัด	งาน	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๔	โครงการสาธิตทฤษฎีใหม่ ๑ น้ำ ๓ ประโยชน์	โครงการ	๑	๔๐๕,๙๐๐											๑	๔๐๕,๙๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งานโครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๒๕	โครงการศึกษาพันธุ์กรรมแท้จุด เพื่อเป็นทางเลือกในโซนน้ำเค็ม	งาน	๑	๓/๐๐,๐๐๐											๑	๓/๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๖	โครงการสนับสนุนการปลูกพริกปลอดภัย แบบครบวงจรและยั่งยืน ศูนย์เรียนรู้ตาม แนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ตำบลเกาะหวด	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๗	โครงการอบรมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ เกษตรกรในโครงการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนัง	งาน	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๘	โครงการสานต่อนวัตกรรมวิถีเศรษฐกิจ พอเพียง	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐											๑	๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒๙	โครงการอบรมอาชีพเสริมการเลี้ยงกระต่าย เนื้อ	รุ่น	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓๐	โครงการอบรมอาชีพเสริมการเลี้ยงไก่วงง	รุ่น	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓๑	โครงการศึกษาการเลี้ยงแมงดา	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐											๑	๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓๒	โครงการอบรมอาชีพเสริมการเลี้ยงกุ้ง ก้ามกราม	รุ่น	๑	๕๐๐,๐๐๐											๑	๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓๓	สนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหาร กลางวันในพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ โรงเรียนวัดป่าระกำ	แห่ง	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓๔	โครงการอนุรักษ์ริษะนาโวใช้ พันธุ์พื้นเมือง	แห่ง	๑	๓๕๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๖	๘๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งานโครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๓๕	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	งาน	๑	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๖	๓,๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓๖	งานรวบรวมและศึกษาพันธุ์ไม้หายาก ประจำถิ่นโดยศูนย์เรียนรู้สนับสนุนโครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชตามพระราชดำริ	งาน	๑	๒๔๔,๔๐๐											๑	๒๔๔,๔๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓๗	โครงการศึกษาทดลองปลูกป่าจาก ลุ่มน้ำปากพนัง	ราย	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๕๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๕๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๕๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๕๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๕๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๕๐	๙๐๐	๑๒,๕๕๖,๖๕๐	สำนักงานบริหารพื้นที่ อนุรักษ์ที่ ๕
๓๘	ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่	ราย	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๑๒๐	๘๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสงขลา
๓๙	ส่งเสริมองค์ความรู้การแปรรูปสินค้า เกษตรในพื้นที่	ราย	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๑๒๐	๘๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสงขลา
๔๐	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑. พัฒนาคุณภาพผลผลิตยางพารา	ราย	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๑๘๐	๓๙๒,๕๘๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๒. พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มจากอาชีพ เกษตรกรชาวสวนยาง	ราย	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๑๘๐	๓๙๒,๕๘๐	
๔๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ - ฝึกอบรมช่างกรีดยาง	รุ่น	๒	๑๓๐,๘๖๐	๒	๑๓๐,๘๖๐	๒	๑๓๐,๘๖๐	๒	๑๓๐,๘๖๐	๒	๑๓๐,๘๖๐	๒	๑๓๔,๐๖๐	๑๒	๓๙๒,๖๖๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดพัทลุง
๔๒	ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่	ราย	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๑๒๐	๘๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสงขลา
๔๓	ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตในพื้นที่	ราย	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๒๔๐	๑๕๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสงขลา

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๔๔	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
	๑. บริการผสมเทียมโค	ตัว/ปี	๖๐๐	๔๒,๐๐๐			๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒๑๐,๐๐๐	นครศรีธรรมราช
	๒. ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ สุขาตรกร	กลุ่ม	๕	๔๗,๕๐๐			๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๒๕	๒๓๗,๕๐๐	
	๓. ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ สุขาตรกร	กลุ่ม	๕	๔๗,๕๐๐			๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๒๕	๒๓๗,๕๐๐	
	๔. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก สุขาตรกร	กลุ่ม	๕	๗/๕,๐๐๐			๕	๗/๕,๐๐๐	๕	๗/๕,๐๐๐	๕	๗/๕,๐๐๐	๕	๗/๕,๐๐๐	๒๕	๓๗/๕,๐๐๐	
	๕. ส่งเสริมฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกรชีวภาพ	ฟาร์ม	๑๐	๑๖,๐๐๐			๑๐	๑๖,๐๐๐	๑๐	๑๖,๐๐๐	๑๐	๑๖,๐๐๐	๑๐	๑๖,๐๐๐	๕๐	๘๐,๐๐๐	
๔๕	การเฝ้าระวังโรคและความผิดปกติ ทางห้องปฏิบัติการ	ตัวอย่าง	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ สัตวแพทยภาคใต้ตอนบน
	๑. การเฝ้าระวังโรคพยาธิภายใน																
	๑.๑ พยาธิตัวกลม/ตัวตืด/ปืด																
	วิธี simple sedimentation																
	๑.๒ พยาธิใบไม้ตับ วิธี																
	simple floatation																
	๒. การเฝ้าระวังโรคพยาธิในเลือด																
	๒.๑ ค่าเม็ดเลือดแดงอัดแน่น																
	วิธี Hematocrit technique																
	๒.๒ พยาธิในเลือด วิธี																
	stained blood smear technique																
	๓. การเฝ้าระวังโรค布鲁เซลลา																
	๔. การเฝ้าระวังค่าเคมีในเลือด																
	๔.๑ ค่าBUN																
	๔.๒ ค่า creatinine																
	๔.๓ ketone																
๔๖	เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์																สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสงขลา
	- ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก	ราย/ตัว	๒๐/๒๕๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๕๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๕๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๕๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๕๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๕๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๐	๖๐๐,๐๐๐	
	- ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ	ราย/ตัว	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	
	- ส่งเสริมการเลี้ยงโค	ราย/ตัว	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๒๔๐	๓๖๐,๐๐๐	
	- กลุ่มสัตว์ปีกเข้มแข็ง	กลุ่ม	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๖๐,๐๐๐	
	- กลุ่มแพะเข้มแข็ง	กลุ่ม	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๖๐,๐๐๐	
	- กลุ่มโคเข้มแข็ง	กลุ่ม	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๖๐,๐๐๐	
	- ปรับรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ขึ้นพื้นฐาน	กลุ่ม	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๑๒	๑๒๐,๐๐๐	

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๔๗	โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดพัทลุง
	กิจกรรม ๑ พิกอบรมเกษตรกรปลูกพืช อาหารสัตว์	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐			๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐		๔/๔๐		๓๒,๐๐๐	
	กิจกรรม ๒ พิกอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๖/๖๐	๔๔,๐๐๐	
	กิจกรรม ๓ พิกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๔,๐๐๐					๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๑๐	๔,๐๐๐	๔/๔๐	๓๒,๐๐๐	
	กิจกรรม ๔ พิกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐			๑/๑๐	๔,๐๐๐	๑/๑๐	๔,๐๐๐		๔/๔๐		๓๒,๐๐๐	
	กิจกรรม ๕ พิกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก	กลุ่ม/ราย			๑/๑๐	๔,๐๐๐	๒/๒๐	๑๖,๐๐๐					๑/๑๑๐	๔,๐๐๐	๔/๔๐	๓๒,๐๐๐	
	กิจกรรม ๖ พิกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรชีวภาพ	กลุ่ม/ราย					๑/๑๐	๔,๐๐๐							๒/๒๐	๑๖,๐๐๐	
	- ค่าเบี้ยเลี้ยง	ราย		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๑๕,๖๐๐	
	- ค่าวัสดุเวชภัณฑ์	กลุ่ม	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๑๒	๑๔,๐๐๐	
๔๘	สนับสนุนสเปียงสัตว์แห้ง	กิโลกรัม	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๓๑๔,๔๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารนครศรีธรรมราช
๔๙	โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและ แปรรูปผลิตภัณฑ์																สำนักงานสภากะชากร จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๑. การเลี้ยงแพะและการจัดการฟาร์มผู้ แปรรูปผลิตภัณฑ์	กลุ่ม	๒	๒๐,๑๗๕											๒	๒๐,๑๗๕	
	๒. การเลี้ยงแพะขุนเพื่อส่งออก	กลุ่ม			๑	๑๒,๒๒๕								๑	๑๒,๒๒๕		
	๓. การแปรรูปเนื้อสัตว์และหัตถ์	กลุ่ม					๑	๑๒,๒๒๕						๑	๑๒,๒๒๕		
๕๐	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด นครศรีธรรมราช
	๑. กิจกรรมพัฒนาอาชีพและส่งเสริม รายได้สู่เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																
	อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																
	- ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและรัง	กลุ่ม	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	
๕๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																ศูนย์พัฒนาประมง พื้น้ำลุ่มน้ำปากพนัง
	- ผลิตภัณฑ์หัตถ์และผลิตภัณฑ์	ล้านตัว	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๒,๖๓๗,๖๐๐	
	แหล่งน้ำธรรมชาติ	ล้านตัว	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๓,๐๐๐,๐๐๐	
๕๒	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานประมง จังหวัดนครศรีธรรมราช
	- กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการ เลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๖๐๐	๗/๓๓,๒๐๐	

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๔๓	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานประมง จังหวัดพัทลุง
	กิจกรรมสนับสนุนโครงการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ			๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๓๔๕,๐๐๐	
	๑. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ																
	๑.๑ คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	ราย	๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๑๒๐		
	๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะ เลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๑๒๐		
	๒. ติดตามและแนะนำส่งเสริมเกษตรกร	ราย	๑๐		๑๐		๑๐		๑๐		๑๐		๑๐		๖๐		
๔๔	โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดพัทลุง
	๑. การแปรรูปผลไม้	ราย	๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐	๑๐	๕๐	๖๐,๐๐๐	
	๒. การแปรรูปผัก	ราย	๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐	๑๐	๕๐	๖๐,๐๐๐	
	๓. การแปรรูปจากเนื้อสัตว์	ราย	๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐		๑๐	๒๐,๐๐๐	๑๐	๕๐	๖๐,๐๐๐	
๔๕	สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัยองค์ความรู้และภูมิปัญญา เพื่อเพิ่ม ผลผลิตทางการผลิตพืช สัตว์ ประมง ที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่	กลุ่ม			๑	๑๐,๐๐๐								๑	๑๐,๐๐๐		สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดพัทลุง
๔๖	สนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาความ เข้มแข็งของกลุ่มเพื่อการช่วยเหลือต่อกัน	กลุ่ม	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๑๒	๑๒,๐๐๐	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดพัทลุง
๔๗	โครงการครัวนคร สู้ครัวโลก	คน	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐												๕,๐๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วน จังหวัดนครศรีธรรมราช
๔๘	การพัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมอาชีพ ภาคการเกษตร	ราย	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๙๐	๖๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ ๑๐
๔๙	งานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑. การให้การรับรอง มผช. ๒. ตรวจติดตาม ๓. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์	ราย	๖๐	๑๗๔,๐๐๐	๖๐	๑๗๔,๐๐๐	๖๐	๑๗๔,๐๐๐	๖๐	๑๗๔,๐๐๐	๖๐	๑๗๔,๐๐๐	๖๐	๑๗๔,๐๐๐	๓๖๐	๑,๐๖๘,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครศรีธรรมราช
๖๐	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารในพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย			๑๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐									๑๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครศรีธรรมราช
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๗๒,๑๔๔,๘๓๕		๖๐,๙๑๐,๕๔๕		๕๗,๙๔๔,๘๔๕		๕๗,๙๑๖,๓๖๐		๕๗,๙๓๖,๓๖๐		๕๗,๙๒๓,๕๖๐		๓๖๔,๘๕๗,๒๔๕	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	จำนวน	ประชากร	๕,๐๐๐,๐๐๐												๕,๐๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วน
	องค์การบริหารส่วนจังหวัด																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	นครศรีธรรมราช																
๒	โครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้แก่	จำนวน	ประชาชน	๒,๕๐๐,๐๐๐												๒,๕๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วน
	ประชาชน จังหวัดนครศรีธรรมราช																จังหวัดนครศรีธรรมราช
๓	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																สำนักงานปฏิรูปที่ดิน
	อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๑.๑ พัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้	ราย	๒๐๐	๓๖๒,๑๐๐	๒๐๐	๓๖๓,๘๐๐	๒๐๐	๓๖๔,๐๐๐	๒๐๐	๔๒๓,๕๐๐	๒๐๐	๔๖๕,๕๐๐	๒๐๐	๕๐๘,๕๐๐	๑,๒๐๐	๕,๘๕๓,๘๐๐	
๔	โครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่ม	รุ่น	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๖	๒๑๐,๐๐๐	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
	เป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาส																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	ในการประกอบอาชีพ																
	กิจกรรม ฝึกอบรมแรงงานกลุ่ม	คน	๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๑๒๐		
	เป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาส																
	ในการประกอบอาชีพ (แรงงานตาม																
	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)																
	หลักสูตร การศึกษาอาชีพเสริม																
	(พัฒนาอาชีพเสริมให้ประชาชน																
	ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ และพัฒนา																
๕	ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคด้านการตลาด																
	ด้วยการผลิตสื่อโฆษณา ผ่านระบบ																
	อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)																
	ให้ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ)																
๕	โครงการศูนย์ศึกษาอาชีพชุมชน																สำนักงาน กศน.
	๑.๑ รูปแบบ ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ	คน	๖๙	๖๒,๓๙๔	๓/๑	๖๓,๖๔๒	๓/๒	๖๔,๙๑๕	๓/๔	๖๖,๒๑๓	๓/๕	๖๗,๕๓๗	๓/๗	๖๘,๘๔๘	๔๓๘	๓๙๓,๕๘๙	จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๑.๒ รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ ๑๑ ชม.	คน	๔,๒๒๔	๓,๘๐๑,๓๐๕	๔,๓๐๘	๓,๘๗๓,๓๓๑	๔,๓๙๔	๓,๙๕๔,๘๗๘	๔,๔๘๒	๔,๐๓๓,๙๗๕	๔,๕๗๒	๔,๑๑๔,๖๕๕	๔,๖๖๓	๔,๑๙๖,๙๔๘	๒๖,๖๔๓	๒๓,๙๗๙,๐๙๒	
	๑.๓ รูปแบบพัฒนาอาชีพพระยะสัน	คน	๔,๖๓๕	๓,๒๔๔,๒๖๒	๔,๗๒๗	๓,๓๐๙,๑๔๘	๔,๘๒๒	๓,๓๗๕,๓๓๑	๔,๙๑๔	๓,๔๔๒,๘๓๗	๕,๐๑๗	๓,๕๑๑,๖๙๔	๕,๑๑๗	๓,๕๘๑,๙๒๘	๒๙,๒๓๖	๒๐,๔๖๕,๒๐๐	
	ไม่เกิน ๓๐																

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๖	โครงการสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	แห่ง	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑	๔๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๓,๖๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๗	โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	หมู่บ้าน	๕๐	๔๑๐,๐๐๐	๕๐	๔๑๐,๐๐๐	๕๐	๔๑๐,๐๐๐	๕๐	๔๑๐,๐๐๐	๕๐	๔๑๐,๐๐๐	๕๐	๔๑๐,๐๐๐	๓๐๐	๔,๔๖๐,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช
๘	โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	หมู่บ้าน	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช
๙	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
	๑. กิจกรรมพัฒนาอาชีพเสริมรายได้	กลุ่ม	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๖	๒๕๐,๐๐๐	นครศรีธรรมราช
	๒. พัฒนาองค์ความรู้ เทคนิค	รุ่น	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	
	ด้านการตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ให้เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ																
๑๐	โครงการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ให้เป็นนักการตลาดมืออาชีพ	ราย/พื้นที่			๓๐/๒	๓๐,๐๐๐							๓๐/๒	๓๐,๐๐๐	๖๐/๒	๖๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
		ราย/พื้นที่	๖๐	๖๕,๐๐๐	๓๐/๒	๒๕,๐๐๐	๖๐	๖๕,๐๐๐			๖๐	๖๕,๐๐๐	๓๐/๒	๒๕,๐๐๐		๒๕๐,๐๐๐	
๑๑	การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม																สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๑. จัดอบรมความรู้ด้านการเชื่อมโยงตลาดOnline (จำนวน ๒ รุ่น)	ราย	๑๐๐	๔๕๐,๐๐๐											๑๐๐	๔๕๐,๐๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	ปริมาณ	งบประมาณ	
			งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	งาน	(บาท)	
	๒. จัดทำกิจกรรมการกระตุ้นการขายบนหน้าแพลตฟอร์มออนไลน์ ไปรษณีย์ไปรษณีย์โพสสร้างการเรียนรู้และการตอบสนองของผู้บริโภคสนใจเข้ามาซื้อสินค้า	ร้านค้า	๒๐	๑,๔๐๐,๐๐๐											๒๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	
	๓. จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูป /สมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป/สินค้า GI/ผลิตภัณฑ์ชุมชน/OTOP/SMEs/สินค้าวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช พร้อมจัดเจรจาธุรกิจ (Business Matching)	ครั้ง	๑	๕,๓๒๕,๖๐๐											๑	๕,๓๒๕,๖๐๐	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒๗,๑๔๔,๙๖๑		๑๑,๐๓๖,๙๒๑		๑๐,๖๒๙,๑๒๔		๑๐,๗๕๒,๕๒๕		๑๑,๐๐๔,๓๘๖		๑๑,๑๙๕,๖๖๔		๔๑,๗๖๗,๕๔๑	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาอาชีพให้เกิดความมั่นคง
 กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	การสร้างมูลค่าเพิ่มจากการทำการเกษตร	๒ พื้นที่															สำนักงานเกษตร
	๑.๑ การพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ของเกษตรกร	แปลง	๑	๒๐,๐๐๐			๑	๒๐,๐๐๐			๑	๒๐,๐๐๐			๓	๖๐,๐๐๐	และสหกรณ์
	ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว/แหล่งเรียนรู้เชิงเกษตร																จังหวัดพัทลุง
	๑.๒ การพัฒนาทักษะเกษตรกรด้านการ	ราย	๑๐	๑๐,๐๐๐			๑๐	๑๐,๐๐๐			๑๐	๑๐,๐๐๐			๓๐	๓๐,๐๐๐	
	ท่องเที่ยวเชิงเกษตร																
๒	การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบริการ	โครงการ	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๖	๑๕๐,๐๐๐	สำนักบริหาร
	นักท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพ																พื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕
	และมาตรฐานในการให้บริการนักท่องเที่ยว																
๓	การพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริการ	โครงการ	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	สำนักบริหาร
	นักท่องเที่ยวให้แก่ผู้ประกอบการ																พื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๘๕,๐๐๐		๕๕,๐๐๐		๘๕,๐๐๐		๕๕,๐๐๐		๘๕,๐๐๐		๕๕,๐๐๐		๔๒๐,๐๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม
 กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการเพิ่มสมรรถนะด้านการบริหาร และจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชน ระดับตำบลและเครือข่ายพลังงานชุมชน	แห่ง	๓	๔๐๙,๐๐๐	๓	๔๐๙,๐๐๐	๓	๔๐๙,๐๐๐	๓	๔๐๙,๐๐๐	๓	๔๐๙,๐๐๐	๓	๔๐๙,๐๐๐	๑๘	๔,๘๕๔,๐๐๐	สำนักงานพลังงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช
	กิจกรรมที่ ๑ (ชุมชนสมัครใหม่) อบท. บริหารจัดการพลังงานสร้างเวทีเรียนรู้ เรื่องพลังงานเก็บข้อมูลการใช้พลังงาน ชุมชนสร้างครัวเรือนต้นแบบ																
	กิจกรรมที่ ๒ (ชุมชนเก่า)สร้างความ เข้มแข็งความยั่งยืนและต่อยอดกิจกรรม ด้านพลังงาน																
	กิจกรรมที่ ๓ โรงเรียนพลังงานชุมชน โดยการให้ความรู้ด้านพลังงาน จัดเก็บ ข้อมูล การใช้พลังงาน จัดทำแผนพลังงาน และการนำการเรียนรู้การสอนด้าน พลังงานเข้าสู่โรงเรียน																
๒	โครงการส่งเสริมชุมชนสู่เมืองแห่งพลังงาน ทดแทน และการประหยัดพลังงาน																สำนักงานพลังงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช
	กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมระบบอบแห้ง พลังงานแสงอาทิตย์อัจฉริยะแบบเรือน กระจก ขนาด ๓*๖ เมตรแบบเคลื่อนที่ได้	แห่ง	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๑๘	๒,๗๐๐,๐๐๐	
	กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมระบบสูบน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ ขนาด ๓,๐๐๐ วัตต์	แห่ง	๒	๖๓๕,๐๐๐	๒	๖๓๕,๐๐๐	๒	๖๓๕,๐๐๐	๒	๖๓๕,๐๐๐	๒	๖๓๕,๐๐๐	๒	๖๓๕,๐๐๐	๑๒	๓,๘๑๐,๐๐๐	
๓	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการโรงอบ แห้งพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร (โรงอบแห้ง พลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๓*๔ เมตร)	แห่ง	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๑๒	๑,๖๒๐,๐๐๐	สำนักงานพลังงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช
	กิจกรรมหลัก ติดตั้งโรงอบแห้ง พลังงานแสงอาทิตย์																

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๔	อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพและสอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ	ราย	๓๐	๑๐,๒๐๐	๓๐	๑๐,๒๐๐	๓๐	๑๐,๒๐๐	๓๐	๑๐,๒๐๐	๓๐	๑๐,๒๐๐	๓๐	๑๐,๒๐๐	๑๘๐	๖๑,๒๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา
๕	ส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์แก่กลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กลุ่ม/ราย	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๖/๑๘๐	๘๕,๘๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
๖	ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรโรงสีข้าวชุมชนตำบลปะเกะ	กลุ่ม	๑	๓๗,๓๐๐	๑	๓๗,๓๐๐	๑	๓๗,๓๐๐	๑	๓๗,๓๐๐	๑	๓๗,๓๐๐	๑	๓๗,๓๐๐	๖	๕๖,๒๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
๗	โครงการส่งเสริมการออมจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ	ราย/แห่ง	๒๓๐/๕		๒๓๐/๕		๒๓๐/๕		๒๓๐/๕		๒๓๐/๕		๒๓๐/๕		๑,๖๒๐/๕		สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
๑.	สหกรณ์การเกษตรปากพนัง จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
๒.	สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
๓.	สหกรณ์ป่าล้มควนชะลิก จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
๔.	สหกรณ์การเกษตรพระพรหม จำกัด	ราย	๑๐๐	๒๔,๖๐๐	๑๐๐	๒๔,๖๐๐	๑๐๐	๒๔,๖๐๐	๑๐๐	๒๔,๖๐๐	๑๐๐	๒๔,๖๐๐	๑๐๐	๒๔,๖๐๐	๖๐๐	๑๓๑,๖๐๐	
๕.	สหกรณ์การเกษตรบ้านเนิน	ราย	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๑๒๐	๕๑,๖๐๐	
	บ้านกลาง จำกัด																
๘	โครงการรวมรวมผลผลิตทางการเกษตร																สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
๑.๑	จัดอบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานแก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ																
๑.	สหกรณ์การเกษตรปากพนัง จำกัด	ราย	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๓๐๐	๒๓๓,๖๐๐	
๒.	สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
๓.	สหกรณ์ป่าล้มควนชะลิก จำกัด	ราย	๙๐	๕๖,๘๐๐	๙๐	๕๖,๘๐๐	๙๐	๕๖,๘๐๐	๙๐	๕๖,๘๐๐	๙๐	๕๖,๘๐๐	๙๐	๕๖,๘๐๐	๕๔๐	๓๔๐,๘๐๐	
๔.	สหกรณ์การเกษตรบ้านเนิน	ราย	๕๐	๕๐,๒๐๐	๕๐	๕๐,๒๐๐	๕๐	๕๐,๒๐๐	๕๐	๕๐,๒๐๐	๕๐	๕๐,๒๐๐	๕๐	๕๐,๒๐๐	๑๒๐	๒๓๗,๔,๒๐๐	
	บ้านกลาง จำกัด																
๕.	สหกรณ์นิคมประมงนครศรีธรรมราช จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐											๕๐	๑๖,๑๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
	๑.๒ จัดหาอุปกรณ์การตลาด																
	๑. สหกรณ์การเกษตรบ้านเนิน																
	บ้านกลาง จำกัด																
	- รถบรรทุกขยะฟิว	คัน	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๔,๘๐๐,๐๐๐	
	- รถบรรทุกพาลัม	คัน	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๔,๘๐๐,๐๐๐	
	๒. สหกรณ์การเกษตรเชียรใหญ่ จำกัด																
	- รถตัดกล้วย ๑๐๐ VA	คัน	๑	๔,๒๐๐,๐๐๐	๑	๔,๒๐๐,๐๐๐	๑	๔,๒๐๐,๐๐๐	๑	๔,๒๐๐,๐๐๐	๑	๔,๒๐๐,๐๐๐	๑	๔,๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๕,๒๐๐,๐๐๐	
	๓. สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด																
	- รถบรรทุกตู้แช่	คัน	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๔,๘๐๐,๐๐๐	
	- จัดหาถุง (บรรจุข้าว ๕ กิโลกรัม)	ใบ	๔,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	
	๔. สหกรณ์นิคมประมงนครศรีธรรมราช																
	จำกัด																
	- จัดหาพันธุ์ปูทะเล	ตัว	๑ แกล้น	๘๐๐,๐๐๐	๑ แกล้น	๘๐๐,๐๐๐	๑ แกล้น	๘๐๐,๐๐๐	๑ แกล้น	๘๐๐,๐๐๐	๑ แกล้น	๘๐๐,๐๐๐	๑ แกล้น	๘๐๐,๐๐๐	๖ แกล้น	๔,๘๐๐,๐๐๐	
	- จัดหาพันธุ์กุ้งทะเล	ตัว	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๖ ล้าน	๖,๐๐๐,๐๐๐	
	๕. โครงการลดต้นทุนการผลิต																สำนักงานสหกรณ์
	- จัดอบรมให้ความรู้และศึกษาดูงาน																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ																
	๑. สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตชะอวด	ราย	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๓๐	๕๗,๖๐๐	
	พัฒนา จำกัด																
	๒. สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด	ราย	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๓๐๐	๒๓๗,๖๐๐	
	๓. สหกรณ์ปาล์มควนชะลิก จำกัด	ราย	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๑๒๐	๑๒๓,๖๐๐	
	๑๐. กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีไม่ได้																สำนักงานตรวจบัญชี
	สอนแนะนำอบรมการจัดทำบัญชีรับ	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๒๔๐	๙๗,๐๐๐		สหกรณ์จังหวัดพัทลุง
	- จ่ายในครัวเรือน/ต้นทุนอาชีพ																
	- กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี	๒๐	๘๐๐	๒๐	๘๐๐	๒๐	๘๐๐	๒๐	๘๐๐	๒๐	๘๐๐	๒๐	๘๐๐	๑๒๐	๔,๘๐๐		
	กลุ่มที่ ๒ ทำบัญชีได้																
	สอนแนะนำการวิเคราะห์	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๖๐	๑๘,๐๐๐		
	บัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ																
	- กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี	๕	๒๐๐	๕	๒๐๐	๕	๒๐๐	๕	๒๐๐	๕	๒๐๐	๕	๒๐๐	๓๐	๑,๒๐๐		

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๑	การรวมกลุ่มการปลูกพืชยกแคร่	ราย/พื้นที่	๑๐/๒	๒๐,๐๐๐			๑๐/๒	๒๐,๐๐๐			๑๐/๒	๒๐,๐๐๐			๓๐/๒	๖๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดพัทลุง
๑๒	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์ที่ ๘
	๑.๑ อบรมครูบัญชี เพื่อย้ายทอดความรู้ ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและ บัญชีต้นทุนอาชีพ	ราย	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๒๒๘	๒๒๘,๐๐๐	
๑๓	กองทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์	กลุ่ม	๕	๑๑๕,๐๐๐			๕	๑๑๕,๐๐๐	๕	๑๑๕,๐๐๐	๕	๑๑๕,๐๐๐	๕	๑๑๕,๐๐๐	๒๕	๕๗๕,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
๑๔	กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีไม่ได้																สำนักงานตรวจบัญชี
	- อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ	ราย	๑,๖๐๗	๕๕๗,๐๐๐	๑,๖๕๗	๕๑๗,๒๓๐.๐๐	๑,๗๐๗	๕๒๗,๑๓๐.๐๐	๑,๗๕๗	๕๔๔,๖๓๐.๐๐	๑,๘๐๗	๕๖๐,๑๓๐.๐๐	๑,๘๕๗	๕๗๕,๖๓๐.๐๐	#####	๓,๒๒๓,๗๖๐	สหกรณ์นครศรีธรรมราช
	- กำกับและนำการจัดทำบัญชี	ราย	๔๑๔	๓๒,๗๒๐	๗๔๔	๓๑,๓๖๐.๐๐	๘๕๔	๓๓,๑๖๐.๐๐	๘๗๔	๓๕,๑๖๐.๐๐	๙๐๔	๓๖,๑๖๐.๐๐	๙๒๔	๓๗,๑๖๐.๐๐	๕,๑๖๔	๒๐๖,๗๒๐	
	- ติดตามการจัดทำบัญชี	ราย	๔๑๔	๓๒,๗๒๐	๗๔๔	๓๑,๓๖๐.๐๐	๘๕๔	๓๓,๑๖๐.๐๐	๘๗๔	๓๕,๑๖๐.๐๐	๙๐๔	๓๖,๑๖๐.๐๐	๙๒๔	๓๗,๑๖๐.๐๐	๕,๑๖๔	๒๐๖,๗๒๐	
	กลุ่มที่ ๒ ทำบัญชีได้																
	- สอนและนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนอาชีพ	ราย	๒๑๐	๖๕,๑๐๐	๒๒๐	๖๔,๒๐๐.๐๐	๒๓๐	๗๑,๓๐๐.๐๐	๒๔๐	๗๔,๔๐๐.๐๐	๒๕๐	๗๗,๕๐๐.๐๐	๒๖๐	๘๐,๖๐๐.๐๐	๑,๔๑๐	๔๓๗,๑๐๐	
	- กำกับและนำการจัดทำบัญชี	ราย	๑๐๕	๔,๒๐๐	๑๑๐	๔,๔๐๐.๐๐	๑๑๕	๔,๖๐๐.๐๐	๑๒๐	๔,๘๐๐.๐๐	๑๒๕	๕,๐๐๐.๐๐	๑๓๐	๕,๒๐๐.๐๐	๗๐๕	๒๘,๒๐๐	
	- ติดตามการจัดทำบัญชี	ราย	๑๐๕	๔,๒๐๐	๑๑๐	๔,๔๐๐.๐๐	๑๑๕	๔,๖๐๐.๐๐	๑๒๐	๔,๘๐๐.๐๐	๑๒๕	๕,๐๐๐.๐๐	๑๓๐	๕,๒๐๐.๐๐	๗๐๕	๒๘,๒๐๐	
๑๕	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด
	กิจกรรม จัดอาสา ปลูกต้นไม้เพื่อสร้าง การมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้																นครศรีธรรมราช
	- กิจกรรมย่อย วนต้นไม้แห่งชาติ	ครั้ง	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๖	๑๒๐,๐๐๐	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๑๑,๘๑๕,๒๕๐		๑๑,๖๘๕,๑๕๐		๑๑,๘๔๑,๑๕๐		๑๑,๘๓๓,๑๕๐		๑๑,๘๗๔,๑๕๐		๑๑,๘๗๕,๑๕๐		๗๐,๙๒๔,๐๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาด้านแบบความสำเร็จและขยายผล

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	การสำรวจและค้นหาเกษตรกร ที่เป็นต้นแบบด้านอาชีพเกษตรกรรม	พื้นที่	๒	๕,๐๐๐	๒	๕,๐๐๐	๒	๕,๐๐๐	๒	๕,๐๐๐	๒	๕,๐๐๐	๒	๕,๐๐๐	๑๒	๓๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพัทลุง
๒	จัดตั้ง พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการ ดำเนินการศูนย์เรียนรู้	ศูนย์							๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๓	๓๐,๐๐๐	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดพัทลุง
๓	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้กลุ่มแม่บ้าน เกษตรแปรรูปพริกแกงบ้านซอนหาด	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐											๑	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๔	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ระบบนิเวศ จากครัวบวงจรมันบางตะลุมพอง	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐											๑	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๕	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านช้างซ้าย	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๖	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้สวน ส้มโอทับทิมสยาม	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๗	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงเลี้ยงปลานิลในบ่อกุ้งร้าง	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาดินแบบความสำเร็จและขยายผล

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๘	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ฝักและมะนาวใช้พันธุ์พื้นเมืองปลอดภัยจากภัยจากสารพิษ	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๙	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐											๑	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๑๐	โครงการเก็บรวบรวม ขยายผลการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองลุ่มน้ำปากพนังแปลงไร่นาสวนผสม	แปลง	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๓๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๑,๙๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
รวมงบประมาณทั้งหมด				๑,๗๐๕,๐๐๐		๕๐๕,๐๐๐		๓๐๕,๐๐๐		๒๑๕,๐๐๐		๒๑๕,๐๐๐		๒๑๕,๐๐๐		๓,๑๖๐,๐๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๕ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการมหกรรมวัฒนธรรมนคร																สำนักงานวัฒนธรรม
	แห่ธงอารยธรรมทั้งเมืองลิเกอร																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๑. สืบสานมรดกภูมิปัญญาทาง	กิจกรรม	๓	๓,๐๐๐,๐๐๐											๓	๓,๐๐๐,๐๐๐	
	วัฒนธรรม																
	๒. สืบสานเอกลักษณ์วัฒนธรรม	กิจกรรม	๑	๔๙๕,๐๐๐											๑	๔๙๕,๐๐๐	
	ท้องถิ่น : ขับร้องเพลงประจำจังหวัด																
๒	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการ	กิจกรรม	๔	๑๘๐,๐๐๐	๔	๒๐๐,๐๐๐	๔	๒๒๐,๐๐๐	๔	๒๔๐,๐๐๐	๔	๒๖๐,๐๐๐	๔	๒๘๐,๐๐๐	๒๔	๑,๓๘๐,๐๐๐	สำนักงานวัฒนธรรม
	อนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณี																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	วัฒนธรรมท้องถิ่น																
๓	โครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ	รูป	๒๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๓๐๐	๕๑๐,๐๐๐	๓๕๐	๕๒๐,๐๐๐	๔๐๐	๕๓๐,๐๐๐	๔๕๐	๕๔๐,๐๐๐	๕๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓,๑๕๐,๐๐๐	สำนักงานวัฒนธรรม
	สามเณรและบวชศีลจารีណာကထိက	คน	๑๕๐		๒๐๐		๒๕๐		๓๐๐		๓๕๐		๔๐๐		๑,๖๕๐		จังหวัดนครศรีธรรมราช
๔	โครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำ	ชุมชน	๒๙	๒๐๐,๐๐๐	๒๙	๒๒๐,๐๐๐	๒๙	๒๔๐,๐๐๐	๒๙	๒๖๐,๐๐๐	๒๙	๒๘๐,๐๐๐	๒๙	๓๐๐,๐๐๐	๑๗๔	๑,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานวัฒนธรรม
	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง																จังหวัดนครศรีธรรมราช
๕	โครงการศูนย์อบรมศาสนาอิสลาม	แห่ง	๑๕	๑๕๐,๐๐๐	๑๕	๑๗๐,๐๐๐	๑๕	๑๙๐,๐๐๐	๑๕	๒๑๐,๐๐๐	๑๕	๒๓๐,๐๐๐	๑๕	๒๕๐,๐๐๐	๙๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานวัฒนธรรม
	และจริยธรรมประจำมัสยิด																จังหวัดนครศรีธรรมราช
๖	การจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพ	๒ ยี่ห้อ	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๑,๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานสาธารณสุข
	และอนามัยสิ่งแวดล้อมภายใต้	๑๐ ตำบล															จังหวัดนครศรีธรรมราช
	แผนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม																
๗	โครงการส่งเสริมความรักและความ	จำนวน	ประชาชน	๑,๐๐๐,๐๐๐												๑,๐๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วน
	อบอุ่นในครอบครัว																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	จ.นครศรีธรรมราช																
๘	งานพัฒนาระบบสารสนเทศ	โครงการ	๑	๖๒๐,๐๐๐											๑	๖๒๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่																ประสานการพัฒนาพื้นที่
	ลุ่มน้ำปากพนังฯ																ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๙	การส่งเสริมและจัดระเบียบชุมชน	แห่ง	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
	เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และความ																จังหวัดนครศรีธรรมราช
	ร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น																
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๖,๓๗๐,๐๐๐		๑,๓๒๕,๐๐๐		๑,๓๙๕,๐๐๐		๑,๔๖๕,๐๐๐		๑,๕๓๕,๐๐๐		๑,๖๐๕,๐๐๐		๑๓,๖๙๕,๐๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 กลยุทธ์ที่ ๑ อำนวยความสะดวกและประสานงาน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	อำนวยการบริหารจัดการ ประสานงาน บูรณาการ	ครั้ง	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๗๒	๖๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสงขลา
๒	โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนกับเกษตรกรในพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนัง	พื้นที่	๑	๓๐,๐๐๐									๑	๓๐,๐๐๐	๒	๖๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพัทลุง
๓	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๑. จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนแผน พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ (การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้)	แผน	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๖	๘๔,๐๐๐	
	๒. ประสานงาน/บูรณาการ ขับเคลื่อน กิจกรรมภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้	ครั้ง	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๒๔	๒๑๐,๐๐๐	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๔๙,๐๐๐		๕๙,๐๐๐		๕๙,๐๐๐		๕๙,๐๐๐		๕๙,๐๐๐		๕๙,๐๐๐		๔๑๔,๐๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	สนับสนุนการดำเนินงานเครือข่าย การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๔ แห่ง	แห่ง	๔	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๓	๖,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๒	การประสานงานและเตรียมชุมชน	งาน	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๖	๔,๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์อำนวยการและ ประสานการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ
๓	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง เกษตรกรเศรษฐกิจฐานราก โดยกระบวนการมีส่วนร่วม	ตำบล	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดนครศรีธรรมราช
๔	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง เกษตรกรเศรษฐกิจฐานราก โดยกระบวนการมีส่วนร่วม	ตำบล	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดนครศรีธรรมราช
๕	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการพัฒนา อาชีพและส่งเสริมรายได้ ภายใต แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ประจำปี	ระบบ	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๖	๑๖๕,๓๐๐	
	๒. จัดประชุมสัมมนาสร้างความรู้ ความเข้าใจเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ	ครั้ง	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๖	๔๐๘,๐๐๐	

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๓.	ประสานงาน และเตรียมการ เพื่อรับการตรวจติดตามของผู้บริหาร เพื่อรับการตรวจติดตามของผู้บริหาร ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ครั้ง	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๖	๗๘,๐๐๐	
๔.	ร่วมประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนา อาชีพโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ	ครั้ง	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๑๘	๑๒๒,๓๖๕	
๕.	ค่าจ้างเหมาเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี	เดือน	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๗๒	๑,๐๑๙,๐๓๔	
๖.	ติดตามการดำเนินงานการพัฒนา อาชีพและส่งเสริมรายได้ในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	เดือน	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๗๒	๒๖๔,๐๐๐	
๖	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม สร้างช่องทางและเครือข่ายในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมดำเนินการ - จัดประชุมสัมมนาเพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	ครั้ง	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๖	๙๑๐,๗๙๙	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒,๒๕๔,๕๘๒		๒,๒๕๔,๕๘๒		๒,๒๕๔,๕๘๒		๒,๒๕๔,๕๘๒		๒,๒๕๔,๕๘๒		๒,๒๕๔,๕๘๒	๑๓,๕๒๗,๔๙๒		

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ประเมินผลโครงการในภาครวมในพื้นที่	เล่ม	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๖	๑๑๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดพัทลุง
๒	การติดตามและประเมินผล	๒ พื้นที่															สำนักงานเกษตรและ
	- ติดตามการดำเนินงานโครงการ	วัน	๓๐	๑๔,๖๐๐	๓๐	๑๔,๖๐๐	๓๐	๑๔,๖๐๐	๓๐	๑๔,๖๐๐	๓๐	๑๔,๖๐๐	๓๐	๑๔,๖๐๐	๑๘๐	๑๑๑,๖๐๐	สหกรณ์จังหวัดพัทลุง
	- ประเมินผลโครงการฯ	เล่ม	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๗๒	๑๔,๔๐๐	
๓	โครงการแปลงสาธิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	๑ แห่ง	มีกิจกรรม	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม	๑๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร
		ตัวอย่าง			ตัวอย่าง			ตัวอย่าง			ตัวอย่าง			ตัวอย่าง			จังหวัดพัทลุง
		๕ ประเภท			๕ ประเภท			๕ ประเภท			๕ ประเภท			๕ ประเภท			
๔	โครงการวิถีชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ครั้ง	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๖	๑๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร
	- มีสถานที่แสดงผลผลิต																จังหวัดพัทลุง
	- มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้																
๕	โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสมุนไพรในท้องถิ่นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	แห่ง	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร
	ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า																จังหวัดพัทลุง
	กรมสมเด็จพระเทพรัตนสุทาสยาม																
	บรมราชกุมารี																
	- รวมรวมสมุนไพรในท้องถิ่น																
	อย่างน้อย ๕๐ ชนิด																
๖	โครงการค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมในภูมิภาค	ครั้ง	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๖	๔๒๐,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรม
																	จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๔-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

[illegible]

ตารางที่ ๕-๒ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 กลยุทธ์ที่ ๔ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคม ของครัวเรือน และดัชนีความพึงพอใจ ของเกษตรกร ในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	เรื่อง	๑	๓๕๖,๐๐๐			๑	๓๕๖,๐๐๐			๑	๓๕๖,๐๐๐	๑	๓๕๖,๐๐๐	๔	๑,๓๘๔,๐๐๐	สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตรที่ ๘
๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาด้าน การมาตรฐานเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขัน (มผช.)	ผลิตภัณฑ์	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๑๒	๖,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
๓	การประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนา พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	พื้นที่											๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์ จังหวัดพัทลุง
๔	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สำนักงานเกษตร และสหกรณ์
	๑. จัดนิทรรศการเผยแพร่การดำเนินงาน การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้	ครั้ง	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๑๒	๓๐๐,๐๐๐	จังหวัดนครศรีธรรมราช
	๒. จัดกิจกรรม/นิทรรศการเทิดพระเกียรติ	ครั้ง	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๖	๑๕๐,๐๐๐	
	๓. ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โครงการ	เรื่อง	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๔๕๒,๐๐๐		๔๐๖,๐๐๐		๔๕๒,๐๐๐		๔๐๖,๐๐๐		๔๕๒,๐๐๐		๔๔๒,๐๐๐		๒,๐๕๐,๐๐๐	

ภาคผนวก

ชุดดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

จากการสำรวจดินพบว่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชสามารถจำแนกดินออกเป็น ๒๕ กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๒๑๕,๐๔๙ ไร่ หรือร้อยละ ๙๘.๓๒ ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๔ หน่วย ชายหาด (BEACH), ที่ดินดัดแปลง (ML), บ่อขุด (P), และพื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘,๓/๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๒๘ ของเนื้อที่ทั้งหมด ได้แก่

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๓

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ บริเวณชายฝั่งทะเลหรือห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหเป็นร่องในฤดูแล้ง และมีรอยอุกในดิน ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ส่วนดินล่างมีสีเทาแก่ มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล บางบริเวณอาจพบจุดประสีแดงปะปนหรือพบเปลือกหอยปน ปฏิกริยาดินเป็นปานกลางถึงต่ำปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๓.๐-๘.๕ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดินสมุทรปราการ (Sm) และชุดดินปากพนัง (Ppn) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักและผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมากๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน หรือถ้าหากอยู่ในบริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้นลงอยู่ในรอบปี อาจพบปัญหาดินเค็มบ้าง มีเนื้อที่ประมาณ ๘๑๐,๐๙๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓๖.๑๐ ของพื้นที่

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๕

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบก้อนปูน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๘.๐ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินละงู (Lgu) ปัจจุบัน

บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก ในช่วงฤดูแล้ง ข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓,๐๕๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๕๘ ของพื้นที่

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๖

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า ในบริเวณที่ราบลุ่ม มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีคิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินบางนรา (Ba), ชุดดินพัทลุง (Ptl), ชุดดินวังตง (Wat), ชุดดินท่าศาลา (Tsl) สภาพพื้นที่พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงราบลุ่ม ในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำขังอยู่ที่ผิวดิน ระหว่าง ๓-๕ เดือน จึงมีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ทำนาในช่วงฤดูฝน และในช่วงฤดูแล้งสามารถปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือพืชอื่นที่มีอายุสั้นได้ สำหรับในบริเวณพื้นที่ที่มีน้ำชลประทานเข้าถึงหรือมีแหล่งน้ำธรรมชาติ สามารถใช้ปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผล หรือปลูกพืชไร่ และพืชผัก ตลอดทั้งปีจะต้องทำคันดินล้อมรอบพื้นที่เพาะปลูกและยกทรงปลูก เพื่อช่วยการระบายน้ำของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗๕,๕๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๘๒ ของพื้นที่

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๗

เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีแดงปนเหลือง สีน้ำตาลปนแดง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำนํ้า เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว พบตามพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ฤดูฝนขังน้ำลึก ๓๐-๕๐ ซม. นาน ๓-๔ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH๖.๐-๗.๐ ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ลักษณะเนื้อดินและการระบายน้ำของดิน กลุ่มชุดดินที่ ๗ มีความเหมาะสมในการทำนามากกว่าปลูกไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งเกษตรกรได้ใช้ทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินนี้ยังสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักต่างๆ ได้ในช่วงฤดูแล้งถ้ามีแหล่งน้ำธรรมชาติหรือแหล่งน้ำชลประทานช่วยเสริม จะต้องทำคันดินล้อมรอบพื้นที่เพาะปลูกและยกทรงปลูก เพื่อช่วยการระบายน้ำของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๕๖๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๐ ของพื้นที่

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำนํ้าและตะกอนนํ้าทะเลแล้วพัฒนาในสภาพนํ้ากร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีนํ้าแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายนํ้าเลว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดําหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีนํ้าตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดประสีเหลือง ฟางขาวของสารจาโรไซต์ภายในระดับความลึก ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) และ ชุดดินมูโนะ (Mu) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ ดินเป็นกรดจัดมาก มักขาดธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะเดียวกันจะมีสารละลายพวกอะลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งมีการยกทรงปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนประดิพัทธ์ หากไม่มีการใช้ปูนเพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๕,๓๖๘ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๖๐ ของพื้นที่

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๑๒

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนนํ้าทะเล ในบริเวณที่ราบนํ้าทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายนํ้าเลวมาก เป็นดินเลนละ ที่มีเนื้อดินดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง และพบเศษรากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก ดินบนมีสีดําหรือสีเทาปนนํ้าเงิน มีจุดประสีนํ้าตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนนํ้าเงิน สีเทาปนเขียวของตะกอนของนํ้าทะเล มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกลาง ถึงต่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๓.๐-๘.๕ ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดินท่าจีน (Tc) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ เป็นดินเลนมีโครงสร้างเลวและเป็นดินเค็มไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร นอกจากนั้นบริเวณดังกล่าวยังคงมีนํ้าทะเลท่วมถึงอยู่เป็นประจำในช่วงนํ้าทะเลขึ้นพื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นป่าชายเลน มีทั้งที่เป็นป่าเสื่อมโทรมและป่าสมบูรณ์ บางแห่งเปลี่ยนสภาพมาเป็นบ่อเลี้ยงปลากระพง เลี้ยงกุ้งหรือทำนาเกลือ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๙,๒๓๓ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๒๐ ของพื้นที่

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๔

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเล หรือบริเวณพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่เล็กน้อย ดินช่วงล่างลึกกว่า ๘๐ เซนติเมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินระเงาะ (Ra), ชุดดินตันไทร (Ts) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด อีกทั้งจะเป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานๆ ติดต่อกันหลายๆ ปี นอกจากนี้ในช่วงฤดูเพาะปลูกมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเกิดขึ้นเสมอๆ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีวัชพืชต่างๆ เช่น กก กระจูด และหญ้าชันกาศ เป็นพืชพื้นล่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๙๐,๗๘๙ ไร่ หรือร้อยละ ๑๓.๖๕ ของพื้นที่

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง สีดินมีสีน้ำตาลอ่อน หรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดง ในดินชั้นล่างอาจพบพวกเหล็กและแมงกานีสปะปน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ตามลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ มีน้ำแช่ขังลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๔ - ๕ เดือน เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำหรือค่อนข้างต่ำ pH ๕.๐-๖.๐ ได้แก่พานทอง และเกาะใหญ่ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด อีกทั้งจะเป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานๆ ติดต่อกันหลายๆ ปี นอกจากนี้ในช่วงฤดูเพาะปลูกมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเกิดขึ้นเสมอๆ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินเกาะใหญ่ (Koy) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีวัชพืชต่างๆ เช่น กก กระจูด และ หญ้าชันกาศ เป็นพืชพื้นล่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๑๖๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๑๓

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า และ/หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไมไกลนักของหินเนื้อหยาบ ในบริเวณที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินสายบุรี (Bu), ชุดดินโคกเคียน (Ko), ชุดดินสงขลา (Sng) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีเนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในฤดูฝน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๒,๕๔๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๔๓ ของพื้นที่

๑๐. กลุ่มชุดดินที่ ๒๓

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล หรือวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเล ในบริเวณที่ลุ่มระหว่างสันหาดหรือเนินชายฝั่งทะเล บริเวณที่ค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน สีดินเป็นสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนอยู่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะอยู่ประมาณ ๗.๐-๘.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินวังเปรียง (Wp) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ เป็นดินทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีน้ำท่วมอยู่เสมอๆ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นที่ลุ่ม ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งทิ้งให้กร้างว่างเปล่า มีวัชพืชต่างๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ หรือ ร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่

๑๑. กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไมไกลนักของหินเนื้อละเอียด ซึ่งมีทั้งหินอัคนี หินตะกอนหรือหินแปร หรือเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า ในบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะค่อนข้าง

ราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือ ดินเหนียว ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินอ่าวลึก (Ak), ชุดดินกระบี่ (Kbi), ชุดดินลำภูรา (Li), ชุดดินปากจั่น (Pac), ชุดดินพังงา (Pga), ชุดดินภูเก็ต (Pk), ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนบริเวณที่หน้าดินมีทรายปน และมีความลาดชันสูงมีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินมากหากมีการจัดการดินไม่เหมาะสม ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๓๔๓ ไร่ หรือ หรือร้อยละ ๓.๙๑ ของพื้นที่

๑๒. กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการทับถมของตะกอนลำนํ้าบริเวณสันดินริมน้ำ บนพื้นที่ดอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง บางแห่งอาจมีชั้นดินทรายละเอียดสลับชั้นอยู่ และมักมีแรมไค้ป่าปะปนในเนื้อดิน สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินลำแก่น (Lam), ชุดดินรือเสาะ (Ro) ดินกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา กาแฟ และผลไม้ชนิดต่างๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๑,๙๖๙ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๘๓ ของพื้นที่

๑๓. กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอนหรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีแดง อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาล

ปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินฝ่งแดง (Fd), ชุดดินคลองท่อม (Km), ชุดดินควนกาหลง (Kkl), ชุดดินท่าแซะ (Te), ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่ชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๔๐,๙๓๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๘๓ ของพื้นที่

๑๔. กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอนหรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึก ที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลสีน้ำตาลเข้ม หรือสีน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินคองหยัง (Kh), ชุดดินทุ่งหว้า (Tg), ชุดดินสะเดา (Sd), ชุดดินนาทวี (Nat) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินโดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล มะพร้าวและปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๕๙๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๕ ของพื้นที่

๑๕. กลุ่มชุดดินที่ ๔๒

เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณหาดทรายเก่าหรือสันทรายชายทะเล เกิดจากการตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ดอนที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นทรายจัด สีดินบนเป็นสีเทาแก่ ไตลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว ดินล่างเป็นชั้นสะสมของพวกอินทรีย์วัตถุ เหล็กหรือฮิวมัส สีน้ำตาล สีแดง ชั้นเหล่านี้มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดาน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๖.๐ ชุดดินที่พบคือชุดดินบ้านทอน (Bh) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก พืชมักแสดงอาการขาดธาตุอาหารให้เห็น ในช่วงฤดูแล้งชั้นดานจะแห้งและแข็งมาก รากพืชไม่สามารถไชซอนผ่านไปได้ ส่วนในช่วงฤดูฝนจะเปียกแฉะและมีน้ำแช่ขัง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสม็ด ป่าชายหาดป่าละเมาะ บางแห่งใช้ปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และพืชไร่บางชนิด เช่นมันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด มีเนื้อที่ประมาณ ๕๖,๐๒๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๐๕ ของพื้นที่

๑๖. กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก หรือบริเวณชายฝั่งทะเล เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากตะกอนทรายชายทะเลบนพื้นที่ดอน บริเวณหาดทราย สันทรายชายทะเลหรือบริเวณที่ลาดเชิงเขา ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างมากเกินไป เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดง ถ้าพบบริเวณสันทรายชายทะเลจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง ชุดดินที่พบคือชุดดินบาเจาะ (Bc) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินเป็นทรายจัด ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดน้ำอยู่เสมอ นอกจากนี้ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘,๙๕๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๘๔ ของพื้นที่

๑๗. กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อละเอียด หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าบนพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีกรวดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมน หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดง หรือสีแดงปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินชุมพร (Cp), ชุดดินคลองซาก (Kc), ชุดดินเขาขาด (Kkt)

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ เป็นดินปนกรวดลูกรังมาก มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าวหรือผลไม้บางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๔,๐๒๒ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๒ ของพื้นที่

๑๘. กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บนพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ เซนติเมตร ดอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึกประมาณ ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินพะโต๊ะ (Pto), ชุดดินสวี (Sw) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกริยาดินค่อนข้างเป็นทราย ถ้าพบบริเวณที่มีความลาดชันสูงเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล สับปะรด กล้วยและแตงโม มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๐๑๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๙ ของพื้นที่

๑๙. กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อหยาบ บนบริเวณพื้นที่ดอน บริเวณที่ลาดเชิงเขาต่างๆ มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินตื้นหรือตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทรายและควอตซ์ หรือหินดินดาน สีดินเป็นสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินห้วยยอด (Ho), ชุดดินคลองเต้ง (Klt), ชุดดินระนอง (Rg) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินตื้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าดิบชื้น บางแห่งใช้ปลูกยางพารา หรือปล่อยทิ้งเป็นป่าละเมาะ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๗,๓๖๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๖๗ ของพื้นที่

๒๐. กลุ่มชุดดินที่ ๕๓

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อละเอียด บนบริเวณพื้นที่ดอนที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ส่วนดินล่างในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร เป็นดินลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ ซึ่งเป็นพวกหินตะกอนละเอียด สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินนาทอน (Ntn) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินชั้นล่างมีลูกรังหรือเศษหินปะปนอยู่เป็นปริมาณมากทำให้การปลูกพืชรากลึกอาจมีปัญหาและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงอาจเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล กาแฟ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑,๔๕๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๖ ของพื้นที่

๒๑. กลุ่มชุดดินที่ ๕๔

เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว โดยปกติจะมีก้อนปูนหรือเศษหินที่กำลังผุพัง สลายตัวปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย ดินสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนแดง ชั้นดินล่างอาจมีจุดประสีเหลืองและสีแดง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชันประมาณ ๖ - ๒๐ % เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH ๖.๕-๘.๐ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ หรือปลูกไม้ผล ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินลึกปานกลาง มีชั้นที่มีก้อนปูนหรือเศษหินปะปนมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่น ยากแก่การเก็บกักน้ำ และมีการกัดกร่อนของดินที่ความลาดชันน้อยสูง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล กาแฟ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๐๑๒ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๔ ของพื้นที่

๒๒. กลุ่มชุดดินที่ ๕๗

เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ ที่อยู่ไม่ไกลจากทะเลมากนัก มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นพวกวัสดุอินทรีย์ ปกติเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุหนามากกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑๐๐ เซนติเมตร บางแห่งเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุ

สลับกับพวกดินอินทรีย์ สีดินเป็นสีน้ำตาลในชั้นดินอินทรีย์ ส่วนดินอินทรีย์ที่เกิดเป็นชั้นสลับอยู่ มีสีเป็นสีเทา ไต่ลงไปจะเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล ซึ่งมักพบอยู่ในระดับความลึกน้อยกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร มีสีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟไรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบได้แก่ ชุดดินกาบแดง (Kd) ตามสภาพธรรมชาติพื้นที่เหล่านี้จะปกคลุมไปด้วยป่าพรุ แต่ได้มีการหักร้างถางพงเพื่อนำมาปลูกข้าว แต่ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องคุณภาพของดิน ดังนั้นในปัจจุบันจึงปล่อยให้ทิ้งให้รกร้างว่างเปล่า มีหญ้า เสม็ด และไม้พุ่มเล็กๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป มีเนื้อที่ประมาณ ๖๓,๐๕๑ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๙๙ ของพื้นที่

๒๓. กลุ่มชุดดินที่ ๕๘

เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ ที่อยู่ไม่ไกลจากทะเลมากนัก มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นพวกวัสดุอินทรีย์ แต่ชั้นดินอินทรีย์ที่พบหนากว่า ๑๐๐ เซนติเมตร และมีเนื้อหยาบกว่า อีกทั้งมีเศษพืชขนาดเล็กและขนาดใหญ่ปะปนอยู่ทั่วไป สีดินเป็นสีดินหรือสีน้ำตาล ที่ความลึกมากกว่า ๒๐๐ เซนติเมตร อาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลสีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟไรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดินนราธิวาส (Nw) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ เป็นดินอินทรีย์ที่มีคุณภาพต่ำ เป็นกรดจัดมาก ขาดธาตุอาหารพืชต่างๆ อย่างรุนแรง และยากต่อการใช้เครื่องมือทางการเกษตรเนื่องจากเป็นที่ลุ่มต่ำและดินยุบตัว หากมีการระบายน้ำออกเมื่อดินแห้งจะติดไฟได้ง่าย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ยังคงสภาพป่าพรุ บริเวณขอบๆ พรุบางแห่ง ปลูกพืชล้มลุกและพืชผักสวนครัว แต่ไม่ค่อยได้ผล เมื่อป่าพรุถูกทำลายไปจะมีพืชต่างๆ เช่น กระจูด เฟิร์น และเสม็ดขึ้นแทนที่ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๒,๐๑๑ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๓๒ ของพื้นที่

๒๔. กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนิน หรือหุบเขา ที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิด

ของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้นๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำ นิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิด ดังนั้นในแผนที่ดินระดับจังหวัด จึงเรียกว่าเป็นพวกดินตะกอนลำนํ้าที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อที่ประมาณ ๓๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่

๒๕. กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ (SC : Slope complex)

กลุ่มดินนี้อยู่บริเวณพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ดินที่พบบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๕,๔๓๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๔๙ ของพื้นที่

๒๖. ชายหาด (BEACH) มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๒๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่

๒๗. ที่ดินดัดแปลง (ML) มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๘๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๙ ของพื้นที่

๒๘. บ่อขุด (P) มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่

๒๙. พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓,๙๙๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๓ ของพื้นที่

แบบฟอร์มแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

20

ตำแหน่ง หน่วยงาน

หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร

หมายเลขโทรศัพท์มือถือ E-mail address

ความเห็นต่อรายงานการประชุม

□ เห็นชอบและไม่มีข้อแก้ไข

□ เห็นชอบและมีข้อแก้ไข

ข้อความที่ขอแก้ไข

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ลงชื่อ _____

(_____)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ โปรดจัดส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

ภายในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ส่วนแผนงานและประมวผล กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ แขวงพญาไท เขตพญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท ๐ ๒๒๔๘ ๒๑๙๐, ๐ ๒๒๔๘ ๒๑๘๙ โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๓๘๑

Email : pcdpakpanung@gmail.com

ผู้ประสานงาน นางสาวศศิธร ประภาชี/นางสาวรติยาภรณ์ เดชศรี